

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA FARMACIJO

BERNARDA BEVC

**SLOVENSKA FARMACEVTSKA TERMINOLOGIJA NA
PODROČJU POMOŽNIH SNOVI**

**SLOVENIAN PHARMACEUTICAL TERMINOLOGY OF
EXCIPIENTS**

Ljubljana, 2010

IZJAVA

Izjavljam, da sem diplomsko delo samostojno izdelala pod vodstvom mentorja izr. prof. dr. Aleša Obreze, mag.farm.

Diplomantov lastnoročni podpis:

KAZALO VSEBINE

POVZETEK	4
ABSTRACT	5
SEZNAM OKRAJŠAV	6
UVOD	7
1 Slovenska farmacevtska terminologija	7
2 Slovenski farmacevtski terminološki slovar	9
3 Slovar pomožnih snovi	10
4 Pomožne snovi	11
5 Sistem števil E	14
6 Sistem oznak Colour Index (C.I.)	15
7 Sistem mednarodnih nelastniških imen (INN)	16
NAMEN DELA	18
MATERIALI IN METODE	19
REZULTATI	20
RAZPRAVA	21
Pravila za poimenovanje pomožnih snovi s primeri	21
Specifični primeri	22
SKLEP	32
LITERATURA	33
PRILOGA	36
Slovar pomožnih snovi	36

POVZETEK

Stopnja razvoja strokovne terminologije kaže na razvitost stroke in jezika, ki omogoča tvorbo tudi najbolj zahtevnih znanstvenih izrazov. Strokovno utedeljeno, enotno, nedvoumno in uporabno poimenovanje je zlasti znotraj farmacevtske stroke velikega pomena. Strokovnjaki z različnih področij farmacije bi pri svojem delu morali uporabljati enotno veljavno strokovno terminologijo. Tako bi lahko zmanjšali ali celo odpravili nevarnost napak, ki se lahko pojavi pri zamenjavah. Številni podobni izrazi in sopomenke delujejo nepregledno, lahko celo zavajajoče.

Slovenski farmacevtski terminološki slovar, ki je v fazi nastajanja, bo pokril vsa bistvena področja farmacije, med njimi tudi področje pomožnih snovi. Zaradi nenehnega razvoja farmacevtske znanosti, dinamičnosti farmacevtske industrije in specifičnih potreb končnega uporabnika se uporablja veliko število pomožnih snovi. Poleg številnih proizvajalcev se s poimenovanjem pomožnih snovi srečujejo tudi strokovni sodelavci v industriji, analiznih laboratorijih in v pedagoškem procesu. Vsem njim bi bila zbirka podatkov o pravilnem poimenovanju pomožnih snovi v pomoč pri njihovem delu.

Z uporabo veljavne Evropske farmakopeje in Slovenskega dodatka k Evropski farmakopeji Formulariuma Slovenicum je nastal Slovar pomožnih snovi. Vsebuje veljavno slovensko, latinsko in angleško ime pomožne snovi ter za posamezen jezik zadevne sopomenke, poleg njih pa tudi kemijsko naravo spojin in opis fizikalno-kemičnih lastnosti. Vključuje podatke o vlogi pomožne snovi v zdravilu oz. uporabi le-te v tehnoloških procesih. Podatki so bili pridobljeni iz že navedene farmakopeje in slovenskih dodatkov ter druge verodostojne farmacevtske literature in nekaterih spletnih virov. Tako se je oblikoval nabor podatkov, ki uporabniku ponuja zbrane najpomembnejše informacije o določeni pomožni snovi ter mu pomaga odpraviti dvome in nejasnosti ter mu osvetliti pot do rešitve strokovnih težav.

ABSTRACT

Level of professional terminology development shows the ability of language to form even the most demanding scientific expressions. Expertly substantiated, uniform, unequivocal and useful nomenclature is especially important in pharmaceutical science. Experts from different fields of pharmacy should use an uniform and valid professional terminology. In this way they could reduce or even eliminate the possibility of mistakes that can be caused by switching words. Many similar expressions and synonyms seem unclear, to the point of being misleading.

Slovenian pharmaceutical terminological dictionary, which is in the process of being completed, is going to cover all the essential fields of pharmacy, among them the field of excipients. Incessant development of pharmacy, dynamics of pharmaceutical industry and specific needs of the user has lead to the use of numerous excipients. Alongside many producers, there are experts in industry, analytical laboratories and education who are confronted with excipients. They all would benefit from a database which would contain all the information about excipients to aid them in their work.

Based on the valid European Pharmacopoeia and Slovenian Addendum to the European Pharmacopoeia (Formularium Slovenicum) a dictionary of excipients has been created. It contains valid Slovene, Latin and English names and respective synonyms, chemical nature of compounds and description of physicochemical properties. It includes data about the role of individual excipient in medicaments and/or the usage in technological processes. Data has been acquired from the already quoted pharmacopoeia and Formularium Slovenicum as well as from other credible pharmaceutical literature and some internet sources. In this way a system has been formed that provides the user with the most relevant information about a specific excipient, helps clear out any doubts or uncertainties and eases the resolution to professional problems.

SEZNAM OKRAJŠAV

ang. – angleško ime pomožne snovi

ang.S - angleška sopomenka ali pogosto uporabljeno tržno* ime

BP - britanska farmakopeja

C.I. – barvni indeks

E – E število

EU – Evropska Unija

FD&C – hrana, zdravila in kozmetika

FO – farmacevtska oblika

FS – Formularium Slovenicum

INN - mednarodno nelastniško ime

IU – mednarodna enota

lat. – latinsko ime pomožne snovi

lat.S – latinska sopomenka

Mr – relativna molekulska masa

O/V emulzija – emulzija z vodno zunanjo in oljno notranjo fazo

PEG – polietilenglikol

Ph.Eur. 6th Ed. – šesta izdaja Evropske farmakopeje

POE – polioksietilen

PPG – polipropilenglikol

PS – pomožna snov

PVP – polivinilpirolidon

S – slovenska sopomenka ali pogosto uporabljeno (tržno*) ime ali oznaka pomožne snovi

T_g - temperatura steklastega prehoda

T_{tal} – temperatura tališča

USP - ameriška farmakopeja

UV – ultravijolični

V/O emulzija – emulzija z oljno zunanjo in vodno notranjo fazo

VA – vinilacetat

WHO – Svetovna zdravstvena organizacija

ZU – zdravilna učinkovina

ZRC SAZU - Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti

UVOD

1 Slovenska farmacevtska terminologija

Raven strokovne terminologije je eden izmed pokazateljev razvitosti posamezne stroke, kakor tudi dokaz moči in razsežnosti samega jezika. Za strokovnjaka s področja farmacije je nujno potrebno poznati veljavno lastno (slovensko) terminologijo, ki jo morajo farmacevti uporabljati ne glede na delovno mesto. V vsakem trenutku jim namreč omogoča nemoteno medsebojno sporazumevanje, učinkovito komunikacijo s pacienti, pripravo ustrezne dokumentacije o zdravilih in tudi podajanje znanja tako študentom kakor tudi laični javnosti.

Poleg materinščine je nujno tudi aktivno znanje vsaj enega tujega jezika, v našem primeru angleškega in zaradi geografske bližine ter kulturno-zgodovinskih dejavnikov, nemškega jezika. Na narodnostno mešanih področjih mora biti zagotovljeno tudi sporazumevanje v jezikih narodnostnih manjšin. Z uporabo t.i. »svetovnih jezikov« je farmacevtu omogočen dostop do večine informacij, podanih v različnih medijih, kot so znanstvena, strokovna in poljudna literatura, svetovni splet. Poleg tega mu omogočajo globalno komunikacijo in s tem pretok informacij, potrebnih za razvoj in napredok.

Začetki slovenske farmacevtske terminologije segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja (1972), ko je nastal prevod *Jugoslovanske farmakopeje* (*Ph. Jug. III, Pharmacopoeia jugoslavica tertia, Transliteratio slovenica*). Pripravil ga je prof. dr. Aleš Krbavčič, mag. farm., skupaj s terminološko komisijo, ki jo je imenovalo Slovensko farmacevtsko društvo. Tako smo dobili prvo in edino farmakopejo, v celoti prevedeno v slovenski jezik. Leta 1993 je Republika Slovenija pristopila h Konvenciji o izdelavi Evropske farmakopeje ter Protokolu h Konvenciji o izdelavi Evropske farmakopeje, s čimer se je zavezala, da bo na svojem ozemlju sprejela in uveljavila Evropsko farmakopejo. (1) Slednja je bila na voljo le v angleškem ali francoskem jeziku, zato se je pojavila potreba, da se določeno izrazje prevede tudi v slovenski jezik. Strokovnjaki na področju farmacevtskega izrazoslovja so zato namesto slovenskih tvorjenk iz angleških besed ali drugih dominantnih jezikov raje poiskali ustrezne izraze s slovenskim korenom ali korenom iz klasičnih jezikov. Pobuda o ustanovitvi skupine strokovnjakov, ki bi se ukvarjali s poenotenjem strokovnega izrazoslovja farmacevtskih oblik, je nastala zlasti zaradi potreb farmacevtske industrije pri pripravi dokumentacije za registracijske postopke. Tako je bila leta 1994 na pobudo Tehnološke sekcije Slovenskega farmacevtskega društva ustanovljena Komisija za

farmacevtsko-tehnološko terminologijo, ki je pripravila Slovar farmacevtskih oblik. Pri tem je imela pomemben prispevek takratna predstojnica Katedre za farmacevtsko tehnologijo Fakultete za farmacijo prof. dr. Jelka Šmid-Korbar, mag. farm. (2) Leta 1996 je s pooblastilom Slovenske farmakopejske komisije Slovensko farmacevtsko društvo izdalo knjižico *Standardni farmacevtsko tehnološki izrazi*. Vanjo so bili vključeni Slovar farmacevtskih oblik, Slovar farmacevtske ovojnine in prevod dokumenta Evropske farmakopejske komisije z naslovom *Standardni izrazi za farmacevtske oblike, za način uporabe (aplikacijo), za ovojnino, zapirala ter dodatno opremo*. Evropska unija je namreč objavila Standardne izraze (*Standard terms*), ki so jih vse članice Evropske farmakopeje morale prevesti v svoj jezik. Slovenski standardni izrazi so bili prvič objavljeni leta 1996 v posebni izdaji *Pharmeurope*, glasila Evropske farmakopeje. (3)

Istega leta je bil v Sloveniji sprejet tudi prvi Zakon o zdravilih, ki je določil, da morajo biti zdravila, ki so v pravnem prometu v RS, izdelana po metodah in zahtevah Evropske farmakopeje in v skladu z nacionalnim dodatkom k Evropski farmakopeji. S tem je bila postavljena pravna osnova za uveljavitev Evropske farmakopeje pri nas ter izpolnjena obveza naše države, ki izhaja iz podpisa Konvencije o izdelavi Evropske farmakopeje. (4) Standardni izrazi so tako postali obvezni v postopkih pridobivanja dovoljenja za promet z zdravili in v celotni regulativi zdravil. Standardni izrazi so poenotili slovensko izrazoslovje in odpravili zmedo, ki jo je vnašala uporaba različnih izrazov za isto zadevo, ki pa si med sabo niso bili povsem enakovredni in zamenljivi. Leta 2006 so bili Standardni izrazi natančno posodobljeni in predstavljeni v Formulariu Slovenicum.

1. januarja 1997 je v Republiki Sloveniji stopila v veljavo 3. izdaja Evropske farmakopeje (European Pharmacopoeia Third Edition - Ph. Eur. 3rd Ed.). Za razliko od predhodne izdaje je bila bolj industrijsko naravnana. Sledila sta ji 4. in 5. izdaja Ph. Eur., trenutno pa je tudi pri nas veljavna angleška verzija Ph. Eur. 6th Ed. (od 1. 1. 2008).

Ob sprejetju Evropske farmakopeje se je pokazala potreba po slovenskem dodatku, zlasti zaradi usklajevanja določil lastne zakonodaje na področju zdravil in predpisov na ravni Evropske farmakopeje. Junija 1998 je izšel *Formularium Slovenicum, Slovenski dodatek k evropski farmakopeji*. Izdala ga je Komisija za pripravo nacionalnega dodatka pri Uradu RS za zdravila, Ministrstva za zdravje. Od takrat vsako leto izide dopolnilo k

Formulariumu Slovenicumu, trenutno je v veljavi četrto dopolnilo druge izdaje (FS 2.4), v prihodnjem letu pa Komisija za pripravo nacionalnega dodatka skladno s 7. izdajo Evropske farmakopeje pripravlja tudi 3. izdajo Formulariuma Slovenicum. Vsebine v FS uveljavljajo uporabo enotne slovenske farmacevtske terminologije v farmaciji in njej sorodnih strokah, kot so medicina, kemija, veterina, mikrobiologija, zato pri pripravi FS pogosto kot zunanji svetovalci sodelujejo tudi strokovnjaki omenjenih strok. Izrazoslovje v FS je obvezno za vse uporabnike, ki se ukvarjajo z zdravili in obsega vsa področja farmacevtske znanosti. Formularium Slovenicum vključuje prevode izbranih poglavij Evropske farmakopeje in določene vsebine, ki so specifično pomembne za slovensko farmacevtsko stroko, vendar jih Evropska farmakopeja ne vsebuje (v celoti je vključen tudi Slovar standardnih izrazov). Določene vsebine so lahko povzete iz veljavnih farmakopej drugih članic Evropske farmakopeje z njihovim dovoljenjem. Posebej pomemben in uporaben je trijezični indeks, ki vključuje slovenska, angleška in latinska imena učinkovin in pomožnih snovi, ključni del vsakoletne priloge v FS pa predstavlja tudi angleško-slovenski slovarček farmacevtskih izrazov, ki je ravno tako pomemben za razvoj nastajajočega farmacevtskega slovarja.

2 Slovenski farmacevtski terminološki slovar

Nov pomemben mejnik na področju slovenske farmacevtske terminologije predstavlja priprava slovenskega farmacevtskega slovarja. V njem bodo pregledno zbrani, urejeni in razloženi najpomembnejši izrazi z ožjega področja farmacije. Novonastali slovar bo v veliko pomoč tako farmacevtom kakor tudi širši javnosti. Nosilec projekta priprave terminološkega farmacevtskega slovarja je Sekcija za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša pod okriljem ZRC SAZU (Znanstveno raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti), ki delo koordinira in nudi tehnično podporo. Sodelajoče institucije so Fakulteta za farmacijo, Javna Agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke, Slovensko farmacevtsko društvo in Lekarniška zbornica Slovenije. Gre torej za vzajemno sodelovanje farmacevtske in jezikoslovne stroke. Na predlog ZRC SAZU bo nastali farmacevtski slovar prevajalni, razlagalni in normativni, pokrival pa bo področja farmacevtske tehnologije, analize in kakovosti zdravil, učinkovin s farmakoterapijo in pomožnih snovi, lekarniške farmacije, farmacevtske biotehnologije, biofarmacije, farmacevtske regulative, farmakognozije ter klinične farmacije. Izrazje bo normirano, torej obdelano in ovrednoteno s stališča knjižnega in strokovnega jezika. Slovar

bo dvodelen: v prvem delu bodo izhodišče slovenski termini kot iztočnice slovarskih člankov, v drugem pa bosta angleško-slovenski in latinsko-slovenski slovar. Vsak termin bo iztočica slovarskega članka, prikazane bodo njegove jezikovne značilnosti, sledil bo pomenski opis, dodane bodo sopomenke in angleški ter latinski ustrezniki. Pri latinskih ustreznicah bosta zaradi večje informativnosti navedeni tudi rodilniška končnica in oblika za 1. sklon množine. Ob strokovnem izrazju bo tudi žargonsko ali strokovnopogovorno izrazje. (1,5)

Ta projekt bo torej zagotovo pomembno prispeval k razvoju farmacije kot znanosti in slovenščine kot jezika, v katerem je moč ubesediti tudi zahtevne znanstvene vsebine. Z njim se bo zaokrožilo dolgoletno delo strokovnjakov pri postavljanju slovenske farmacevtske terminologije in pomembno prispevalo k približevanju farmacije laični javnosti.

3 Slovar pomožnih snovi

V nastajajočem slovenskem farmacevtskem terminološkem slovarju bodo vključene tudi pomožne snovi, ki so zbrane, urejene, ustrezno poimenovane in opisane v sklopu te diplomske naloge. Urejena terminologija na področju pomožnih snovi je pomembna, saj se z njo srečujejo farmacevtski strokovnjaki z različnih področij farmacije. Neurejeno oziroma v stroki neuveljavljeno izrazoslovje lahko privede do razlik med posamezniki pri poimenovanju istih pomožnih snovi in s tem do zmede in možnosti zamenjav. Osnova za slovensko poimenovanje pomožnih snovi predstavlja trijezični angleško-latinsko-slovenski indeks zdravilnih učinkovin in pomožnih snovi, ki pa ima določene pomanjkljivosti. Zdravilne učinkovine in pomožne snovi so navedene skupaj in urejene po abecednem vrstnem redu. Zlasti na področju pomožnih snovi se v tuji strokovni literaturi pojavljajo številna različna imena za isto substanco, kar povzroča dodatno in nepotrebno zmedo. Za razliko od slovenščine, v angleškem jeziku že obstaja strokovna literatura, kjer lahko na enem mestu dobimo ustrezne podatke o posameznih pomožnih snoveh, najpomembnejših fizikalno-kemičnih značilnostih in sopomenkah, ki se najpogosteje srečujejo. Med pomembnimi viri, ki smo jih uporabili pri iskanju podatkov, so zagotovo *Fiedler Encyclopedia of Excipients* (6), *Handbook of Pharmaceutical Excipients* avtorjev Rowe, Sheskey in Weller (7), Merckov Index (8) in Martindaleov *The Complete Drug Reference* (9), poleg tega smo številne podatke našli tudi v Evropski farmakopeji (10), drugih zbornikih, znanstveno-raziskovalnih in preglednih znanstvenih člankih.

4 Pomožne snovi

Pomožna snov je nosilec fizikalno-kemičnih lastnosti zdravila in lahko podpira delovanje zdravila in prispeva k njegovemu boljšemu prenašanju. (11) Poenostavljeni lahko pomožno snov opredelimo kot vsako sestavino, ki ni zdravilna učinkovina in je prisotna v zdravilu ali jo uporabljamo pri proizvodnji zdravila. Pri tem pa je potrebno upoštevati tudi, da lahko nekatere pomožne snovi nastopijo tudi v vlogi zdravilne učinkovine, kar naredi definicijo pomožne snovi nekoliko bolj kompleksno.

Pravilna izbira in uporaba pomožnih snovi prispeva k varnosti, učinkovitosti in kakovosti zdravila. Vpliva na stabilnost zdravilne učinkovine in farmacevtske oblike ter na biološko uporabnost zdravilne učinkovine. Bistvene naloge pomožnih snovi v zdravilih so izboljšanje farmakokinetičnih in farmakodinamičnih lastnosti zdravilne učinkovine, zagotavljanje stabilnosti zdravila, omogočanje ali olajševanje najrazličnejših tehnoloških procesov pri vgrajevanju zdravilnih učinkovin v farmacevtske oblike. V splošnem morajo biti inertne (ne smejo reagirati z ZU), stabilne in fiziološko sprejemljive. Glede na namen uporabe lahko razdelimo pomožne snovi v naslednje skupine, navedene po abecednem vrstnem redu:

Adjuvanti so sestavine, ki imajo same malo ali nič farmakološkega učinka, v kombinaciji z drugimi sestavinami pa lahko povečajo ali spremenijo njihovo farmakološko delovanje.

Antiadhezivi znižajo adhezijo med prahovi in pečati tabletirke, s čimer preprečijo lepljenje prahov na pečate, npr. magnezijev stearat.

Antioksidanti podaljšajo obstojnost zdravila tako, da ga ščitijo pred oksidativnim kvarjenjem, povzročenim pod vplivom zračnega kisika ali drugih oksidirajočih zvrsti. Delimo jih glede na kemijsko zgradbo, izvor in mehanizem delovanja. Primer je askorbinska kislina in njeni derivati, kot sta ester askoribilpalmitat in sol kalcijev askorbat.

Antistatiki so snovi, ki zmanjšajo statično elektriko z nevtralizacijo električnega naboja na površini. V tej vlogi se med drugimi lahko uporablja npr. makrogol 20000.

Barvila so pomembna za hitro in enostavno prepoznavanje določenega zdravila, kar ima pomemben vpliv tudi na komplianco pri bolnikih. Barva mora biti izbrana tako, da vzbuja zaupanje pri pacientu in se ne spreminja tekom uporabe. Ločimo barvila naravnega in sinteznega izvora. K naravnim uvrščamo predvsem karotenoide, klorofile, antocianine, riboflavine, karamelo, betalain in druge. Sintezna barvila so običajno obstojnejša, vendar se lahko pojavijo težave z neželenimi ali toksičnimi učinki. Najpogostejša sintezna barvila so azo-barvila (npr. oranžno GGN) in trifenilmetilenki derivati (npr. zeleno S). (12)

Drsila so pomožne snovi, ki so pomembne zlasti pri postopkih tabletiranja, saj izboljšajo pretočne lastnosti prahov in njihovih agregatov, npr. koloidni silicijev dioksid.

Emulgatorji so površinsko aktivne snovi, ki omogočajo nastanek oziroma ohranjanje homogene zmesi dveh ali več faz, ki se med sabo ne mešajo. Vplivajo na fizikalno in kinetično stabilnost, konsistenco, izgled in učinkovitost disperznega sistema. Delimo jih na naravne in sintezne, po kemizmu pa na neionske, anionske, kationske in amfionske. K neionskim sodijo estri večivalentnih alkoholov (glikola, glicerola, sorbitola) ali sladkorjev, estri in etri makrogolov. Anionski emulgatorji obsegajo običajna mila, alkilsulfate, arabski gumi, kationski pa kvaterne amonijeve spojine. Beljakovine in lecitini so amfionski emulgatorji.

Konzervansi (konservansi) so snovi, ki se dodajajo zdravilom za zaščito pred sekundarno mikrobnim kontaminacijo in jih na ta način ščitijo pred kvarjenjem, npr. butilparahidroksibenzoat.

Maziva zmanjšajo trenje med delci in steno tabletirke med stiskanjem in izmetom tablete, npr. magnezijev stearat.

Ojačevalci aromе (okusa, vonja) ojačajo obstoječi okus oziroma vonj zdravila z namenom povečanja sprejemljivosti zdravila pri pacientih, zlasti pri pediatričnih bolnikih. Z njimi pogosto tudi prekrivamo neprijeten okus ali vonj prisotnih ZU ali PS. Kot korigens vonja in okusa se lahko uporablja npr. etilvanilin.

Pigmenti (barvine) so običajno netopni, drobni, praškasti (navadno kristalinični) delci anorganskih snovi. Delujejo tako, da sipajo svetlobo, zato se uporabljajo predvsem za obarvanje (npr. železovi oksidi) ali zaščito (npr. UV filtri, kot sta ZnO, TiO₂).

Plastifikatorji (mehčala) so snovi, ki zmanjšajo trdoto in krhkost polimernih materialov tako, da znižajo temperaturo steklastega prehoda polimera, npr. tributilacetilcitrat kot plastifikator pri polimernih oblogah kapsul.

Podlage so nosilci ZU v poltrdnih in trdnih FO, sestavljenih iz ene ali več PS. Sem sodijo makrogoli, kakavovo maslo, trdi parafin.

Polnila se uporabljajo za dopolnitve mase pri majhnih količinah zdravilne učinkovine oziroma povečanje mase končnega zdravila in njegovo praktično uporabo, npr. lakoza.

Potisni plini so utekočinjeni plini pod tlakom, stisnjeni plini ali tekočine z nizkim vreliščem, ki zagotavljajo ustrezni tlak za pršenje farmacevtskih oblik pod tlakom, npr. propan in butan.

Razgrajevala so pomožne snovi, ki jih dodajamo farmacevtskih oblikam, da omogočimo njihov razpad v stiku s tekočino na manjše ali osnovne komponente, npr. škrob.

Sladila izboljšajo okus zdravila, s čimer povečajo sprejemljivost zdravila pri pacientu, npr. sorbitol.

Snovi za uravnavanje pH so pomožne snovi, ki zagotavljajo ustrezni pH, ki je potreben za optimalno topnost in stabilnost ZU ter za fiziološko sprejemljivost FO, npr. citronska kislina.

Solubilizatorji so površinsko aktivne snovi, ki v vodi tvorijo asociacijske koloide oziroma micle, ki v svojo notranjost vključijo težko topno snov in tako povečajo njeni topnosti, npr. makrogol oktilfenileter.

Spojine za izotoniziranje so pomožne snovi, ki zagotavljajo ustrezni osmotski tlak raztopine, enak osmotskemu tlaku telesnih tekočin, npr. glukoza.

Sredstva proti sprijemanju so navadno praškaste snovi, ki omogočajo prosti tok in mešanje trdnih delcev v praškastih in zrnatih pripravkih. Delujejo tako, da vežejo odvečno vlago ali pa obdajo površino trdnih delcev, s čimer jih naredijo nedovzetne za vezavo vlage ali drugih snovi ter s tem preprečijo njihovo sprijemanje, npr. magnezijev stearat, stearinska kislina, silicijev dioksid.

Sredstva za glaziranje (loščenje) so snovi, vključno z mazivi, ki dajejo zdravilu lesk ali tvorijo zaščitno oblogo na njegovi zunanjih površini, npr. šelak.

Stabilizatorji vzdržujejo ustrezne fizikalno-kemične lastnosti zdravila, vzdržujejo homogeno porazdelitev dveh ali več snovi, ki se ne mešajo med seboj, stabilizirajo, ohranajo ali ojačajo obstoječo barvo, npr. polidekstroza.

Stabilizatorji emulzij so snovi, ki olajšajo nastanek in omogočajo fizikalno stabilnost emulzij skozi določeno časovno obdobje, npr. akrilat in C10-30 alkilakrilat, premreženi polimer.

Suspendirajoča sredstva so netopne snovi, dispergirane v tekočem vehiklu, ki omogočajo razpršenost delcev v suspenziji, preprečujejo ali upočasnjujejo njihovo usedanje oziroma omogočajo redispergiranje že z luhkim stresanjem, npr. arabski gumi.

Vehikli so nosilci ZU v tekočih FO, sestavljenih iz ene ali več PS, npr. voda in etanol.

Veziva omogočajo sprijetje praškastih delcev v večje aggregate, s čimer prispevajo k mehanski trdnosti farmacevtskih oblik, npr. polivinilpirolidon.

Vlažila so snovi, ki so sposobne vezati vodo in s tem ohranjati ustrezno stopnjo vlažnosti zdravila, npr. gliceril 1-oktanoat.

Zgoščevala so pomožne snovi, ki so dodane tekočini z namenom povečanja viskoznosti, npr. različni gumiji.

(13)

5 Sistem števil E

Števila E predstavljajo sistem za označevanje snovi, ki ga je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja razvila Evropska gospodarska skupnost (*European Economic Community – EEC*) v sklopu njenih prizadevanj za uskladitev zakonodaje in lažje mednarodno trgovanje z živili. Za evropski sistem označevanja snovi s števili je značilna predpona E, ki ji sledi številka. Sistem števil E je bil prvotno zasnovan za označevanje aditivov v živilih, z njim pa lahko označujemo tudi nekatere pomožne snovi v farmaciji.

V Pravilniku o aditivih za živila (Uradni list RS, št. 43/04 oziroma evropska direktiva 89/107/EEC) je aditiv definiran kot vsaka snov, ki se navadno ne uporablja oziroma ne uživa kot živilo, ne glede na to, ali ima hrnilno vrednost, se pa namensko dodaja živilu iz tehnoloških razlogov v proizvodnji, predelavi, pripravi, obdelavi, pakiranju, transportu, shranjevanju in se zato nahaja v živilu ali stranskem proizvodu živila in s tem neposredno postane sestavina živila. Aditive se uporablja z namenom:

- ohranjanja hrnilne vrednosti živila,
- zagotavljanja potrebnih sestavin ali primesi v živilih za posebne prehranske potrebe,
- ohranjanja kakovosti ali obstojnosti organoleptičnih lastnosti pod pogojem, da se pri tem ne spremenijo narava, sestava ali kakovost živila, ki bi zavajala potrošnika,
- zagotavljanja pomoči pri proizvodnji, pridelavi, pripravi, obdelavi, pakiranju, transportu ali shranjevanju živil pod pogojem, da se aditiv ne uporablja za prikrivanje uporabe neustreznih surovin, vključno nehigienskih tehnoloških postopkov in praks.

Zgoraj navedeni pravilnik additive razvrsti glede na njihove funkcionalne lastnosti v naslednje kategorije: sladila, barvila, konzervansi, antioksidanti, nosilci, vključno s topili, sredstva za uravnavanje kislosti, sredstva proti sprijemanju, sredstva proti penjenju, sredstva za povečanje prostornine, emulgatorji, utrjevalci, ojačevalci aromi, sredstva za penjenje, gelirna sredstva, sredstva za glaziranje, sredstva za ohranjanje vlage, plini za pakiranje, potisni plini, sredstva za vzhajanje, sredstva za sekvestracijo, stabilizatorji, sredstva za zgostitev. (13)

Določeni aditivi imajo lahko širok spekter uporabe. V takšnih primerih je potrebno na embalažo navesti namen dodanega aditiva oz. v katero kategorijo spada njegova vloga v tem živilu. Označevanje aditivov z E števili je dokaj nesistematično določeno. Do sedaj poznani aditivi so označeni s števili od 100 do 1520, vendar še niso uporabljeni vsa števila v tem intervalu. Posamezni aditivi iz enake osnove so lahko označeni z istim številom, s tem da imajo dodatne oznake, kot so npr. E161a, E161b, E161g ... Števila E100 do E181 označujejo barvila, npr. sončno rumeno FCF (E110), briljantno modro FCF (E133). V skupino E števil od 200 do 297 spadajo večinoma konzervansi, npr. natrijev benzoat (E211), natrijev butilparahidroksibenzoat (E219), natrijev nitrit (E250). V skupini števil E300 so večinoma antioksidanti, kot sta natrijev askorbat (E301) in propilgalat (E310). Ostalih kategorij aditivov pa v večini primerov ne moremo neposredno določiti zgolj na osnovi E-števil. Primer so sladila, saj imata sorbitol in manitol oznaki E420 in E421, natrijev acesulfamat, aspartam, natrijev ciklamat in natrijev saharinat pa so opredeljeni z oznakami na drugem intervalu, in sicer E950, E951, E953, E954.

Označevanje z E števili izhaja torej iz živilske tehnologije, vendar se uporablja tudi za označevanje določenih pomožnih snovi v farmaciji. Praviloma so namreč aditivi, ki so dovoljeni za uporabo v živilih, kot pomožne snovi dovoljeni tudi za uporabo v zdravilih. V Sloveniji področje pomožnih snovi in njihovega označevanja s števili E urejata naslednja pravilnika, ki ju je na podlagi Zakona o zdravilih (Uradni list RS, št. 31/06 in 45/08) izdalo Ministrstvo za zdravje, in sicer Pravilnik o barvilih, ki se smejo dodajati zdravilom (Uradni list RS, št. 86/08) ter Pravilnik o označevanju zdravil in navodilu za uporabo (Uradni list RS, št. 54/06). Pravilnik o označevanju zdravil in navodilu za uporabo v dodatku II določa: "Pomožne snovi se navajajo v slovenskem jeziku z mednarodnimi nelastniškimi imeni (INN), če pa ta ne obstajajo, z običajnimi splošnimi imeni. Pomožne snovi, ki so navedene v prilogi I tega pravilnika, morajo biti označene tudi z E števili, če le-ta obstajajo. Za označevanje pomožne snovi na ovojnini se lahko uporabi tudi samo E število, pod pogojem, da je v navodilu za uporabo med podatki za istovetenje navedeno tudi mednarodno nelastniško ime (INN), če pa to ne obstaja, običajno splošno ime." (14)

6 Sistem oznak Colour Index (C.I.)

Colour Index International je podatkovna zbirka oznak C.I., izdelana pod okriljem združenj *Society of Dyers and Colourists* in *American Association of Textile Chemists and Colorists*. Z njo označujemo barvila in pigmenta. Prvič je bila objavljena leta 1925.

Obstaja v obliki petih priročnikov (1971), ki so namenjeni za znanstveno in komercialno uporabo. Število barvil in pigmentov stalno narašča, zato se s tem povečuje tudi zbirka teh snovi. Ta sistem oznak ima značilno okrajšavo C.I., poleg katere lahko stoji petmestna številka (C.I. Constitution Number) ali generično ime (C.I. Generic Name). Primer je kalcijev karbonat, ki ima oznaki C.I.77220 in C.I.Pigment White 18. Pod posamezno oznako lahko dostopamo do podatkov o proizvajalcu, načinu priprave, zunanjem izgledu, fizikalno-kemičnih lastnostih, glavnih namenih uporabe in drugih imen. Na ta način je olajšano prepoznavanje ter izbira ustrezne snovi.

Vrednosti C.I. so sistematicno urejene kategorije barvil in pigmentov glede na njihovo kemijsko strukturo in ne glede na namen uporabe. V intervalu med C.I. 11000 in 19999 nahajamo monoazo barvila, kot so karmoizin (C.I.14720), bordojsko rdeče B (C.I.16180), amarant (C.I.16185); le-temu sledijo sorodna diazo barvila z vrednostmi C.I. med 20000 in 29999, npr. rjavo HT (C.I.20285), črno 7984 (C.I.27755), črno PN (C.I.28440). Trifenilmetsanska barvila so določena z oznakami med C.I.42000 in 44999, npr. briljantno zeleno (C.I.42040), briljantno modro FCF (C.I.42090), fuksin (C.I.42510). Ksanteni imajo oznako C.I. med 45000 in 45999, npr. eritrozin (C.I.45430). Skupina kinolinskih barvil se nahaja med C.I. 47000 in 47999, npr. kinolinsko rumeno (C.I.47005). Antrakinonski derivati so označeni s C.I.58000 do 72999, npr. indantrensko modro RS (C.I.69800). Skupina anorganskih pigmentov ima vrednosti C.I. med 77000 in 77999, npr. kalcijev karbonat (C.I.77220), titanov dioksid (C.I.77891), cinkov oksid (C.I.77947). (15)

7 Sistem mednarodnih nelastniških imen (INN)

Mednarodno nelastniško ime (*International Nonproprietary Name, INN*) ali generično ime se uporablja za poimenovanje spojin za uporabo v farmaciji. Z njim se spojina točno in natančno opredeli.

Sistem INN imen je bil vzpostavljen leta 1950 na Generalni skupščini Svetovne zdravstvene organizacije (*World Health Assembly*) s posebno resolucijo, prvi seznam INN imen za spojine za farmacevtsko uporabo pa je bil objavljen leta 1953. Trenutno obsega 7000 imen, vsako leto pa se poveča za približno 120-150 novih INN imen.

Namen tega sistema je zagotavljati edinstveno in vsem dostopno ime za substanco za farmacevtsko uporabo. Prispeva k jasni identifikaciji farmacevtskih spojin, varnemu

predpisovanju zdravil pacientom in ustrejni medsebojni komunikaciji strokovnjakov s področja naravoslovnih znanosti.

Njihovo uporabo zahtevata nacionalna in mednarodna legislativa. Kot rezultat medsebojnega sodelovanja so sedaj nacionalna imena za večino spojin, kot so *British Approved Names (BAN)*, *Dénominations Communes Françaises (DCF)*, *Japanese Adopted Names (JAN)* in *United States Adopted Names (USAN)* enaka INN imenu.

INN izbere WHO po posvetu z *WHO Expert Advisory Panel on the International Pharmacopoeia and Pharmaceutical Preparations*. Postopek poteka v treh stopnjah:

- 1) vloga proizvajalca za pridobitev INN imena spojine;
- 2) pregled vloge (ali izpolnjuje splošna pravila, ali že obstaja podobno ime, ali vpliva na obstoječa imena), izbira in objava INN imena spojine v *WHO Drug Information*;
- 3) če ni prejetih pripomb na objavljeno ime po 4-mesečnem obdobju, se to ime (*recommended INN*) dokončno sprejme in potrdi ter objavi v *WHO Drug Information*.

INN ime se navadno podeli le posamezni, kemijsko natančno opredeljeni spojini. Izjemoma se podeli tudi spojinam z nedefinirano kemijsko sestavo. INN ime se običajno ne podeljuje zmesi večih spojin ali spojinam z dolgo uporabo pod že uveljavljenim imenom, kot so npr. morfin, kodein, ocetna kislina.

INN ime se podeli aktivnemu delu molekule (običajno kislina, baza ali alkohol), v primeru soli ali estrov pa se tvori modificirano INN ime (INNM) tako, da se nespremenjenemu INN imenu za aktivni del le doda beseda, ki označuje sol ali ester, npr. *oxacillin sodium*.

Pomembna značilnost teh imen so prepoznavni koren ali končnice imen, ki strokovnjakom omogočajo njihovo hitro prepoznavanje, npr. *cel-* za celulozne derivate, *-mer* za polimere, *-ol* za alkohole in fenole. Pri tem pa načeloma ni dovoljena uporaba teh korenov v tržnem imenu zdravila. (16)

NAMEN DELA

V okviru diplomskega dela bomo pripravili seznam najpomembnejših pomožnih snovi, urejenih po abecednem delu tvorjenih slovenskih imen, s katerimi se srečujejo strokovnjaki na področju farmacije in širša javnost. S tem želimo prispevati k razvoju in krepitevi slovenske farmacevtske terminologije na področju pomožnih snovi, saj do zdaj še ni bilo pripravljenega in izdanega tovrstnega zbornika.

Listo vključenih pomožnih snovi bomo oblikovali s pomočjo različnih literarnih virov. Posamezni pomožni snovi bomo poiskali ali v skladu s pravili tvorjenja slovenskih mednarodnih nelačniških imen določili ustrezno slovensko ime. Poiskali ali določili bomo ustrezna latinska imena in morebitne latinske sopomenke. V najrazličnejših virih bomo poiskali še druga angleška imena, ki jih srečujemo v farmaciji in jih dodali kot sopomenke, urejene po abecednem vrstnem redu. Kot dodatno informacijo bomo pri pomožnih snoveh, ki kemično niso kompleksne zmesi, predstavili tudi kemično strukturo, oziroma del strukture pri makromolekulah in zapisali empirično formulo. V kratkem opisu bomo predstavili najpomembnejše fizikalno-kemične značilnosti in zunanji izgled pomožnih snovi. Navedli bomo tudi vlogo oziroma namen uporabe posamezne pomožne snovi pri postopku izdelave farmacevtske oblike ali v končnem zdravilu. Pri barvilih bomo dodali tudi ustrezno oznako C.I. (*colour index*), navedli pa bomo tudi ustrezna E-štlevila pri pomožnih snoveh, za katera le-ta obstajajo.

Namen dela diplomske naloge je pripraviti, dopolniti in po potrebi spremeniti slovensko farmacevtsko terminologijo na področju pomožnih snovi in s tem olajšati delo strokovnjakov na področju farmacije. Podatki o posamezni pomožni snovi bodo namreč sistematično, jasno in pregledno zbrani na enem mestu, kjer bodo na enostaven način dostopni vsakomur, ki jih bo pri svojem delu potreboval. Z omenjenim delom želimo odpraviti nejasnosti, ki se pojavljajo pri poimenovanju, zmanjšati možnost zamenjav, olajšati izbiro ustreznih pomožnih snovi in nenazadnje prispevati k varni uporabi zdravil.

MATERIALI IN METODE

Bistvene metode našega dela so bile iskanje, zbiranje, urejanje in obdelava podatkov iz različnih virov. V začetni fazi smo pregledali dostopno farmacevtsko literaturo in evidentirali strokovno izrazje ter izdelali trijezični (slovenski, angleški, latinski) geslovnik. Poiskali smo fizikalno-kemični opis posamezne spojine ter njeni uporabo ali vlogo v zdravilih. Na koncu smo gradivo obdelali v skladu s pravili slovaropisja.

Z uporabo veljavne Evropske farmakopeje (Ph. Eur. 6th Ed.) in Slovenskega dodatka k Evropski farmakopeji (Formularium Slovenicum 2.0 z dopolnili) ter uradno javno bazo podatkov o zdravilih v Republiki Sloveniji (BPZ, www.zdravila.net) smo pripravili seznam pomožnih snovi, ki bodo vključene v slovar. Posamezni spojini smo na osnovi angleškega in včasih latinskega imena ob pomoči obstoječih pravil iz FS določili slovensko ime. Sledilo je iskanje angleških sopomenk, ki smo jih našli v številnih virih, zlasti s pomočjo zgoščenke z elektronsko izdajo *Dictionary of Chemical Names and Synonyms*, avtorjev Howarda in Neala, ki je v lasti Javne agencije Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke (17) in Fiedlerjeve enciklopedije pomožnih snovi (6). Poleg navedenega slovarja smo angleške nazive pridobili v večjem obsegu tudi iz Merckovega indeksa (8) in Martindaleovega slovarja (9), v manjšem pa tudi iz drugih knjig. Uporabili smo tudi spletnne vire, kot so spletni strani proizvajalcev posameznih pomožnih snovi. Kemijski opis je nastal zlasti ob pomoči farmakopeje in preko opisovanja znane kemijske strukture molekule. Strukturno formulo posamezne spojine smo oblikovali s pomočjo programa *ChemDraw Ultra 10.0* ter jo ravno tako vključili v preglednico.

Zunanji videz, fizikalno-kemične lastnosti in podatke o uporabi posameznih snovi smo našli v farmakopeji (10), Merckovem indeksu (8), priročniku *Handbook of Pharmaceutical Excipients* avtorjev Rowe, Sheskey in Weller (7), varnostnih listih posamezne spojine (MSDS, *Material Safety Data Sheet*) ter na spletnih straneh proizvajalcev.

REZULTATI

Zbranih, urejenih in pregledanih je 628 slovarskih gesel, ki so razvrščena po abecednem vrstnem redu na 202 straneh. Izhodišče posameznega gesla predstavlja veljavno slovensko mednarodno nezaščiteno ime posamezne pomožne snovi, kateremu so lahko dodane morebitne slovenske sopomenke, sistematične oznake (npr. število E; C.I.) ali druga pri nas pogosto uporabljena (tržna) imena. Sledi latinsko ime in morebitne latinske sopomenke ter angleška imena z ustreznimi sopomenkami, urejenimi po pomenu oziroma abecedno. V opisu posamezne pomožne snovi je predstavljena vloga oziroma uporaba v farmaciji, najpomembnejše fizikalno-kemične lastnosti in izgled. Pri pomožnih snoveh, ki niso kompleksne zmesi, je predstavljena tudi struktura formula, oziroma njen del pri makromolekulah in empirična formula. Ob koncu posameznega gesla so v oklepaju navedene številke, ki označujejo uporabljeno literaturo.

Za statistično obdelavo smo uporabili reprezentativni vzorec 396 gesel, ki se začenjajo na črke od A do M. Med njimi je bilo največ emulgatorjev (22%), sledijo emoliensi (18%), zgoščevala (14%) in veziva (12%). Opazen delež pomožnih snovi zavzemajo še topila, barvila, konzervansi, solubilizatorji in stabilizatorji. Sledijo jim suspendirajoča sredstva, polnila, korigensi vonja in okusa, vehikli, mazilne podlage, plastifikatorji, drsila, sladila, sredstva proti sprijemanju, pomožne snovi za filmske obloge, razgrajevala, stabilizatorji emulzij, vlažila in antioksidanti. V najmanjših deležih so prisotni adsorbenti, maziva, sredstva za uravnavanje kislosti, nadomestki za plazmo, spojine za izotoniziranje, tvorilci gela, adhezivi, kelatorji, močljivci, pigmenti, sušilna sredstva, antistatiki, potisni plini, sredstva za glaziranje, stabilizatorji pene, antiadhezivi, koemulgatorji, protipenila.

Vsi rezultati raziskovalnega dela so podrobneje predstavljeni v prilogi diplomske naloge z naslovom Slovar pomožnih snovi.

RAZPRAVA

Pri poimenovanju pomožnih snovi pogosto prihaja do nejasnosti, neenotnosti in zmede. Veliko teh težav je možno vsaj delno rešiti z natančnejšim poznavanjem kemijske strukture oziroma sestave posamezne pomožne snovi. V razpravi so na primerih pomožnih snovi predstavljena pravila, ki smo jih uporabili za poimenovanje posamezne skupine pomožnih snovi. Določena pravila so vpeljali že člani Komisije za pripravo nacionalnega dodatka k Evropski farmakopeji, ko so pripravljali prevode imen zdravilnih učinkovin in pomožnih snovi za trijezični seznam angleških, latinskih in slovenskih imen ZU in PS in seznam reagentov, ki so zbrani v IX. poglavju FS. Pri tem smo opazili, da poimenovanje nekaterih pomožnih snovi v FS odstopa od uveljavljenih pravil, zato bodo omenjeni sezname natančno pregledani in popravljeni, preden bodo vključeni v 3. izdajo FS. Zaradi uvajanja novih, z vidika poimenovanja običajno precej zapletenih pomožnih snovi, ki smo jim mogli določiti slovensko mednarodno nezaščiteno ime na osnovi obstoječih pravil, smo morali uvesti nekaj povsem novih pravil, zlasti pri različnih vrstah polimerov.

Pravila za poimenovanje pomožnih snovi s primeri

- 1. Pri slovenskem poimenovanju pomožnih snovi skušamo ostati čim bližje angleškemu oziroma latinskemu izvirniku.*
- 2. Slovensko ime pišemo skupaj, kadar so posamezni fragmenti v molekuli med seboj povezani s kovalentnimi vezmi; npr. estri, etri. Narazen jih pišemo le v primeru, kadar pri spojnini ni natančno določeno, kakšna je njena struktura (preko katerih funkcionalnih skupin sta dva fragmenta molekule povezana), oziroma imamo prisotno zmes različnih izomerov. Slednja odstopanja so zlasti pogosta pri poliolih, kadar nimamo zaestrenih oziroma zaetrenih vseh hidroksilnih skupin. Pravilo, ki je že dolgo uveljavljeno v FS, je sicer v nasprotju s kemijsko IUPAC nomenklaturo in angleškimi ter latinskimi INN imeni, kjer se pri estrih formalno alkoholni in kislinski del pišeta narazen. Podrobneje je pravilo predstavljeno v razpravi o emulgatorjih in koemulgatorjih.*
- 3. Pri barvilih in indikatorjih pogosto prihaja do dobesednega prevajanja iz angleščine, pri čemer se ne upoštevajo določena pravila in posebnosti slovenskega jezika. Kot primer*

lahko navedem rdeče barvilo z angleškim imenom Allura Red AC, ki bi ga bilo neustrezno prevesti kot alurrdeče AC oziroma alur rdeče AC, temveč je potrebno uporabiti obliko alurno rdeče AC. *Beseda rdeče je v vlogi posamostaljenega pridevnika, alurno pa je vrstni pridevnik s pridevniško obliko na -en oz. -ski, pri čemer ime pišemo narazen. Barvila, ki so imenovana po odkriteljih oziroma drugih osebah, pišemo z veliko začetnico (npr. Bismarckovo rjavo, Coomassijevo modro).*

4. Pri poimenovanju pomožnih snovi (zlasti ionskih, koordinativnih), ki vsebujejo elemente, pri katerih so prisotna in stabilna različna oksidacijska stanja, smo oksidacijsko število vključili v slovensko ime. Uporabili smo Stockov način, kjer je oksidacijsko število zapisano v okroglem oklepaju z rimskimi številkami brez presledka za imenom elementa. Primer: fenilživosrebrov(II) nitrat. Uporabljena tuja literatura, vključno s Ph. Eur. glede tega ni dosledna. Poleg tega se v anglosaksonski terminologiji pogosto že iz poimenovanja kationa lahko razbere oksidacijsko število (cuprous oxide = bakrov(I) oksid; cupric oxide = bakrov(II) oksid).

Specifični primeri

Polimeri

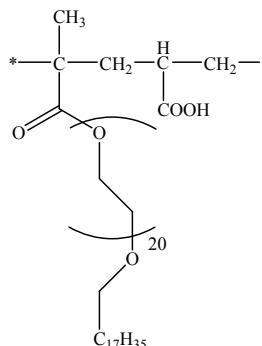
Pri poimenovanju polimerov je potrebno poznati osnovne izraze, ki podrobneje opisujejo njihovo sestavo oziroma strukturo. Glede na sestavo jih delimo na homopolimere in kopolimere. Homopolimer je zgrajen iz enakih monomernih enot, kopolimer pa iz različnih. Pri kopolimerih so lahko monomerne enote razporejene naključno (ABBBAABAAAABBAB...), alternirajoče (ABABABAB...) ali kot blokkopolimeri. V slednjih so monomerne enote iste vrste združene v bloke (AAABBBBBAAAABBB...).

Glede na strukturo so polimeri lahko linerarni, razvezani, premreženi, graftkopolimeri. Pri premreženih polimerih lahko določena premreževalna spojina povezuje oziroma premreži polimerne verige, v graftkopolimerih pa je na polimerno verigo iz monomernih enot ene vrste pripeta ena ali več polimernih verig polimera druge vrste.

S tovrstnim spremenjanjem strukture vplivamo na fizikalno-kemične lastnosti posameznega polimera kot pomožne snovi, npr. topnost, sposobnost nabrekanja in geliranja, viskoznost polimerne raztopine.

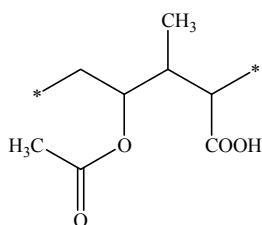
5. Kopolimere poimenujemo na osnovi monomernih enot: A, B in C, kopolimer, pri čemer lahko na koncu imena označimo tudi delež monomernih enot glede na njihovo masno razmerje.

a) akrilat in makrogol 20 steariletermetakrilat, kopolimer

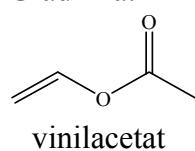
Prisotna sta dva različna monomerna gradnika, in sicer akrilna kislina ter makrogol 20 steariletermetakrilat, ki sta povezana linearne. Polimetakrilati in poliakrilati se uporabljajo kot zgoščevala, enako vlogo ima tudi kopolimer, makrogol 20 stearileterni del molekule pa vanjo vnese dodatne emulgatorske lastnosti zaradi lipofilnega značaja stearinske stranske verige in hidrofilnosti polietilenoksidnih enot.

b) vinilacetat in krotonska kislina, kopolimer 9:1

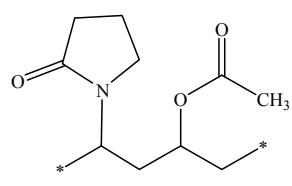

Prisotna sta dva različna monomerna gradnika, in sicer vinilacetat in krotonska kislina (β -metilakrilna kislina), ki sta povezana v linearne strukturo in zastopana v masnem razmerju 9:1.

Gradnika:

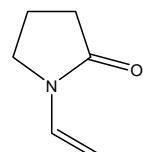

c) vinilpirolidon in vinilacetat, kopolimer 3:2

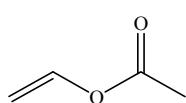

Kopolimer tvorita monomera N-vinil-2-pirolidon in vinilacetat v masnem razmerju 3:2, ki sta linearne povezane. Napačno bi bilo poimenovanje polivinilpirolidon in polivinilacetat, saj bi v tem primeru ravnali v nasprotju s pravilom 5.

Gradnika:

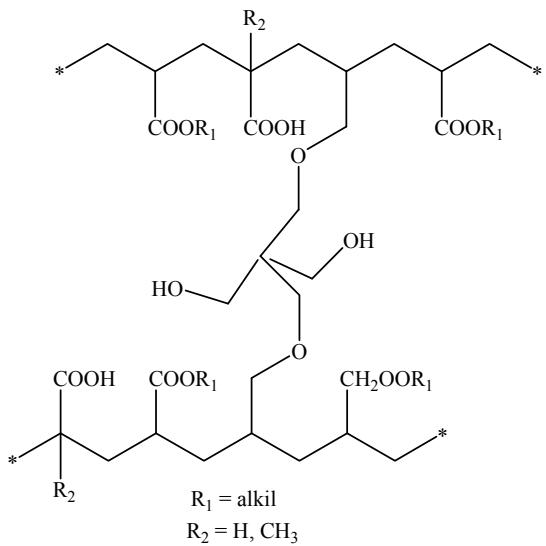
N-vinil-2-pirolidon

vinilacetat

6. Premrežene polimere poimenujemo na osnovi monomernih enot: A, B in C, premreženi kopolimer, pri čemer lahko na koncu imena označimo tudi delež monomernih enot glede na njihovo masno razmerje. Snovi, ki jo uporabimo za premreženje, v imenu ne omenjam.

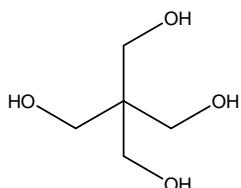
Primer tovrstnega polimera je akrilat in C10-30 alkilakrilat, premreženi polimer.

V strukturi spojine so prisotne posamezne polimerne verige, zgrajene iz akrilatnih, metakrilatnih in alkilakrilatnih enot, ki so med seboj povezane s premreževalcem, 2,2-dihidroksimetil-1,3-propandiolum. V danem primeru je premreževalec homobifunkcionalen, saj ima dve enaki reaktivni funkcionalni skupini, s katerima se veže na eno in na drugo polimerno verigo. Oznaka C10-30 predstavlja dolžino alkilne

verige, s katero so zaestrene nekatere karboksilne skupine.

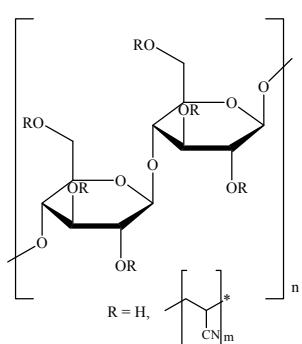
Premreženje poveča molekulske maso celotne spojine in s tem njeni viskoznost, zato se spojina uporablja kot zgoščevalo.

2,2-dihidroksimetil-1,3-propandiol

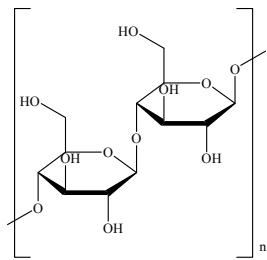
7. Graftkopolimere poimenujemo na osnovi monomernih enot: A in B, graftkopolimer, pri čemer lahko na koncu imena označimo tudi delež monomernih enot glede na njihovo masno razmerje.

Za graftkopolimere je značilna razvejana struktura, v kateri je na polimerno verigo, zgrajeno iz enega tipa monomernih enot, na enem ali večih mestih pripeta polimerna veriga iz drugih monomernih enot. Navadno se na prvem mestu poimenujejo monomeri, ki sestavljajo osnovno ogrodje.

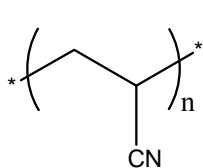

Primer tovrstnega polimera je celuloza in akrilonitril, graftkopolimer. Osnovno polimerno verigo tvori celuloza s svojimi *D*-glukoznimi monomernimi enotami, ki so med sabo povezane z 1,4- β vezjo. Na celulozo pa so na večih mestih vezane poliakrilonitrilne verige.

Gradnika:

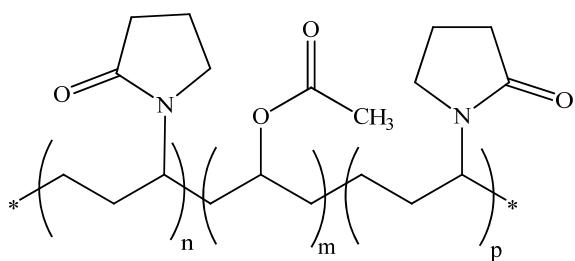

celuloza

poliakrilonitril

9. Blokkopolimere poimenujemo na osnovi monomernih enot: A, B in C, blokkopolimer, pri čemer lahko na koncu imena označimo tudi delež monomernih enot glede na njihovo masno razmerje. Pri blokkopolimerih je izjemoma možno tudi poimenovanje, kjer namesto monomernih uporabljamo polimerne enote.

Uporabimo lahko dve poimenovanji:

vinilpirolidon in vinilacetat,

blokkopolimer,

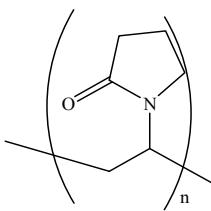
ozioroma polivinilpirolidon in

polivinilacetat, blokkopolimer.

Drugi polimeri

9. Pogosto imajo polimeri v svojem imenu dodatno številko in/ali črko, ki se nanaša na njihovo kemijsko strukturo in s tem nakazuje njihove fizikalno-kemijske lastnosti. Številčna ali črkovna oznaka sta značilni za posamezno vrsto polimerov in niso skupna značilnost vseh polimerov.

a) polivinilpirolidon K25 (PVP K25)

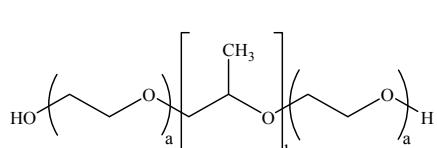
Spojina je homopolimer *N*-vinilpirolidona, katerega molekulska masa znaša od 28000 do 34000. K-vrednost je odvisna od stopnje viskoznosti vodne raztopine polimera, pri čemer velja, da višja K-vrednost pomeni tudi večjo viskoznost (η) vodne raztopine polimera.

Poenostavljeno bi lahko zapisali enačbo, ki opisuje navedeno odvisnost:

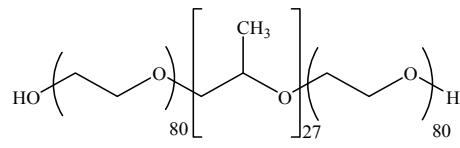
$$K = (\log (\eta \text{ raztopine}/\eta \text{ topila})) / c [g/mL].$$

b) poloksamer 188

Poloksameri so blokkopolimeri, zgrajeni iz polioksietilenskih (POE) in polioksigipropilenskih (POP) fragmentov. Približno strukturo poloksamera 188 z molekulsko maso med 7680 in 9510 lahko zapišemo kot POE(80)/POP(27)/POE(80) ozziroma natančneje opredelimo število posameznih enot v posameznem polietilenskem ozziroma polipropilenskem bloku v obliki vrednosti a, ki znaša med 75 in 85 ter b, ki je med 25 in 30.

splošna struktura poloksamera

poloksamer 188

Število 188 temelji na deležih posameznih blokov v blokkopolimeru.

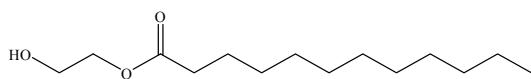
Prvi dve števki (18) dobimo tako, da povprečno molekulsko maso polipropilenskega dela delimo s 100, kar pomeni, da le-ta znaša okoli 1800.

Zadnjo števko (8) pa dobimo, če masni delež polioksietilena (v odstotkih) delimo z 10, kar pomeni, da v našem primeru znaša približno 80%.

Emulgatorji in lipidi

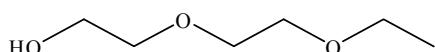
- etilenglikolmonolavrat

Etilenglikolmonolavrat je monoester etilenglikola z lavrinsko kislino. Etilenglikol je najenostavnejši predstavnik vicinalnih diolov, pri katerem sta zaradi simetrije molekule obe hidroksilni skupini enakovredni. Pri zaestrenju ene hidroksilne skupine dobimo samo en možen produkt, zato slovensko ime pišemo skupaj.

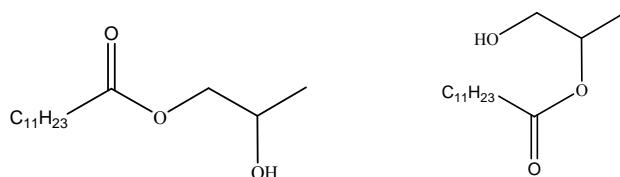
- dietilenglikolmonoetileter

Dietilenglikolmonoetileter je monoeter dietilenglikola, ki prav tako zaradi simetrije vsebuje dve enakovredni hidroksilni skupini. Pri zaetrenju ene hidroksilne skupine dobimo samo en možen produkt, zato slovensko ime pišemo skupaj.

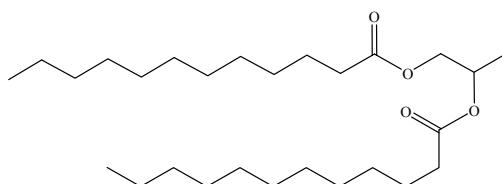
- propilenglikol monolavrat

Propilenglikol vsebuje dve hidroksilni skupini, ki med seboj nista enakovredni, molekula ni simetrična. Pri zaetrenju ene hidroksilne skupine lahko dobimo zmes dveh strukturno različnih produktov. Ime spojine zato pišemo narazen.

- propilenglikoldilavrat

V primeru diestrov propilenglikola z enakima acilnima skupinama dobimo točno določeno strukturo, zato slovensko ime pišemo brez presledka.

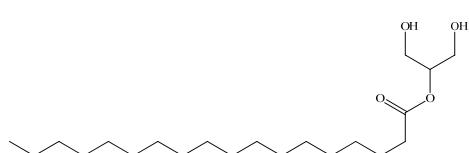

- gliceril monostearat

Glicerol ima tri hidroksilne skupine, pri čemer sta primarni skupini na mestih 1 in 3 enakovredni zaradi simetrije molekule, hidroksilna skupina na mestu 2 pa je sekundarna. Pri tvorbi estrov ali etrov na eni hidroksilni skupini dobimo zmes dveh produktov, zato ime spojine pišemo narazen.

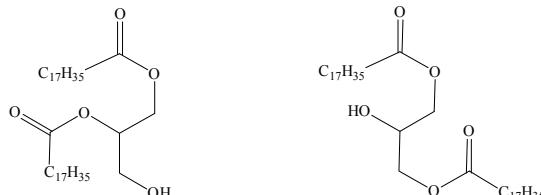
2,3-dihidroksipropil stearat

1,3- dihidroksipropil stearat

- gliceril distearat

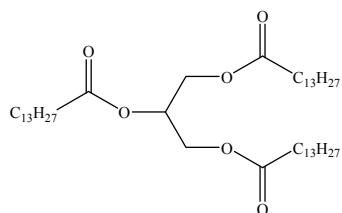
Glicerol ima tri hidroksilne skupine, pri čemer sta primarni skupini na mestih 1 in 3 enakovredni zaradi simetrije molekule, hidroksilna skupina na mestu 2 pa je sekundarna. Pri tvorbi estrov ali etrov na dveh hidroksilnih skupinah dobimo zmes dveh produktov, zato ime spojine pišemo naražen.

3-hidroksipropan-1,2-diil distearat   2-hidroksipropan-1,3-diil distearat

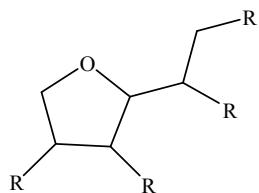
- gliceriltrimiristat

Pri tvorbi estrov ali etrov na vseh treh hidroksilnih skupinah z enakimi acilnimi skupinami, dobimo točno določeno strukturo, zato v imenu ni presledka.

- sorbitan lavrat

Sorbitan je produkt dehidracije sorbitola in ga sestavlja zmes različnih derivatov, zlasti 1,4-in 1,5-anhidrosorbitola. Prisotne hidroksilne skupine so delno zaestrene z lavrinsko kislino, med katerimi prevladujejo monoestri. Pri pisanju slovenskega imena uporabimo presledek.

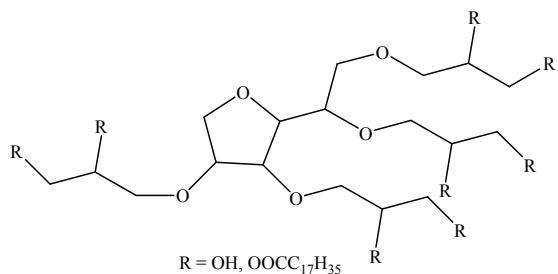

$$R = 3 \times OH, 1 \times OOCC_{11}H_{23}$$

- glicerol sorbitan stearat

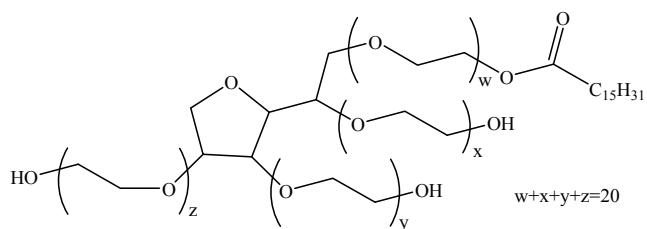
Sorbitan je produkt dehidracije sorbitola in ga sestavlja zmes različnih derivatov, zlasti 1,4-in 1,5-anhidrosorbitola. Prisotne hidroksilne skupine so lahko na različne načine zaetrene z

glicerolom, sledi pa še zaestrenje s stearinsko kislino. Pri tem nastanejo številni strukturno različni produkti, zato slovensko ime pišemo naranzen.

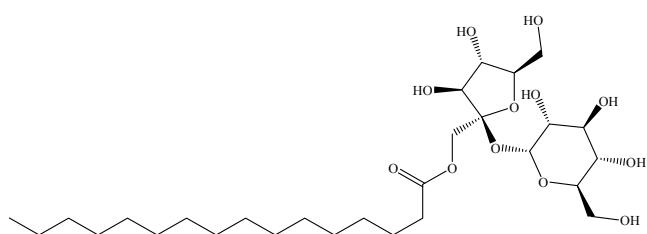
- polisorbat 40

Polisorbati so zmesi delnih estrov polioksietiliranega sorbitana z maščobnimi kislinami. Številka za imenom je odvisna od vrste acilnega dela (20-30 lavroil, 40-50 palmitoil, 60-70 stearoil, 80-90 oleil), števila acilnih skupin in približnega števila oksietilenskih skupin.

- saharoza monopalmitat

Saharoza kot disaharid glukoze in fruktoze vsebuje več hidroksilnih skupin, ki se lahko esterificirajo s palmitinsko kislino. Mesto vezave kisline ni natančno določeno, zato dobimo zmes, slovensko ime pa pišemo naranzen.

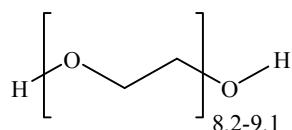
Primer monoestra med saharozo in palmitinsko kislino

Makrogoli in derivati

Makrogoli (polietilenglikoli) oziroma njihovi derivati so pogosto uporabljane pomožne snovi. Med derivati so pogosti zlasti estri z maščobnimi kislinami in etri z dolgoverižnimi alkoholi, vključenih pa je različno število monomernih oksietilenskih enot.

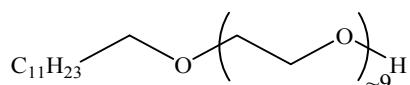
- makrogol 400

Makrogol ali polietilenglikol je homopolimer iz oksietilenskih enot. Številka v imenu podaja povprečno molekulska maso spojine, ki v navedenem primeru znaša približno 400 oziroma med 380 in 420. Vključenih je povprečno 8 oziroma med 8,2 in 9,1 monomernih enot. Včasih je v imenu podana tudi ta vrednost.

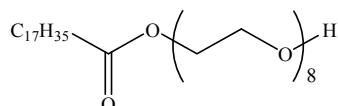
- makrogol 400 lavrileter

Makrogol ali polietilenglikol 400 tvori monoeter z lavrilalkoholom. Na molekulo lavrilalkohola je vezanih povprečno 9 oksietilenskih enot. Pomožna snov je dejansko zmes etrov makrogolov z maščobnimi alkoholi, zlasti z lavrilalkoholom.

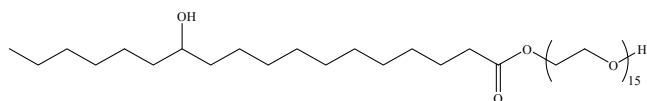
- makrogol 400 stearat

Makrogol ali polietilenglikol 400 tvori zlasti s stearinsko kislino, v manjšem deležu pa tudi s palmitinsko kislino, zmes mono- in diestrov.

- makrogol 15 hidroksistearat

Spojina je sestavljena iz 15 oksietilenskih enot, ki tvorijo ester z 12-hidroksistearinsko kislino. Gre za zmes mono- in diestrov, v kateri so prisotni tudi prosti makrogoli.

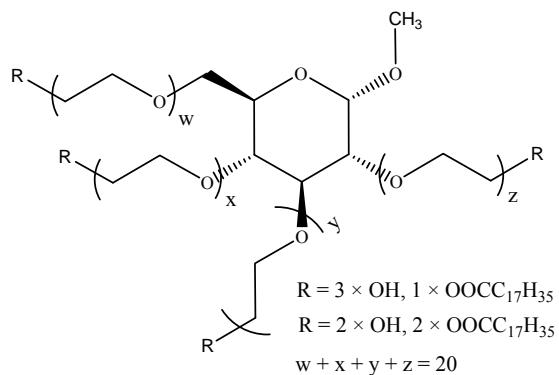

- makrogol 20 glicerol monostearat

Gre za produkt etoksiliranja različnih estrov glicerola in stearinske kisline, med katerimi prevladuje glicerol monostearat. Na molekulo glicerol monostearata je vezanih 20 oksietilenskih enot.

- makrogol 20 metilglukoza seskvistearat

Hidroksilne skupine metilglukoze so zaetrene s skupaj približno 20 oksietilenskimi skupinami in dodatno zaestrene s stearinsko kislino, pri čemer je povprečno število acilnih skupin v molekuli 1,5.

SKLEP

Slovar pomožnih snovi, ki je del obsežnega projekta Slovenski farmacevtski terminološki slovar, predstavlja prvenec tovrstnega dela v slovenskem jeziku. V njem so na enem mestu zbrani številni pomembni podatki o posamezni pomožni snovi, predvsem pa je uporabniku olajšanje iskanje slovenskih imen pomožnih snovi in zaradi velikega števila primerov tudi določevanje slovenskih imen za nove pomožne snovi. Zaradi prostorske in časovne omejitve v diplomsko nalogu nismo mogli vključiti vseh pomožnih snovi, zato se bo seznam še nekoliko dopolnil in izdal v knjižni in/ali elektronski obliki.

LITERATURA

1. Marinko P: Farmacevtsko izrazje. Obdobja 24 – Metode in zvrsti, Razvoj slovenskega strokovnega jezika, zbornik prispevkov: 689-694, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Ljubljana, 2007.
2. Tomazin E: Slovenska farmacevtska terminologija s področja analitike in kakovosti zdravil. Strokovno posvetovanje ob predstavitvi 4. dopolnila Slovenskega dodatka k Evropski farmakopeji (FS), zbornik prispevkov, Zavod za farmacijo in za preizkušanje zdravil, Ljubljana, 2002.
3. Standardni farmacevtsko tehnološki izrazi, Slovensko farmacevtsko društvo, Ljubljana, 1996.
4. Cvelbar M, Šmid-Korbar J, Budihna M: Farmacevtski zakoniki: Evropska farmakopeja in Formularium Slovenicum z dopolnili. Zdravniški vestnik 2003, 72 (1): 25-6.
5. Marinko P: Nastajanje slovenskega farmacevtskega terminološkega slovarja. Strokovno posvetovanje ob predstavitvi prvega dopolnila k drugi izdaji Formulariuma Slovenicuma (FS 2.1), zbornik prispevkov: 89-95, Zavod za farmacijo in za preizkušanje zdravil, Ljubljana, 2006.
6. Fiedler Encyclopedia of Excipients: For Pharmaceuticals, Cosmetics and Related Areas, CD-Version 2.0, ECV, 2006.
7. Rowe RC, Sheskey PJ, Weller PJ: Handbook of Pharmaceutical Excipients, 4th Edition, Pharmaceutical Press, The American Pharmaceutical Association, ZDA, 2003.
8. The Merck Index, an encyclopedia of chemicals, drugs, and biologicals, Thirteenth edition, Merck&Co.,inc., Whitehouse Station NJ, ZDA, 2001.
9. Martindale: The Complete Drug Reference, 34th edition, Pharmaceutical Press, London, 2005.
10. European Pharmacopoeia, 6th Edition, Council of Europe, Strasbourg, 2008.
11. internetna stran 2009:
<http://www.jazmp.si/files/humana/navodila/Navajanje%20pomo%C5%BEnih%20snovi.pdf> 26.8.2009
12. Aulton, ME: Pharmaceutics: The science of dosage form design, Churchill Livingstone, Edinburgh, 1998: 262-63.

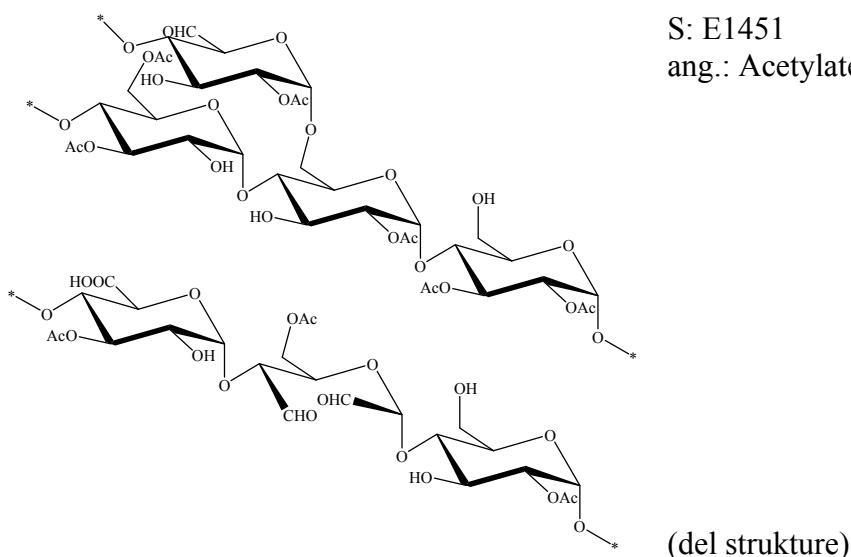
13. Formularium Slovenicum 2.0: slovenski dodatek k Evropski farmakopeji (FS 2.0), druga izdaja, Ministrstvo za zdravje-Javna Agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, Zavod za farmacijo in za preizkušanje zdravil, Ljubljana, 2005.
14. Formularium Slovenicum 2.4: slovenski dodatek k Evropski farmakopeji (FS 2.4): četrto dopolnilo k drugi izdaji. Ministrstvo za zdravje-Javna Agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, Zavod za farmacijo in za preizkušanje zdravil, Ljubljana, 2009.
15. Colour Index 3rd Edition in 5 volumes, The Society of Dyers and Colourists, American Association of textile chemists and colorists, 1971.
16. internetna stran 2010:
<http://www.who.int/medicines/services/inn/innguidance/en/index.html>
17. Howard PH, Neal M: Dictionary of Chemical Names and Synonyms, Electronic Edition, Synapse Information Resources, Inc., 1998.
18. Kamerling JP: Comprehensive Glycoscience, From Chemistry to Systems Biology, Analysis of Glycans, Polysaccharides Functional Properties. Volume 2. Elsevier, 2007.
19. Kostić V, Kostić L: Hemijsko-tehnološki leksikon, RAD, Beograd, 1997.
20. Burdock GA: Encyclopedia of food and color additives, CRC Press, 1997.
21. Sun YM, Hsu SC, Lai JY: Transport properties of ionic drugs in the ammonio methacrylate copolymer membranes. Pharm Res. 2001, 18: 304-10.
22. HagerROM 2008, Hagers Enzyklopädie der Arzneistoffe und Drogen, DVD, 2008.
23. Bhattacharyya KG, Sarma A: Adsorption characteristics of the dye, Brilliant Green, on Neem leaf powder. Dyes and Pigments 2003, 57: 211-22.
24. Auterhoff, Knabe, Höltje: Lehrbuch der Pharmazeutischen Chemie, 14.Auflage, 1999.
25. Dumitriu S: Polysaccharides Structural diversity and functional versatility, 2nd Edition, Marcel Dekker, New York, 2005.
26. Florence AT, Salole EG: Formulation Factors in Adverse Reactions, Wright, London, 1990.
27. Hilmarsson H, Thormar H, Thrainsson JH, Gunnarsson E: Effect of glycerol monocaprate (monocaprin) on broiler chickens: An attempt at reducing intestinal *Campylobacter* infection. Poultry Science 2006, 85: 588–92.

28. Illum L: Chitosan and its use as a pharmaceutical excipient. *Pharm Res* 1998, 15: 1326-31.
29. Osman MY, Sharaf IA, Osman HMY, El-Khouly ZA, Ahmed EI: Synthetic organic food colouring agents and their degraded products: effects on human and rat cholinesterases. *Brit J Biomed Sci* 2004, 61: 128-32.
30. Becker A, Katzen F, Pühler A, Ielpi L: Xanthan gum biosynthesis and application: a biochemical/genetic perspective. *Appl Microbiol Biotech* 1998, 50: 145-152.
31. Gerster H: The potential role of lycopene for human health. *Journal of the American College of Nutrition* 1997, 16 (2): 109-26.
32. Landrum JT, Bone RA: Lutein, zeaxanthin, and the macular pigment. *Arch Biochem Biophys* 2001, 1: 28-40.
33. Formularium Slovenicum 2.3: slovenski dodatek k Evropski farmakopeji (FS 2.3): tretje dopolnilo k drugi izdaji, Ministrstvo za zdravje-Javna Agencija Republike Slovenije za zdravila in medicinske pripomočke, Zavod za farmacijo in za preizkušanje zdravil, Ljubljana, 2008.
34. Gosetti F, Gianotti V, Polati S, Gennaro MC: HPLC-MS degradation study of E110 Sunset Yellow FCF in a commercial beverage. *J Chromatography A* 2005, 1-2: 107-15.
35. Havaux M, Niyogi KK: The violaxanthin cycle protects plants from photooxidative damage by more than one mechanism. *Proc. Natl. Acad. Sci.* 1999, 96: 8762-67.

PRILOGA

Slovar pomožnih snovi

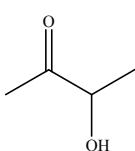
acetiliran oksidirani škrob

S: E1451
ang.: Acetylated oxidised starch

zgoščevalo, stabilizator, vezivo, škrob oksidiran z NaClO v alkalnem in zaestren z acetanhidridom, pri oksidaciji nastanejo karboksilne in karbonilne skupine, cepijo se določene glikozidne vezi, pride do delne depolimerizacije, z acetiliranjem se poveča stabilnost spojine ob segrevanju, bel prah (18)

acetoin

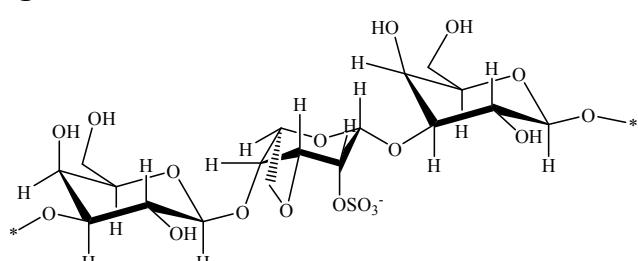

lat.: Acetoinum
ang.: Acetoin
ang.S: Acetyl methyl carbinol; 2-Butanol-3-one; 2,3-Butanolone;
Dimethylketol; 3-Hydroxy-2-butanone;
1-Hydroxyethyl methyl ketone; γ -Hydroxy- β -oxobutane

3-hidroksibutan-2-on

korigens vonja in okusa, brezbarvna, bledo rumena ali zelenorumena tekočina s prijetnim, maslenim vonjem in okusom (17,19)

agar

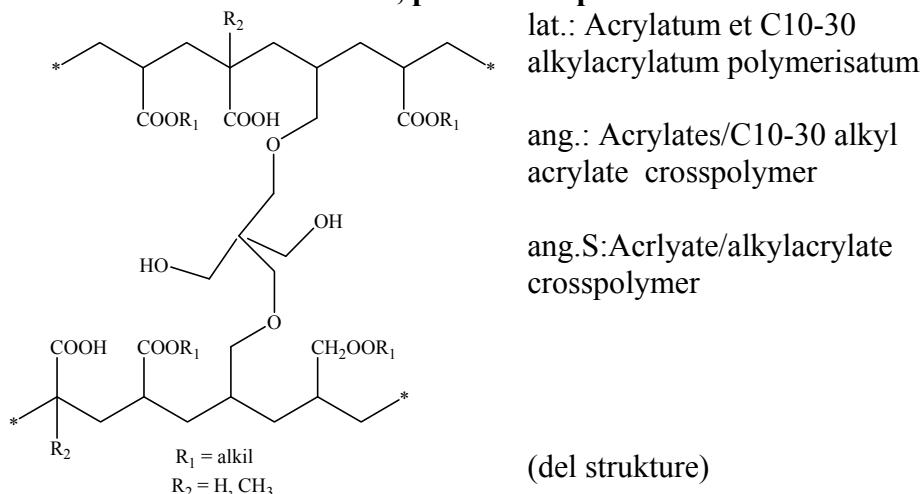
(del strukture)

lat.: Agar-agar
ang.: Agar
ang.S: Agar-Agar; Agar agar flake;
Agar-agar gum; Bengal;
Bengal gelatin;
Bengal isinglass;
Ceylon; Ceylon isinglass;
Chinese isinglass; Japan agar;
Japan isinglass

zgoščevalo, stabilizator, tvorilec gela, vezivo, hidrofilni koloidni poligalaktozid, zgrajen iz agaroze in agaropektina z okoli 90% D-galaktoznih enot in 10% L-3,6-

anhidrogalaktoperiranoz, pri čemer je na približno vsako deseto enoto *D*-galaktoperiranze ena od hidroksilnih skupin zaestrena z žveplovo kislino in kot takšna v obliki kalcijeve, magnezijeve, kalijeve ali natrijeve soli, pridobiva se z ekstrakcijo iz nekaterih morskih alg iz družin *Gelidiaceae* in *Sphaerococcaceae* in iz sorodnih rdečih alg razreda *Rhophyceae*, bel do bledorumen prah, vlakna ali kosmiči, brez ali z rahlim vonjem in sluzastim okusom (8,10,17,19)

akrilat in C10-30 alkilakrilat, premreženi polimer

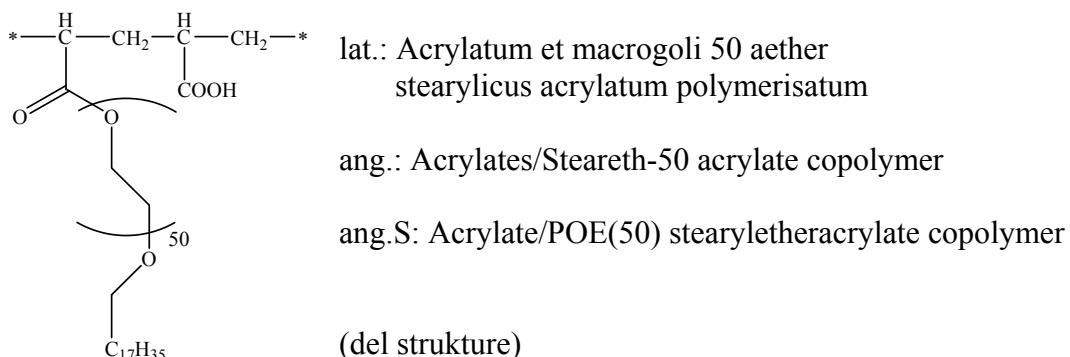
lat.: Acrylatum et C10-30 alkylacrylatum polymerisatum

ang.: Acrylates/C10-30 alkyl acrylate crosspolymer

ang.S:Acrylate/alkylacrylate crosspolymer

stabilizator emulzij, zgoščevalo, polimer C10-30 alkilpropenoatov, propenojske kisline, butenojske kisline in/ali njihovih estrov, prečno premrežen s propenil saharozo ali propenil 2,2-dihidroksimetil-1,3-propandiolum, voluminozen bel prah

akrilat in makrogol 50 stearileterakrilat, kopolimer

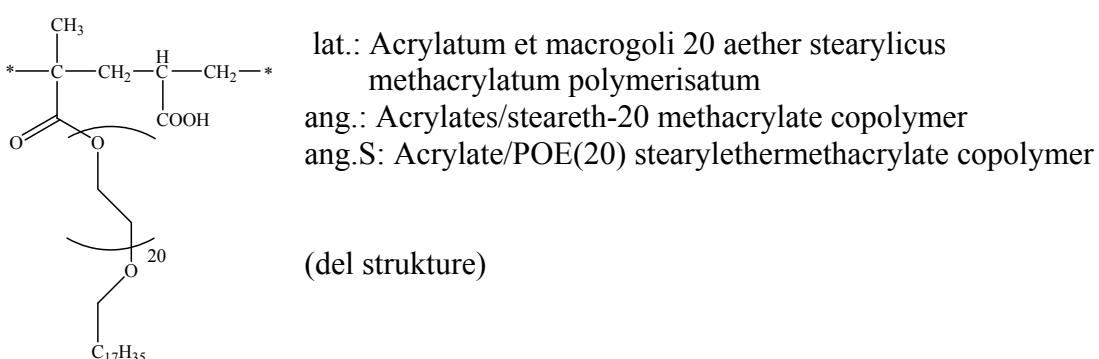
lat.: Acrylatum et macrogoli 50 aether stearyllicus acrylatum polymerisatum

ang.: Acrylates/Steareth-50 acrylate copolymer

ang.S: Acrylate/POE(50) stearyletheracrylate copolymer

zgoščevalo, kopolimer akrilne kisline in njenega estra z makrogol 50 steariletrom

akrilat in makrogol 20 steariletermetakrilat, kopolimer

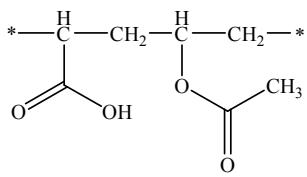
lat.: Acrylatum et macrogoli 20 aether stearyllicus methacrylatum polymerisatum

ang.: Acrylates/steareth-20 methacrylate copolymer

ang.S: Acrylate/POE(20) stearylethermethacrylate copolymer

zgoščevalo, kopolimer akrilne kisline in estra metakrilne kisline z makrogol 20 steariletrom

akrilat in vinilacetat, kopolimer

lat.: Acrylatum et vinylis acetas polymerisatum
ang.: Acrylates/VA copolymer

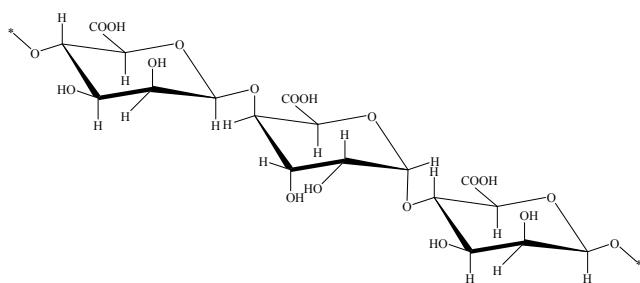
(del strukture)

vezivo, tvorilec filma, kopolimer akrilne kisline in vinilacetata

alfaciklodekstrin: gl. **α -ciklodekstrin**

alfadeks: gl. **α -ciklodekstrin**

alginska kislina

S: E400

lat.: Acidum alginicum

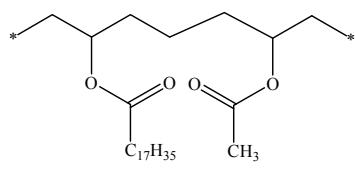
ang.: Alginic acid

ang.S: *L*-Gulo-*D*-mannoglycuronan;
Polymannuronic acid

(del strukture)

zgoščevalo, stabilizator, tvorilec gela, emulgator, linearni glikuronoglikan, zgrajen predvsem iz 1,4-β povezanih *D*-manuronskih in 1,4-α povezanih *L*-guluronskih kislin in Mr 20000-240000, bel do rumenkast, vlaknat prah, skoraj brez vonja in okusa (7,8,10,17,20)

alilstearat in vinilacetat, kopolimer

lat.: Allylis stearas et vinylis acetas polymerisatum

ang.: Allyl stearate - vinyl acetate, copolymer

ang.S: Allyl stearate/VA copolymer

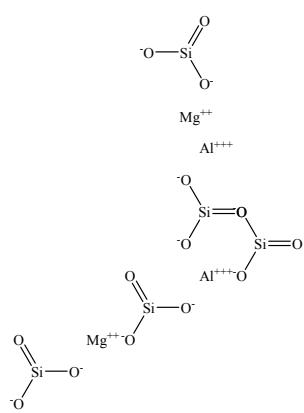
(del strukture)

alkalno sulfitni karamel S: E150a

ang.: Caustic sulphite caramel

karamel, ki ga pripravimo v prisotnosti sulfitov, ne vsebuje pa dodanih amonijevih spojin (20)

aluminijev magnezijev silikat

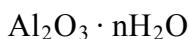
lat.: Aluminii magnesii silicas
 ang.: Aluminum magnesium silicate
 ang.S: Aluminosilicic acid, magnesium salt;
 Magnesium aluminosilicate;
 Magnesium aluminum silicate, colloidal;
 Magnesium aluminum silicate, complex colloidal;
 Magnesium aluminum silicate; Saponite;
 Silicic acid, aluminum magnesium salt

suspendirajoče sredstvo in stabilizator v farmacevtskih oblikah za peroralno in dermalno aplikacijo, razgrajevalo v tabletah in kapsulah, adsorbent, zgoščevalo, hidratirani aluminijev magnezijev silikat, kjer so lahko prisotni tudi drugi kationi, npr. Na^+ , K^+ , Fe^{3+} , Ti^{4+} , Ca^{2+} ... Primer sestave lahko zapišemo kot 61,1% SiO_2 , 13,7% MgO , 9,3% Al_2O_3 , 0,1% TiO_2 , 0,9% Fe_2O_3 , 2,7% CaO , 2,9% Na_2O , 0,3% K_2O , 1,8% CO_2 , 7,2% H_2O , beli do kremno beli, majhni, mehki kosmiči brez vonja ali droben mikroniziran prah (7,8,10)

aluminijev heksadekanoat: gl. aluminijev palmitat

aluminijev oksid, hidratirani

lat.: Aluminii oxidum hydricum
 ang.: Aluminum oxide, hydrated
 ang.S: Activated aluminum oxide; Alumina;
 Aluminum oxide; Dialuminum trioxide

adsorbent, sušilno sredstvo, abraziv, bel kristaliničen prah z veliko specifično površino in amfoternimi lastnostmi, značilnimi za aluminijeve okside in hidrokside (8,10,19)

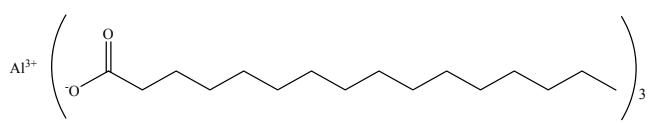
aluminijev oktadekanoat: gl. aluminijev stearat

aluminijev oktenilsukcinat škroba

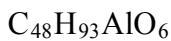
ang.: Starch aluminium octenyl succinate
 ang.S: SAOS

zgoščevalo, stabilizator, bel ali skoraj bel prah ali zrnca (18)

aluminijev palmitat

S: aluminijev heksadekanoat
 lat.: Aluminii palmitas
 ang.: Aluminum palmitate
 ang.S: Aluminum hexadecanoate;
 Aluminium tripalmitate;
 Hexadecanoic acid,
 aluminum salt;
 Palmitic acid, aluminum salt

suspendirajoče sredstvo, stabilizator emulzij, zgoščevalo, aluminijeva sol palmitinske kisline, droben, bel nevodotopen prah (8,17,20)

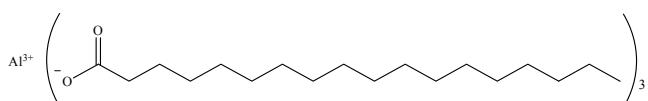
aluminijev silikat

S: C.I. 77004
 lat.: Aluminii silicas
 ang.: Aluminum silicate
 ang.S: Pyrophyllite

adsorbent, suspendirajoče sredstvo, sredstvo proti sprijemanju, polnilo, brezbarvni kristali s steklenim sijajem (17,19)

aluminijev stearat

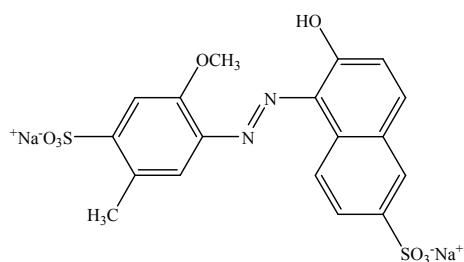

S: aluminijev oktadekanoat
 lat.: Aluminii stearas
 ang.: Aluminum stearate
 ang.S: Aluminium stearate;
 Aluminum tristearate;
 Octadecanoic acid,
 aluminum salt;
 Stearic acid, aluminum salt;
 Tribasic aluminum stearate

suspendirajoče sredstvo, stabilizator emulzij, zgoščevalo, aluminijeva sol stearinske kisline, bel prah, trd material, ki po segrevanju postane plastičen (17,19,20)

alurno rdeč AC

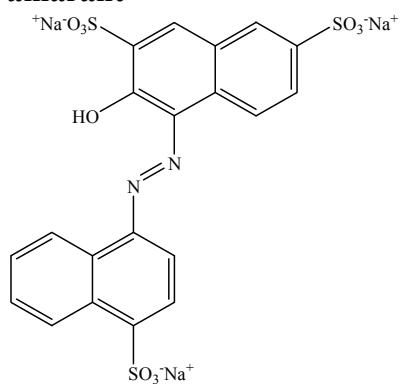

S: E129; C.I. 16035
ang.: Allura Red AC
ang.S: CI Food Red 17; FD&C Red No.40

natrijev 6-hidroksi-5-((2-metoksi-5-metil-4-sulfonatofenil)diazenil)naftalen-2-sulfonat;
 $C_{18}H_{14}N_2Na_2O_8S_2$

barvilo v kozmetičnih izdelkih, nadomestek barvila amaranta, zlasti v motnih in prosojnih izdelkih, manj primeren za prozorne, diazo spojina, temno rdeč prah (8,17,20)

amarant

S: E123; C.I. 16185
ang.: Amaranth
ang.S: Acetacid Red 2BR; Acid Amaranth;
Acid Amaranth I; Acid Amaranth N;
Acid Leather Red 12BW;
Acid Leather Rubine S;
Acid Red 37; Acilan Red SE;
Aizen Amaranth; Amacid Amaranth;
Amaranth A; Amaranth B; Amaranth BPC;
Amaranthe; Amaranthe USP (Biological stain);
Amaranth Extra; Amaranth Lake;
Amaranth S; Amaranth S Specially Pure;
Amaranth USP; Amaranth WD;
Azo Red R; Azo Rubine S; Azo Rubine SF;
Azo Rubine S.Fq; Azorubin S;
Azo Ruby S Bordeaux; Bordeaux S;
Canacert Amaranth; Certicol Amaranth S;
C.I. Acid Red 27;
C.I. Acid Red 27, Trisodium salt;
C.I. Food Red 9; Cilefa Rubine 2B;
Daishiki Amaranth; D&C Red 2;
Dolkwal Amaranth; Dye FD & C Red 2;
Dye Red Raspberry; Edicol Amaranth;
Edicol Supra Amaranth A; EEC No.123;
Eurocert Amaranth; Fast Red; FD & C Red No.2;
FD & C Red No. 2-Aluminium Lake;
Food Red 2; Food Red 9; Fruit Red A Geigy;
HD Amaranth B; HD Amaranth Supra;
Hexacert Red No. 2; Hexacol Amaranth B Extra;
Hidacid Amaranth; Hispacid Red AM;
Java Amaranth; Kayaku Amaranth;
Kayaku Food Colour Red No. 2;
KCA Foodcol Amaranth A; Kiton Rubine S;
Lissamine Amaranth AC; L-Red 3;

Maple Amaranth; Naphthol Red B;
 Naphthol Red C; Naphthol Red LZS;
 Naphthol Red O; Naphthol Red S;
 Naphthol Red S Conc. Specially Pure;
 Naphthol Red SI; Naphthol Red S Specially Pure;
 Neklacid Red A; Rakuto Amaranth;
 Raspberry Red for Jellies; 1302 Red; 1508 Red;
 Red Dye No. 2; Red No. 2; San-EI Amaranth;
 S-Azo Rubine; Solar Red O; Takaoka Amaranth;
 Tertracid Red A; Toyo amaranth;
 USACERT Red No. 2; Victoria Rubine O;
 Wool Bordeaux 6RK; Wool Red; Wool Red 40F

natrijev 3-hidroksi-4-((4-sulfonatonaftalen-1-il)diazenil)naftalen-2,7-disulfonat;
 $C_{20}H_{11}N_2Na_3O_{10}S_3$

barvilo iz skupine diazo spojin, temno rdeč, vijoličast ali rjav prah, ki lahko pri občutljivih osebah sproži astmo in druge alergijske reakcije (7,16,17)

amoniakalni karamel

S: E150b

ang.: Ammonia caramel

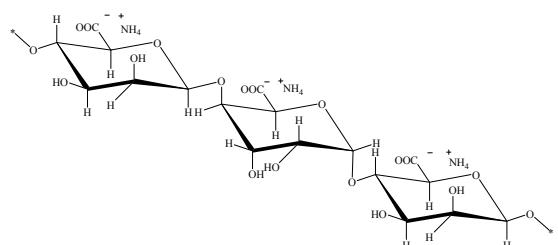
karamel, ki ga pripravimo v prisotnosti amonijevih spojin, ne vsebuje pa dodanih sulfitnih ionov (20)

amoniakalno sulfitni karamel

ang.: Sulphite ammonia caramel

karamel, ki ga pripravimo v prisotnosti sulfitov in amonijevih spojin (20)

amonijev alginat

lat.: Ammonii alginas
 ang.: Ammonium alginate
 ang.S: Alginic acid, ammonium salt;
 Ammonium polymannurate

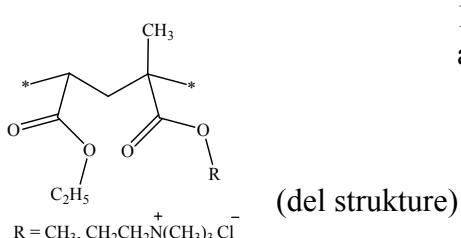
(del strukture)

zgoščevalo, stabilizator, tvorilec gela, ogrodje ali ovojnica za farmacevtske oblike z nadzorovanim sproščanjem, amonijeva sol alginske kisline, bel do rumenkastorjav vlaknat prah ali zrnca (17,20)

amonijev metakrilat, kopolimer

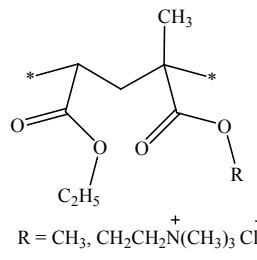
lat.: Ammonio methacrylatis copolymerum

ang.: Ammonio methacrylate copolymer

za obloge pelet ali tablet s prirejenim sproščanjem, kopolimer estrov akrilne in metakrilne kisline z nizko vsebnostjo kvaternih amonijevih skupin (21)

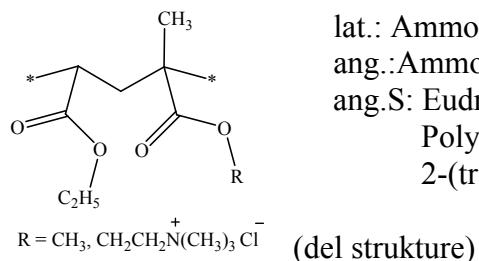
amonijev metakrilat, kopolimer (vrsta A)

lat.: Ammonio methacrylatis copolymerum A
ang.: Ammonio methacrylate copolymer (type A)
ang.S: Eudragit RL*;
Poly(ethyl propenoate-co-methyl 2-methylpropenoate-co-2- (trimethylammonio)ethyl 2-methylpropenoate) chloride

amonijev metakrilat, v katerem je razmerje monomernih enot etil propenoata, metil 2-metilpropenoata in 2-(trimetilamonijevega)etyl 2-metilpropenoata 1:2:0,2, s približno Mr = 150000, brezbarvna in bistra do bela in motna zrnca ali bel prah z rahlim vonjem po amoniaku, raztopine so bistre do rahlo motne (10)

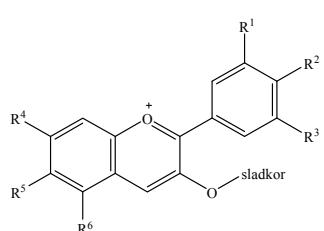
amonijev metakrilat, kopolimer (vrsta B)

lat.: Ammonio methacrylatis copolymerum B
ang.: Ammonio methacrylate copolymer (type B)
ang.S: Eudragit RL*;
Poly(ethyl propenoate-co-methyl 2-methylpropenoate-co-2-(trimethylammonio)ethyl 2-methylpropenoate) chloride

amonijev metakrilat, v katerem je razmerje monomernih enot etil propenoata, metil 2-metilpropenoata in 2-(trimetilamonijevega)etyl 2-metilpropenoata 1:2:0,1, s približno Mr = 150000, brezbarvna in bistra do bela in motna zrnca ali bel prah z rahlim vonjem po amoniaku, raztopine so bistre do rahlo motne (10)

antociani

S: E163
ang.: Anthocyanines
ang.S: Enocianina; Grape skin extract; Oenin; Oenocyanin

(splošna struktura)

barvila, glikozidi antocianidinov, skupine flavonoidov, hidrosilikirani derivati benzopirilijevih soli, rdeč, vijoličen ali moder prah, katerega barva je odvisna od pH (20)

arabski gumi S: E414

lat.: Acaciae gummi
lat.S: Gummi arabicum
ang.: Acacia gum
ang.S: Acacia gum; Acacia; Acacia dealbata gum; Acacia senegal;

Acacia syrup; Arabic-gum; Australian gum; Gum acacia;
Gum arabic; Gum ovaline; Gum senegal; Indian gum; Talha gum

zgoščevalo, stabilizator, suspendirajoče sredstvo, emulgator, vezivo v tabletah, posušen izloček iz zarezanih debel afriških akacij, ki ga v glavnem sestavljajo kisli polisaharidi, glavnino predstavlja kisli arabinogalaktan v obliki kalcijeve, kalijeve in magnezijeve soli z molekulsko maso med 240000 in 580000, beli ali rumenkastobeli tanki kosmiči, zrnca ali prah brez vonja in z rahlim okusom (7,8,10,17)

arabski gumi, pripravljen z razprševalnim sušenjem

S: arabski gumi, pripravljen s sušenjem z razprševanjem

lat.: Gummi arabicum dispersione desiccatum

lat.S: Acaciae gummi dispersione desiccatum

ang.: Acacia, spray dried

emulgator, solubilizator, vezivo v tabletah, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, pridobljen s sušenjem z razprševanjem raztopine arabskega gumija, sivobel prah, majhni, okrogli, porozni delci s premerom od 4 do 40 µm, topi se hitro in popolnoma v dvojni količini vode, da nastane brezbarvna do rumenkasta, viskozna, lepljiva, prosojna tekočina (9,10)

arašidovo olje, hidrogenirano

lat.: Arachidis oleum hydrogenatum

ang.: Arachis oil, hydrogenated

ang.S: Earthnut oil, hydrogenated;

Groundnut oil, hydrogenated;

Indigenous peanut oil; Katchung oil, hydrogenated;

Nut oil, hydrogenated; Pecan shell powder;

Peanut oil, hydrogenated

vehikel, prečiščeno, razbarvano, hidrogenirano in odišavljeno arašidovo olje iz semen *Arachis hypogaea*, bela ali rahlo rumenkasta mehka masa, ki se pri segrevanju stali do bistre, bledorumene tekočine (10)

arašidovo olje, rafinirano

lat.: Arachidis oleum raffinatum

ang.: Arachis oil, refined

ang.S: Earthnut oil, refined; Groundnut oil, refined;

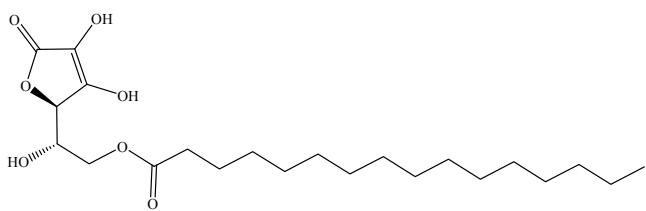
Katchung oil, refined; Nut oil, refined;

Peanut oil, refined; Refined arachis oil

vehikel za intramuskularne injekcije s podaljšanim sproščanjem, vehikel v dermalnih farmacevtskih oblikah, topilo za vitamine in minerale, v dostavnih sistemih za nazalno aplikacijo, prečiščeno arašidovo olje iz semen *Arachis hypogaea*, v katerem prevladujejo gliceridi z oleinsko in linolno kislino, prisotne so tudi palmitinska, eikozanojska, arahidonska, dokozanojska, tetrakozanojska kislina, dodan je lahko ustrezен antioksidant, bistra, brezbarvna do bledorumena, viskozna tekočina z rahlim vonjem in okusom po oreških (10)

askorbilheksanoat: gl. askorbilpalmitat

askorbilpalmitat

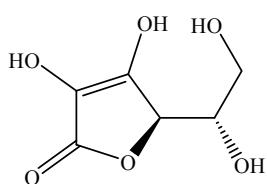

S: askorbilheksanoat; E304
lat.: Ascorbylis palmitas
ang.: Ascorbyl palmitate
ang.S: Ascorbyl monopalmitate;
Ondascora;
3-Oxo-*L*-gulofuranolactone
6- palmitate;
6-Palmitoylascorbic acid;
Vitamin C palmitate

(S)-2-((R)-3,4-dihidroksi-5-okso-2,5-dihidrofuran-2-il)-2-hidroksietil palmitat; C₂₂H₃₈O₇

amfifilni antioksidant, ester askorbinske in palmitinske kisline, bel ali rumenkastobel prah brez vonja (7,10)

askorbinska kislina

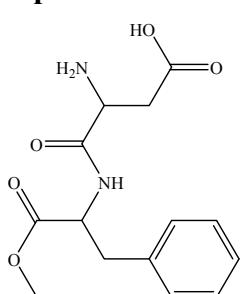

S: E300; vitamin C
lat.: Acidum ascorbicum
ang.: Ascorbic acid
ang.S: Antiscorbie vitamine; Vitamine C; Antiscorbutic vitamine;
Ascorbin; Cevitamic acid; 3-Keto-*L*-gulofuranolactone;
L-3-Ketothreohexuronic acid lactone;
L-Threo-hex-2-enonic acid, γ -lactone;
3-Oxo-*L*-gulofuranolactone

(R)-5-((S)-1,2-dihidroksietil)-3,4-dihidroksifuran-2(5H)-on;
 $C_6H_8O_6$

antioksidant, stabilizator v micelih, vinilogna karboksilna kislina, bel do rahlo rumenkast, nehigroskopen, kristaliničen prah ali brezbarvni, igličasti, monoklinski kristali ali ploščice s kislim okusom brez vonja ali skoraj brez vonja, na svetlobi potemni (7,8,10,17)

aspartam

S: E951
lat.: Aspartamum
ang.: Aspartame
ang.S: 3-Amino-*N*-(alpha-carboxyphenetyl)succinamic acid *N*-methyl ester; 3-Amino-*N*-(alpha-methoxycarbonylphenetyl)succinamic acid; APM; Aspartylphenylalanine methyl ester; Dipeptide sweetener; Methyl *N*-aspartylphenylalaninate; SC-18862; Sweet dipeptide

3-amino-4-(1-metoksi-1-okso-3-fenilpropan-2-ilamino)-4-oksobutanojska kislina;
 $C_{14}H_{18}N_2O_5$

sladilo, dipeptid asparaginske kisline in metilnega estra fenilalanina, skoraj bel, rahlo higroskopen kristaliničen prah brez vonja, 200-krat slajši od saharoze (7,8,10,17)

Avicel®CE*: gl. **mikrokristalna celuloza in guar gumi**

Avicel® PH*: gl. **mikrokristalna celuloza**

Avicel® PH – 101*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza s srednje velikimi delci, s povprečno velikostjo 50 µm, ki se uporablja pri vlažnem granuliraju

Avicel® PH – 102*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo 100 µm, večjimi od Avicel® PH – 101*, kar zagotovi boljše pretočne lastnosti pri direktnem stiskanju, uporablja se tudi pri vlažnem in suhem granuliraju

Avicel® PH – 103*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z majhnimi delci, s povprečno velikostjo 50 µm in manjšo vsebnostjo vlage (<3%) kot Avicel® PH – 101*, zato je primerna za učinkovine, občutljive na vlogo

Avicel® PH – 105*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo 20 µm, za direktno stiskanje težje stisljivih materialov

Avicel® PH – 112*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo 100 µm in manjšo vsebnostjo vlage (<3%) kot Avicel® PH – 102*

Avicel® PH – 200*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo delcev 200 µm, kar izboljša pretočne lastnosti pri direktnem stiskanju, pomaga pri zagotavljanju enakomernosti mase in vsebnosti

Avicel® PH – 301*

lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo delcev 50 µm in veliko nasipno gostoto, kar omogoča boljše mešanje prahov, zmanjša njihovo razslojevanje in nastanek majhnih tablet

Avicel® PH – 302*

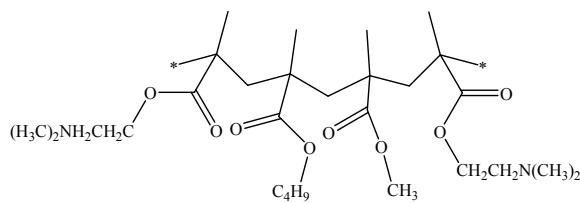
lat.: Cellulosum microcristallinum

mikrokristalna celuloza z delci, s povprečno velikostjo delcev 100 µm in veliko nasipno gostoto, kar preprečuje segregacijo prahov, izboljša pretočne lastnosti prahov in omogoča izdelavo tankih tablet

Avicel® RC/CL*: gl. **mikrokristalna celuloza in natrijev karmelozat**

azorubin: gl. **karmoizin**

bazični butilmetakrilat, kopolimer

lat.: Copolymerum methacrylatis butylati basicum
ang.: Basic butylated methacrylate copolymer
ang.S: Methacrylate copolimer, basic, butylated

(del strukture)

za filmsko oblaganje, prekrivanje okusa, zadrževanje vlage, kopolimer 2-(dimetilamino)etyl metakrilata, butil metakrilata in metil metakrilata s povprečno Mr = 150000, pri čemer je razmerje 2-dimetilaminoetyl, butil in metil metakrilatnih skupin približno 2:1:1, brezbarvana ali rumenkasta zrnca ali rumen, rahlo higroskopen prah, topen v želodčnem soku (9,10)

bela glina: gl. **kaolin, težki**

beli vazelin

lat.: Vaselinum album

ang.: Paraffin, white soft

ang.S: Mineral fat; Mineral grease; Mineral jelly; Paraffinum molle album; Petroleum jelly; Petrolatum amber; Petrolatum white; Vaseline officinal; White petrolatum; White petroleum jelly; White vaseline

mazilna podlaga, emoliens, zmes trdnih in tekočih ogljikovodikov, kjer trdni tvorijo rešetko, v katero so ujeti tekoči, kar daje poltrdno konsistenco, pridobljen z beljenjem rumenega vazelina, bela ali bledorumenkasta mastna masa ali poltrdna snov (10,17)

beli vosek   S: E901

lat.: Cera alba

ang.: Beeswax, white

ang.S: Bleached wax; White beeswax; White wax

pomožna snov v dermalnih in peroralnih farmacevtskih oblikah, sredstvo za glaziranje, zgoščevalo, emulgator, stabilizator V/O emulzij, vehikel za nadzorovano sproščanje, za izboljšanje konsistence krem in mazil, za uravnavanje temperature tališča svečk, za

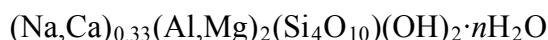
filmsko oblaganje tablet z zadržanim sproščanjem, za mikrosfere v peroralnih farmacevtskih oblikah za upočasnjeno absorpcijo učinkovine iz želodca in zagotavljanje večje absorpcije iz črevesja, zmes estrov (70-75%) (C_{40} - C_{48}) maščobnih kislin (palmitinska, 15-hidroksipalmitinska in oleinska kislina) in maščobnih alkoholov (C_{24} - C_{34}), prisotni so diestri, triestri in višji estri s hidroksipalmitinsko kislino ali dioli, proste maščobne kisline (14%), prosti primarni maščobni alkoholi in ogljikovodiki, pri čemer na sestavo vpliva podvrsta čebel, starost voska in klimatski pogoji proizvodnje, znanih je okoli 300 sestavin, beli ali rumenkastobelni koščki, ploščice ali drobna zrnca, na prelomu zrnati, nekristalinični, imajo prijeten vonj po medu in so brez okusa, pridobljen z beljenjem rumenega čebeljega voska, na tržišču je v trdni oblikih, kot pasta ali kot viskozna tekočina, tali se pri 60°C (7,10,24)

bentonit S: E558; C.I. 77004

lat.: Bentonitum

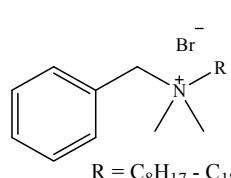
ang.: Bentonite

ang.S: Bentonite magma; Mineral soap; Montmorillonite; Soap clay;
Taylorite; Volclay; Wilkinite

sredstvo proti sprijemanju, suspendirajoče sredstvo, stabilizator, adsorbent, šibki kationski izmenjevalec, zgoščevalo, zmes raznih mineralov, hidratiranih aluminijevih silikatov, zlasti montmorillonita, pri čemer so Al in Si-atomji lahko zamenjani z Mg in Fe, droben, mikroniziran, higroskopen, homogen, bledorjavoren do kremno bel prah z okusom po zemljji brez vonja, ki lahko tvori zelo viskozno suspenzijo ali gel, vrsta gline z veliko specifično površino (100 do 300 m^2/g), ki po vezavi vode močno nabreka zaradi hidratacije prisotnih ionov alkalijskih kovin (7,8,10,17,20)

benzalkonijev bromid

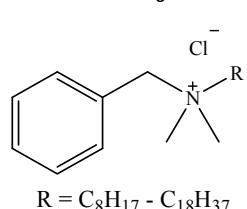

lat.: Benzalkonii bromidum

ang.: Benzalkonium bromide

konzervans, solubilizator, močljivec, kvaterna amonijeva sol, zmes alkilbenzildimetilmontijevih bromidov z alkilno verigo dolgo od C_8 do C_{18} , bel ali rumenkastobel amorfni prah

benzalkonijev klorid

lat.: Benzalkonii chloridum

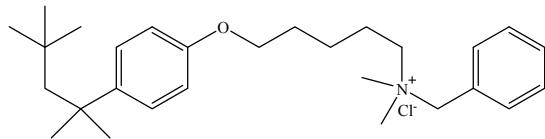
ang.: Benzalkonium chloride

ang.S: Alkylbenzyldimethylammonium chloride;
Alkyl dimethyl benzyl ammonium chloride;
Alkyldimethyl(phenylmethyl)ammonium chloride; BKC;
Quaternium-1

konzervans, solubilizator, močljivec, kvaterna amonijeva sol, zmes alkilbenzildimetilmontijevih kloridov z alkilno verigo dolgo od C_8 do C_{18} , bel ali

rumenkastobel amorfen prah ali želatinozni rumenkastobeli, higroskopni kosmiči, milnati na otip, z rahlim vonjem in zelo grenkim okusom (8,10,17)

benzetonijev klorid

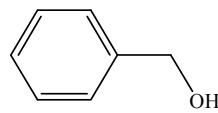

lat.: Benzethonii chloridum
ang.: Benzethonium chloride
ang.S: Benzyldimethyl-(2-(2-(p-1,1,3,3-tetramethylbutylphenoxy)ethoxy)ethyl) ammonium chloride; BZT;
Diisobutylphenoxyethoxyethyl dimethyl benzyl ammonium chloride;
N,N-dimethyl-*N*-(2-(4-(1,1,3,3-tetramethylbutyl)phenoxy)ethoxy)ethyl benzenemethenaminium chloride

N-benzil-*N,N*-dimetil-5-(4-(2,4,4-trimetilpentan-2-il)fenoksi)pentan-1-amonijev klorid;
C₂₈H₄₄CINO

konzervans, solubilizator, močljivec, kvaterna amonijeva spojina, bel kristaliničen prah z rahlim vonjem in zelo grenkim okusom (7,8,10,17)

benzilalkohol

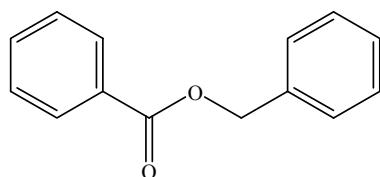

S: E1519
lat.: Alcohol benzylicus
ang.: Benzyl alcohol
ang.S: Benzenemethanol; α -Hydroxytoluen; Phenylcarbinol; Phenylmethanol; α -Toluenol

C₇H₈O

konzervans (za kapljice za oči), topilo, korigens vonja, brezbarvna, bistra, viskozna, vnetljiva tekočina z rahlim, prijetnim vonjem in močnim, žgočim okusom (7,8,20)

benzilbenzoat

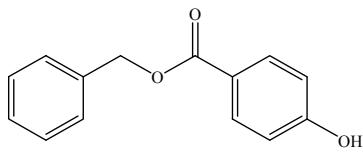
lat.: Benzylis benzoas
ang.: Benzyl benzoate
ang.S: Benzoic acid, phenylmethyl ester; Benzyl alcohol benzoic ester; Benzyl benzenecarboxylate; Benzyl phenylformate

benzil benzoat;
C₁₄H₁₂O₂

plastifikator, topilo, solubilizator, korigens vonja, dermalno se lahko uporablja kot akaricid in repellent, brezbarvni ali skoraj brezbarvni kristali v obliki lističev ali brezbarvna, bistra, viskozna, vnetljiva tekočina z rahlim, prijetnim vonjem in močnim, žgočim okusom (7,10,17,20)

benzilparaben: gl. **benzilparahidroksibenzoat**

benzilparahidroksibenzoat

S: benzilparaben

lat.: Benzylis parahydroxybenzoas

ang.: Benzyl parahydroxybenzoate

ang.S: Benzyl paraben;

Benzoic acid, 4-hydroxy-, phenylmethyl ester;

Benzoic acid, p-hydroxy-, benzyl ester;

Benzyl 4-hydroxybenzoate;

Benzyl p-hydroxybenzoate; Benzyl parasept;

p-Hydroxybenzoic acid benzyl ester

Phenylmethyl 4-hydroxybenzoate

benzil 4-hidroksibenzoat;

C₁₄H₁₂O₃

konzervans, benzilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, bel do kremno bel kristaliničen prah brez vonja ali skoraj brez vonja (17)

benzdodecinijev bromid

lat.: Benzododecinium bromide

ang.: Benzododecinium bromide

ang.S: BDB; BDDAB;

Benzylidimethyldodecylammonium bromide;

Benzylidodecyldimethylammonium bromide;

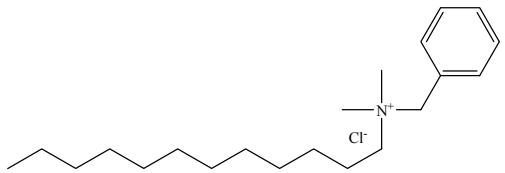
Dimethyl laurylbenzene ammonium bromide; Lauralkonium bromide

N-benzil-N,N-dimetildodekan-1-amonijev bromid;

C₂₁H₃₈BrN

konzervans, kvaterna amonijeva spojina, sestavina benzalkonijevega bromida, sivkastobel prah (17)

benzdodecinijev klorid

lat.: Benzododecinium chloride

ang.: Benzododecinium chloride

ang.S: BDDAC;

Benzylidimethyldodecylammonium chloride;

Benzylidodecyldimethylammonium chloride;

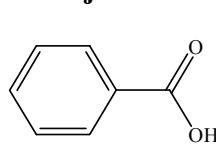
Dimethyl laurylbenzene ammonium chloride; Lauralkonium chloride

N-benzil-N,N-dimetildodekan-1-amonijev klorid;

C₂₁H₃₈ClN

konzervans, kvaterna amonijeva spojina, sestavina benzalkonijevega klorida, bel prah

benzojska kislina

S: E210

lat.: Acidum benzoicum

ang.: Benzoic acid

ang.S: Benzencarboxylic acid; Benzeneformic acid; Carboxybenzene;
Dracylic acid; Phenylcarboxylic acid; Phenylformic acid

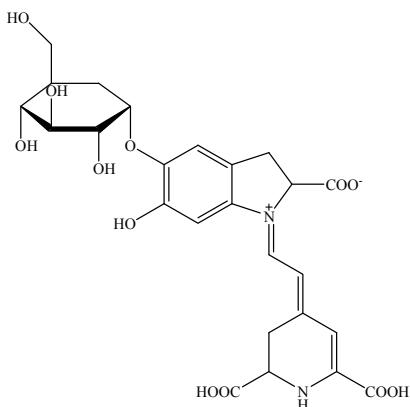
C₇H₆O₂

konzervans, bel kristaliničen prah ali brezbarvni kristali v obliki iglic ali lusk z rahlom, značilnim vonjem in brez okusa (7,8,10)

betaciklodekstrin: gl. β -ciklodekstrin

betadeks: gl. β -ciklodekstrin

betalain, betanin

S: E162

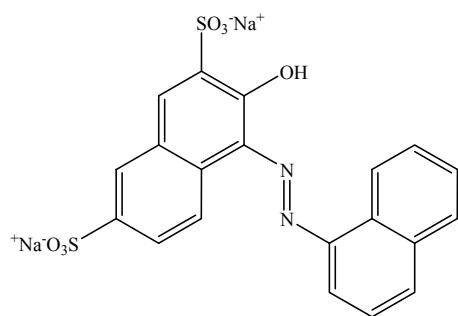
ang.: Beetroot red

ang.S: Betanidin; Betanin; Beet powder; Beet red;
Dehydrated beets

1-(2-(2,6-dikarboksi-2,3-dihidropiridin-4(1*H*)-iliden)etiliden)-6-hidroksi-5-((1*S*,2*R*,3*S*,4*R*,5*R*)-2,3,4-trihidroksi-5-(hidroksimetil)cikloheksilosiloksi)indolinijev-2-karboksilat;
C₂₄H₂₇N₂O₁₃

barvilo, betalainski pigment, glikozid betanidina, purpurno rdeč prah, občutljiv na svetlogo, visoko temperaturo in prisotnost oksidantov (20)

bordojsko rdeče B

S: C.I.16180

ang.: Bordeaux Red B

ang.S: Azorubrum; Acid Bordeaux; Burdeos B;
Bordeaux BN; Bordeaux Red;
Calcolake BXL; CI Acid Red 17;
Colacid Bordeaux A; Eniacid;
Hidacid Bordeaux B; Hispacid Bordeaux F;
Java Bordeaux B; Kiton Bordeaux G;
Lithosol Claret B; Naphthalene Bordeaux;
Naphthalene Bordeaux BS;
Naphthalene Lake Bordeaux B

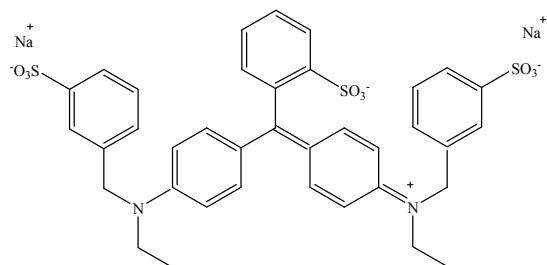
natrijev 3-hidroksi-4-(naftalen-1-ildiazenil)naftalen-2,7-disulfonat;

C₂₀H₁₂N₂Na₂O₇S₂

barvilo, temno rdeč prah brez vonja

briljantno modro BN: gl. črno PN

briljantno modro FCF

S: E133; C.I. 42090

ang.: Brilliant Blue FCF

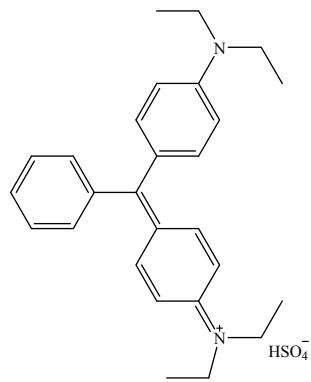
ang.S: Acid Blue 9;
Acilan Turquoise Blue AE;
A.F. Blue No.1;
Aizen Brilliant Blue FCF;
Alphazurine; Alphazurine FG;
Alphazurine FGND;
Alphazurine (Indicator);
Alzen Food Blue No.1;
Amacid Blue FG Conc;
Azul brillante FCF; Bleu Brilliant FCF;
11388 Blue; Blue EGS; Brilliant Blue;
Bucacid Azure Blue;
C.I. Acid Blue 9, Disodium salt;
C.I. Acid Blue 9; C.I. Direct Brown 78;
C.I. Direct Brown 78; Disodium salt;
C.I. Food Blue 2; Calcocid Blue 2 G;
Calcocid Blue EG; D & C Blue No. 4;
Disulphine Lake Blue EG;
Edicol Supra Blue E6; Erioglaucine;
Erioglaucine A; Erioglaucine E;
Eriosky Blue; FD&C Blue No.1;
Fenazo Blue XR; Food Blue 1;
H.K. Formula No. K. 7117;
Hidacid Azure Blue; Kiton Blue AR;
Kiton Pure Blue L;
Maple Brilliant Blue FCF;
Neptune Blue BRA; Patent Blue 2Y;

Patent Blue AC; Patent Blue AE;
Peacock Blue X-1756;
Schultz No. 770;
Triantine Light Brown 3RN;
Xylene Blue VSG

dinatrijev 2-({4-[etil(3-sulfonatobenzil)amino]fenil} {4-[etil(3-sulfonatobenzil)iminijo]-2,5-cikloheksadien-1-iliden}metil)benzensulfonat;
 $C_{37}H_{36}N_2Na_2O_9S_3$

barvilo v farmaciji, kozmetiki in prehrambeni industriji, rdečkastomoder prah, ki se v kombinaciji s tartrazinom obarva zeleno, v vodi se obarva zeleno-modro, v šibko kislem zeleno, v močno kislem pa modro (8,17,20)

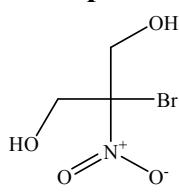
briljantno zeleno

S: C.I. 42040
ang.: Brilliant green
ang.S: 12415 Green; Aizen Diamond Green GH;
Astra Diamond Green GX; Avon Green A-4379;
Basic Bright Green; Basic Brilliant Green; Basic Green 1;
Basic Green V; Brilliant Green B; Brilliant Green BP;
Brilliant Green DSC; Brilliant Green G;
Brilliant Green GX; Brilliant Green Lake;
Brilliant Green P;
Brilliant Green Sulfate; Brilliant Green WP;
Brilliant Green Y; Brilliant Green YN;
Brilliant Green YNS;
Brilliant Lake Green Y; Brilliant Tungstate Green Toner
GT-288; C.I. Basic Green 1; Calcozine Brilliant Green G;
Deorlene Green JJO; Diamond Green G; Emerald Green;
Ethyl Green; Fast Green J; Fast Green JJO; Green EN;
Hidaco Brilliant Green; Malachite Green G;
Mitsui Brilliant Green GX; Solid Green;
Tertrophene Brilliant Green G;
Tokyo Aniline Brilliant Green

N-(4-((4-(dietilamino)fenil)(fenil)metilen)cikloheksa-2,5-dieniliden)-*N*-etiletanaminijev hidrogensulfat;
 $C_{27}H_{34}N_2O_4S$

barvilo, trifenilmethanski derivat, rumenozelen do zelen prah brez vonja z dražečim delovanjem na sluznicah, ki lahko trajno poškoduje oči (8,17,23)

bronopol

lat.: Bronopolum

ang.: Bronopol

ang.S: β -Bromo- β -nitrotrimethyleneglycol; 1,3-Propanediol, 2-bromo-2-nitro; 2-Bromo-2-nitro-1,3-propanediol; 2-Bromo-2-nitropropan-1,3-diol; 2-Bromo-2-nitropropane-1,3-diol; 2-Nitro-2-bromo-1,3-propanediol; Bronosol

2-bromo-2-nitro-1,3-propandiol;

konzervans, 2-bromo-2-nitro-1,3-propandiol, beli ali skoraj beli kristali ali kristaliničen prah brez vonja ali skoraj brez vonja (7,8,17)

butan

S: E943a

ang.: Butane

ang.S: n-Butane; Methylethylmethane

potisni plin, brezbarven, vnetljiv in eksploziven plin brez vonja (17)

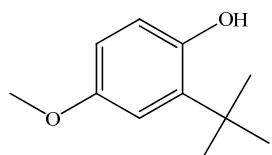
butilhidroksianizol S: E320

lat.: Butylhydroxyanisolum

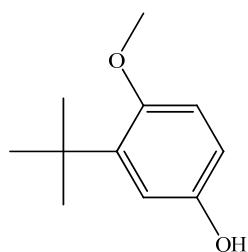
ang.: Butylhydroxyanisole

ang.S: (1,1-Dimethylethyl)-4-methoxyphenol; 2(3)-tert-Butyl-4-hydroxyanisole; BHA; Butylated hydroxyanisole; tert-Butyl-4-hydroxyanisole; tert-Butyl-4-methoxyphenol; tert-Butylhydroxyanisole

zmes položajnih izomerov:

2-terc-butil-4-metoksifenol;

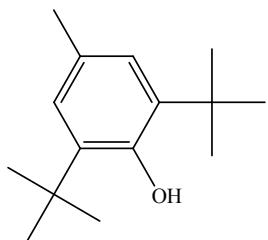

3-terc-butil-4-metoksifenol;

antioksidant, zmes dveh izomerov, bel, rumenkast ali rahlo rožnat kristaliničen prah ali rumenkastobela voskasta trdna snov z rahlim, značilnim vonjem (7,10,17,20)

butilhidroksitoluen

S: E321

lat.: Butylhydroxytoluenum

ang.: Butylhydroxytoluene

ang.S:2,6-Bis(1,1-dimethylethyl)-4-methylphenol;

2,6-Di-tert-butyl-1-hydroxy-4-methylbenzene;

2,6-Di-tert-butyl-4-methylphenol;

2,6-Di-tert-butyl-p-cresol; 2,6-Di-tert-butyl-p-methylphenol;

3,5-Di-tert-butyl-4-hydroxytoluene;

4-Hydroxy-3,5-di-tert-butyltoluene;

4-Methyl-2,6-di-tert-butylphenol; BHT;

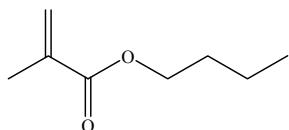
Butylated hydroxytoluene; Methyl-di-tert-butylphenol

2,6-di-terc-butil-4-metilfenol;

C₁₅H₂₄O

antioksidant, fenol substituiran z lipofilnimi skupinami, zmes položajnih izomerov, bel ali rumenkastobel kristaliničen prah z rahlim, značilnim vonjem ali brezbarvni kristali (7,10,17,20)

butilmetakrilat

lat.: Butylis methacrylas

ang.: Butyl methacrylate

ang.S: 2-Methyl-butylacrylate;

2-Propenoic acid, 2-methyl-, butyl ester;

Butyl 2-methacrylate; Butyl 2-methyl-2-propenoate;

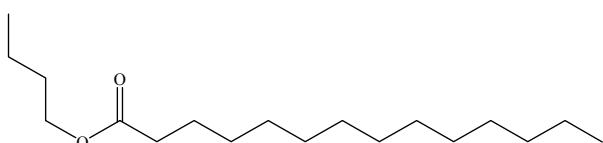
Methacrylic acid, butyl ester; n-Butyl methacrylate

butil 2-metil-2-propenoat;

C₈H₁₄O₂

ester 2-metil-2-propenojske kisline, ki se uporablja v oblogah trdnih FO, topilih, adhezivih, brezbarvna tekočina z značilnim vonjem (17)

butilmiristat

S: butiltetradekanoat

lat.: Butylis myristas

ang.: Butyl myristate

ang.S: Butyl tetradecanoate;

Butyl n-tetradecanoate;

Myristic acid, butyl ester;

Tetradecanoic acid, butyl ester

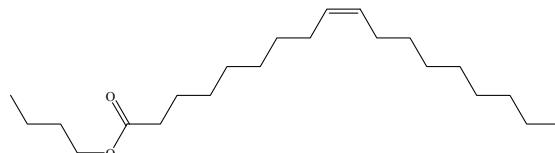
butil tetradekanoat;

C₁₈H₃₆O₂

emoliens, ester miristinske kisline in butanola, brezbarvna, bistra tekočina z značilnim vonjem (17)

butiloktadekanoat: gl. **butilstearat**

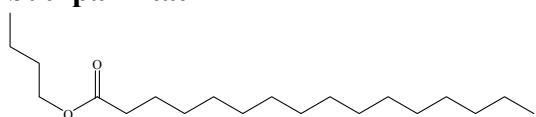
butiloleat

lat.: Butylis oleas
ang.: Butyl oleate
ang.S: 9-Octadecenoic acid, butyl ester;
Oleic acid, butyl ester

emoliens, ester oleinske kisline in butanola, svetlo rumena, viskozna tekočina z rahljim, značilnim vonjem (19)

butilpalmitat

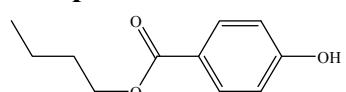

S: butilheksadekanoat
lat.: Butylis palmitas
ang.: Butyl palmitate
ang.S: Butyl hexadecanoate;
n-Butyl hexadecanoate;
Palmitic acid, butyl ester

emoliens, ester palmitinske kisline in butanola, bela voskasta snov (17)

butilparaben: gl. **butilparahidroksibenzoat**

butilparahidroksibenzoat

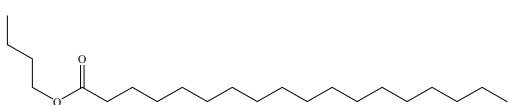

butil 4-hidroksibenzoat;
 $\text{C}_{11}\text{H}_{14}\text{O}_3$

S: butilparaben
lat.: Butylis parahydroxybenzoas
ang.: Butyl parahydroxybenzoate
ang.S: Butyl paraben;
4-(Butoxycarbonyl)phenol;
4-Hydroxybenzoic acid butyl ester;
Benzoic acid, p-hydroxy-, butyl ester;
Butyl 4-hydroxybenzoate;
Butyl p-hydroxybenzoate;
n-Butyl parahydroxybenzoate;
p-Hydroxybenzoic acid butyl ester

konzervans, butilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, brezbarvni kristali ali bel ali skoraj bel kristaliničen prah brez vonja in okusa (7,8,10,17)

butilstearat

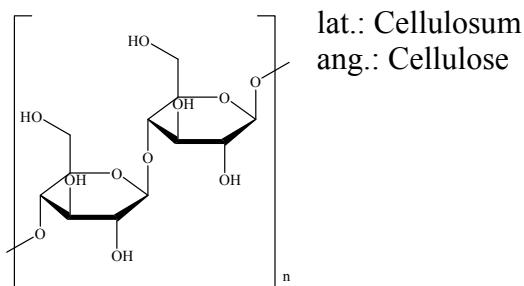

S: butiloktadekanoat
lat.: Butylis stearas
ang.: Butyl stearate
ang.S: Butyl octadecanoate;
n-Butyl octadecanoate;
n-Butyl stearate;
Octadecanoic acid, butyl ester;
Stearic acid, butyl ester

emoliens, ester stearinske kisline in butanola, brezbarvna, tekoča do poltrdna masa s $T_{\text{tal}} = 27\text{-}28^\circ\text{C}$ brez vonja ali z rahlim vonjem po maščobah (7,16,17)

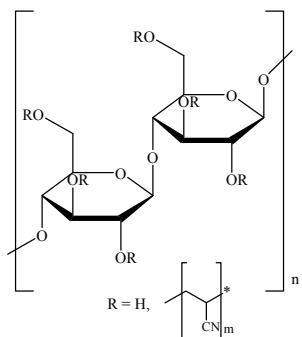
celuloza

lat.: Cellulosum
ang.: Cellulose

polisaharid iz linearne verige več kot 3000 *D*-glukoz, ki so med seboj povezane z 1,4- β vezjo, bela vlknata snov brez vonja in okusa, netopna v vodi (19)

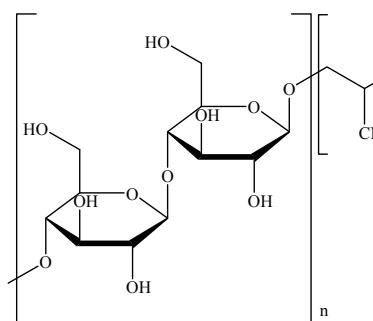
celuloza in akrilonitril, graftkopolimer

ang.: Acrylonitrile-cellulose graft copolymer
ang.S: Cellulose-polyacrylonitrile graft copolymer

kopolimer celuloze in poliakrilonitrica, kjer so poliakrilonitrilne verige pripete na osnovno verigo, ki jo tvori celuloza

celuloza in akrilonitril, kopolimer

lat.: Cellulosum et acrylonitrilum polymerisatum
ang.: Acrylonitrile-cellulose copolymer
ang.S: Acrylonitrile-cellulose copolymer;
Acrylonitrile-cellulose polymer;
Cellulose-polyacrylonitrile copolymer;
Cellulose, polymer with 2-propenenitrile

kopolimer celuloze in poliakrilonitrila, najpogosteje se izraz uporablja za ustrezen graftkopolimer ali blokkopolimer (na sliki)

celuloza, uprašena

S: E460

lat.: Cellulosi pulvis

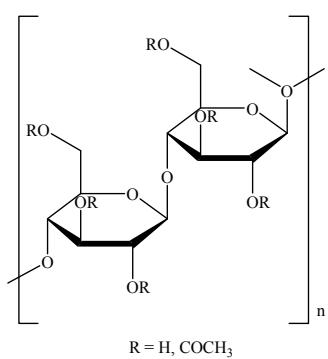
ang.: Cellulose, powdered

ang.S: Cellulose powder

struktura: gl. **celuloza**

vezivo, razgrajevalo v tabletah, adsorbent, suspendirajoče sredstvo v peroralnih vodnih suspenzijah, polnilo v tabletah in trdih želatinskih kapsulah, za manjšo sedimentacijo učinkovine v svečkah, polisaharid iz linearne verige več kot 3000 D-glukoz, ki so povezane z 1,4- β vezjo, bel ali skoraj bel prah brez vonja in okusa, ki ga sestavljajo delci različnih velikosti in različnih pretočnih lastnosti (10)

celulozni acetat

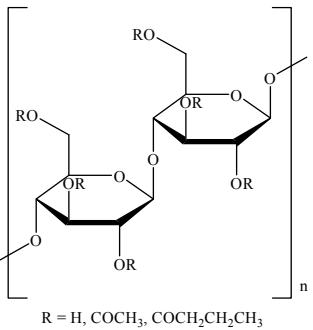
lat.: Cellulosi acetas

ang.: Cellulose acetate

ang.S: Acetate cotton; Acetate ester of cellulose;
Acetic acid, cellulose ester; Acetose; Acetyl cellulose

polimer za tvorbo polprepustne obloge na tabletah, zlasti na sistemih z osmotsko črpalko in implantantih za nadzorovano sproščanje, v filmskih oblogah tablet in zrnca za prekrivanje okusa, polnilo v tabletah in kapsulah, celuloza z delno acetiliranimi hidroksilnimi skupinami, amorfen bel ali skoraj bel prah, pelete, kosmiči ali zrnca brez vonja in okusa, lahko z rahlim vonjem po ocetni kislini (7,8,10,17)

celulozni acetat butirat

lat.: Cellulosi acetas butyras

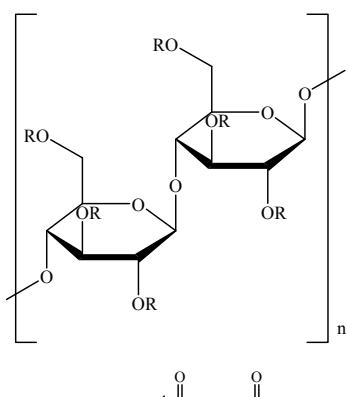
lat.S: Cellaburatum

ang.: Cellulose acetate butyrate

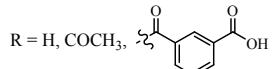
ang.S: CAB; Cellulose, acetate butanoate;
Cellulose acetate-butyrate

polimer za izdelavo gastrorezistentnih mikrokapsul ali mikrosfer, delni ester celuloze z ocetno ali butanojsko kislino, navadno pripravljen z esterifikacijo z njunimi anhidridi, bel, rumenkastobel ali sivkastobel prah ali zrnca (10)

celulozni acetat ftalat

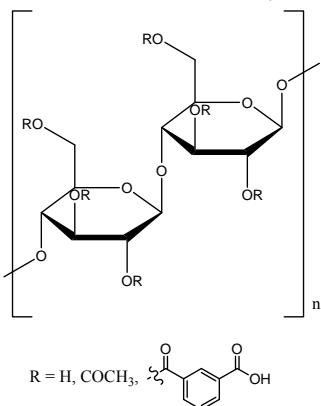

lat.: Cellulosi acetas phthalas
lat.S: Cellulosum acetylphthalicum
ang.: Acetyl phthalyl cellulose
ang.S: CAP; Cellacefate; Cellacephate;
Cellulose acetate benzene-1,2-dicarboxylate;
Cellulose acetate hydrogen 1,2-benzeneddicarboxylate;
Cellulose acetate hydrogen phthalate;
Cellulose acetate monophthalate;
Cellulose acetate phthalate; Cellulose acetophthalate;
Cellulose acetylphthalate; Celophthalum

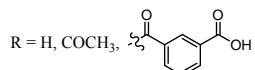

polimer za zaščito tabletnih jader pri oblaganju tablet, za pripravo gastrorezistentnih filmskih oblog, za izdelavo gastrorezistentnih mikrokapsul ali mikrosfer, vezivo pri tabletah in kapsulah, kemijsko celuloza z zaestrenimi hidroksilnimi skupinami z ocetno (50%) in ftalno kislino (25%), bel ali skoraj bel higroskopen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, brezbarvni kosmiči z rahlim vonjem po ocetni kislini ali zrnca brez okusa, topnost v vodi je odvisna od pH medija (7,10,24)

celulozni acetat ftalat, vodna disperzija

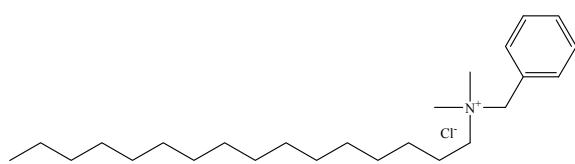

lat.: Cellulosi acetas phthalas dispersio 30 per centum
ang.: Aqueous dispersion of cellulose acetate phthalate
ang.S: Aquacoat CPD-30

za filmske obloge za doseganje prirejenega sproščanja pri tabletah in kapsulah, 30-odstotna vodna disperzija celuloznega acetata ftalata z dodatkom poloksamera, brezbarvna tekočina z rahlim, značilnim vonjem

cetalkonijev klorid

lat.: Cetalkonium Chloride
ang.: Cetalkonium chloride
ang.S: Benzylhexadecyldimethylammonium chloride; NSC-32942

N-benzil-N,N-dimetilkeksadekan-1-amonijev klorid;
C₂₅H₄₆CIN

konzervans, kvaterna amonijeva spojina, sestavina benzalkonijevega klorida, bel prah

cetihidroksietilceluloza: gl. **heksadecihilhidroksietilceluloza**

cetil in stearilalkohol

lat.: Alcohol cetylicus et stearyllicus

ang.: Cetostearyl alcohol

ang.S: (C16-C18) Alkyl alcohol; (C16-C18)-Alkyl alcohol;

Alcohols, C16-18; Cetearyl Alcohol; Cetyl/stearyl alcohol;

Cetylstearylalkohol; Lanette

kem.formula:

cetilalkohol: $C_{16}H_{33}OH$

stearilalkohol: $C_{18}H_{37}OH$

natrijev cetostearilsulfat:

- natrijev cetilsulfat: $C_{16}H_{33}OSO_3Na$

- natrijev stearilsulfat: $C_{18}H_{37}OSO_3Na$

emoliens, zgoščevalo, emulgator in koemulgator, stabilizator pene, lahko tvori tekoče kristale, lamelarne strukture in gele, zmes dolgoverižnih alkoholov, med katerimi prevladujeta cetilalkohol (20-35%) in stearilalkohol (50-70%), približno 7% je natrijevega cetostearilsulfata, bela ali rumenkasto bela voskasta snov v obliki ploščic, kosmičev ali zrnc z rahlim, značilnim sladkim vonjem, ki se pri segrevanju stali do bistre, brezbarvne do bledorumene tekočine (7,8,10,17,24)

cetil in stearilalkohol, emulgirajoči (vrsta A)

lat.: Alcohol cetylicus et stearyllicus

emulsificans A

ang.: Cetostearyl alcohol (Type A)

emulsifying

kem.formula: gl. **cetil in stearilalkohol**

emulgator, ki vsebuje najmanj 80% cetil in stearilalkohola v razmerju 1:1 in vsaj 7% natrijevega cetostearilsulfata, bela ali rumenkasto bela voskasta snov v obliki ploščic, kosmičev ali zrnc (10)

cetil in stearilalkohol, emulgirajoči (vrsta B)

lat.: Alcohol cetylicus et stearyllicus

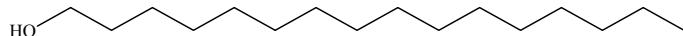
emulsificans B

ang.: Cetostearyl alcohol (Type B)

emulsifying

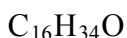
kem.formula: gl. **cetil in stearilalkohol**

emulgator, ki vsebuje najmanj 80% cetil in stearilalkohola v razmerju 1:1 in vsaj 7% natrijevega lavrilsulfata, bela ali rumenkasto bela voskasta snov v obliki ploščic, kosmičev ali zrnc (10)

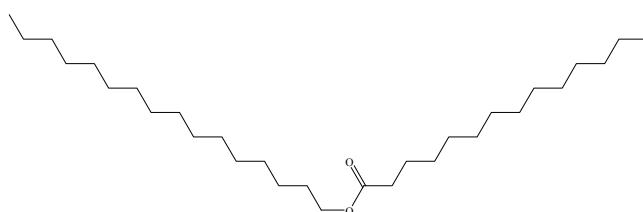
cetilalkohol

lat.: Alcohol cetylicus
 ang.: Cetyl alcohol
 ang.S: 1-Hexadecanol; Cetanol;
 Cetylic alcohol;
 Hexadecan-1-ol;
 Hexadecanol;
 Hexadecyl alcohol;
 n-Hexadecanol;
 n-Hexadecyl alcohol;
 Palmityl alcohol

heksadekan-1-ol;

emoliens, vezalec vode in emulgator V/O v kremah, mazilih in losjonih, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, tvorilec filma v oblogah, v svečkah poviša temperaturo tališča podlage, zmes alifatiskih alkoholov v trdnem agregatnem stanju, v kateri prevladuje (90%) cetilalkohol, bel prah, voskasti kosmiči ali zrnca z rahlim, značilnim vonjem in rahlim okusom (7,8,10,17,19)

cetilmiristat

S: heksadeciltetradekanoat

lat.: Cetylis myristas

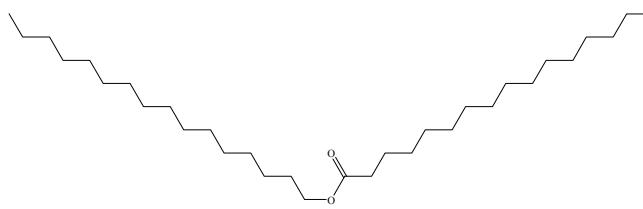
ang.: Cetyl myristate

ang.S: Hexadecyl tetradecanoate;
 Tetradecanoic acid, hexadecyl ester

heksadecil tetradekanoat;

emoliens, ester miristinske kisline in cetilalkohola, bele luske, kroglice, koščki ali ploščice, mastne na otip, brez vonja in okusa (17)

cetilpalmitat

S: heksadecilheksadekanoat

lat.: Cetylis palmitas

ang.: Cetyl palmitate

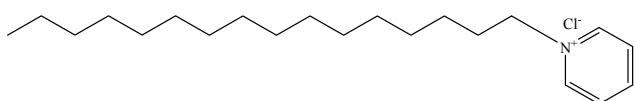
ang.S: Hexadecanoic acid, hexadecyl ester; Hexadecyl palmitate;
 Palmityl palmitate

heksadecil palmitat;

emoliens, ester palmitinske kisline in cetilalkohola, bele luske, kroglice, koščki ali ploščice, mastne na otip, brez vonja in okusa (8,10,17,24)

cetilpiridinijev klorid

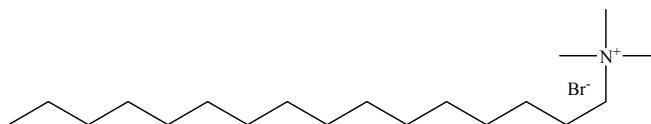
S: heksadecilpiridinijev klorid
lat.: Cetylpiridinii chloridum
ang.: Cetylpiridinium chloride
ang.S: 1-Cetylpyridinium chloride;
1-Hexadecylpyridinium
chloride;
Hexadecylpyridinium chloride;
N-Cetylpyridinium chloride;
n-Hexadecylpyridinium
chloride

1-heksadecilpiridinijev klorid;

C₂₁H₃₈ClN

konzervans, kationska površinsko aktivna snov, kvaterna piridinijeva spojina, bel prah (8,10,17)

cetiltrimetilamonijev bromid

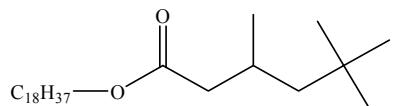
S: cetrimonijev bromid
lat.: Cetrimonii bromidum
ang.: Cetyltrimethylammonium
bromide
ang.S: (1-Hexadecyl)
trimethylammonium bromide;
Cetrimonium bromide; CTAB;
Hexadecyltrimethylammonium
bromide;
N,N,N-Trimethyl-1-
hexadecanaminium bromide;
N-Cetyltrimethylammonium
bromide;
n-Hexadecyl-*N,N,N*-
trimethylammonium bromide;
n-
Hexadecyltrimethylammonium
bromide; Quamonium;
Trimethylcetylammonium
bromide;
Trimethylhexadecylammonium
bromide

N,N,N-trimetilheksadekan-1-amonijev bromid;

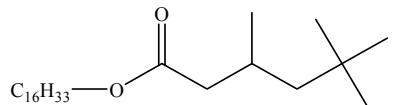
C₁₉H₄₂BrN

kationska površinsko aktivna snov z izrazitim antiseptičnim delovanjem, bel kristaliničen prah (17)

cetostearilizononanoat

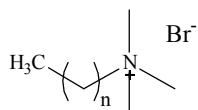

lat.: Cetostearyl isononanoas
ang.: Cetostearyl isononanoate

emoliens, zmes estrov cetil in stearilalkohola z izononanojsko kislino, predvsem s 3,5,5-trimetilheksanojsko kislino, bistra, rahlo rumena, viskozna tekočina brez vonja (10)

cetrimid

n=11: dodeciltrimetilamonijev bromid
n=13: tetradeciltrimetilamonijev bromid
n=15: heksadeciltrimetilamonijev bromid

lat.: Cetrimidum
ang.: Cetrimide
ang.S: Cetrimonium bromide; Cetylamine;
Cetyltrimethylammonium bromide;
N-Cetyltrimethylammonium bromide;
n-Hexadecyl-N,N,N-trimethylammonium
bromide;
(1-Hexadecyl)trimethylammonium bromide;
Hexadecyltrimethylammonium bromide;
n-Hexadecyltrimethylammonium bromide;
Trimethylcetylammonium bromide;
N,N,N-Trimethyl-1-hexadecanaminium bromide;
Trimethylhexadecylammonium bromide

konzervans, kationska površinsko aktivna snov, zmes dolgoverižnih alkil trimetilamonijevih bromidov, v kateri prevladuje heksadeciltrimetilamonijev bromid, bel ali kremno bel voluminozen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, rahlim, značilnim vonjem in grenkim okusom (7,10,17)

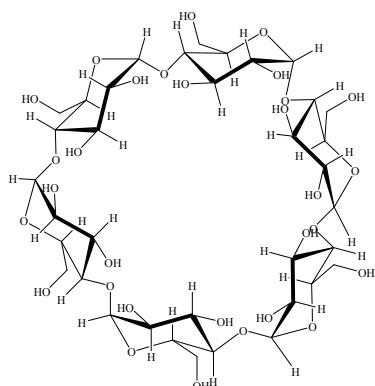
cetrimonijev bromid: gl. **cetiltrimetilamonijev bromid**

ciklodekstrini

ang.: Cyclodextrins
ang.S: Cycloamyloses; Cycloglucans; Schardinger dextrins

za povečanje topnosti, stabilnosti in biološke uporabnosti vključenih molekul, za nadzorovan sproščanje, zaščito hlapnih spojin, prikrivanje vonja, okusa in barve spojin, omogočajo pretvorbo tekočin in olj v dobro pretočne praške, zmanjšujejo hemolizo in možnost pojava inkompatibilnosti v večkomponentnih izdelkih, ciklični oligosaharidi amfifilne narave s hidrofilno zunanjostjo in bolj lipofilno notranjostjo (25)

α -ciklodekstrin

S: alfaciklodekstrin; alfadeks

lat.: Alfadexum

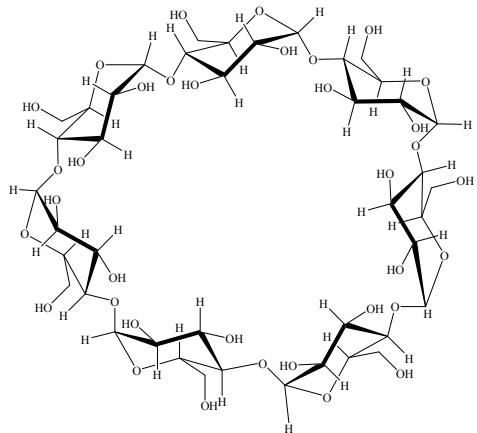
ang.: α -Cyclodextrin

ang.S: Alpha-cyclodextrin;

Alphadex; Cyclohexaamylose; Cyclomaltohexose

ciklodekstrin iz 6 *D*-glukopiranoznih enot, povezanih z 1,4- α vezjo, pridobljen iz škroba pod vplivom amilaze iz *Bacillus macerans*, bel ali skoraj bel amorfen ali kristaliničen, nehigroskopen prah, skoraj brez vonja in z rahlo sladkim okusom (7,10)

β -ciklodekstrin

S: betaciklodekstrin; betadeks; E459

lat.: Betadexum

ang.: β -Cyclodextrin

ang.S: Beta-cyclodextrin; Betadex;

Beta-cycloamylose; Cycloheptaamylose;

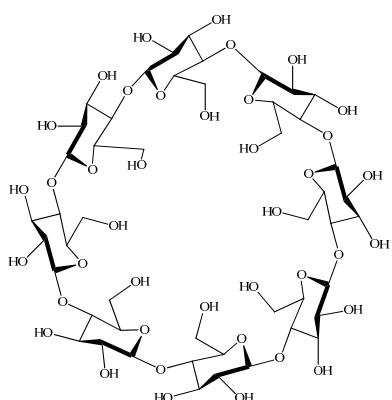
Cycloheptaglucan;

Cycloheptaglucopyranoside

najpogosteje uporabljan ciklodekstrin, vendar ne za parenteralno uporabo, ciklodekstrin iz sedmih *D*-glukopiranoznih enot, povezanih z 1,4- α vezjo, pridobljen z encimsko razgradnjo škroba pod vplivom ciklodekstrin-glikoziltransferaze, bel ali skoraj bel amorfen ali kristaliničen, nehigroskopen prah, skoraj brez vonja in z rahlo sladkim okusom (7,10)

γ -ciklodekstrin

S: gamaciklodekstrin; gamadeks

ang.: γ -Cyclodextrin

ang.S: Gamma-cyclodextrin;

Gammadex;

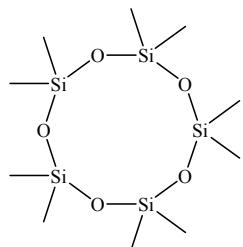
Cyclooctaglucopyranoside:

Cyclooctaamyllose

ciklodekstrin iz 8 D-glukopiranoznih enot, povezanih z 1,4- α vezjo, pridobljen iz škroba pod vplivom amilaze iz *Bacillus macerans*, bel ali skoraj bel amorfen ali kristaliničen, nehigroskopen prah, skoraj brez vonja in z rahlo sladkim okusom (7)

ciklometikon

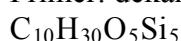

lat.: Cyclometricum

ang.: Cyclomethicone

ang.S: Cyclopolydimethylsiloxane; Dimethylcyclopolsiloxane;
Polydimethylcyclosiloxane

Primer: dekametilciklopentasiloksan;

topilo za eterična olja, emoliens, vlažilo, zgoščevalo, popolnoma metiliran ciklični siloksan s splošno formulo $-(\text{CH}_3)_2\text{SiO}-)_n$, pri čemer je $n = 4,5,6$ ali njihova zmes, bistra, brezbarvna, hlapna tekočina brez vonja in okusa

cinkov oksid

S: C.I. 77947

lat.: Zinci oxidum

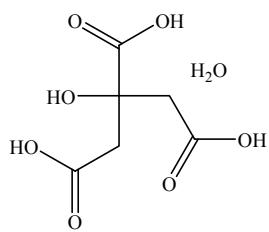
ang.: Zinc oxide

ang.S: C.I. Pigment White 4; Chinese white; Emanay zinc oxide;
Felling zinc oxide; Flowers of zinc; Snow white; Zinc white;
Zincite

pigment, anorganski UV filter v varovalnih pripravkih za sončenje, bel ali rumenkastobel amorfen prah brez vonja (8,10,17,19)

citronska kislina monohidrat

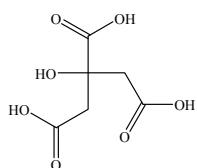

lat.: Acidum citricum monohydricum
ang.: Citric acid monohydrate
ang.S: Hydrous citric acid

2-hidroksipropan-1,2,3-trikarboksilna kislina monohidrat;
 $C_6H_8O_7 \cdot H_2O$

sredstvo za uravnavanje kislosti, kelator, korigens okusa, brezbarvni ortorombski kristali ali zrnca ali bel kristaliničen prah brez vonja in z močno kislom okusom (7,8,10)

citronska kislina, brezvodna

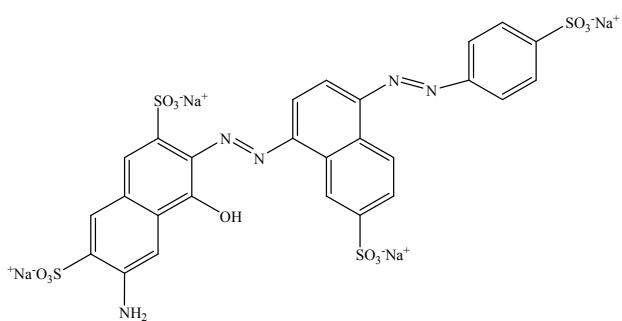

S: E330
lat.: Acidum citricum anhydricum
ang.: Citric acid, anhydrous
ang.S: β -Hydroxytricarboxylic acid;
2-Hydroxy-1,2,3-propanetricarboxylic acid

2-hidroksipropan-1,2,3-trikarboksilna kislina;
 $C_6H_8O_7$

sredstvo za uravnavanje kislosti, kelator, korigens okusa, v šumečih zrncih ali tabletah, brezbarvni, monoklinski kristali ali zrnca ali bel kristaliničen prah brez vonja in z močno kislom okusom (10)

črno 7984

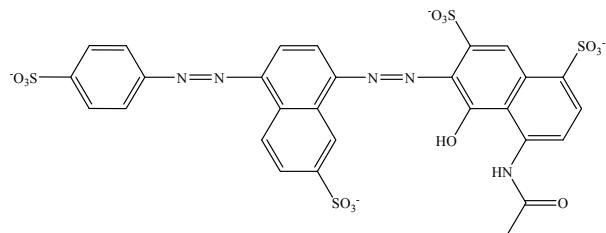

S: E152; C.I. 27755
ang.: Black 7984
ang.S: CI Food Black 2

natrijev 6-amino-4-hidroksi-3-((7-sulfonato-4-((4-sulfonatofenil)diazenil)naftalen-1-il)diazenil)naftalen-2,7-disulfonat;
 $C_{26}H_{19}N_5Na_4O_{13}S_4$

barvilo, po strukturi diazo spojina, ki lahko povzroči alergijske reakcije, črn prah

črno PN

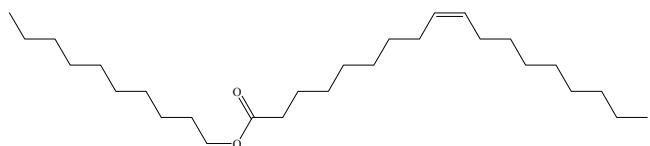

S: briljantno modro BN; E151; C.I. 28440
ang.: Brilliant Black BN
ang.S: 1743 Black; Black PN;
Brilliant Acid Black;
Brilliant Black A;
Brilliant Black NAF;
Brilliant Black PN;
Certicol Black PNW;
CI Food Black 1; Cilefa Black;
Hexacol Black PN; Melan Black;
Naphthol Black; NegroPN;
Xylene Black

4-acetamido-5-hidroksi-6-((7-sulfonato-4-((4-sulfonatofenil)diazenil)naftalen-1-il)diazenil)naftalen-1,7-disulfonat;
 $C_{28}H_{17}N_5Na_4O_{14}S_4$

barvilo, po strukturi diazo spojina, črn prah z veliko nasipno gostoto, odporen na svetlobo, povisano temperaturo in kisline (17)

deciloleat

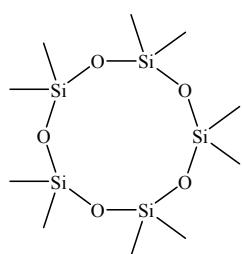

$C_{28}H_{54}O_2$

lat.: Decylis oleas
ang.: Decyl oleate
ang.S: Decyl 9-octadecenoate;
9-Octadecenoic acid, decyl ester; Oleic acid, decyl ester

emoliens, ester oleinske kisline in 1-dekanola, bistra, bledo rumena ali brezbarvna tekočina (9,16)

dekametylčiklopentasiloksan

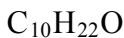
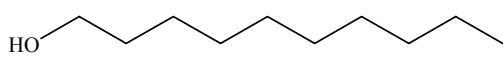

ang.: Decamethyl cyclopentasiloxane;
ang.S: Cyclic dimethylsiloxane pentamer; D₅

$C_{10}H_{30}O_5Si_5$

topilo za eterična olja, emoliens, vlažilo, zgoščevalo, popolnoma metiliran ciklični siloksan s formulo $-(CH_3)_2SiO-)_5$, sestavina ciklometikona, bistra, brezbarvna, hlapna tekočina brez vonja in okusa

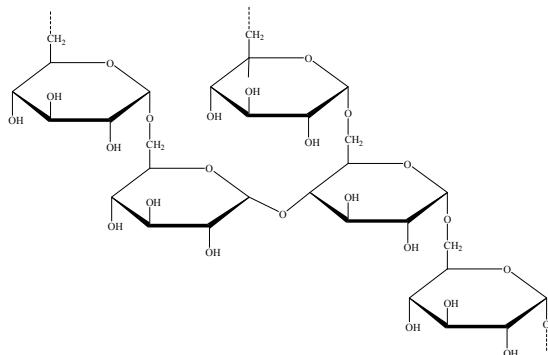
1-dekanol

S: kaprinalkohol
lat.: Alcohol caprynicus
ang.: 1-Decanol
ang.S: Capric alcohol; n-Decyl alcohol;
Decyclic alcohol; Nonylcarbinol

plastifikator, topilo, brezbarvna, viskozna tekočina značilnega vonja po cvetlicah in rahlega okusa po maščobah (20)

dekstran

lat.: Dextranum
ang.: Dextran
ang.S: Hemodex; Polyglucin

nadomestek za plazmo, tvorilec gela, razvejan polisaharid iz glukoznih enot, ki so v linearinem delu povezane z 1,6- α vezjo, v razvejanem pa še z 1,4- α glikozidno vezjo, sintetizirajo ga različne vrste bakterij, npr. *Leuconostoc mesenteroides*, v saharoznem mediju, bel ali skoraj bel prah brez vonja (8,19,25)

dekstran 1 za injiciranje

lat.: Dextranum 1 ad injectabile
ang.: Dextran 1 for injection

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, zmes izomaltooligosaharidov, bel ali skoraj bel prah brez vonja (10)

dekstran 40 za injiciranje

lat.: Dextranum 40 ad injectabile
ang.: Dextran 40 for injection
ang.S: Eudextran; Gentran 40;
Low-molecular-weight dextran;
LMD; LMWD

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, dekstran s povprečno Mr=40000, bel ali skoraj bel prah brez vonja (8,10)

dekstran 60 za injiciranje

lat.: Dextranum 60 ad injectabile
ang.: Dextran 60 for injection

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, dekstran s povprečno Mr=60000, bel ali skoraj bel prah brez vonja (10)

dekstran 70 za injiciranje

lat.: Dextranum 70 ad injectabile
ang.: Dextran 70 for injection
ang.S: Gentran 70; Polyglucin

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, dekstran s povprečno Mr=70000, bel ali skoraj bel prah brez vonja (8,10)

dekstran 75 za injiciranje

lat.: Dextranum 75 ad injectabile
ang.: Dextran 75 for injection

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, dekstran s povprečno Mr=75000, bel ali skoraj bel prah brez vonja

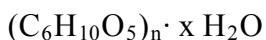
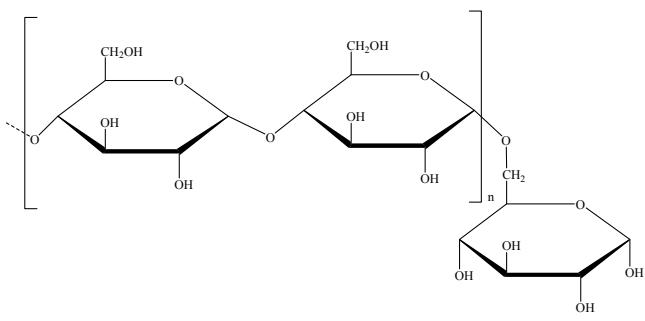
dekstran 110 za injiciranje

lat.: Dextranum 110 ad injectabile
ang.: Dextran 110 for injection

struktura: gl. **dekstran**

nadomestek za plazmo, dekstran s povprečno M=110000, bel ali skoraj bel prah brez vonja

dekstrin

lat.: Dextrinum
lat.S: Dextrinum album
ang.: Dextrin
ang.S: Achrodextrin; Alsace gum;
Amylodextrin; British gum;
Canary dextrin; Corn dextrin;
Crystal gum; Dexter;
Erythrodextrin; Leiocome;
Pyrodextrin; Starch gum;
Torrefaction dextrin;
White dextrin

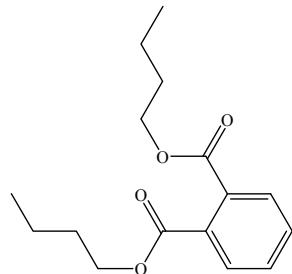
vezivo v tabletah pri granuliraju, v sladkornih oblogah kot adheziv, zgoščevalo v suspenzijah, polnilo v tabletah in kapsulah, zmes različno dolgih polisaharidov iz *D*-glukoz, povezanih z 1,4- α vezjo in zaključenih z 1,6- α , ki nastane po delni hidrolizi koruznega ali krompirjevega škroba, bel, bledorumen ali rjavkast amorfen prah z rahlim,

značilnim vonjem in dobrimi pretočnimi lastnostmi, ki tvori z vodo lepljivo koloidno raztopino (7,8,10,19)

dekstroza: gl. **glukoza**

diacetin: gl. **gliceril diacetat**

dibutilftalat

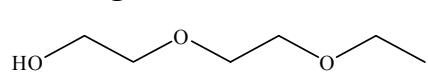

lat.: Dibutylis phthalas
ang.: Dibutyl phthalate
ang.S: Benzene-o-dicarboxylic acid di-n-butyl ester;
Butyl phthalate; DBP; Dibutyl 1,2-benzenedicarboxylate;
Dibutyl benzene-1,2-dicarboxylate;
Dibutyl ester of 1,2-benzenedicarboxylic acid;
Dibutyl-o-phthalate; Di-n-butyl phthalate,
Phthalic acid dibutyl ester

dibutil benzen-1,2-dikarboksilat;
 $C_{16}H_{22}O_4$

plastifikator v filmskih oblogah, topilo v kozmetiki, brezbarvna ali rahlo rumena viskozna, vnetljiva tekočina brez vonja (7,10,17)

dietilenglikolmonoetileter

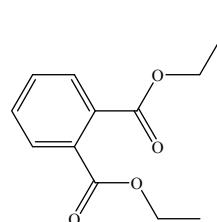

lat.: Diethylenglycoli monoethylicum aetherum
ang.: Diethylene glycol monoethyl ether
ang.S: Carbitol; Carbitol solvent;
Diethylene glycol ethyl ether;
Diglycol monoethyl ether; 3,6-Dioxa-1-octanol;
Dioxitol; Ethyl carbitol; Ethyl diethylene glycol;
Ethylene diglycol monoethyl ether;
2-(2-Ethoxyethoxy)ethanol; Poly-solv DE;
Transcutol

2-(2-etoksietoksi)etanol;
 $C_6H_{14}O_3$

topilo, bistra, brezbarvna, higroskopna tekočina (10,17)

dietilftalat

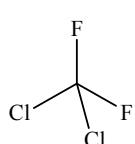

lat.: Diethylis phthalas
ang.: Diethyl phthalate
ang.S: DEP; Diethyl benzene-1,2-dicarboxylate;
Ethyl benzene-1,2-dicarboxylate; Ethyl phthalate;
Phthalic acid diethyl ester

dietil benzen-1,2-dikarboksilat;
 $C_{12}H_{14}O_4$

plastifikator za filmske obloge tablet in zrnc, topilo, brezbarvna, bistra, viskozna, vnetljiva tekočina, navadno svetlorumeno obarvana, brez vonja, z neprijetnim, grenkim okusom (7,10)

difluorodiklorometan

lat.: Difluorodichloromethanum

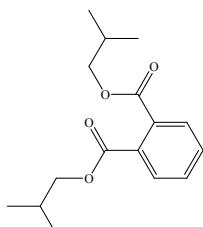
ang.: Difluorodichloromethane

ang.S: CFC-12; Fluorocarbon-12; Propellant 12; Refrigerant 12

potisni plin pri aerosolih, lahko v kombinaciji z drugimi, halogenirani ogljikovodiki, brezbarven, nekoroziven, nevnetljiv in neeksploziven plin z rahlim vonjem po etru (17)

diizobutilftalat

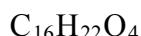

lat.: Diisobuthylis phthalas

ang.: Diisobutyl phthalate

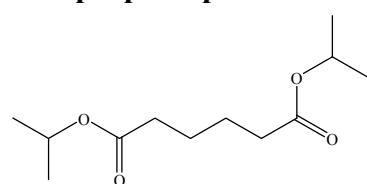
ang.S: DIBP

diizobutil benzen-1,2-dikarboksilat;

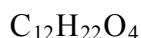
plastifikator za filmske obloge, brezbarvna, viskozna tekočina brez vonja (17)

diizopropiladipat

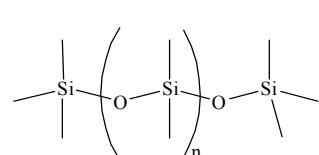
lat.: Diisopropylis adipas

ang.: Diisopropyl adipate

emoliens, topilo, diester adipinske kisline in izopropanola, bistra, brezbarvna do rahlo rumena viskozna tekočina

dimetikon

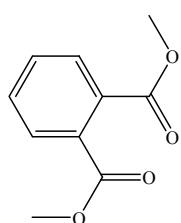
lat.: Dimeticonum

ang.: Dimethicone

ang.S: Dimethyl polysiloxane; Dimethyl silicone; Dimethylpolysiloxane; Dimethylsilicone fluid; Dimethylsiloxane; Dimeticone; Methyl polysiloxane; Poly(dimethylsiloxane); Polydimethylsiloxan

sestavina mazilne podlage, v kremah, mazilih in losjonih, sredstvo proti sprijemanju, protipenilo v oljni fazi dermalnih O/V emulzij, emoliens, linearni polidimetilsilosan, ki ga tvorijo ponavlajoče enote $-(\text{CH}_3)_2\text{SiO}-$ _n, terminalni enoti pa sta $(\text{CH}_3)_3\text{SiO}-$, pri čemer je stopnja polimerizacije $n = 20-400$, kemično inertna, bistra, brezbarvna tekočina oz. brezbarvno silikonsko olje, katerega viskoznost narašča s stopnjo polimerizacije, pri čemer znaša viskoznost med 20 in 1300 mm²/s in velja, da so dimetikoni z nominalno viskoznostjo, ki je manjša ali enaka 50 mm²/s, primerni le za zunanjouporabo (8,10,17)

dimetilftalat

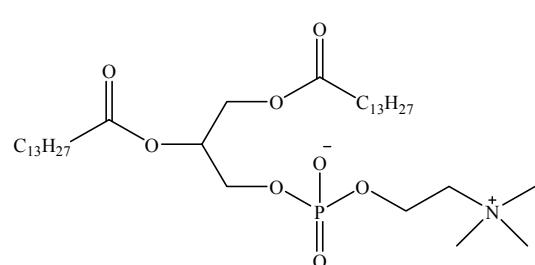
lat.: Dimethylis phthalas
 ang.: Dimethyl phthalate
 ang.S: 1,2-benzenedicarboxylic acid dimethyl ester;
 Benzenedicarboxylic acid dimethyl ester;
 Dimethyl 1,2-benzenedicarboxylate;
 Dimethyl benzene-o-dicarboxylate;
 Dimethyl benzeneorthodicarboxylate; Dimethyl o-phthalate;
 DMP; Methyl benzene-1,2-dicarboxylate; o-Dimethyl phthalate;
 Phthalic acid dimethyl ester; Phthalic acid methyl ester;
 Phthalic acid methyl ester

dimetil benzen-1,2-dikarboksilat;
 $\text{C}_{10}\text{H}_{10}\text{O}_4$

plastifikator in topilo v filmskih oblogah, brezbarvna ali rahloobarvana viskozna tekočina brez vonja (7,17)

1,2-dimetoksiutan: gl. etilenglikoldietileter

dimiristoilfosfatidilholin

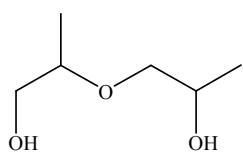

lat.: Dimyristoylphosphatidylcholinum
 ang.: Dimyristoylphosphatidylcholine
 ang.S: DMPC;
 3,5,9-Trioxa-4-phosphatricosan-1-aminium, 4-hydroxy-N,N,N-trimethyl-10-oxo-7-((1-oxotetradecyl)oxy)-, inner salt, 4-oxide

2,3-bis(tetradekanoiloksi)propil 2-(trimetilamonijo)etilfosfat;
 $\text{C}_{36}\text{H}_{72}\text{NO}_8\text{P}$

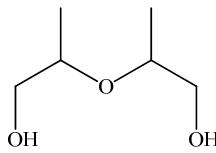
emulgator, ester glicerola z dvema molekulama miristinske kisline in fosfatidilholinom

dipropilenglikol

lat.: Dipropylenglycolum
ang.: Dipropylene glycol
ang.S: 2,2'-Dihydroxydipropyl ether; 2,2'-Dihydroxyisopropyl ether; Oxybispropanol; 1,1'-Oxydi-2-propanol

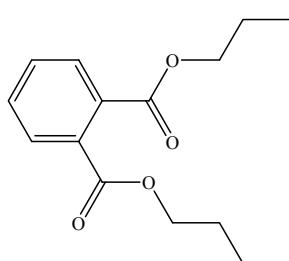
2-(2-hidroksipropoksi)propan-1-ol;
 $C_6H_{14}O_3$

2,2'-oksidipropan-1-ol;
 $C_6H_{14}O_3$

topilo, eter iz dveh molekul propilenglikola, brezbarvna, viskozna, rahlo hidroskopna, vnetljiva tekočina (17,19)

dipropilftalat

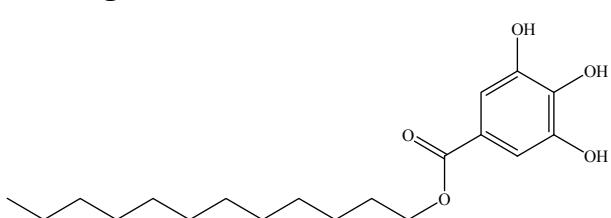
lat.: Diisopropylis phthalas
ang.: Dipropyl phthalate
ang.S: Di-n-propyl phthalate; Dipropyl 1,2-benzenedicarboxylate; Dipropyl benzeneorthodicarboxylate; Phthalic acid dipropyl ester; Phthalic acid propyl ester

dipropil benzen-1,2-dikarboksilat;
 $C_{14}H_{18}O_4$

plastifikator za filmske obloge, brezbarvna tekočina (17,19)

dodecilacetat: gl. **lavrilacetat**

dodecilgalat

S: lavrilgalat; E312
lat.: Dodecylis gallas
ang.: Dodecyl gallate
ang.S: Dodecyl 3,4,5-trihydroxybenzoate; Lauryl gallate

dodecil 3,4,5-trihidroksibenzoat;
 $C_{19}H_{30}O_5$

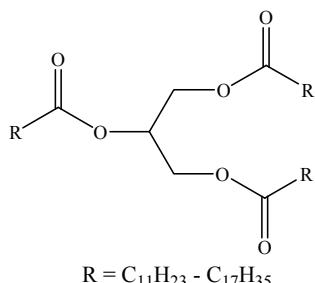
antioksidant, ester galne kisline in lavrilalkohola, bel ali skoraj bel kristaliničen prah (10,20)

dodecillaktat: gl. lavrillaktat

dodekanamid: gl. lavramid

1-dodekanol: gl. lavrilalkohol

dolgoverižni trigliceridi, zmes

lat.: Partialglycerida longicatenalia
ang.: Long chain triglycerides
ang.S: LCT

sestavine običajnih olj in maščob, zmes trigliceridov, ki vsebujejo dolgoverižne maščobne kisline (10)

emulgirajoči vosek

lat.: Cera emulsificans
ang.: Emulsifying wax
ang.S: Cetylanum; Emulsifying wax, anionic

cetilalkohol: $\text{C}_{16}\text{H}_{33}\text{OH}$

stearilalkohol: $\text{C}_{18}\text{H}_{37}\text{OH}$

natrijev lavrilsulfat: $\text{C}_{12}\text{H}_{25}\text{OSO}_3\text{Na}$

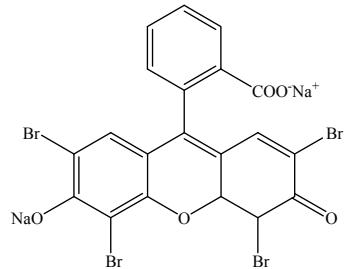
emulgator, zgoščevalo, zmes neionogenega emulgatorja V/O cetil in stearilalkohola (90%), pri čemer sta cetilalkohol in stearilalkohol prisotna v razmerju 1:1, in anionskega emulgatorja O/V natrijevega lavrilsulfata (10%), bela ali bledorumena voskasta snov ali kosmiči, ki po segrevanju postane plastična z rahlim, značilnim vonjem (7)

ezozin

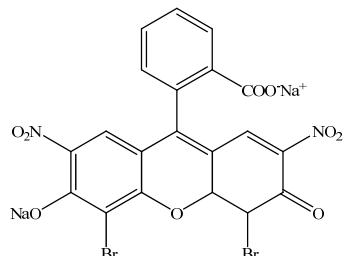
S: C.I.45380

ang.: Eosin

ang.S: Bromo 4D; Bromo 4DC; Bromo 4DL; Bromo acid;
 Bromo B; Bromo FL; Bromo fluorescein; Bromo JPS;
 Bromo TS; Bromo X-100; Bromo XX; Bromoeosine;
 Bromofluoresceic acid; Bronze Bromo;
 C.I. Acid Red 87; Certiqual Eosine; CI Acid Red 87;
 D&C Red No.22;Dibromo Fluorescein; Eosin 3G;
 Eosin B; Eosin BPC; Eosin BS; Eosin BS-SF;
 Eosin DA; Eosin DWC 73; Eosin FA; Eosin GF;
 Eosin J; Eosin K Salt Free;
 Eosin Lake Red Y; Eosin Salt Free; Eosin W/S;
 Eosin Y; Eosin YB; Eosin YS; Eosin YS; Eosin GH;
 Fenazo Eosine XG; Hidacid Boiling Bromo;
 Hidacid Eosine Soda Salt Hidacid White Bromo;
 Irgalite Bronze Red CL; Phloxine Red 20-7600

natrijev 2-(2,4,5,7-tetrabromo-6-oksido-3-okso-4,4a-dihidro-3H-ksanten-9-il)benzoat;
 $C_{20}H_6Br_4Na_2O_5$

natrijev 2-(4,5-dibromo-2,7-dinitro-6-oksido-3-okso-4,4a-dihidro-3H-ksanten-9-il)benzoat;
 $C_{20}H_6Br_2N_2Na_2O_9$

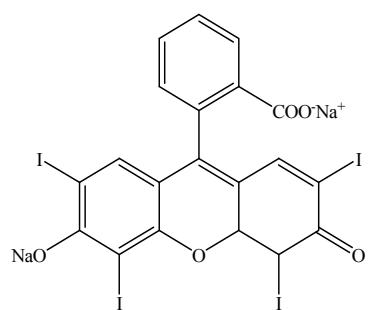
barvilo, kemijsko dva sorodna derivata fluoresceina s podobnimi lastnostmi, ki se uporablja v histologiji, kozmetični industriji, redkeje v farmaciji, rdeč kristaliničen prah (8,17,19)

eritrozin

S: E127; C.I. 773; C.I. 45430

ang.: Erythrosine

ang.S: 1427 Red; 1671 Red; Aizen Erythrosine;
 C.I. Acid Red 51; C.I. Food Red 14;
 Calcocid Erythrosine N; Canacert Erythrosine BS;
 CI Food Red 14; Cilefa Pink B; D & C Red No.3;
 Dolkwal Erythrosine; Dye FD & C Red No 3; EBS;
 Edicol Supra; Erythrosine 3B; Erythrosine A;
 Erythrosine B; Erythrosine B-FO; Erythrosine Bluish;
 Erythrosine BS; Erythrosine BS;
 Erythrosine Extra Bluish; Erythrosine K-FO;
 Erythrosine Lake; Erythrosine sodium;
 Erythrosine TB Extra; Erythrosine TB;
 FD&C Red No.3; Food Red 14; Hexacert Red No.3;

Hexacol Erythrosine BS; LB-Rot 1;
 Maple Erythrosine;
 New Pink Bluish Geigy; Schultz No. 887;
 Tetraiodofluorescein; Usacert Red No. 3

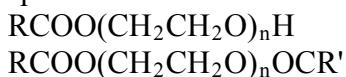
natrijev 2-(2,4,5,7-tetrajodo-6-okso-3-oksido-4,4a-dihidro-3H-ksanten-9-il)benzoat;
 $C_{20}H_6I_4Na_2O_5$

barvilo, derivat fluoresceina, za barvanje bioloških materialov, redkeje v farmaciji, rožnat do rjav amorfen prah, ki z vodo daje višnjevo rdečo raztopino in je dokaj odporen na svetlobo (9,20)

estri makrogola in maščobne kisline

ang.: Macrogol fatty acid esters
 ang.S: Ethoxylated fatty acid esters;
 PEG fatty acid esters;
 POE fatty acid esters;
 Polyethylene glycol esters of fatty acid

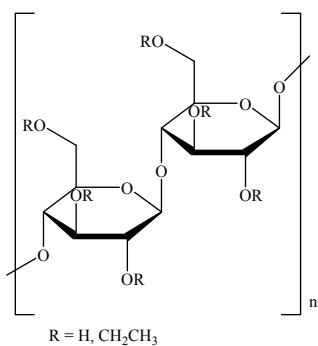
splošni formuli:

emulgatorji, mono- in diesti makrogolov z maščobnimi kislinami, amfifilne tekočine, poltrdne in trdne snovi

etan-1,2-diol: gl. etilenglikol

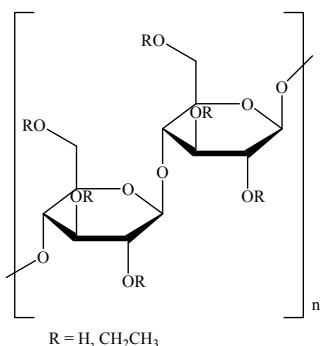
etilceluloza

S: E462
 lat.: Ethylcellulosum
 ang.: Ethylcellulose
 ang.S: Cellulose ethyl ether; Cellulose ethylate; Ethocel; ETS

polimer za oblaganje tablet, pelet, mikrokapsul in zrnc (z dodatkom plastifikatorja) za uravnavanje sproščanja, prekrivanje okusa in povečanje stabilnosti zdravila, vezivo, zgoščevalo v kremah, losjonih in gelih, polimer za pripravo mikrosfer in mikrokapsul s podaljšanim sproščanjem vodotopnih učinkovin, celuloza z delno (44-51%) O-etyliranimi hidroksilnimi skupinami, bel ali rumenkastobel prah ali zrnat prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi brez vonja in okusa, odporen na povišano T (8,9,11,19,20)

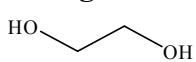
etilceluloza, vodna disperzija

lat.: Ethylcellulosum dispersio 30 per centum
ang.: Aqueous dispersion of ethyl cellulose
ang.S: Aquacoat ECD-30

za filmske obloge tablet in kapsul s podaljšanim sproščanjem in za prekrivanje okusa z dodatkom cetilalkohola in natrijevega lavrilsulfata, 30% vodna disperzija etilceluloze, brezbarvna tekočina z rahlim, značilnim vonjem

etilenglikol

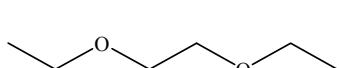

S: etan-1,2-diol
lat.: Ethylenglycolum
ang.: Ethylene glycol
ang.S: 1,2-Dihydroxyethane; 1,2-Ethandiol; 1,2-Ethanediol;
Ethane-1,2-diol; Ethylene alcohol; Ethylene dihydrate; M.E.G.;
Monoethylene glycol

brezbarvna, bistra, rahlo viskozna, higroskopna, vnetljiva tekočina s sladkim okusom, toksičen po peroralnem vnosu zaradi oksidacije do oksalne kisline (9)

etilenglikoldietileter

S: 1,2-dimetoksietan
lat.: Ethylenglycoli diethylicum aetherum
ang.: Ethylene glycol diethyl ether
ang.S: 1,2-Diethoxyethane

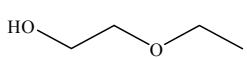

topilo, bistra, brezbarvna, higroskopna tekočina z značilnim vonjem (19)

etilenglikoldodekanoat: gl. etilenglikolmonolavrat

etilenglikolheksadekanoat oktadekanoat: gl. etilenglikolmonopalmitat stearat

etilenglikolmonoetileter

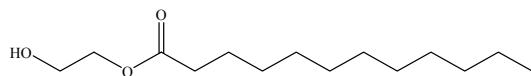

lat.: Ethylenglycoli monoethylicum aetherum
ang.: Ethylene glycol monoethyl ether
ang.S: 2-Ethoxyethanol

2-etoksietanol;
 $\text{C}_4\text{H}_{10}\text{O}_2$

topilo, bistra, brezbarvna, higroskopna tekočina

etilenglikolmonolavrat

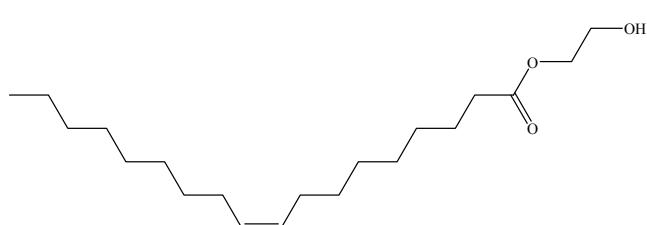

S: etilenglikoldodekanoat
lat.: Ethylenglycoli monolauras
ang.: Ethylene glycol monolaurate

2-hidroksietil dodekanoat;
 $C_{14}H_{28}O_3$

neionogena površinsko aktivna snov, stabilizator emulzij, monoester etilenglikola z lavrinsko kislino, bela voskasta snov

etilenglikolmonooleat

lat.: Ethylenglycoli monooleas
ang.: Ethylene glycol monooleate

2-hidroksietil oleat;
 $C_{20}H_{38}O_3$

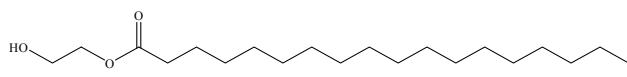
neionogena površinsko aktivna snov, stabilizator emulzij, monoester etilenglikola z oleinsko kislino, bela do bledo rumena viskozna tekočina

etilenglikolmonopalmitat stearat

S: etilenglikolheksadekanoat oktadekanoat
lat.: Ethylenglycoli monopalmitostearas
ang.: Ethylene glycol monopalmitostearate
ang.S: Ethylene glycol palmitostearate

neionogena površinsko aktivna snov, emoliens, stabilizator V/O emulzij, zgoščevalo, disperzno sredstvo, zmes mono- in diestrov etilenglikola s stearinsko in/ali palmitinsko kislino, pri čemer mora biti prisotnih vsaj 5,0% monoestrov, bela ali rumenkasta voskasta trdna snov (7,10)

etilenglikolmonostearat

S: etilenglikoloktadekanoat
lat.: Ethylenglycoli monostearas
ang.: Ethylene glycol monostearate
ang.S: Ethylene glycol stearate;
Glycol monostearate;
Glycol stearate

2-hidroksietil stearat;
 $C_{20}H_{40}O_3$

neionogena površinsko aktivna snov, stabilizator emulzij, daje biserni sijaj kozmetičnim izdelkom, monoester etilenglikola s stearinsko kislino, navadno so prisotni tudi estri s palmitinsko kislino in ustreza monografiji za etilenglikolmonopalmitat stearat, bela voskasta snov

etilenglikoloktadekanoat: gl. **etilenglikolmonostearat**

etilestri omega-3-kislin 60

lat.: Omega-3 acidorum esteri ethylici 60
ang.: Omega-3 acid ethyl esters 60

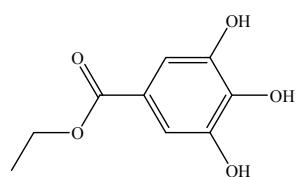
zmes etilnih estrov omega-3 kislin (dokozahexaenojske in eikozapentaenojske kisline), ki predstavlja vsaj 60% delež, svetlo rumena tekočina z rahlim vonjem po ribah (10)

etilestri omega-3-kislin 90

lat.: Omega-3 acidorum esteri ethylici 90
ang.: Omega-3 acid ethyl esters 90

zmes etilnih estrov omega-3 kislin (dokozahexaenojske in eikozapentaenojske kisline), ki predstavlja vsaj 90% delež

etilgalat

S: E313

lat.: Ethylis gallas

ang.: Ethyl gallate

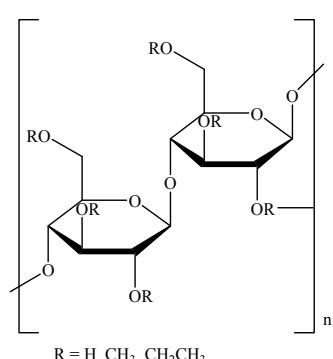
ang.S: Benzoic acid, 3,4,5-trihydroxy-, ethyl ester;
Ethyl 3,4,5-trihydroxybenzoate;
Gallic acid, ethyl ester

etyl 3,4,5-trihidroksibenzoat;
 $C_9H_{10}O_5$

antioksidant, ester galne kisline in etanola, bel ali skoraj bel kristaliničen prah, ki je skoraj brez vonja (9)

etilheksadekanoat: gl. **etilpalmitat**

etilmethylceluloza

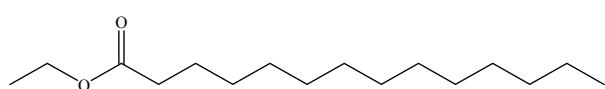
S: E465

lat.: Ethylmethylcellulosum

ang.: Ethyl methyl cellulose

ang.S: Cellulose, ethyl methyl ether;
Methyl ethyl cellulose;
Methylethylcellulose

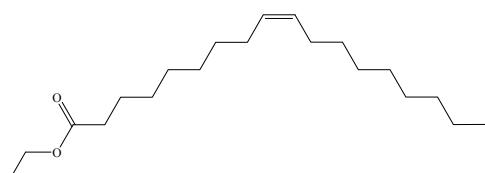
stabilizator, zgoščevalo, tvorilec ogrodij trdnih peroralnih FO s prirejenim sproščanjem, celuloza z delno *O*-metiliranimi in *O*-etiliranimi hidroksilnimi skupinami, rahlo rumenkasta, higroskopna vlakna ali prah brez vonja (17)

etilmiristat

S: etiltetradekanoat
lat.: Ethylis myristas
ang.: Ethyl myristate
ang.S: Ethyl tetradecanoate;

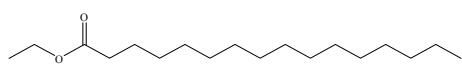
Myristic acid, ethyl ester;
Tetradecanoic acid, ethyl ester

emoliens, etilni ester miristinske kisline, brezbarvna do rahlo rumena tekočina s prijetnim vonjem (17,20)

etiloleat

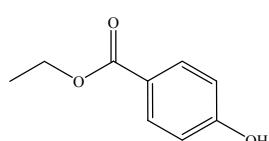
lat.: Ethylis oleas
ang.: Ethyl oleate
ang.S: (Z)-9-Octadecenoic acid, ethyl ester;
Ethyl cis-9-octadecenoate;
Ethyl 9-octadecenoate;
Oleic acid, ethyl ester

emoliens, vehikel pri parenteralnih (intramuskularnih, subkutanih) farmacevtskih oblikah, topilo v biorazgradljivih kapsulah za subdermalno aplikacijo, v pripravi mikroemulzij, topilo za steroidne in druge lipofilne učinkovine, ester oleinske kisline in etanola, brezbarvna do bledo rumena viskozna tekočina z okusom po olivenjem olju in rahlim vonjem (10,17,20)

etilpalmitat

S: etilheksadekanoat
lat.: Ethylis palmitas
ang.: Ethyl palmitate
ang.S: Ethyl hexadecanoate;
Hexadecanoic acid, ethyl ester;
Palmitic acid, ethyl ester

emoliens, etilni ester palmitinske kisline, brezbarvna tekočina z rahlim vonjem po vosku ali brezbarvni igličasti kristali s T_{tal} 22°C (17,20)

etilparaben: gl. etilparahidroksibenzoat**etilparahidroksibenzoat**

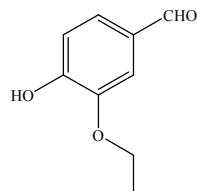
etyl 4-hidroksibenzoat;
 $C_9H_{10}O_3$

S: etilparaben; E214
lat.: Ethylis parahydroxybenzoas
ang.: Ethyl parahydroxybenzoate
ang.S: Ethyl paraben;
4-Hydroxy-benzoic acid ethyl ester;
Ethyl p-hydroxybenzoate;
Ethyl p-oxybenzoate; p-Carbethoxyphenol;
p-Hydroxybenzoic acid ethyl ester

konzervans, etilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, brezbarvni kristali ali bel oziroma skoraj bel kristaliničen prah brez vonja ali skoraj brez vonja (8,10,17,20)

etiltetradekanoat: gl. etilmiristat

etilvanillin

lat.: Ethylis vanillinum

ang.: Ethyl vanilline

ang.S: 4-Hydroxy-3-ethoxybenzaldehyde; Bourbonal; Ethylprotal;
Ethylprotocatechuic aldehyde; Ethylprotovazechuic aldehyde;
Vanillal

3-etoksi-4-hidroksibenzaldehid;

C₉H₁₀O₃

korigens vonja in okusa, 3-krat bolj izrazit vonj od vanilina, beli ali rahlo rumenkasti kristali z značilnim vonjem in okusom po vaniliji (7,8,17,20)

etri makrogolov z maščobnimi alkoholi

ang.: Macrogol fatty alcohol ethers

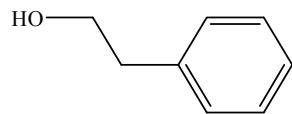
ang.S: Alcohol ethoxylates; Ethoxylated fatty alcohols;

PEG alcohol ethers; Polyethyleneglycol fatty alcohol ethers;
Polyoxyethylene alcohols

Splošna formula: R(OCH₂CH₂)_nOH

površinsko aktivne snovi, pri katerih je ena izmed hidroksilnih skupin makrogola zaetrena z dolgoverižnimi alkoholi, brezbarvne ali rumene tekočine ali voskaste snovi

fenetilalkohol

lat.: Alcohol phenylethylicus

ang.: Phenylethyl alcohol

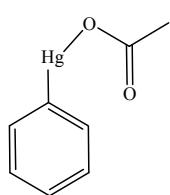
ang.S: 2-Phenethyl alcohol; 2-Phenylethanol;
2-Phenylethyl alcohol; Benzeneethanol; Benzyl carbinol;
Orange oil; Phenethanol; Phenethyl alcohol; Phenylethanol;
Phenylethyl alcohol; β-Phenylethyl alcohol; Rose oil

2-feniletanol;

C₈H₁₀O

konzervans v farmacevtskih oblikah za oko, nos in uho, brezbarvna, viskozna, vnetljiva tekočina s prijetnim vonjem in žgočim okusom (7,17,19,20)

fenilživosrebrov(II) acetat

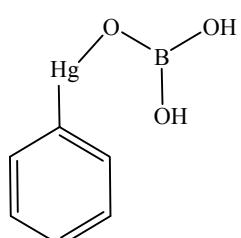

lat.: Phenylhydrargyri acetas
 ang.: Phenylmercuric acetate
 ang.S: (Acetate-O)phenylmercury; Acetoxyphenylmercury;
 Phenylmercury acetate; PMA

acetoksi(fenil)živo srebro(II);
 $C_8H_8HgO_2$

konzervans, organska živosrebrova(II) spojina, ester fenilživosrebrovega(II) hidroksida z ocetno kislino, bel ali rahlo rumenkast kristaliničen prah ali brezbarvni, svetleči kristali brez vonja (7,8,10,17,19)

fenilživosrebrov(II) borat

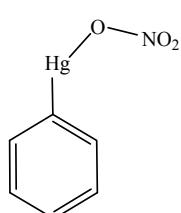

lat.: Phenylhydrargyri boras
 lat.S: Hydrargyrum Phenylboricum
 ang.: Phenylmercuric borate
 ang.S: (Dihydrogenborate)phenylmercury; Phenomerborum;
 Phenylmercury borate; PMB

boronooksi(fenil)živo srebro(II);
 $C_6H_7BHgO_3$

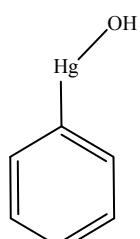
konzervans, organska živosrebrova(II) spojina, ester fenilživosrebrovega(II) hidroksida z borovo kislino, bel ali rahlo rumenkast kristaliničen prah ali brezbarvni svetleči kristali brez vonja (7,10)

fenilživosrebrov(II) nitrat

lat.: Phenylhydrargyri nitras
 ang.: Phenylmercuric nitrate
 ang.S: Basic phenylmercury nitrate; Merphenyl nitrate;
 Nitric acid, phenylmercury salt; Phe-Mer-Nite; PMN

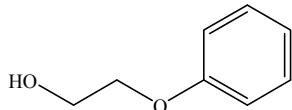
nitrooksi(fenil)živo srebro(II);
 $C_6H_5HgNO_3$

hidroksi(fenil)živo srebro(II);
 C_6H_5HgOH

konzervans, zlasti v kapljicah za oči in mazilih, lahko deluje dražeče na očesno sluznico, skoraj ekvimolarna zmes fenilživosrebrovega nitrata in fenilživosrebrovega hidroksida, beli igličasti kristali, ploščice ali bel do rahlo rumenkast kristaliničen prah z rahlim vonjem (7,8,10,17,19)

fenoksiethanol

lat.: Phenoxyethanol

ang.: Phenoxyethanol

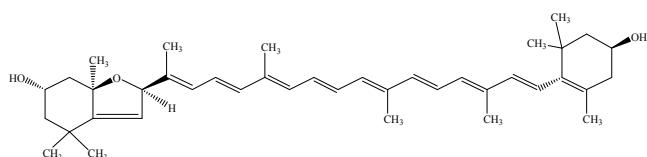
ang.S: 1-Hydroxy-2-phenoxyethane; 2-Phenoxyethanol;
Ethylene glycol monophenyl ether;
Ethylene glycol phenyl ether;
Ethyleneglycol monophenylether;
Glycol monophenyl ether;
 β -Hydroxyethyl phenyl ether; Phenoxethol;
Phenoxyethanol;
 β -Phenoxyethyl alcohol; Phenoxytol;
Phenylmonoglycol ether; Rose ether

2-fenoksiethanol;

C₈H₁₀O₂

konzervans, monoester etilenglikola in fenola, brezbarvna, rahlo viskozna tekočina z rahlim, prijetnim vonjem in žgočim okusom (7,10,17)

flavoksantin

S: E161a

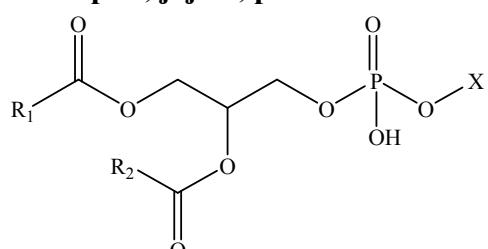
lat.: Flavoxanthinum

ang.: Flavoxanthin

(2R,6S,7aR)-2-((2E,4E,6E,8E,10E,12E,14E,16E)-17-((S)-4-hidroksi-2,6,6-trimetilcikloheks-1-enil)-6,11,15-trimetilheptadeka-2,4,6,8,10,12,14,16-oktaen-2-il)-4,4,7a-trimetil-2,4,5,6,7,7a-heksahidrobenzofuran-6-ol;
C₄₀H₅₆O₃

barvilo, naravni ksantofilni pigment, zlatorumen prah (20)

fosfolipidi, jajčni, prečiščeni

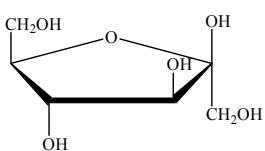

ang.: Egg phospholipids

ang.S: Egg yolk phospholipids; EY-PL

X: -CH₂CH₂N⁺(CH₃)₃   fosfatidilholin
-CH₂CH₂NH₃⁺   fosfatidiletanolamin

emulgator, za izdelavo parenteralnih emulzij, liposomov, suspenzij, vakcin, aerosolov, svečk, mehkih želatinskih kapsul, gelov in mazil, zgrajen iz fosfolipidov, med katerimi prevladujejo fosfatidilholini, svetlo rumena, viskozna, lepljiva snov

fruktoza

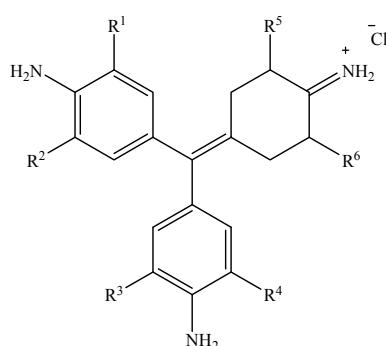
S: levuloza

lat.: Fructosum

ang.: Fructose

ang.S: *D*-Arabino hexulose; *D*-Fructopyranose; Fruit sugar;
Laevulose; Levulose*D*-fruktofuranosa; $C_6H_{12}O_6$

korigens okusa, sladilo, v sirupih in tabletah za prekrivanje okusa, za oblaganje žvečljivih tablet, pastil ali zdravilnih žvečilnih gumijev, sredstvo za raztopljanje, polnilo v tabletah, brezbarvni kristali ali bel kristaliničen prah brez vonja, z zelo sladkim okusom (7,8,10,19,20,24)

fuksin

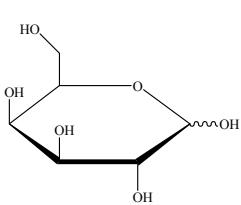
S: C.I. 42510

lat.: Fuchsinum

ang.: Fuchsine

ang.S: 12418 Red; Aizen Magenta; Aniline Red;
Astra Fuchsine B; Basic Fuchsine; Basic Magenta;
Calcozine fuchsine; CI Basic Violet 14;
Diabasic magenta; Diamond fuchsine; Magenta;
Methyl fuchsine; Mitsui Magenta;
Orient basic Magenta; Rosaniline chloride,
Rosaniline hydrochloride; Rosaniline,
Rosanilinium chloride;
Rosanilinium hydrochloride; Rose aniline

barvila, zmes strukturno sorodnih trianilinskih derivatov, zmes pararosanilinijevih in rosanilinijevih soli, temno zelen prah ali zelenkasti lesketajoči se drobci kristalov s kovinskim sijajem in rahlim vonjem, raztopine so pogosto rdeče obarvane (17,19)

galaktoza

lat.: Galactosum

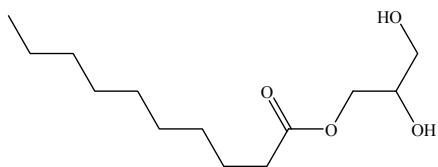
ang.: Galactose

ang.S: Brain sugar; Cerebrose

D-galaktopyranosa; $C_6H_{12}O_6$

monosaharid, bel kristaliničen prah ali drobna zrnca, manj sladka kot glukoza (8,10,19)

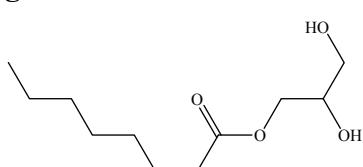
gamaciklodekstrin: gl. γ -ciklodekstrin**gamadeks:** gl. γ -ciklodekstrin

gliceril 1-dekanoat

S: gliceril monokaprinat
 lat.: Glyceroli monocapras
 ang.: Glycerol monocaprate
 ang.S: Glycerin caprate; Glycerin monodecanoate;
 Glycerol monodecanoate; Glyceryl caprate;
 Glycerylcprat

Primer: 2,3-dihidroksipropil dekanoat;
 $C_{13}H_{26}O_4$

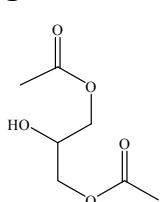
emoliens, emulgator, monoester glicerola in dekanojske kisline, bela ali skoraj bela, vosku podobna snov z izraženim protibakterijskim delovanjem proti *Campylobacter pylori* (27)

gliceril 1-oktanoat

S: giceril monokaprilat
 lat.: Glyceroli monocaprylas
 ang.: Glycerol monocaprylate
 ang.S: Glyceryl monocaprylate; Monoctanooin;
 Monocaprylin

Primer: 2,3-dihidroksipropil oktanoat;
 $C_{11}H_{22}O_4$

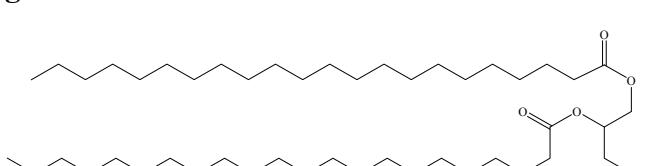
vlažilo, emoliens, emulgator, zmes estrov glicerola s kaprilno kislino, v kateri prevladuje gliceril 1-oktanoat, poltrdni beli kosmiči

gliceril diacetat

S: diacetin; E1517
 ang.: Glycerol diacetate
 ang.S: Diacetin; Diacetyl glycerine; Diacetylglycerol;
 Glycerin diacetate; Glyceryl diacetate;
 1,2,3-Propanetriol, diacetate

Primer: 2-hidroksipropan-1,3-diil diacetat;
 $C_7H_{12}O_5$

topilo, diglicerid z ocetno kislino, bistra oljna tekočina (17)

gliceril dibehenat

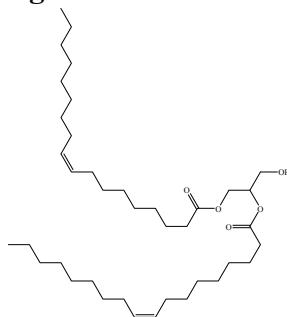
lat.: Glyceroli dibehenas
 ang.: Glycerol dibehenate
 ang.S: Glyceryl dibehenate

Primer: β-hidroksipropan-1,2-diil didokozanoat;
 $C_{47}H_{92}O_5$

drsilo, vezivo pri tabletiraju, sestavina na lipidih osnovanih peroralnih FO, zmes digliceridov, predvsem z behensko kislino in z manjšim deležem mono- in triglyceridov, pri čemer zavzemajo monoglyceridi 15,0-23,0%, diglyceridi 40,0-60,0% in triglyceridi 21,0-

35,0%, droben, bel prah ali skoraj beli kosmiči, mastni na otip ali trdna, voskasta snov z rahlim vonjem (7,10)

gliceril dioleat

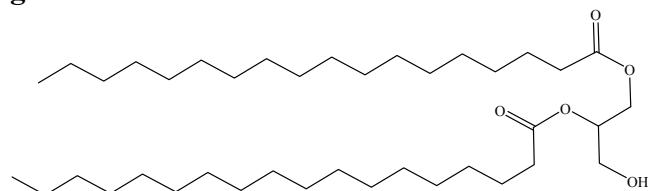

lat.: Glyceroli dioleas
ang.: Glycerol dioleate
ang.S: Glyceryl dioleate;
9-Octadecenoic acid, diester with 1,2,3-propanetriol

Primer: (Z)-3-hidroksipropan-1,2-diil dioleat;
 $C_{39}H_{72}O_5$

emoliens, drsilo, emulgator, zmes digliceridov, predvsem z oleinsko kislino z manjšim deležem mono- in triglyceridov (17)

gliceril distearat

lat.: Glyceroli distearas
ang.: Glycerol distearate
ang.S: Glyceryl distearate

Primer: 3-hidroksipropan-1,2-diil distearat;
 $C_{39}H_{76}O_5$

emulgator, solubilizator, ogrodje trdnih lipidnih nanodelcev, zmes digliceridov, predvsem s stearinsko kislino z manjšim deležem mono- in triglyceridov, pri čemer zavzemajo monoglyceridi 8,0-22,0%, diglyceridi 40,0-60,0% in triglyceridi 25,0-35,0%, trdna, voskasta snov ali prah ali beli ali skoraj beli kosmiči, mastni na otip (10)

gliceril dodecanoat: gl. **gliceril monolavrat**

gliceril dokozanoat: gl. **gliceril monobehenat**

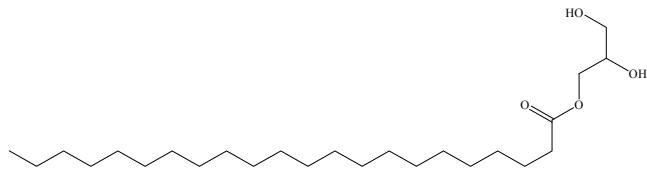
gliceril heksadekanoat oktadekanoat: gl. **gliceril palmitat stearat**

gliceril kokoat

lat.: Glyceroli cocoas
ang.: Glycerin cocoate
ang.S: Glyceryl cocoate

emoliens, emulgator, zmes estrov glicerola in maščobnih kislin iz kokosovega olja, med katerimi prevladujejo nasičene maščobne kisline, zlasti lavrilna in miristinska kislina, bistra, bledorumena tekočina

gliceril monobehenat

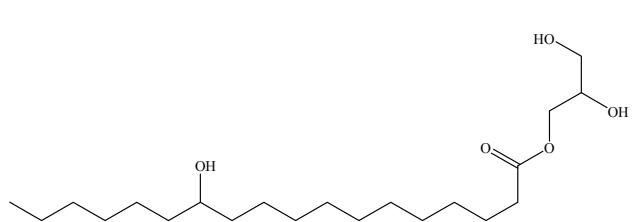
S: gliceril dokozanoat
 lat.: Glyceroli monobehenas
 ang.: Glycerol monobehenate
 ang.S: Behenin;
 2,3-Dihydroxypropyl
 docosanoate;
 Docosanoic acid,
 ester with 1,2,3-propanetriol;
 Glycerol docosanoate;
 Glyceryl behenate;
 Glycetyl behenate;
 1,2,3-Propanetriol docosanoate

Primer: 2,3-dihidroksipropil dokozanoat;

$C_{25}H_{50}O_4$

dršilo pri tabletah in kapsulah, vezivo, emoliens, emulgator, tvori ogrodje za nadzorovano ali podaljšano sproščanje, za izdelavo na lipidih osnovanih FO, zmes monoestrov glicerola, v kateri prevladuje monobehenat, prisotni so tudi di- in triestri, droben, bel prah ali voskasta trdna snov z rahlim vonjem

gliceril monohidroksistearat

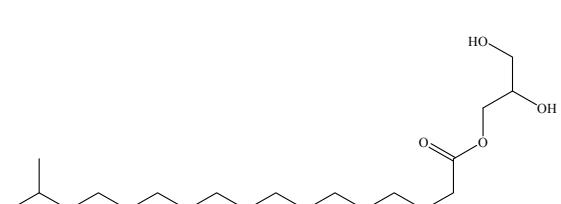
lat.: Glyceroli monohydroxystearas
 ang.: Glycerol hydroxystearate
 ang.S: Glyceryl hydroxystearate;
 Glycerol monohydroxystearate;
 Glycetyl monohydroxystearate

Primer: 2,3-dihidroksipropil 12-hidroksioktadekanoat;

$C_{21}H_{42}O_5$

emoliens, emulgator, monoester glicerola in 12-hidroksistearinske kisline, bela ali skoraj bela, vosku podobna snov

gliceril monoizostearat

lat.: Glyceroli monoisostearas
 ang.: Glycerol isostearate
 ang.S: Glyceryl isostearate;
 Glycerol monoisostearate;
 Glycetyl monoisostearate

Primer: 2,3-dihidroksipropil 16-metilheptadekanoat;

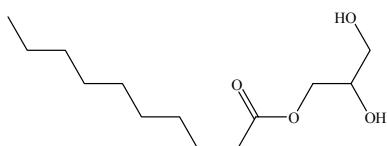
$C_{21}H_{42}O_4$

emoliens, emulgator, monoester glicerola in izostearinske kisline, bela ali skoraj bela, vosku podobna snov

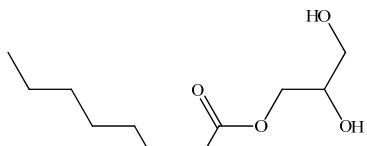
gliceril monokaprilat: gl. gliceril 1-oktanoat

gliceril monokaprilit monokaprinat

S: gliceril oktanoat dekanoat
 lat.: Glyceroli monocaprylocapras
 ang.: Glycerol monocaprylocaprate

2,3- dihidroksipropil dekanoat;
 $C_{13}H_{26}O_4$

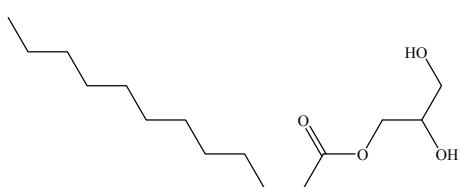

2,3- dihidroksipropil oktanoat;
 $C_{11}H_{22}O_4$

emoliens, emulgator, zmes monoestrov glicerola s kaprilno ali kaprinsko kislino, v manjši meri so prisotni tudi di- in triestri, brezbarvna do rahlo rumenkasta viskozna tekočina ali poltrdna snov (10)

gliceril monokaprinat: gl. gliceril 1-dekanoat**gliceril monolavrat**

S: gliceril dodecanoat
 lat.: Glyceroli monolauras
 ang.: Glycerol monolaurate
 ang. S: Glyceryl monolaurate;
 1-Monolaurin

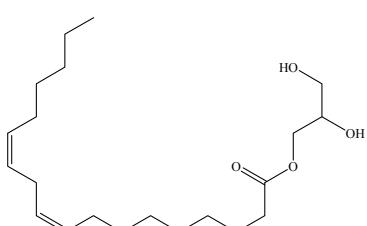

Primer: 2,3-dihidroksipropil dodecanoat;
 $C_{15}H_{30}O_4$

emoliens, emulgator, monoester glicerola in lavrinske kisline, svetlo rumena tekočina ali poltrdna snov s prijetnim vonjem (17)

gliceril monolinoleat

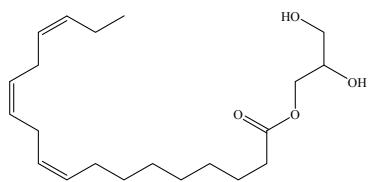
lat.: Glyceroli monolinoleas
 ang.: Glycerol monolinoleate
 ang.S: Glyceryl monolinoleate;
 Monolinolein

Primer: (9Z,12Z)-2,3-dihidroksipropil oktadeka-9,12-dienoat;
 $C_{21}H_{38}O_4$

emulgator, emoliens, solubilizator, zmes estrov glicerola z linolno in oleinsko kislino, v kateri prevladujejo mono- in diestri, prisotni pa so tudi triestri, viskozna tekočina jantarjeve barve (10)

gliceril monolinolenat

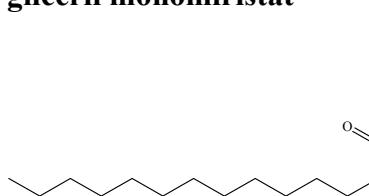

lat.: Glyceroli monolinolena
ang.: Glycerol monolinolenate
ang.S: Glyceryl monolinolenate;
Monolinolenin

Primer: (9Z,12Z,15Z)-2,3-dihidroksipropil oktadeka-9,12,15-trienoat;
 $C_{21}H_{36}O_4$

emoliens, emulgator, zmes monoestrov glicerola z nenasičenimi maščobnimi kislinami, kjer prevladuje linolenska kislina, prisotni pa so tudi di- in triestri, viskozna tekočina jantarjeve barve

gliceril monomiristat

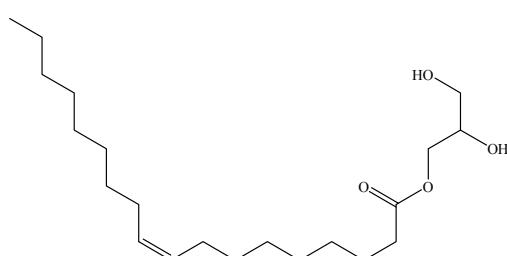

S: gliceril tetradekanoat
lat.: Glyceroli monomyristas
ang.: Glycerol monomyristate
ang.S: Glycerol 1-myristate;
Glyceryl monomyristate;
Monomyristin

Primer: 2,3-dihidroksipropil tetradekanoat;
 $C_{17}H_{34}O_4$

emoliens, emulgator, zgoščevalo, monoester glicerola in miristinske kisline, bela ali skoraj bela, vosku podobna snov

gliceril monooleat

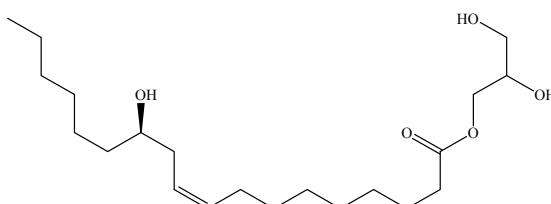

lat.: Glyceroli monooleas
ang.: Glycerol monooleate
ang.S: Glycerine monooleate; Glycerol-1-oleate;
Glyceryl monooleate; Glyceryl oleate;
GMO; Monoglyceryl oleate;
 α -Mono-olein;
Monoolein; Monooleoylglycerol;
Oleic acid glycerol monoester;
Oleic acid monoglyceride; Oleoylglycerol;
Oleylmonoglyceride

Primer: 2,3-dihidroksipropil oleat;
 $C_{21}H_{40}O_4$

emulgator, emoliens, zmes monogliceridov, predvsem z oleinsko kislino in manjšim deležem di- in trigliceridov, viskozna tekočina jantarjeve barve z rahlim vonjem in rahlim okusom po maščobah, ki se pri sobni temperaturi delno strdi (7,10,17,20)

gliceril monoricinoleat

lat.: Glyceroli monoricinoleas
ang.: Glycerol monoricinoleate
ang.S: Glycerol ricinoleate;
Glyceryl monoricinoleate;
Glyceryl ricinoleate;

Primer: (12R,Z)-2,3-dihidroksipropil 12-hidroksioktadec-9-enoat;
 $C_{21}H_{40}O_5$

emulgator, emoliens, monoester glicerola z ricinolno kislino, svetlo rumena, viskozna tekočina z značilnim vonjem

gliceril monostearat

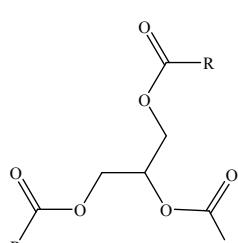
S: gliceril oktadekanoat
lat.: Glyceroli monostearas
ang.: Glycerol monostearat
ang.S: 1-Glyceryl stearate;
1-Monostearoylglycerol;
2,3-Dihydroxypropyl octadecanoate;
Glycerin 1-monostearate;
Glycerin 1-stearate;
Glycerol α -monostearate;
Glycerol 1-monostearate;
Glycerol 1-stearate;
Glyceryl 1-monostearate;
Glyceryl monostearate;
Glyceryl stearate;
GMS; Monostearin;
Stearic acid α -monoglyceride;
Stearic acid 1-monoglyceride

Primer: 2,3-dihidroksipropil stearat;
 $C_{21}H_{42}O_4$

emulgator, stabilizator, suspendirajoče sredstvo, emoliens, topilo, drsilo pri tabletiranju, za podaljšano sproščanje iz pelet, tablet ali svečk ali veterinarskih zdravil, sestavina biorazgradljivega ogrodja za implantirane sisteme z nadzorovanim sproščanjem, zmes monogliceridov, predvsem s stearinsko in v manjši meri palmitinsko kislino (40-55%) z manjšim deležem di- (30-45%) in triglyceridov (5-15%), bela ali svetlorumena voskasta trdna snov z značilnim vonjem in okusom po maščobah (7,8,10,17,20,24)

gliceril oktanoat dekanoat: gl. gliceril monokaprilat monokaprinat

gliceril palmitat stearat

S: giceril heksadekanoat oktadekanoat
lat.: Glyceroli palmitostearas
ang.: Glycerol palmitostearate
ang.S: Glyceryl palmitostearate;
Glycerin palmitostearate

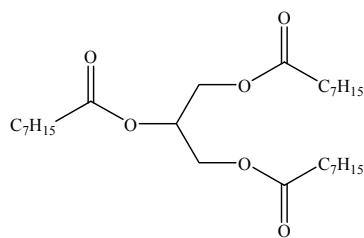
R = H, $C_{15}H_{31}$, $C_{17}H_{35}$

drsilo pri trdnih peroralnih farmacevtskih oblikah, za obloge tablet in kapsul, kot lipofilno ogrodje za podaljšano sproščanje iz tablet in kapsul, za tvorbo mikrosfer, trdnih lipidnih nanodelcev in bioragradljivih injektabilnih gelov, zmes estrov glicerola in 1, 2 ali 3 molekul palmitinske ali stearinske kisline; droben, bel prah z rahlim vonjem

gliceril tetradekanoat: gl. **gliceril monomiristat**

gliceriltriacetat: gl. **triacetin**

gliceriltrikaprilat

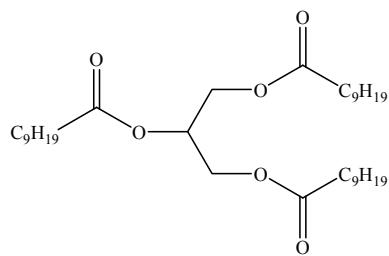

lat.: Glyceroli tricaprylas
 ang.: Glycerol tricaprylate
 ang.S: Caprylic acid triglyceride;
 Caprylic acid, 1,2,3-propanetriyl ester;
 Glycerol trioctanoate; Glyceryl tricaprylate;
 Glyceryl trioctanoate;
 Octanoic acid, 1,2,3-propanetriyl ester;
 Octanoic acid triglyceride;
 1,2,3-Propanetriol trioctanoate; Tricaprylic glyceride;
 Tricaprylin; Trioctanoin oil; Trioctanoin;
 Trioctanoylglycerol

propan-1,2,3-triil tris(oktanoat);
 $C_{27}H_{50}O_6$

emoliens, triester glicerola in kaprilne kisline, brezbarvna ali svetlorumena tekočina brez vonja

gliceriltrikaprinat

lat.: Glyceroli tricapras
 ang.: Glycerol tricaprate
 ang.S: Capric acid triglyceride; Caprin;
 Decanoic acid 2,3-bis-decanoxyloxy-propyl ester;
 Decanoic acid, 2-[(1-oxodecyl)oxy]-1,3-propanediyl ester; Decanoin; Glycerintricaprante;
 Glycerol tricaprin; Glycerol tridecanoate;
 Glyceryl tricaprate;
 Propane-1,2,3-triyl tridecanoate;
 Tricapric glyceride; Tricaprin; Tridecanoin

propan-1,2,3-triil tris(dekanoat);
 $C_{33}H_{62}O_6$

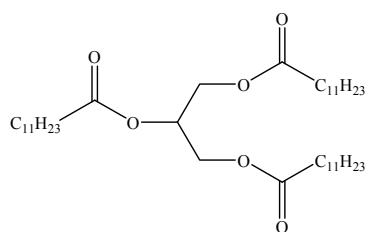
emoliens, triester glicerola in kaprinske kisline, bledorumena trdna snov (17)

gliceriltrikokoat

lat.: Glyceroli tricocoas
 ang.: Glycerol tricocoate
 ang.S: Glyceryl tricocoate

emoliens, triester glicerola in maščobne kisline (lavrinska, miristinska, palmitinska, kaprilna, oleinska, linolenska kislina)

gliceriltrilavrat

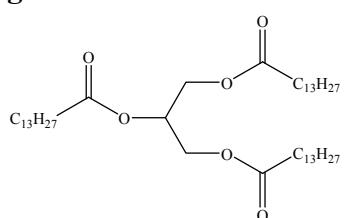

lat.: Glyceroli trilauras
 ang.: Glycerol trilaurate
 ang.S: Dynasan 112; Glycerin trilaurate;
 Glyceryl tridodecanoate; Glyceryl trilaurate; GTL;
 Lauric acid triglyceride; Lauric acid triglycerin ester;
 1,2,3-Propanetriol tridodecanoate;
 1,2,3-Propanetriyl dodecanoate; Trilaurin

propan-1,2,3-triil tridodekanoat;
 C₃₉H₇₄O₆

emoliens, triester glicerola in lavrinske kisline, bela trdna snov (17)

gliceriltrimiristat

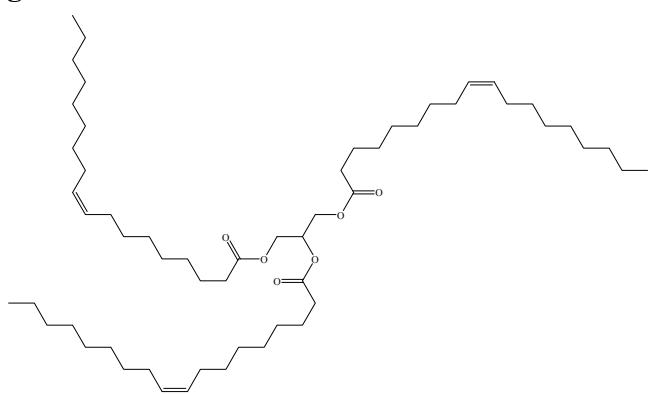

lat.: Glyceroli trimyristas
 ang.: Glycerol trimyristate
 ang.S: Dynasan 114; Glyceryl trimyristate;
 Myristic acid triglyceride; Myristin;
 1,2,3-Propanetriyl tetradecanoate; Trimyristin

propan-1,2,3-triil tritetradekanoat;
 C₄₅H₈₆O₆

emoliens, triester glicerola in miristinske kisline; bela do rumenosiva trdna snov (17)

gliceriltrioleat

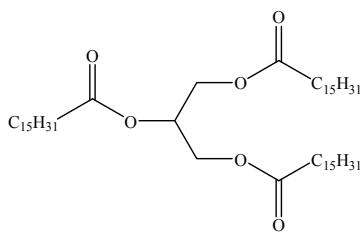

lat.: Glyceroli trioleas
 ang.: Glycerol trioleate
 ang.S: Glycerin trioleate;
 Glycerol triolein;
 Glyceryl trioleate;
 Glyceryl-1,2,3-trioleate; GTO;
 Oleic acid triglyceride;
 Oleic triglyceride; Olein;
 Oleyl triglyceride;
 Trioleoylglyceride;
 Trioleoylglycerol

(9'Z,9"Z)-propan-1,2,3-triil trioleat;
 C₅₇H₁₀₄O₆

emoliens, zgoščevalo, triester glicerola in oleinske kisline, brezbarvna do bledorumena, viskozna tekočina brez vonja in okusa (17)

gliceriltripalmitat

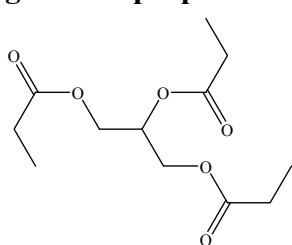

lat.: Glyceroli tripalmitas
 ang.: Glycerol tripalmitate
 ang.S: Dynasan 116; Glycerin tripalmitate;
 Glyceryl tripalmitate; Palmitic acid triglycerin ester;
 Palmitic triglyceride;
 1,2,3-Propanetriyl hexadecanoate;
 1,2,3-Propanetriyl trihexadecanoate;
 Triglyceryl palmitate; Tripalmitate; Tripalmitin;
 Tripalmitoylglycerol

propan-1,2,3-tril tripalmitat;
 $\text{C}_{51}\text{H}_{98}\text{O}_6$

emoliens, triester glicerola in palmitinske kisline, bel kristaliničen prah (17)

gliceriltripropanoat

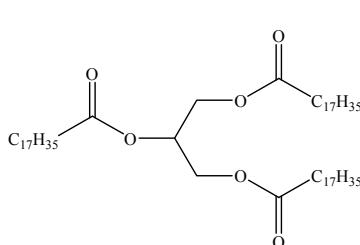

lat.: Glyceroli tripropanoas
 ang.: Glycerol tripropionate
 ang.S: Glycerine tripropionate; Glyceryl tripropionate;
 Tripropionin; Tripropionine

propan-1,2,3-tril tripropionat;
 $\text{C}_{12}\text{H}_{20}\text{O}_6$

topilo, triester glicerola in propanojske kisline, brezbarvna tekočina (17)

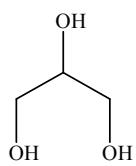
gliceriltristearat

lat.: Glyceroli tristearas
 ang.: Glycerol tristearate
 ang.S: Dynasan 118; Glycerol trioctadecanoate;
 Glyceryl tristearate; Hardened oil;
 1,2,3-Propanetriol trioctadecanoate;
 1,2,3-Propanetriyl octadecanoate;
 Stearic acid triglyceride;
 Stearic acid triglycerin ester; Stearic triglyceride;
 Stearin; Stearyl triglyceride; Trioctadecanoin

propan-1,2,3-tril tristearat;
 $\text{C}_{57}\text{H}_{110}\text{O}_6$

emoliens, za izdelavo trdnih lipidnih nanodelcev in drugih na lipidih osnovanih FO, triester glicerola in stearinske kisline, brezbarvni kristali ali kristaliničen prah brez vonja in okusa (17,19,20)

glicerol

S: E422

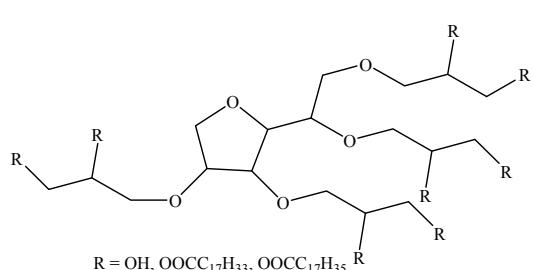
lat.: Glycerolum

ang.: Glycerol

ang.S: Concentrated glycerin; Glycerin; Glycerine; Glyceritol;
Glycyl alcohol; Glyrol; Glysatin; 1,2,3-Propanetriol;
Propane-1,2,3-triol; 1,2,3-Trihydroxypropane

1,2,3-propanetriol;
 $C_3H_8O_3$

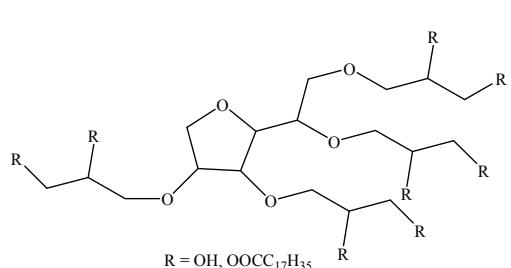
vlažilo in emoliens v izdelkih za dermalno aplikacijo v farmaciji, topilo v parenteralnih farmacevtskih oblikah, v peroralnih raztopinah kot topilo, sladilo in zgoščevalo, v filmskih oblogah kot plastifikator, plastifikator pri želatini pri pripravi mehkih želatinskih kapsul in želatinskih globul, protimikrobično in protiglivično delovanje pri topikalni uporabi, bistra, brezbarvna, higroskopna, viskozna tekočina s sladkim okusom, ki znaša približno 60% sladkosti saharoze (7,10,17,19)

glicerol sorbitan oleostearat

lat.: Glyceroli sorbitani oleostearas

ang.: Glyceryl sorbitan oleostearate

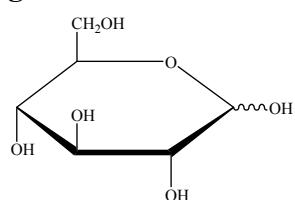
emulgator, zmes estrov poliglicerilsorbitana z oleinsko in stearinsko kislino

glicerol sorbitan stearat

lat.: Glyceroli sorbitani stearas

ang.: Glyceryl sorbitan stearate

emulgator, zmes estrov poliglicerilsorbitana s stearinsko kislino

glukoza

S: dekstroza

lat.: Glucosum

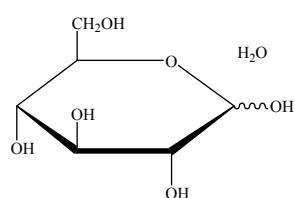
ang.: Glucose

ang.S: Blood sugar;
Corn sugar;
Grape sugar

D-glukopiranoza;
 $C_6H_{12}O_6$

polnilo, spojina za izotoniziranje, sladilo, pogosto v sirupih za otroke, lahko povzroča zobno gnilobo, monosaharid, beli kristali s sladkim okusom (17,24)

glukoza monohidrat

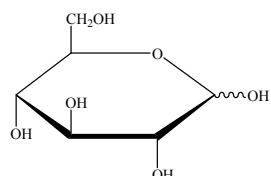

lat.: Glucosum monohydricum
ang.: Glucose monohydrate

D-glukopiranoza monohidrat;
 $C_6H_{12}O_6 \cdot H_2O$

polnilo v tabletah in kapsulah, vezivo v žvečljivih tabletah, spojina za izotoniziranje, sladilo, glukoza s kristalno vezano molekulo vode, bel kristaliničen ali zrnat prah ali brezbarvni kristali s sladkim okusom brez vonja (10)

glukoza, brezvodna

lat.: Glucosum anhydricum
lat.S: Dextrosum anhydricum
ang.: Glucose, anhydrous
ang.S: Anhydrous dextrose; Anhydrous glucose

D-glukopiranoza;
 $C_6H_{12}O_6$

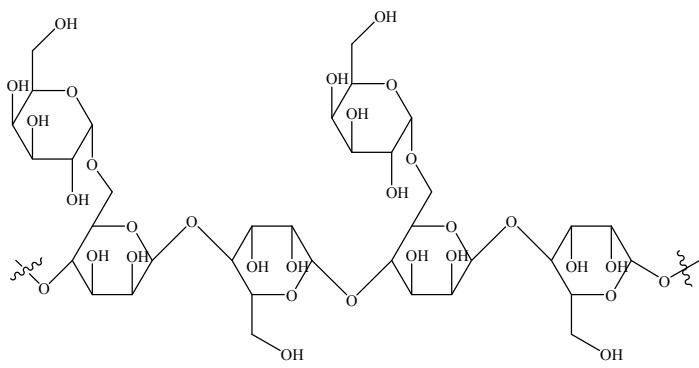
za pripravo raztopin za intravensko infuzijo in za injekcije, spojina za izotoniziranje, polnilo za farmacevtske oblike za peroralno uporabo, glukoza brez kristalno vezane vode, bel, zrnat prah s sladkim okusom, brez vonja (8,10)

glukoza, tekoča

lat.: Glucosum liquidum
ang.: Glucose, liquid
ang.S: Corn syrup; Glucose syrup; Starch syrup

v peroralnih raztopinah in sirupih, kot sredstvo za granuliranje in oblaganje tablet, za manjšo kristalizacijo saharoze, vodna raztopina glukoze, dekstrina, fruktoze in maltoze oz. drugih oligosaharidov in polisaharidov, pridobljenih z delno hidrolizo škroba, sladilo, bistra, brezbarvna ali rjava viskozna tekočina brez vonja in sladkega okusa (7,10,17)

guar gumi

S: E412

lat.: Guar galactomannanum

lat.S: Cyamopsis seminis
pulvis

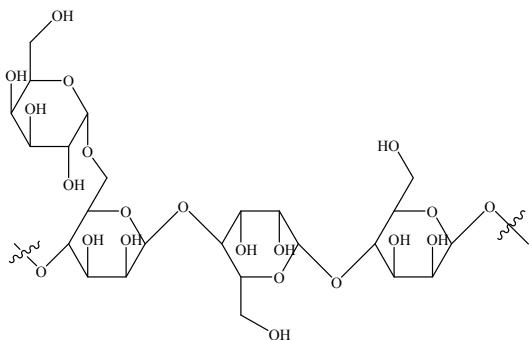
ang.: Guar-gum

ang.S: Cyamopsis gum;
Galactomannan
polysaccharide;
Guar flour;
Guar galactomannan;
Guaran; Gum cyamopsis;
Gum guar; Jaguar gum

Primer: fragment strukture galaktomanana iz *Cyamopsis tetragonolobus*

zgoščevalo, stabilizator in sredstvo za suspendiranje v farmacevtskih oblikah za peroralno in dermalno aplikacijo, vezivo in razgrajevalo pri tabletiraju, pomožna snov v gelih, suspenzijah, emulzijah, losjonih, kremah, zobnih pastah, farmacevtskih oblikah za nadzorovano sproščanje, gumi iz zmletih semen rastline *Cyamopsis tetragonolobus*, v katerem prevladuje galaktomanan, (85%), polisaharid z visoko molekulsko maso (okoli 220000), sestavljen iz enot galaktopiranoze (35%) in manopiranoze (65%), med seboj povezani z 1,4- β in 1,6- α vezni, preostanek pa predstavljajo proteini in lipidi, bel do rumenkasto bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, skoraj brez vonja in z rahlim okusom (7,8,10,17)

gumi iz zrn rožičevca

S: semenska sluz rožičevca; E410

ang.: Locust bean gum

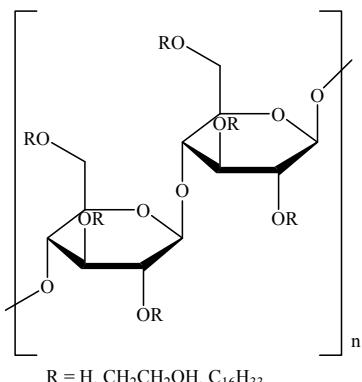
ang.S: Carob bean gum; Carob flour;
Carob gum; Carobin;
Cheshire gum;
LBG; St. John's bread

Primer: fragment strukture galaktomanana iz *Ceratonia siliqua*

zgoščevalo (bolj učinkovito od tragakanta ali škroba), stabilizator, tvorilec gela, vezivo v tabletah, v peroralnih sistemih z nadzorovanim sproščanjem, gumi iz zmletih semen rastline *Ceratonia siliqua*, ki vsebuje zmes, v kateri prevladuje galaktomanan, polisaharid sestavljen iz enot galaktopiranoze (20%) in manopiranoze (80%), med seboj povezanih z 1,4- β in 1,6- α vezmi, preostanek pa predstavljajo proteini, lipidi in nizkomolekularni sladkorji, rumenkastozelen do bel prah, brez vonja in okusa, po vrenju v vodi ima okus po stročnicah (7,8,17,20)

heksadecilheksadekanoat: gl. cetilpalmitat

heksadecilhidroksietilceluloza

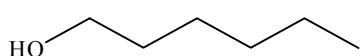
S: cetihidroksietilceluloza
lat.: Hexadecylhydroxyethylcellulosum
ang.: Hexadecyl hydroxyethyl cellulose
ang.S: Cetyl hydroxyethylcellulose;
2-Hydroxyethyl cellulose, hexadecyl modified;
Hydrophobically modified
hydroxyethylcellulose (HM-HEC)

zgoščevalo, celuloza z delno *O*-hidroksietiliranimi in *O*-heksadeciliranimi hidroksilnimi skupinami, ki povečajo hidrofobnost polimera

heksadecilpiridinijev klorid: gl. cetilpiridinijev klorid

heksadeciltetradekanoat: gl. cetilmiristat

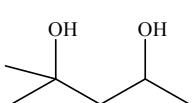
1-heksanol

lat.: Alcohol hexylicus
ang.: 1-Hexanol
ang.S: Amylcarbinol; Caproyl alcohol; n-Hexyl alcohol;
1-Hydroxyhexane; Pentylcarbinol

topilo, brezbarvna tekočina značilnega vonja po sadju in prijetnega okusa (8,17,20)

heksilenglikol

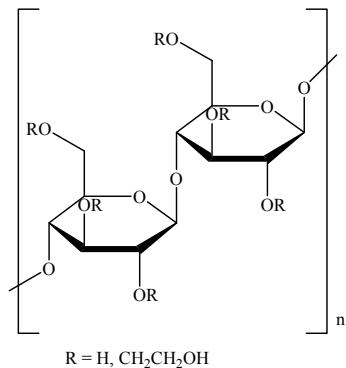
lat.: Hexylenglycol
ang.: 1,2-Hexanediol
ang.S: Diacetone glycol; 2,4-Dihydroxy-2-methylpentane; Hexilenglycol;
Hexylene glycol; HGL; HG; Methylamylene glycol;
2-Methyl pentane-2,4-diol; 2-Methyl-2,4-pentanediol;
Trimethyltrimethylene glycol

2-metil-2,4-pentandiol;

topilo, emulgator, korigens vonja, bistra, brezbarvna, viskozna, vnetljiva tekočina z značilnim slatkobnim vonjem (7,9)

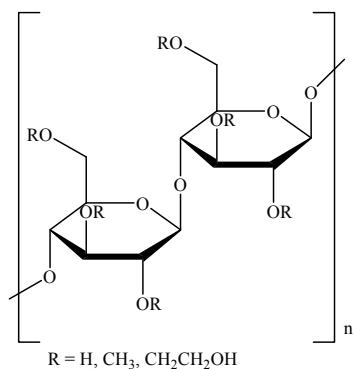
hidroksietilceluloza

lat.: Hydroxyethylcellulosum
ang.: Hydroxyethylcellulose
ang.S: Cellulose hydroxyethyl ether;
Cellulose hydroxyethylate;
Cellulose, 2-hydroxyethyl ether;
Ethylhydroxy cellulose;
Ethyllose; HEC; 2-Hydroxyethyl cellulose ether;
2-Hydroxyethyl cellulose;
Hydroxyethyl cellulose ether;
Hydroxyethyl cellulose; Hydroxyethyl ether cellulose;
Hyetellose; Natrosol; Tylose

vezivo v tabletah, stabilizator, polimer za izdelavo oblog za tablete, zgoščevalo v farmacevtskih oblikah za dermalno aplikacijo in za oko, tvorilec gelov, ogrodje v tabletah s podaljšanim sproščanjem, tudi v kozmetiki, celuloza z delno *O*-hidroksietiliranimi hidroksilnimi skupinami, bel, rumenkastobel ali sivkastobel higroskopen prah ali zrnca brez vonja in okusa (7,10,17)

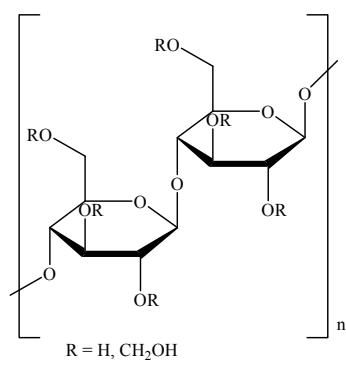
hidroksietilmetylceluloza

lat.: Methylhydroxyethylcellulosum
ang.: Hydroxyethylmethylcellulose
ang.S: Cellulose, 2-Hydroxyethyl methyl ester; HEMC;
Hydroxyethyl Methylcellulose; Hymetellose;
Methylhydroxyethylcellulose

polimer za oblaganje, suspendirajoče sredstvo, vezivo v tabletah, zgoščevalo, tvorilec gelov, ogrodje v tabletah s podaljšanim sproščanjem, celuloza z delno *O*-metiliranimi in *O*-hidroksietiliranimi hidroksilnimi skupinami, bel, rumenkastobel ali sivkastobel higroskopen prah ali zrnca (7)

hidroksimetilceluloza

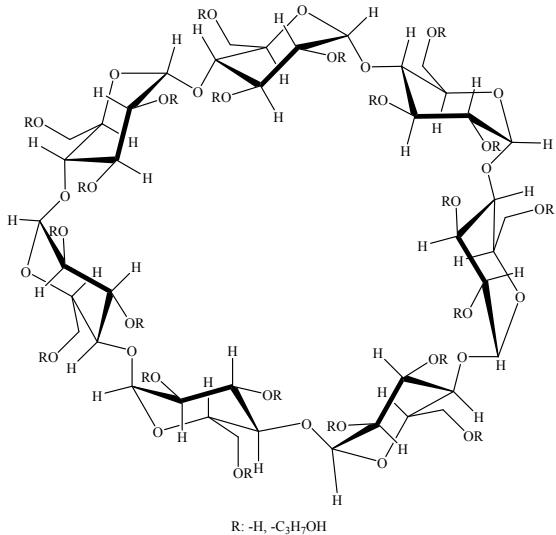
lat.: Hydroxymethylcellulosum
ang.: Hydroxymethylcellulose
ang.S: Cellulose, hydroxymethyl ether

zgoščevalo, tvorilec gelov, ogrodje v tabletah s podaljšanim sproščanjem, celuloza z delno *O*-hidroksimetiliranimi hidroksilnimi skupinami

hidroksipropilbetaciklodeks: gl. **hidroksipropil- β -ciklodekstrin**

hidroksipropilbetaciklodekstrin: gl. **hidroksipropil- β -ciklodekstrin**

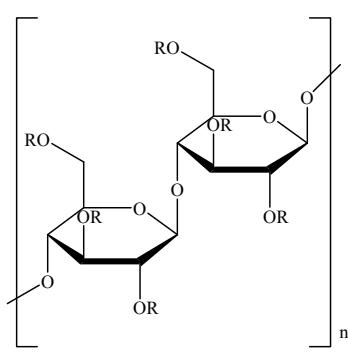
hidroksipropil- β -ciklodekstrin

S: hidroksipropilbetaciklodekstrin;
hidroksipropilbetaciklodeks
lat.: Hydroxypropylbetadexum
ang.: Hydroxypropyl- β -cyclodextrin
ang.S: Hydroxypropylbetadex; HP- β -CD

β -ciklodekstrin z delno *O*-(2-hidroksipropiliranimi) hidroksilnimi skupinami, bel ali skoraj bel amorfen ali kristaliničen prah (10)

hidroksipropilceluloza

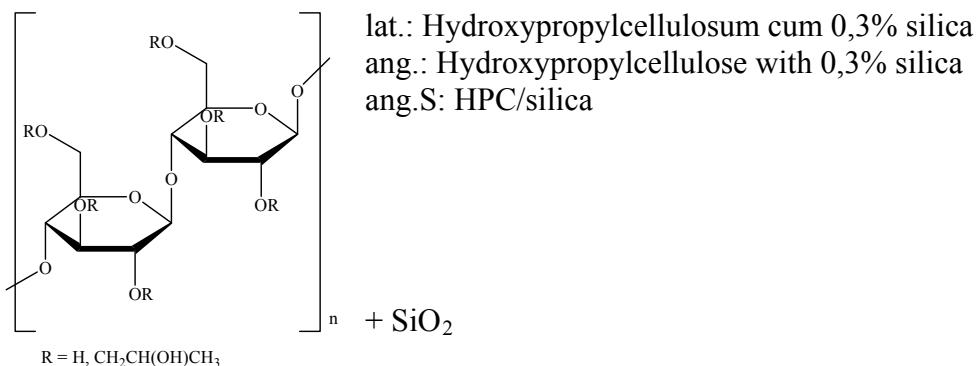

S: E463

lat.: Hydroxypropylcellulosum
ang.: Hydroxypropylcellulose
ang.S: Cellulose 2-hydroxypropyl ether;
HPC; Hydroxypropyl cellulose;
Hyprolose; Oxypropylated cellulose

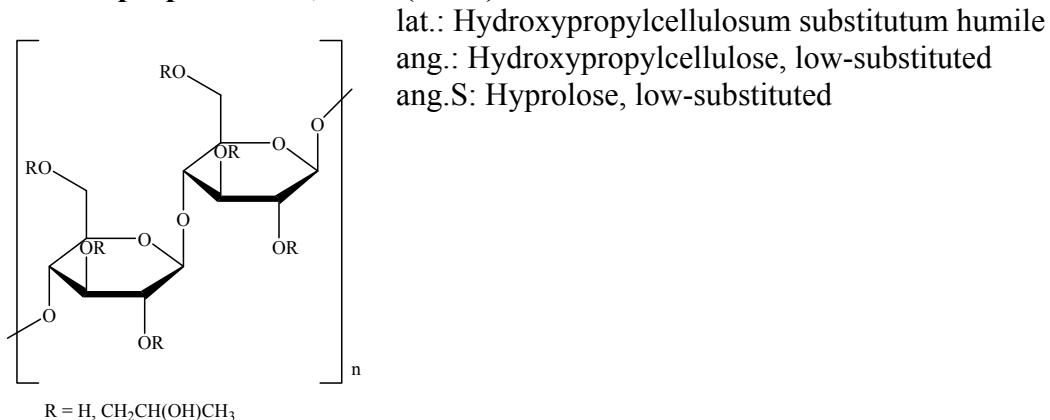
polimer za filmske obloge in vezivo v tabletah, tvori ogrodje za podaljšano sproščanje iz tablet, zgoščevalo, pri mikrokapsuliraju, v transdermalnih obližih in farmacevtskih oblikah za oko, tvorilec hidrogelov, v kozmetiki kot stabilizator, polisaharid iz linearne povezanih *D*-glukoz z delno *O*-hidroksipropiliranimi hidroksilnimi skupinami, Mr = 60000-1200000, rahlo higroskopen, bel, rumenkastobel ali sivkastobel zrnat ali vlaknat prah brez vonja in okusa (8,10,24)

hidroksipropilceluloza z 0,3% silicijevega dioksida

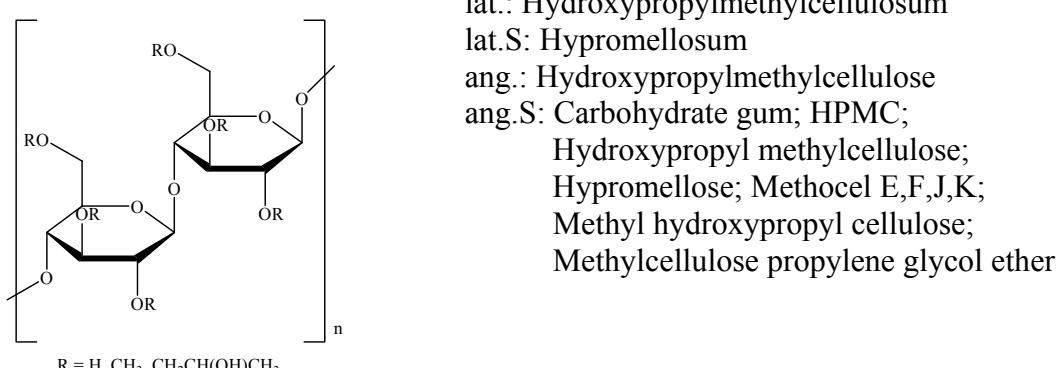
pri izdelavi tablet za manjše sprijemanje, pri čemer silicijev dioksid izboljša pretočne lastnosti in stisljivost zmesi, zmes hidroksipropilceluloze in 0,3% dodanega SiO_2 ,

hidroksipropilceluloza, malo (rahlo) substituirana

razgrajevalo v tabletah in kapsulah, vezivo v tabletah, celuloza z majhnim deležem (5,0-16,0%) *O*-hidroksipropiliranih hidrosilnih skupin, bel do rumenkastobel prah ali zrnca skoraj brez okusa in z rahlim, značilnim vonjem (7)

hidroksipropilmethylceluloza

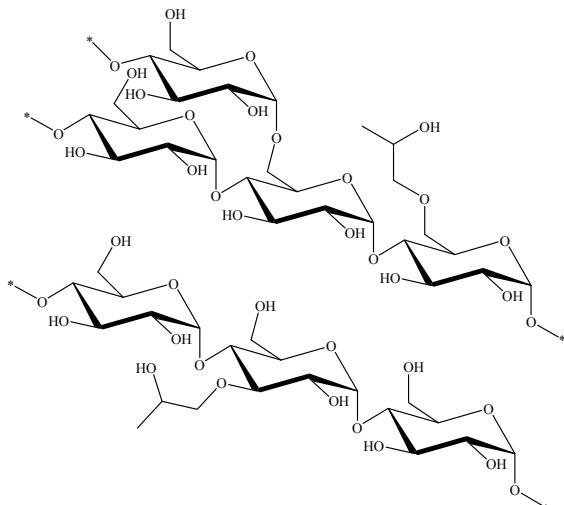

hidrofilno ogrodje za prirejeno sproščanje, polimer za filmsko oblaganje za utrditev jeder in kot tvorilec filma, stabilizator, suspendirajoče sredstvo in tvorilec gelov v mazilih in kremah za dermalno aplikacijo, vezivo v tabletah, za preprečevanje koalescence kapljic, agregacije delcev in nastanka sedimenta v emulzijah in suspenzijah, za izdelavo ovojnici

trdih kapsul, adheziv pri plastičnih povojih, v kozmetiki, celuloza z delno *O*-metiliranimi in v manži meri *O*-hidroksipropiliranimi hidroksilnimi skupinami, sintetizirana iz metilceluloze v alkalmem v prisotnosti propilenoksida, rumenkastobel ali sivkastobel zrnat ali vlaknat, rahlo higroskopen prah, brez vonja in okusa (8,20)

hidroksipropilmetylcelulozaftalat: gl. hipromelozaftalat

hidroksipropilškrob

S: E1440

lat.: Hydroxypropylamylum

ang.: Hydroxy propyl starch

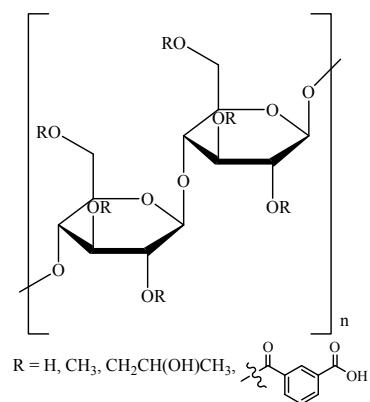
ang.S: Hydroxypropylated starch;
Starch 2-hydroxypropyl ether

(del strukture)

zgoščevalo, stabilizator, delni eter škroba s propilenglikolom, bel ali skoraj bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, bolj stabilen ob segrevanju in v prisotnosti kislin (17,18)

hipromeloza: gl. hidroksipropilmetylceluloza

hipromelozaftalat

S: hidroksipropilmetylcelulozaftalat

lat.: Hypromellosi phthalas

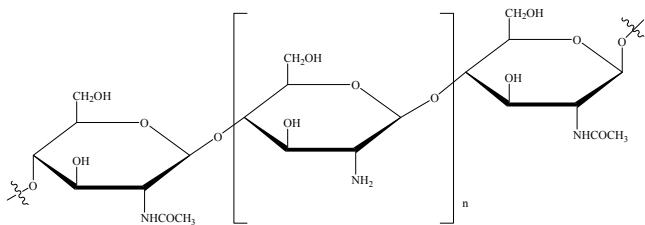
lat.S: Hydroxypropylmethylcellulosi phthalas

ang.: Hypromellose phthalate

ang.S: Cellulose phthalate hydroxypropyl methyl ether;
Cellulose, hydrogen 1,2-benzenedicarboxylate, 2-hydroxypropyl methyl ether; HPMCP;
Hydroxypropyl methylcellulose phthalate;
2-Hydroxypropyl methyl cellulose phthalate;
Hydroxypropylmethylcellulose phthalate

za filmske obloge tablet in zrnc za doseganje gastrorezistence, vezivo, ogrodje za nadzorovano sproščanje, suspendirajoče sredstvo, stabilizator, celuloza z delno *O*-metiliranimi in *O*-(2-hidroksipropiliranimi) hidroksilnimi skupinami, ter estrom s ftalno kislino, bel ali sivkastobel zrnat prah ali kosmiči z dobrimi pretočnimi lastnostmi, brez vonja ali z rahlim vonjem po kislini in z rahlim okusom (7,10,17)

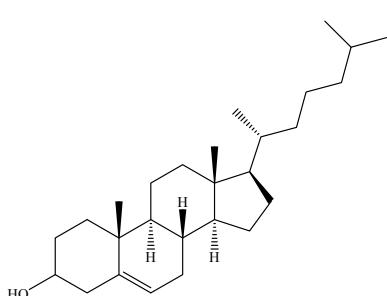
hitosan

lat.: Chitosani hydrochloridum
ang.: Chitosan
ang.S: 2-amino-2-deoxy-(1,4)- β -D-glucopyranan;
Deacetylated chitin;
Deacetylchitin, poly-(1,4- β -D-glucopyranosamine) poly-D-glucosamine; β -1,4-poly-D-glucosamine

za izdelavo filmskih oblog, tablet, zrnc, filmov, implantatov ter hidrogelov z nadzorovanim sproščanjem, pospeševalec absorpcije skozi membrane, razgrajevalo, mukoadheziv, vezivo v tabletah, zgoščevalo, za sisteme s hitrim sproščanjem, za dostavo hormonskih in peptidnih učinkovin, v gelih, filmih, mikrosferah, nanodelcih, tabletah in kot obloga liposomov, delno (80-85%) *N*-deaciliran hitin, kopolimer glukozamina in *N*-acetilglukozamina, bel ali kremno bel prah ali kosmiči brez vonja, lahko so vidna vlakna (7,10,25,28)

holesterol

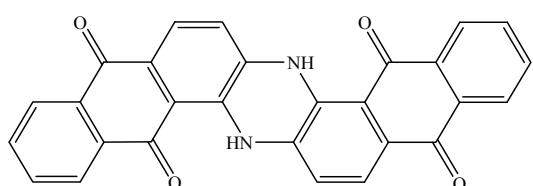

lat.: Cholesterolum
ang.: Cholesterol
ang.S: Cholest-5-en-3 β -ol; Cholesterin; Cholesterine;
Cholesteryl alcohol; Cholesterol; Colesterol;
3- β -Hydroxycholest-5-ene; Provitamin D

(8S,9S,10R,13R,14S,17R)-10,13-dimetil-17-((R)-6-metilheptan-2-il)-2,3,4,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17-tetradekahidro-1H-ciklopenta[a]fenantren-3-ol; C₂₇H₄₆O

emoliens, emulgator, stabilizator emulzij in liposomov, zgoščevalo, spojina s steroidnim obročem in hidroksilno skupino na mestu 3, kjer se lahko tvorijo etri ali estri, npr. metilholesterol, holesterilbenzoat, bela ali svetlorumena zrnca, luske, iglice ali prah, brez vonja, monohidrat tvori bisernate lističe ali ploščice, po daljši izpostavljenosti svetlobi in zraku potemni (7,8,10,17,24)

indantrensko modro RS

S: E130; C.I.69800
ang.: Indanthren Blue RS
ang.S: Anthraquinone blue;
Anthraquinone Deep Blue;
Anthraquinone Polymon Blue 3R;
Anthraquinone V Pigment Deep Blue;
Anthraquinone;
Blue anthraquinone pigment;
Blue O; C.I. vat blue 4; Caledon Blue;
Caledon Brilliant Blue;

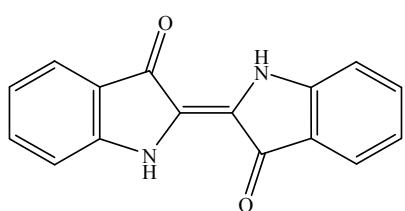
Caledon printing Blue;
Carbanthrene blue 2R;
Carbon paper blue;
Cibanone Blue; Fenan blue RSN;
Fenanthren Blue RS; Food Blue 4;
Graphtol Blue RL;
Helianthrene Blue RS;
Heliogen Blue 6470; Indanthren Blue
GP; Indanthren Blue GPT;
Indanthren Blue RPT;
Indanthren Blue RSN;
Indanthren Blue RSP; Indanthren Blue;
Indanthren Brilliant Blue R;
Indanthren Printing Blue FRS;
Indanthren Printing Blue KRS;
Indanthrene Blue RP;
Indanthrene Blue RS;
Indanthrene Blue RSA; Indanthrene;
Indanthrone; Lake Fast Blue BS;
Lake Fast Blue GGS;
Latexol Fast Blue SD;
Lionogen Blue R;
Lutetia Fast Blue RS; Medium blue;
Mikethrene Blue RSN;
Mikethrene Brilliant Blue R;
Monolite Fast Blue 3R;
Monolite Fast Blue 3RD;
Monolite Fast Blue RV;
Monolite Fast Blue SRS;
Navinon Blue RSN;
Nihonthrene Brilliant Blue RP;
Ostanthren Blue RS;
Ostanthren Blue RSN;
Ostanthren Blue RSZ;
Ostanthrene Blue RS;
Palanthrene Blue GPT;
Palanthrene Blue GPZ;
Palanthrene Blue RPT;
Palanthrene Blue RPZ;
Palanthrene Blue RSN;
Palanthrene Brilliant Blue R;
Palanthrene Printing Blue KRS;
Paradone Blue RS;
Paradone Brilliant Blue R;
Paradone Printing Blue FRS;
Pernithrene Blue RS;
Pigment Anthraquinone Deep Blue;
Pigment Blue 60; Pigment Blue;
Ponsol Blue GZ; Ponsol Blue RCL;

Ponsol Blue RPC;
 Ponsol Brilliant Blue R;
 Ponsol RP;
 Reddish Special Nihonthrene Blue RSN;
 Romanrene Blue FRS;
 Romanrene Blue GGSL;
 Romanrene Blue RSZ;
 Romanrene Brilliant Blue FR;
 Romanrene Brilliant Blue R;
 Sandothrene Blue NRSC;
 Sandothrene Blue NRSN;
 Sanyo Threne Blue IRN;
 Schultz No. 1228;
 Solanthrene Blue RS;
 Solanthrene Blue RSN; Tinon Blue RS;
 Tinon Blue RSN; Tyrian Blue I-RSN;
 Tyrian Brilliant Blue I-R; Vat Blue 4;
 Vat Blue O; Vat Blue OD;
 Vat Fast Blue R; Versal Blue GGSL;
 Vulcafix Fast Blue SD;
 Vulcafor Fast Blue 3R;
 Vulcanosine Fast Blue GG;
 Vulcol Fast Blue S; Vynamon Blue 3R

dinafto[2,3-a:2',3'-h]fenazin-5,9,14,18(6H,15H)-tetraon;
 $C_{28}H_{14}N_2O_4$

barvilo, po strukturi antrakinonski derivat, v trdnem stanju v obliki modrih igličastih kristalov s kovinskim sijajem (17,19)

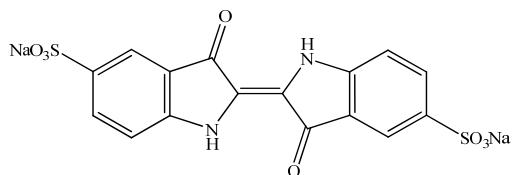
indigotin

S: E132; C.I. 73015, C.I. 75781
 ang.: Indigotine
 ang.S: 12070 Blue; 1311 Blue; A.F. Blue No. 2;
 Acid Blue 74; Acid Blue W;
 Acid Leather Blue IC;
 Airedale Blue IN; Amacid Brilliant Blue;
 Aniline Carmine Powder; Atul Indigo Carmine;
 Bucacid Indigotine B; C.I. Acid Blue 74;
 C.I. Food Blue 1, disodium salt; C.I. Food Blue 1;
 C.I. Natural Blue 2; Canacert Indigo;
 Carmine Blue;
 Carmine BP; Carmine; Cilefa Blue R;
 Dolkwal Indigo Carmine; Edicol Supra Blue X;
 FD & C Blue No.2; FD&C Blue 2; Food Blue 2;
 Grape Blue A Geigy; HD Indigo Carmine Supra;
 HD Indigo Carmine; Hexacert Blue No. 2;
 Hexacol Indigo Carmine Supra;
 Indigo Carmine; Indigo Carmine AC;

Indigo Carmine Conc. FQ;
 Indigo Carmine Disodium salt;
 Indigo Carmine Indigo; Indigo Carmine Powder;
 Indigo Carmine X; Indigo Carmine;
 Indigo Extract; Indigotin I;
 Indigotine B; Indigotine Blue LZ;
 Indigotine Conc. Powder;
 Indigotine Extra Pure A;
 Indigotine I; Indigotine Lake;
 Indigotine N; Indigotine; Indocarmine F;
 Intense Blue; Maple Indigo Carmine;
 Mitsui Indigo Carmine; Murabba;
 Sachsischblau; Soluble Indigo;
 Sumitomo Wool Blue SBC;
 USACERT Blue No. 2

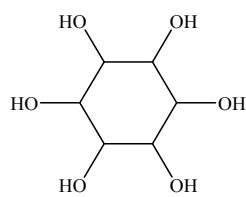
2-(3-okso-1,3-dihidro-2H-indol-2-iliden)1,2-dihidro-3H-indol-3-on;
 $C_{16}H_{10}N_2O_2$

dinatrijev indigotin-5,5'-disulfonat

barvilo, kristaliničen prah značilne modre barve, ki so ga nekoč pridobivali z ekstrakcijo in fermentacijo iz vrst rodu *Indigofera*, danes pa sintezno, v uporabi so tudi različni substituirani derivati, zlasti dinatrijeva sol 5,5'-indigotindisulfonske kisline, z vodo daje modro raztopino v nevtralnem, modro-vijolično v kislem in zeleno do rumeno-zeleno v bazičnem (17,20)

inozitol

lat.: Inositolum
 ang.: Inositol
 ang.S: cis-1,2,3,5-trans-4,6-Cyclohexanehexol;
 Cyclohexitol; i-Inositol; Inositol; Inosite; Inositene; Inositina;
 Inositol, meso; iso-Inositol; Meat sugar; Mesoinosite;
 meso-Inositol; Mouse antialopecia factor; myo-Inositol;
 Phaseomannite; Rat antispectacled eye factor

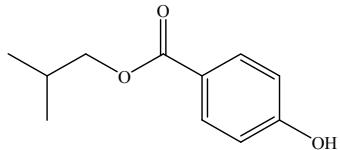
cikloheksan-1,2,3,4,5,6-heksaol;
 $C_6H_{12}O_6$

sladilo, poliol, heksahidroksicikloheksan v obliki različnih izomerov, beli kristali ali kristaliničen prah s sladkim okusom (8,17,19,20)

izobutiloktadekanoat: gl. **izobutilstearat**

izobutilparaben: gl. **izobutilparahidroksibenzoat**

izobutilparahidroksibenzoat

S: izobutilparaben

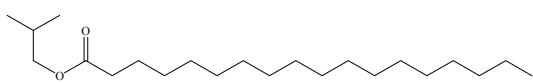
lat.: Isobutylis parahydroxybenzoas

ang.: Isobutyl parahydroxybenzoate

izobutil 4-hidroksibenzoat;
 $C_{11}H_{14}O_3$

konzervans, izobutilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, brezbarvni kristali ali bel ali skoraj bel kristaliničen prah

izobutilstearat

$C_{22}H_{44}O_2$

S: izobutiloktadekanoat

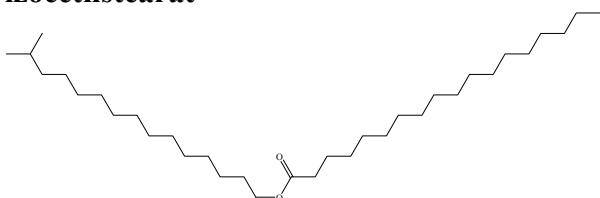
lat.: Isobutylis stearas

ang.: Isobutyl stearate

ang.S: Stearic acid, isobutyl ester

emoliens, ester stearinske kisline in izobutanola; brezbarvna tekočina s parafinskim videzom (8)

izocetilstearat

S: izoheksadeciloktadekanoat

lat.: Isocetylis stearas

ang.: Isocetyl stearate

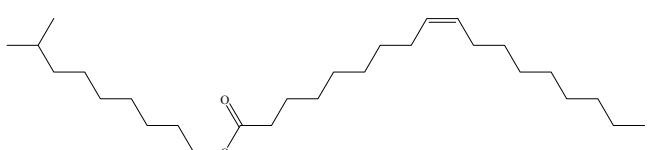
ang.S: Octadecanoic acid, isohexadecyl ester;

Stearic acid, isohexadecyl ester

14-metilpentadecil stearat;
 $C_{34}H_{68}O_2$

emoliens, ester stearinske kisline in izocetilalkohola, bistra tekočina z rahlim, značilnim vonjem

izodeciloleat

lat.: Isodecylis oleas

ang.: Isodecyl oleate

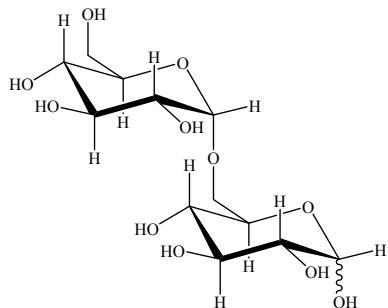
ang.S: (Z)-9-Octadecenoic acid, isodecyl ester

$C_{28}H_{54}O_2$

emoliens, ester oleinske kisline in izodekanola, rumenkasta viskozna tekočina (17)

izoheksadeciloktadekanoat: gl. **izocetilstearat**

izomaltoza

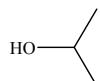

lat.: Isomaltosum
ang.: Isomaltose
ang.S: Dextrinose;
Isogentibiose

6-O- α -D-glukopiranozil-D-glukopiranozid;
(3R,4S,5S)-6-(((2S,3R,4S,5S,6R)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-2-iloksi)metil)tetrahidro-2H-piran-2,3,4,5-tetraol;
 $C_{12}H_{22}O_{11}$

sladilo, disaharid iz dveh glukozih enot, povezanih z 1,6- α vezjo

izopropilalkohol

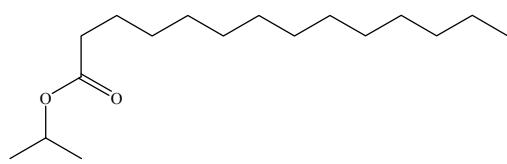
lat.: Alcohol isopropylicus
ang.: Isopropyl alcohol
ang.S: Dimethyl carbinol; 2-Hydroxypropane; Isopropanol; 2-Propanol;
n-Propan-2-ol; Propan-2-ol; Secondary propyl alcohol;
Sec-propyl alcohol

2-propanol;
 C_3H_8O

topilo v dermalnih farmacevtskih oblikah in kozmetiki, topilo pri filmskem oblaganju tablet in granuliranju, dezinficiens, brezbarvna, bistra, hlapna, vnetljiva tekočina z značilnim, neprijetnim, rahlim vonjem po mešanici etanola in acetona in rahlo grenkim, žgočim okusom (7,8,10,17,19,20)

izopropilheksadekanoat: gl. **izopropilpalmitat**

izopropilmiristat

S: izopropiltetradekanoat
lat.: Isopropylis myristas
ang.: Isopropyl myristate
ang.S: Isopropyl tetradecanoate;
1-Methylethyl tetradecanoate;
Myristic acid, isopropyl ester;
Tetradecanoic acid 1-methylethyl ester;
1-Tridecanecarboxylic acid, isopropyl ester

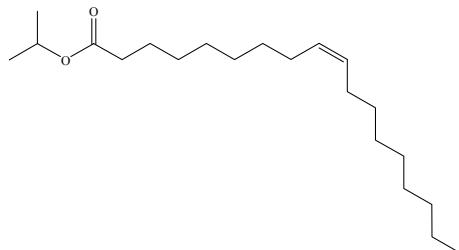
izopropil tetradekanoat;
 $C_{17}H_{34}O_2$

emoliens, lipofilno topilo pri izdelkih za dermalno aplikacijo, kot sestavina poltrdnih podlag, za izboljšanje absorpcije skozi kožo, v emulzijah s podaljšanim sproščanjem in

mikroemulzijah, zmes estrov propan-2-ola in nasičenih maščobnih kislin, zlasti miristinske kisline, bistra, brezbarvna, nizkoviskozna tekočina, skoraj brez vonja (6,7,9,16,17,24)

izopropiloktadekanoat: gl. **izopropilstearat**

izopropiloleat

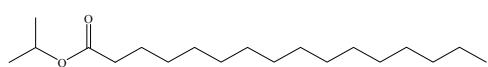

lat.: Isopropylis oleas
ang.: Isopropyl oleate
ang.S: 1-Methylethyl-9-octadecenoate;
9-Octadecenoic acid, 1-methylethyl ester;
Oleic acid, isopropyl ester

emoliens, ester oleinske kisline in izopropanola, brezbarvna do bledo rumena tekočina (17)

izopropilpalmitat

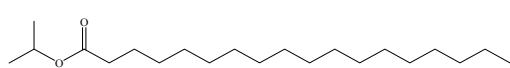

S: izopropilheksadekanoat
lat.: Isopropylis palmitas
ang.: Isopropyl palmitate
ang.S: Hexadecanoic acid, 1-methylether ester;
Isopropyl hexadecanoate

emoliens v dermalnih farmacevtskih oblikah in kozmetiki, vehikel, lipofilno topilo, v perkutanih filmih z nadzorovanim sproščanjem, ester palmitinske kisline in izopropanola, bistra, brezbarvna do bledorumena, viskozna tekočina z zelo rahlim vonjem (7,10,20)

izopropilstearat

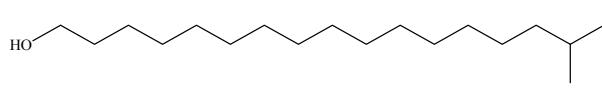
S: izopropiloktadekanoat
lat.: Isopropylis stearas
ang.: Isopropyl stearate
ang.S: 1-Methylethyl octadecanoate;
Octadecanoic acid, 1-methylethyl ester

emoliens, ester stearinske kisline in izopropanola, bledo rumena tekočina z rahlim vonjem (17)

izopropiltetradekanoat: gl. **izopropilmiristat**

izostearilalkohol

lat.: Alcohol isostearyllicus
ang.: Isostearyl alcohol
ang.S: ISA; Isooctadecanol;
Isooctadecan-1-ol

16-metilheptadekan-1-ol;

topilo, dolgoverižni maščobni alkohol, bistra tekočina (17)

kakavovo maslo

lat.: Cocois oleum

lat.S: Cacao oleum; Oleum Theobromatis

ang.: Coconut oil

ang.S: Cocoa bean oil; Cocoa absolute; Cocoa bean extract;
Cocoa beans absolute; Cocoa beans, Methanol extract;
Cocoa oil absolute; Cocoa oil; Cocoa shell extract;
Theobroma oil

supozitorijska podlaga, za lipofilna mazila in kreme, maščobno olje, pridobljeno iz posušenih trdnih delov endosperma *Cocos nucifera*, zmes trigliceridov, v katerih prevladujejo nasičene dolgoverižne maščobne kisline (okrog 90%, C₁₀-C₁₈), bela do rumena svetlikajoča se masa s prijetnim vonjem in okusom po čokoladi in T_{tal} 23-26°C (17,20,24)

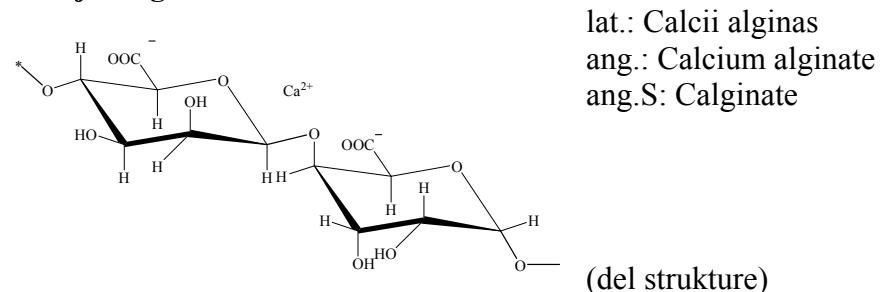
kakavovo maslo, rafinirano

lat.: Cocois oleum raffinatum

ang.: Coconut oil, refined

maščobno olje, pridobljeno iz posušenih trdnih delov endosperma *Cocos nucifera* in nato prečiščeno

kalcijev alginat

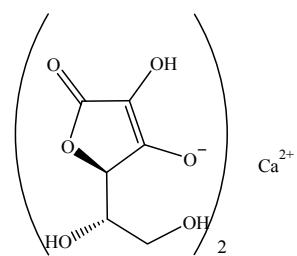
lat.: Calcii alginas

ang.: Calcium alginate

ang.S: Calginate

zgoščevalo, stabilizator, tvorilec gela, emulgator, za farmacevtske oblike z nadzorovanim sproščanjem, mikrokapsule, mikrosfere in nanodelce, kalcijeva sol alginske kisline, bel do rumenkastorjav vlaknat prah ali zrnca skoraj brez vonja in okusa (17,19,20)

kalcijev askorbat

S: E302

lat.: Calcii ascorbas

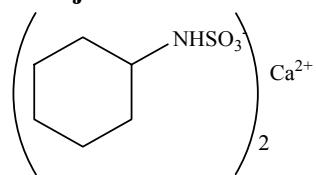
ang.: Calcium ascorbate

ang.S: Ascorbic acid, calcium salt

kalcijev (*R*)-2-((*S*)-1,2-dihidroksietil)-4-hidroksi-5-okso-2,5-dihidrofuran-3-olat;
C₁₂H₁₄CaO₁₂

antioksidant, kalcijeva sol askorbinske kisline, bel ali rahlo rumenkast kristaliničen prah brez vonja (10,17)

kalcijev ciklamat

lat.: Calcii cyclamas
ang.: Calcium cyclamate
ang.S: Calcium cyclohexane sulphamate;
Calcium cyclohexanesulfamate;
Calcium cyclohexylsulfamate;
Cyclamate calcium;
Cyclohexylsulphamic acid, calcium salt;
Sucaryl calcium;
Sulfamic acid, cyclohexyl-, calcium salt (2:1)

kalcijev cikloheksilsulfamat;
 $C_{12}H_{24}CaN_2O_6S_2$

sladilo, bel kristaliničen prah, 30-krat slajši od saharoze (8,17,20)

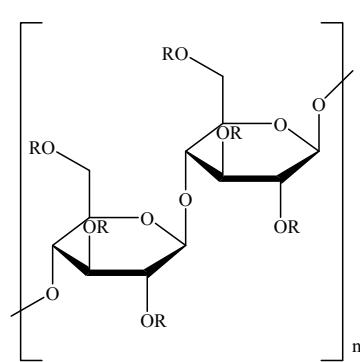
kalcijev karbonat

S: E170; C.I. 77220
lat.: Calcii carbonas
ang.: Calcium carbonate
ang.S: Agricultural limestone; Agstone;
Bell mine pulverized limestone; Chalk;
Domolite; Franklin; Limestone;
Lithographic stone; Marble;
Natural calcium carbonate, precipitated;
Portland stone; Precipitated carbonate of lime;
Precipitated chalk; Sohnhoen stone

polnilo v trdnih farmacevtskih oblikah, sredstvo za uravnavanje pH, pigment, uporablja se pri dražiranju in filmskem oblaganju, bel kristaliničen prah ali kristali brez vonja in okusa (7,8,10,17)

kalcijev karmelozat

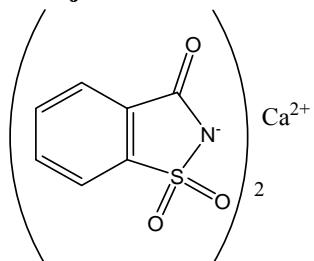

S: kalcijeva karboksimetilceluloza
lat.: Carmellosum calcicum
lat.S: Calcii carboxymethylcellulosum
ang.: Carmellose calcium
ang.S: Calcium carboxymethylcellulose

zgoščevalo in suspendirajoče sredstvo v farmacevtskih oblikah za peroralno in dermalno aplikacijo, vezivo, polnilo in razgrajevalo v tabletah, za oblaganje tablet, emulgator, celuloza z delno *O*-karboksimetiliranimi hidroksilnimi skupinami, v obliki kalcijeve soli z Mr = 80000-600000, bel ali rumenkasto bel, higroskopen, droben prah (10)

kalcijev saharinat

lat.: Saccharinum calcicum
 ang.: Saccharin calcium
 ang.S: Benzoic acid sulfimide, calcium salt;
 Calcium 1,2-benzisothiazolin-3-one 1,1-dioxide hydrate;
 Calcium 2-benzosulfimide; Calcium o-benzosulfimide;
 Calcium saccharin; Saccharin, calcium salt

kalcijev 1*H*-1,2-benzisotiazol-1,1,3(2*H*)-trionat;
 $C_{12}H_8CaN_2O_6S_2$

sladilo, kalcijeva sol saharina, bel kristaliničen prah brez vonja ali z rahlim vonjem, 300-krat slajši od saharoze (8,17)

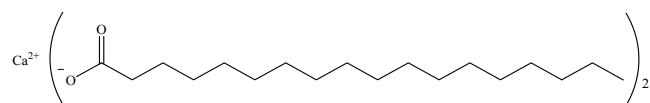
kalcijev silikat

S: E552
 lat.: Calcii silicas
 ang.: Calcium silicate
 ang.S: Calcium hydrosilicate; Calcium monosilicate;
 Calcium orthosilicate; Silicic acid, calcium salt

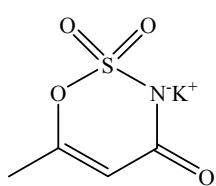
pigment, suspendirajoče sredstvo, sredstvo proti sprijemanju, bel ali kremno bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi (8,19,20)

kalcijev stearat

S: kalcijev oktadekanoat
 lat.: Calcii stearas
 ang.: Calcium stearate
 ang.S: Calcium octadecanoate;
 Octadecanoic acid,
 calcium salt;
 Stearic acid, calcium salt

drsilo pri tabletah in kapsulah, mazivo, antiadheziv, stabilizator, suspendirajoče sredstvo, zmes kalcijevih soli maščobnih kislin, med katerimi prevladuje stearinska kislina, droben, bel do rumenkastobel zrnat, masten prah z rahlim, značilnim vonjem (7,8,10,17,19,20)

kalijev acesulfamat

S: E950

lat.: Acesulfamum kalicum

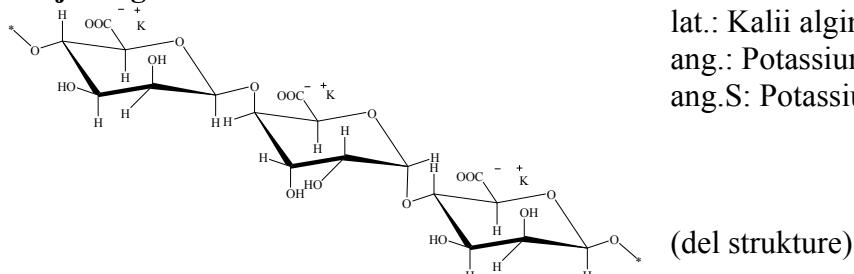
ang.: Acesulfame potassium

ang.S: Acesulfame-K;

3,4-Dihydro-6-methyl-1,2,3-oxathiazin-4-one-
2,2-dioxide potassium salt; H73-3293; Hoe-095K;
6-Methyl-1,2,3-oxathiazin-4(3H)-one 2,2-dioxide
potassium salt;
6-Methyl-3,4-dihydro-1,2,3-oxathiazin-4-one 2,2-dioxide;
1,2,3-Oxathiazin-4(3H)-one, 6-methyl-, 2,2-dioxide;
Sunett

kalijev 2*H*-1,2,3-oksatiazin-2,2,4(3*H*)-trionat; $C_4H_4KNO_4S$

korigens okusa, sladilo, brezbarven do bel kristaliničen prah brez vonja ali brezbarvni kristali, 180-200-krat slajši od saharoze (7,10,20)

kalcijeva karboksimetilceluloza: gl. kalcijev karmelozat**kalijev alginat**

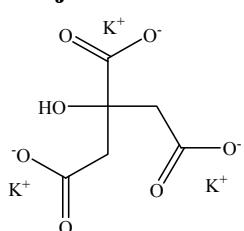
lat.: Kalii alginas

ang.: Potassium alginate

ang.S: Potassium polymannuronate

(del strukture)

zgoščevalo, stabilizator, tvorilec gela, emulgator, za farmacevtske oblike z nadzorovanim sproščanjem, mikrokapsule in nanodelce, kalijeva sol alginske kisline, bel do rumenkastorjav vlaknat prah ali zrnca skoraj brez vonja in okusa (20)

kalijev citrat

S: E332

lat.: Kalii citras

ang.: Potassium citrate

ang.S: Citrate of potash; Citric acid, tripotassium salt;
2-Hydroxy-1,2,3-propanetricarboxylic acid,
tripotassium salt;
Tripotassium citrate monohydrate

kalijev 2-hidroksipropan-1,2,3-trikarboksilat;

 $C_6H_5KO_7$

sredstvo za uravnavanje kislosti, kelator, korigens okusa, kalijeva sol citronske kisline, brezbarvni, prizmatični kristali ali bel, higroskopen, zrnat prah brez vonja in s hladilnim, slanim okusom (7,8,10)

kalijev heksadekanoat: gl. kalijev palmitat

kalijev karbonat

S: E501

lat.: Kalii carbonas

ang.: Potassium carbonate

ang.S: Pearl ash; Potash; Salt of tartar

sredstvo za uravnavanje pH, bel, vodotopen, zrnat prah ali higroskopna zrnca brez vonja, hidratiran je v obliki majhnih, belih, prosojnih kristalov ali zrnc (8,10,17)

kalijev metabisulfit

S: E224

lat.: Kalii metabisulfis

lat.S: Kalii disulfis

ang.: Potassium metabisulfite

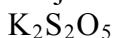
ang.S: Dipotassium pyrosulphite;

Disulfurous acid, dipotassium salt;

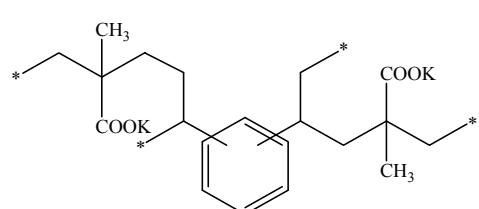
Potassium disulphite; Potassium pyrosulfite;

Pyrosulfurous acid, dipotassium salt

kalijev disulfat (IV);

antioksidant, npr. v injekcijskih raztopinah, kalijeva sol dižveplove(IV) kisline, bela zrnca, kristali ali kristaliničen prah, rahlo kislega in slanega okusa z vonjem po SO_2 (7,8,10,17)

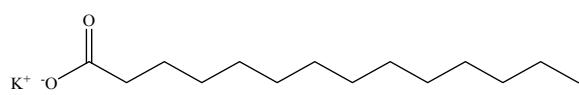
kalijev metakrilat in divinilbenzen, kopolimerlat.: Kalii methacrylas et divinylbenzenum
polymerisatum

lat.S: Polacrilinum kalii

ang.: Potassium methacrylate – divinylbenzene,
copolymer

ang.S: Polacrilin potassium

razgrajevalo v tabletah in kapsulah, kopolimer metakrilne kisline in divinilbenzena, v obliki kalijeve soli, kremno bel prah brez vonja in okusa z dobrimi pretočnimi lastnostmi

kalijev miristat

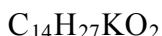
S: kalijev tetradekanoat

lat.: Kalii myristas

ang.: Potassium myristate

ang.S: Potassium tetradecanoate;

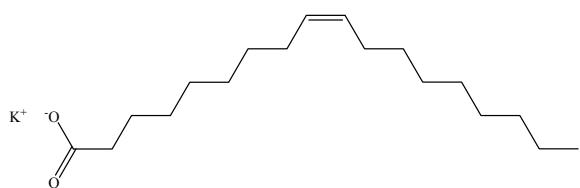
Tetradecanoic acid, potassium salt

emulgator, sredstvo proti sprijemanju, anionska površinsko aktivna snov, vezivo, kalijeva sol miristinske kisline, bel prah (17,20)

kalijev oktadekanoat: gl. kalijev stearat

kalijev oleat

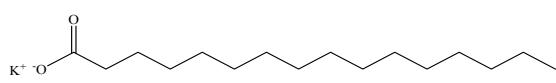

lat.: Kalii oleas
ang.: Potassium oleate
ang.S: 9-Octadecenoic acid potassium salt;
Potassium cis-9-octadecenoic acid

emulgator, sredstvo proti sprijemanju, anionska površinsko aktivna snov, vezivo, sredstvo proti sprijemanju, kalijeva sol oleinske kisline, svetlo sivkastorjav prah (8,17,19,20)

kalijev palmitat

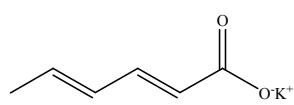

S: kalijev heksadekanoat
lat.: Kalii palmitas
ang.: Hexadecanoic acid, potassium salt
ang.S: Potassium palmitate

anionska površinsko aktivna snov, vezivo, emulgator, sredstvo proti sprijemanju, zgoščevalo, kalijeva sol palmitinske kisline, bel, zrnat, vodotopen prah (17,20)

kalijev sorbat

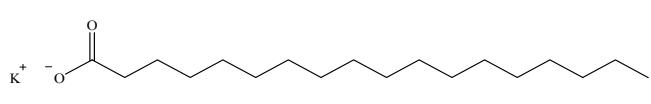

S: E202
lat.: Kalii sorbas
ang.: Potassium sorbate
ang.S: BB powder; Potassium 2,4-hexadienoate;
Sorbic acid, potassium salt;

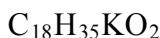
kalijev (2E,4E)-hekxa-2,4-dienoat;
 $\text{C}_6\text{H}_7\text{KO}_2$

konzervans s protibakterijskim in protigliivičnim delovanjem, kalijeva sol sorbinske kisline, bela ali skoraj bela zrnca, kristali ali prah z značilnim vonjem (8,10,17)

kalijev stearat

S: kalijev oktadekanoat
lat.: Kalii stearas
ang.: Potassium stearate
ang.S: Octadecanoic acid,
potassium salt;
Potassium octadecanoate;
Stearic acid, potassium salt

emulgator, sredstvo proti sprijemanju, anionska površinsko aktivna snov, vezivo, kalijeva sol stearinske kisline, bel, masten prah z rahlim vonjem po mašcobi (8,17,20)

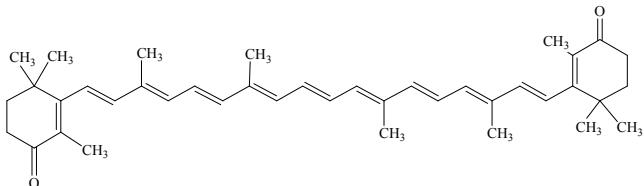
kalijev tetradekanoat: gl. kalijev miristat

kandelilni vosek

S: E902
lat.: Candelila cera
ang.: Candelilla wax

zgoščevalo, vezivo, zmes dolgoverižnih ogljikovodikov, estrov in prostih maščobnih kislin, vosek iz severnoameriških grmovnic *Euphorbia cerifera* in *Euphorbia antisyphilitica*, rumenkastorjava, krhka, motna do prosojna trdna snov (8,20)

kantaksantin

S: E161g; C.I. 40850
ang.: Canthaxanthin
ang.S: Cantaxanthin; Canthaxanthine;
Carophyll Red;
CI Food Orange 8;
L-Orange 7; Orobronze;
Roxanthin Red 10

2,4,4-trimetil-3-[(1E,3E,5E,7E,9E,11E,13E,15E,17E)-3,7,12,16-tetrametil-18-(2,6,6-trimetil-3-okso-1-cikloheksen-1-il)-1,3,5,7,9,11,13,15,17-oktadekanonaenil]-2-cikloheksen-1-on;
 $C_{40}H_{52}O_2$

barvilo iz skupine karotenoidov, temno vijoličen prah, občutljiv na svetlobo in oksidante (8,20)

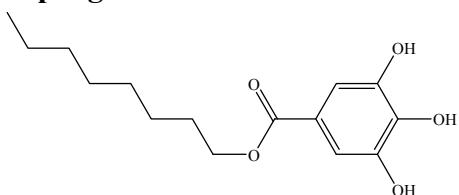
kaolin, težki

S: bela glina; E559
lat.: Kaolinum ponderosum
lat.S: Bolus alba
ang.: Kaolin, heavy
ang.S: Argilla; China clay; Hydrated aluminum silicate;
Kaolinite; Porcelain clay; Weisserton; White bole;
White clay

hidratiran aluminijev silikat;
primer: $Al_2O_3 \cdot 2 SiO_2 \cdot 2 H_2O$

sredstvo proti sprijemanju, adsorbent, sušilno sredstvo, emoliens, suspendirajoče sredstvo, polnilo v tabletah in kapsulah, hidratiran aluminijev silikat, bel ali sivkastobel prah, ki je masten na otip in ima značilen okus po zemlji, po vezavi vode potemni in razvije značilen vonj po glini (7,8,10)

kaprilgalat

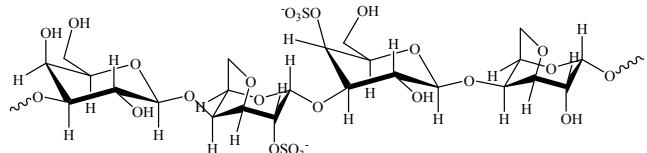
S: oktilgalat; E311
lat.: Octyl gallate
ang.: Octyl gallate
ang.S: Octyl 3,4,5-trihydroxybenzoate

oktil 3,4,5-trihidroksibenzoat;
 $C_{15}H_{22}O_5$

antioksidant, ester galne kisline in 1-oktanola, bel ali skoraj bel kristaliničen prah

kaprinalkohol: gl. 1-dekanol

karagenan

S: E407

lat.: Chondrus crispus

lat.S: Gigartina mamilosa

ang.: Carrageenan;

ang.S: 3,6-Anhydro-D-galactan;

Carrageen; Carrageenin;

Carrageenan gum;

Carragheanin;

Carragheen; Carragheenan;

Chondrus; Chondrus extract;

Gum carrageenan; Gum chond;

Gum chond; Irish gum;

Irish moss extract;

Self rock moss

Pri vseh karagenanih se izmenjujeta dva monomera A in B.

Enota A	Enota B	Oznaka
galaktoza-4-sulfat	galaktoza-6-sulfat	μ
	galaktoza-2,6-disulfat	ν
	3,6-anhidrogalaktoza	κ
	3,6-anhidrogalaktoza-2-sulfat	$\square$
galaktoza-2-sulfat	galaktoza-6-sulfat	ε
	galaktoza-2,6-disulfat	λ
	3,6-anhidrogalaktoza-2-sulfat	θ

zgoščevalo, stabilizator emulzij, suspendirajoče sredstvo, vezivo v tabletah, razgrajevalo, v žvečljivih tabletah, jota-karagenan tvori tiksotropni gel, lambda-karagenan je adheziv in se uporablja za uravnavanje sproščanja učinkovine iz raztopine, kapa-karagenan v svečkah, kombinacija kapa, jota in lambda karagenana v dermalnih gelih za uravnavanje sproščanja z difuzijo, kot ogrodje FO s podaljšanim sproščanjem, zmes polisaharidov in drugih sestavin ekstrakta pridobljenega z vodno ekstrakcijo v alkalnem iz družin morskih alg *Gigartinaceae*, *Soliaceae*, *Hypneaceae* in *Furcellariaceae*, razreda *Rhodophyceae* (rdeče alge), dobro polovico predstavlja polisaharidi karagenani, med katerimi so najpomembnejši kapa, jota in lambda karagenan, preostalo so drugi polisaharidi, proteini, anorganske snovi in lipidi, rumenkastorjav do bel, grob do droben prah, skoraj brez vonja in okusa (7,8,17,20,25)

karamel

S: E150

lat.: Saccharum Ustum

ang.: Caramel

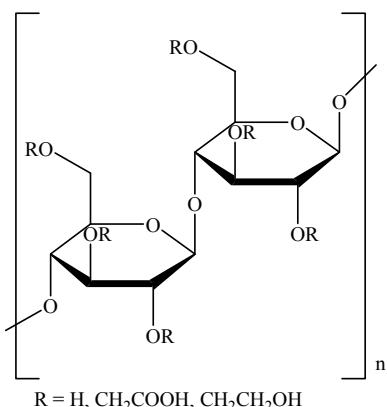
ang.S: Burnt sugar

barvilo, korigens vonja in okusa, produkt topotne obdelave saharoze, navadno v prisotnosti kislin, baz ali soli, svetlo do temno rjava lepljiva snov s sladkim okusom, glede na način priprave in vsebnost amonijevih in sulfitnih ionov ga razdelimo v štiri skupine (20)

karamel

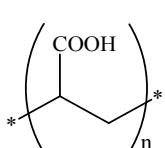
S: E150a
 ang.: Plain caramel
 ang.S: Caustic caramel

karamel, pri čigar pripravi se ne uporablja amonijevih spojin in sulfitnih ionov (20)

karboksimetilhidroksietilceluloza

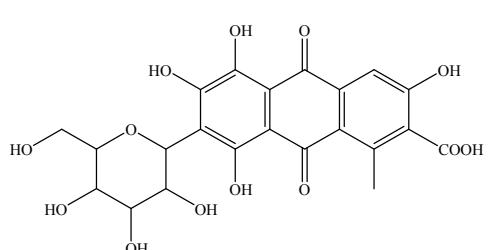
lat.: Carboxymethylhydroxyethylcellulosum
 ang.: Carboxymethyl hydroxyethyl cellulose
 ang.S: Carboxymethyl hydroxyethylcellulose;
 Cellulose, carboxymethyl hydroxyethyl ether;
 Cellulose, carboxymethyl hydroxyethyl
 mixed ether;
 Cellulose, carboxymethyl 2-hydroxyethyl ether;
 CMHEC

vezivo in sredstvo za povečanje viskoznosti, ogrodje tablet s priejenim sproščanjem, tvorilec gelov, celuloza z delno *O*-karboksimetiliranimi in *O*-hidroksietiliranimi hidroksilnimi skupinami, navadno se uporablja v obliki natrijeve soli (17,20)

karbomeri

lat.: Carbomera
 ang.: Carbomers
 ang.S: Acrylic acid polimer; Acrylic acid homopolimer; Acrylic acid resin;
 Carbopol; Carboxypolyethylene; Carboxyvinyl polimer

stabilizatorji emulzij, suspendirajoča sredstva, zgoščevala, suha ali vlažna veziva pri tabletiranju, bioadhezivi, sredstva za uravnavanje sproščanja, uporabljajo se v kremah, gelih in mazilih za rektalno in dermalno aplikacijo ter aplikacijo v oči, homopolimeri akrilne kisline premreženi z alilnim etrom saharoze, ki vsebujejo 56-68% karboksilnih skupin glede na suho snov in približno $\text{Mr} = 4 \times 10^6$, bel, voluminozen, higroskopen, močno ioniziran in rahlo kisel prah z rahlim, značilnim vonjem (7,10)

karmini

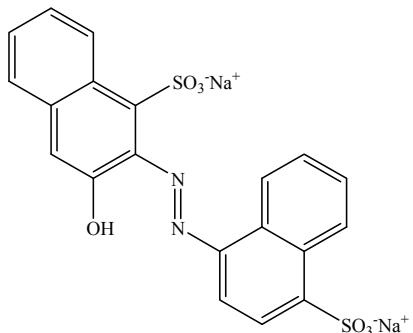
S: karminska kislina; košenilja; E120; C.I. 75470
 ang.: Carmine
 ang.S: Carmin; Carminic acid;
 CI Natural Red 4; Cochineal;
 Cochineal tincture; Crimson Lake

3,5,6,8-tetrahidroksi-1-metil-9,10-diokso-7-(3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-
2H-piran-2-il)-9,10-dihidroantracen-2-karboksilna kislina;
 $\text{C}_{22}\text{H}_{20}\text{O}_{13}$

barvilo, glikozid hidroksiliranega antrakinona, pridobljen z alkalno vodno ekstrakcijo iz insekta *Coccus cacti*, kemijsko zelo stabilen temno rdeč prah, ki se uporablja zlasti v prehrambeni industriji (17,19,20)

karminska kislina: gl. karmini

karmoizin

S: azorubin; E122; C.I.14720

ang.: Carmoisine

ang.S: Azorubine; 11959 Red;

Acetacid Red B; Acid Brilliant Rubine 2G;
Acid Brilliant Rubine 2GT;
Acid Brilliant Rubine A2G Conc.;
Acid Chrome Blue 2R; Acid Chrome Blue BA;
Acid Chrome Blue BA-CF;
Acid Chrome Blue FBS; Acid Fast Red FB;
Acid Red 14; Acid Red 14;
Acid Red 2C; Acid Rubine Extra; Acid Rubine;
Airedale Carmoisine; Amacid Carmoisine B;
Amacid Chrome Blue R; Atul Acid Crystal Red;
Atul Crystal Red F; Azo Rubin Extra;
Azo Rubine AF; Azo Rubine LZ; Azo Rubine S;
Azo Rubine XX; Azo Rubine; Azorubin S;
Azorubin; Brasilan Azo Rubine 2NS;
Brillantcarmoisin O; Brilliant Acid Rubine M;
Brilliant Carmoisine; Brilliant Crimson 2R.FQ;
Brilliant Crimson Red; Bucacid Azo Rubine;
C.I. Acid Red 14, Disodium salt; C.I. Food Red 3;
Calcocid Rubine XX; Carmoisine BA;
Carmoisine BA-CF; Carmoisine BSS;
Carmoisine FU; Carmoisine GRN;
Carmoisine LAS;
Carmoisine S; Carmoisine Supra; Carmoisine W;
Carmoisine WS; Certicol Carmoisine S;
Chrome Fast Blue 2R; Chromotrope FB;
CI Food Red 3; Cilefa Rubine R; Crimson 2embl;
Crimson EMBL; Diadem Chrome Blue G;
Ext. D & C Red No. 10; Fenazo Red C;
Food Red 5; Fruit Red A Extra Yellowish Geigy;
HD Carmoisine Supra; HD Carmoisine;
Hexacol Carmoisine; Hidacid Azo Rubine;
Hispacid Rubine F; Java Rubine N; Karmesin;
Kenachrome Blue 2R; Kiton Crimson 2R;
Kiton Rubine R; L. Red Z 3040;
Lighthouse Chrome Blue 2R; Nacarat A Export;
Nacarat Extra Pure A; Nacarat; NCI-C53849;
Neklacid Azorubine W; Neklacid Rubine W;
Nylomine Acid Red P4B;
Omega Chrome Blue FB; Poloxal Red 2B;
Pontacyl Rubine R; Red #14;

Schultz Nr. 208; Solar Rubine;
 Solochrome Blue FB;
 Tertracid Red CA; Tertrochrome Blue FB

natrijev 3-hidroksi-2-((4-sulfonatonaftalen-1-il)diazenil)naftalen-1-sulfonat;
 $C_{20}H_{12}N_2Na_2O_7S_2$

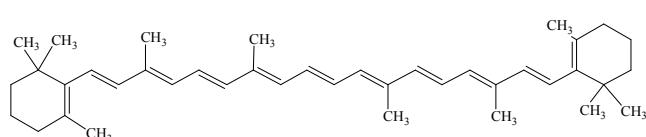
barvilo iz skupine diazo spojin, rdeč do kostanjev prah, ki se uporablja v farmaciji, prehrambeni in kozmetični industriji, vendar je zaradi potencialnega karcinogenega delovanja v nekaterih državah prepovedan (17,29)

karnauba vosek

S: E903
 lat.: Cera carnaubae
 ang.: Carnauba wax
 ang.S: Brazil wax; Carnada wax;
 Carnauba palm; Carnauba wax, No. 1, yellow;
 Carnauba wax, yellow;
 Copernicia cerifera carnauba wax;
 Copernicia cerifera wax; Wax palm

zgoščevalo, za obloge, lipofilna faza mazil in krem, sestavina kozmetičnih izdelkov, vezivo, vosek, pridobljen iz listov palme *Copernicia cerifera*, v kateri prevladujejo estri maščobnih kislín, prisotni so tudi maščobni alkoholi, kislíne in ogljikovodiki, značilne sestavine so esterificirani maščobni dioli, hidroksilirane maščobne kislíne in cimetna kislina, svetlorjav do bledorumen prah ali kosmiči, tali se pri 80°C in je trši od čebeljega voska (7,8,10,17,20,24)

karoteni

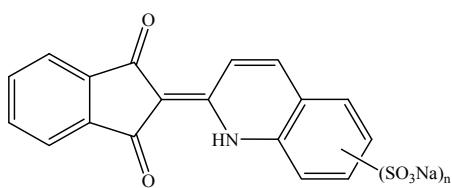
S: E160a
 ang.: C.I. No. 75130
 (mixed carotenes-natural);
 C.I. No. 40800
 (beta-carotene-synthetic);
 Alpha-carotene;
 Gamma-carotene;
 Provitamine A

$C_{40}H_x$

Primer β -karoten:

1,3,3-trimetil-2-[(1E,3E,5E,7E,9E,11E,13E,15E,17E)-3,7,12,16-tetrametil-18-(2,6,6-trimetil-1-cikloheksen-1-il)-1,3,5,7,9,11,13,15,17-octadekanonaenil]-1-cikloheksen;
 $C_{40}H_{56}$

barvila z empirično formulo $C_{40}H_x$, ki jih lahko sintetizirajo rastline in so udeleženi v postopku fotosinteze, vodi netopen rjavordeč, kristaliničen prah (8,10,20)

kinolinsko rumeno

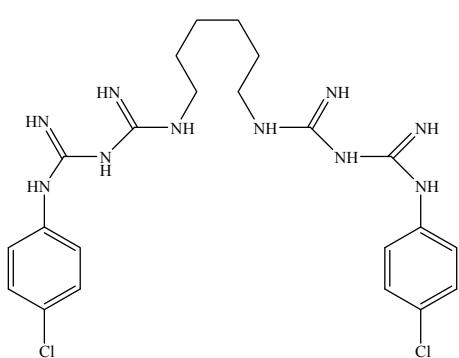
S: E104, C.I. 47005

ang.: Quinoline yellow

ang.S: Canary yellow; CI Acid Yellow 3;
CI Food Yellow 13; D & C Yellow No. 10;
Dye Quinoline Yellow;
FD & C Yellow No. 10;
Japan Yellow 203; Lemon Yellow ZN 3;
Quinidine Yellow KT; Schultz No. 918

zmes mono-, di- in trisulfonatov 2-(kinolin-2(1H)-iliden)-1H-inden-1,3(2H)-diona

barvilo, zmes različno sulfoniranih kinoftalonskih derivatov, rumen do oranžen prah, ki daje intenzivno zelenorumen raztopino in je odporen na svetlobo in kisline (17)

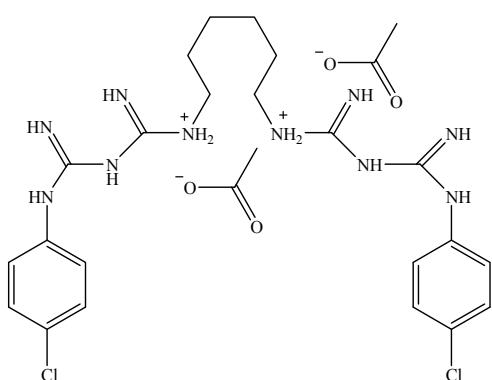
klorheksidin

ang.: Chlorhexidine

ang.S: 1,1'-Hexamethylenebis(5-(p-chlorophenyl)biguanide);
1,6-Bis(5-(p-chlorophenyl)biguanido)hexane;
1,6-Bis(p-chlorophenyldiguanido)hexane;
1,6-Di(4'-chlorophenyldiguanido)hexane

1,6-bis(p-klorofenildigvanido)heksan;
 $C_{22}H_{30}C_{12}N_{10}$

konzervans, kationski, površinsko aktivni bigvanidni derivat z izraženim baktericidnim, sporocidnim in protivirusnim delovanjem, bel kristaliničen prah brez vonja in grenkega okusa (7,17)

klorheksidinijev diacetat

lat.: Chlorhexidini diacetas

lat.S: Chlorhexidinum diaceticum

ang.: Chlorhexidine diacetate;

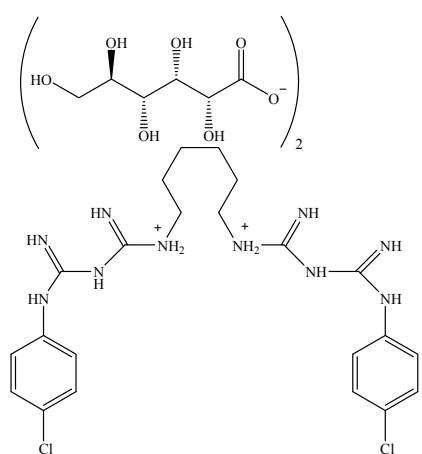
ang.S: 1,1'-Hexamethylene bis(5-(p-chlorophenyl)biguanide) diacetate;
1,1'-Hexamethylenebis(5-(p-chlorophenyl)biguanide) diacetate;
1,6-Bis(p-chlorophenylbiguanido)hexane diacetate;
2,4,11,13-Tetraazatetradecanediamide,
 N,N'' -bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-diacetate;
2,4,11,13-Tetraazatetradecanediamide,
 N,N' -bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-diacetate;

Bis(p-chlorophenyldiguanidohexane)
diacetate;
N,N'-Bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-
2,4,11,13-tetraazatetradecanediimidamide,
diacetate

*N*¹,*N*⁶-bis[{{[(4-kloroanilino)(imino)metil]amino}(imino)metil]-1,6-heksandiaminijev
diacetat;
C₂₆H₃₈Cl₂N₁₀O₄

konzervans, sol klorheksidina z ocetno kislino, ki ima od vseh uporabljenih klorheksidinijevih soli najmočnejše protimikrobrovo delovanje, bel ali skoraj bel mikrokristaliničen prah (10,17)

klorheksidinijev diglukonat

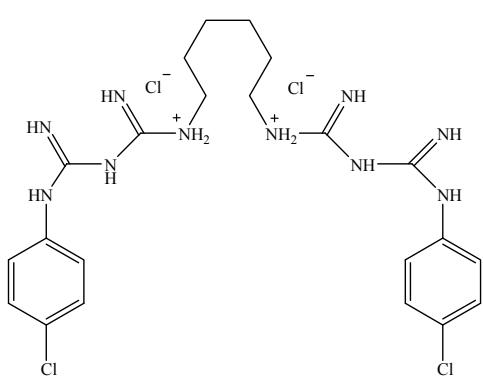

lat.: Chlorhexidini digluconas
ang.: Chlorhexidine digluconate
ang.S: 1,1'-Hexamethylenebis(5-(p-chlorophenyl)biguanide)digluconate;
1,6-Bis(5-(p-chlorophenyl)biguanido)hexane
digluconate;
Chlorhexidine gluconate

*N*¹,*N*⁶-bis[{{[(4-kloroanilino)(imino)metil]amino}(imino)metil]-1,6-heksandiaminijev
diglukonate;
C₃₄H₅₄Cl₂N₁₀O₁₄

konzervans, sol klorheksidina z glukonsko kislino, brezbarvna ali bledorumenkasta kristalinična snov (10)

klorheksidinijev diklorid

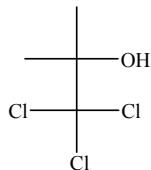
lat.: Chlorhexidini dihydrochloridum
ang.: Chlorhexidine dihydrochloride
ang.S: 1,1'-Hexamethylene bis(5-(p-chlorophenyl)biguanide), dihydrochloride;
1,1'-Hexamethylenebis(5-(p-chlorophenyl)biguanide) dihydrochloride;
2,4,11,13-Tetraazatetradecanediimidamide,
N,N'-bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-,
dihydrochloride;
2,4,11,13-Tetraazatetradecanediimidamide,
N,N'-bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-,
dihydrochloride;
N,N'-Bis(4-chlorophenyl)-3,12-diimino-

**2,4,11,13-tetraazatetradecanediimidamide,
dihydrochloride**

*N¹,N⁶-bis[{(4-kloroanilino)(imino)metil]amino}(imino)metil]-1,6-heksandiaminijev
diklorid;
C₂₂H₃₂Cl₄N₁₀*

konzervans, sol klorheksidina s klorovodikovo kislino, bel ali skoraj bel kristaliničen prah

klorobutanol

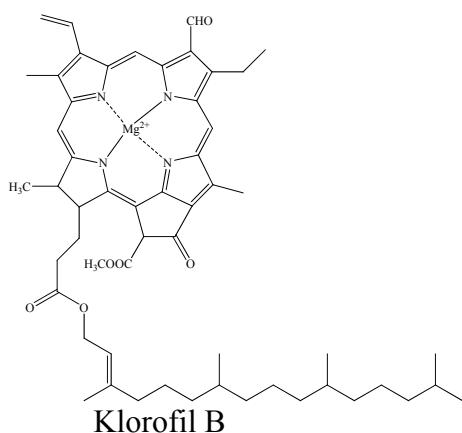
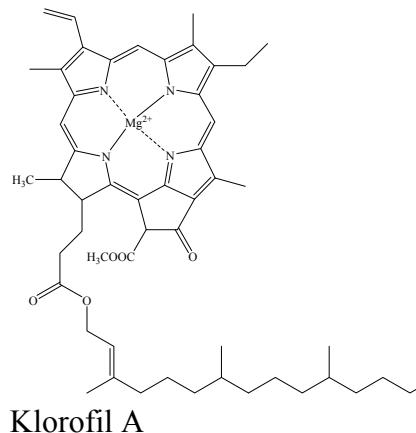
lat.: Chlorbutanol
lat.S: Trichlorbutanol
ang.: Chlorobutanol
ang.S: 1,1,1-Trichloro-2-methyl-2-propanol; Chlorbutol;
Chloretone; Trichloro-t-butyl alcohol;
Trichloro-tert-butanol; t-Trichlorobutyl alcohol

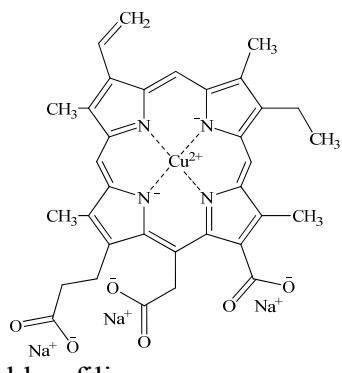
1,1,1-trikloro-2-metilpropan-2-ol;
C₄H₇Cl₃O

konzervans za farmacevtske oblike za oko in parenteralne farmacevtske oblike, tudi za nevodne izdelke, v kozmetiki, plastifikator za celulozne etre in estre, pojavlja se v dveh oblikah, kot brezvoden ali hemihidrat, bel kristaliničen prah ali brezbarvni kristali z značilnim vonjem, ki nekoliko spominja na kafro (7,10,17)

**klorofili
in klorofilini**

S: C.I. 75810
S: C.I. 75815; E140
ang.S: Chlorophylls and Chlorophyllins; CI Natural Green 3

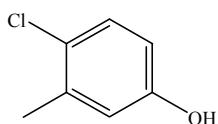

klorofilin

barvila, Mg^{2+} vsebujoče naravne spojine, udeležene v procesu fotosinteze in njihovi vodotopni polsintezni derivati, ki vsebujejo Cu^{2+} , temno zelen prah

klorokrezol

lat.: Chlorocresolum

ang.: Chlorocresol

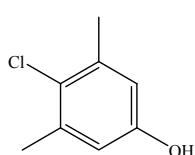
ang.S: 2-Chloro-5-methylphenol; 2-Chloro-hydroxytoluene;
4-Chloro-3-methylphenol; 4-Chloro-m-cresol;

6-Chloro-3-hydroxytoluene; 6-Chloro-m-cresol;
p-Chlor-m-cresol; p-Chlorocresol;
p-Chloro-m-cresol; 3-Methyl-4-chlorophenol;
Parachloromethacresol

4-kloro-3-metilfenol;
 C_7H_7ClO

konzervans v kapljicah za oči, disperzijah za injiciranje, kremah in emulzijah za dermalno uporabo in kozmetičnih izdelkih, ki lahko povzroči preobčutljivostne reakcije, bel ali skoraj bel kristaliničen prah ali kompaktna kristalinična masa z značilnim vonjem po fenolu (7,10,17)

kloroksilenol

lat.: Chloroxylenolum

ang.: Chloroxylenol

ang.S: 4-Chloro-3,5-dimethylphenol; 4-Chloro-3,5-xylenol;
p-Chloro-m-xylenol; Parachlorometaxylenol

4-kloro-3,5-dimetilfenol;
 C_8H_9ClO

konzervans v kremah in mazilih za dermalno uporabo in v kozmetiki, beli ali kremno beli kristali ali kristaliničen prah z značilnim vonjem po fenolu (7)

kokoilkaprilat kaprinat

S: kokoiloktanoat dekanoat

lat.: Cocoylis caprylocapras

ang.: Cocoalkyl (caprylate/caprate)

ang.S: Cocoyl caprylocaprate

emoliens v kozmetičnih izdelkih, zmes estrov kaprilne ali kaprinske kislina z nasičenimi alkoholi z dolžino C₁₂ do C₁₈, pri čemer predstavlja kaprilna kislina 50-80%, kaprinska kislina 20-50%, manjši delež predstavlja lavrinska, kaprojska in miristinska kislina, med alkoholi prevladuje lavrilalkohol (48-59%), sledijo miristilalkohol (18-25%), stearilalkohol (9-16%), cetylalkohol (6-12%) in dekanol (do 3%), rastlinskega izvora, bistra, bledorumenkasta, viskozna tekočina z rahlim maščobnim vonjem (10)

kokoiloktanoat dekanoat: gl. kokoilkaprilat kaprinat

kokosovo olje, rafinirano

lat.: Cocois oleum raffinatum

ang.: Coconut oil, refined

ang.S: Coconut butter, refined; Copra oil

vehikel, v katerem prevladujejo (90%) srednjeverižni trigliceridi z nasičenimi maščobnimi kislinami (prevladuje lavrinska kislina (44,6%), miristinska kislina (16,8%), palmitinska kislina (8,2%), kaprilna kislina (8%)), enkrat nenasičenimi maščobnimi kislinami (6%, oleinska kislina) in večkrat nenasičenimi maščobnimi kislinami (2%, linolna kislina), pridobljen iz endosperma *Cocos nucifera*, bela ali skoraj bela mastna, poltrdna snov (8,10)

kolofonija

lat.: Colophonium

ang.: Colophony

ang.S: Abietic anhydride; Greek pitch;

Rosin; Yellow resin

zgoščevalo, ki ga pridobivajo z destilacijo balzama različnih vrst bora (*Pinus*), vsebuje do 70% suhe snovi, glavna sestavina je abietinska kislina, bledorumenkasto do jantarjeva, prosojna, trdna smolnata snov z rahlim vonjem in okusom po terpentinu (10)

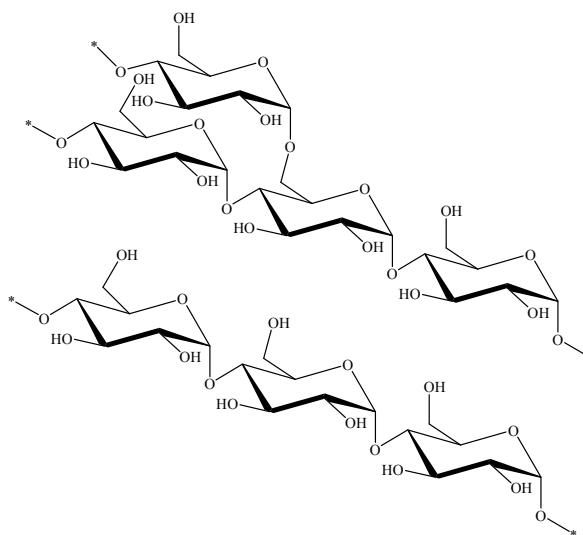
kopovidon: gl. vinilpirolidon in vinilacetat, kopolimer 3:2

koruzni škrob

lat.: Maydis amyllum

ang.: Maize starch

ang.S: Corn starch

(del strukture)

razgrajevalo, vezivo, zgoščevalo, škrob, pridobljen iz rastline *Zea mays*, droben, bel ali rahlo rumen prah brez vonja in okusa (10)

koruzni škrob, modificiran

lat.: Maydis amyllum modificatum

ang.: Maize starch, modified

ang.S: Corn starch, modified

fizikalno, kemično ali biokemično obdelan koruzni škrob predvsem z namenom povečanja stabilnosti, za posebne tehnološke procese, npr. direktno stiskanje

koruzni škrob, predgelirani

lat.: Maydis amyllum pregelificatum

ang.: Maize starch, pregelatinised

ang.S: Corn starch, pregelatinised

razgrajevalo, vezivo, predgelirani škrob, pridobljen iz rastline *Zea mays*, disperzibilen v hladni vodi

koruzno olje, rafinirano

lat.: Maydis oleum raffinatum

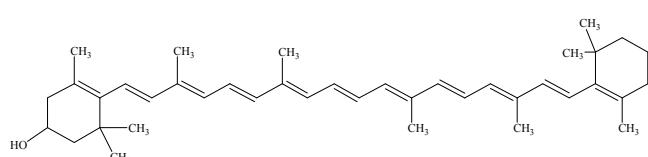
ang.: Maize oil, refined

ang.S: Corn oil, refined; Maydol

vehikel v dermalnih farmacevtskih oblikah, topilo v intramuskularnih injekcijah, tudi v peroralnih kapsulah; prevladujejo trigliceridi (99%) večkrat nenasičenih maščobnih kislin (59%, linolenska in linolna kislina), enkrat nenasičenih maščobnih kislin (24%, oleinska kislina) in nasičenih maščobnih kislin (13%, palmitinska in stearinska kislina), prisotni so tudi rastlinski steroli, pridobljen s stiskanjem ali ekstrakcijo iz semen *Zea mays*, bistra, svetlo rumena ali rumena viskozna tekočina z rahlim, značilnim vonjem po kuhanji sladki koruzi (7,8,10)

košenilja: gl. karmini

kriptoksantin

S: E161c

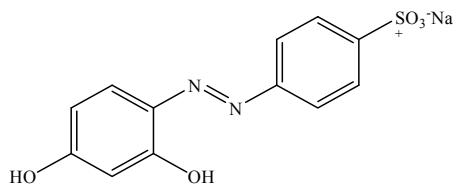
ang.: Cryptoxanthin

ang.S: Caricaxanthin;
Cryptoxanthol;
Hydroxy-β-carotene

3,5,5-trimetil-4-((1E,3E,5E,7E,9E,11E,13E,15E,17E)-3,7,12,16-tetrametil-18-(2,6,6-trimetilcikloheks-1-enil)oktadeka-1,3,5,7,9,11,13,15,17-nonaenil)cikloheks-3-enol;
 $C_{40}H_{56}O$

barvilo, oranžen prah, hidroksiliran derivat β-karotena, ki se v človeškem organizmu lahko pretvori v retinol

krizoin resorcinol

S: E103; C.I. 14270

ang.: Chrysoine resorcinol

ang.S: C.I. Acid Orange 6; C.I. Food Yellow 8;

Chrysoine; Gold Yellow;

Resorcinol Yellow; Tropaeolin O;

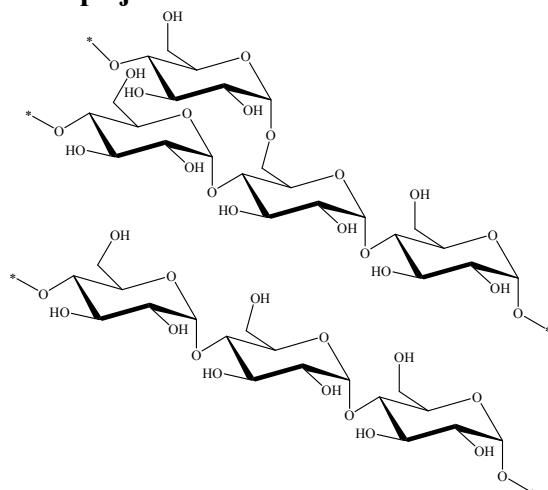
Tropaeolin R; Yellow T

natrijev 4-((2,4-dihidroksifenil)diazenil)benzensulfonat;

C₁₂H₉N₂NaO₅S

barvilo, derivat resorcinola iz skupine diazo spojin, oranžnorumen prah, zaradi toksičnosti umaknjen iz uporabe v 80-ih letih prejšnjega stoletja (17)

krompirjev škrob

lat.: Solani amyllum

ang.: Potato starch

(del strukture)

razgrajevalo, vezivo, zgoščevalo, škrob, pridobljen iz rastline *Solanum tuberosum*, zelo droben, bel ali skoraj bel prah (10)

krompirjev škrob, predgeliran

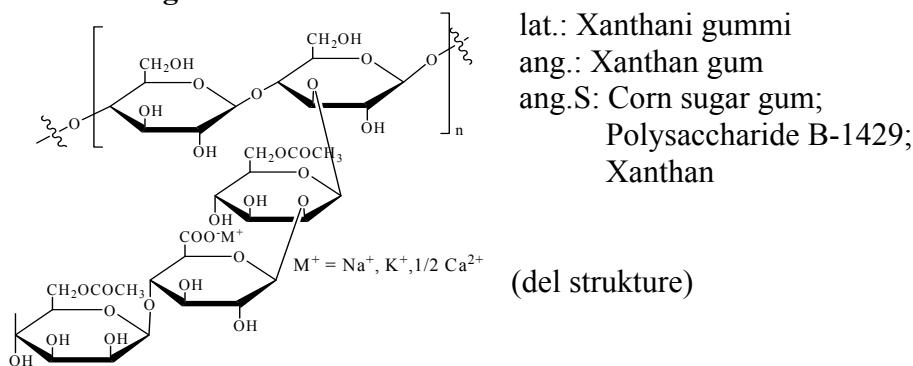
lat.: Solani amyllum pregelificatum

ang.: Potato starch, pregelatinised

razgrajevalo, vezivo, predgelirani škrob, pridobljen iz rastline *Solanum tuberosum*, disperzibilen v hladni vodi

krospovidon: gl. polivinilpolipirolidon

ksantanski gumi

S: E415

lat.: Xanthani gummi

ang.: Xanthan gum

ang.S: Corn sugar gum;

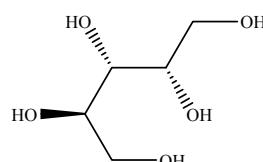
Polysaccharide B-1429;

Xanthan

(del strukture)

zgoščevalo, stabilizator za pripravo emulzij in suspenzij, za pripravo ogrodnih tablet s podaljšanim sproščanjem, v farmacevtskih oblikah za peroralno in dermalno aplikacijo in v kozmetičnih izdelkih, produkt pretvorbe saharidov bakterije *Xanthomonas campestris*, z molekulske maso večjo od 10^6 , zgrajen iz D-glukoze, D-manoze in D-glukuronske kisline v razmerju 2:2:1 in različnega števila O-acetilnih in piruvatnih skupin, pri čemer se v osnovni verigi izmenjavata glukoza in anhidroglukoza, povezani z 1,4-β vezmi, droben, bel ali rumenkastobel prah brez vonja z dobrimi pretočnimi lastnostmi, ki daje z vodo zelo viskozno raztopino (7,8,10,17,25,30)

ksilitol

S: E967

lat.: Xylitolum

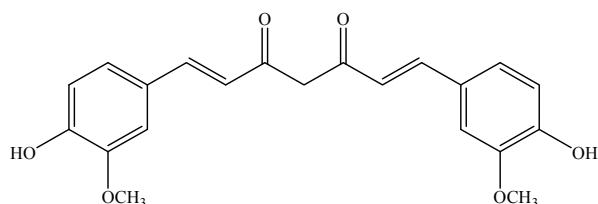
ang.: Xylitol

ang.S: meso-Xylitol; Xylit; Xylite;
Xylo-pentane-1,2,3,4,5-pentol

(*2R,3R,4S*)-pentan-1,2,3,4,5-pentaol;
 $C_5H_{12}O_5$

sladilo, nekariogeni nadomestek saharoze, v tabletah, žvečljivih tabletah, sirupih in oblogah, za prekrivanje neprijetnega okusa, emoliens in vlažilo v dermalnih kozmetičnih izdelkih, polnilo v tabletah in kapsulah, stabilizator, konzervans, beli kristali ali kristaliničen prah, podobno sladek kot sahariza, s hladilnim občutkom, brez vonja (7,8,10,17)

kurkumin

S: E100; C.I.75300

ang.: Curcumin

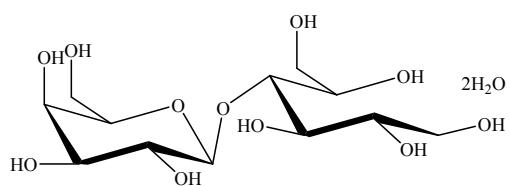
ang.S: C.I. Natural Yellow 3; Curcuma;
Diferuloylmethane; Golden Seal;
Haidr; Halad; Haldar; Halud;
Hydrastis; Indian Saffron;
Indian Turmeric; Kacha Haldi;
Merita Earth; NCI-C61325;
Orange Root;
Souchet; Yellow Ginger;
Yellow Puccoon; Yellow Root;
Yo-Kin

(*1E,6E*)-1,7-bis(4-hidroksi-3-metoksifenil)hepta-1,6-dien-3,5-dion;
 $C_{21}H_{20}O_6$

barvilo, najpomembnejši kurkuminoid v kurkumi (*Curcuma longa*) z izraženim protivnetnim in protitumornim delovanjem zaradi zaviranja biosinteze različnih citokinov in transkripcijskih faktorjev, svetlo rumen do oranžen prah (17,19)

lakmus: gl. orcein

laktitol dihidrat

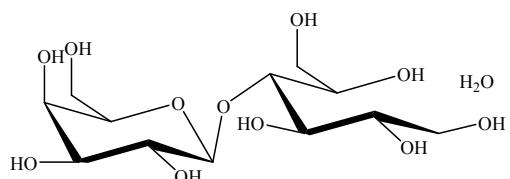

lat.: Lactitolum dihydricum
ang.: Lactitol dihydrate
ang.S: Lacty

$(2S,3R,4R)-4-((2S,3R,4S,5R,6R)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-2-iloksi)heksan-1,2,3,5,6-pentaol dihidrat;$
 $C_{12}H_{24}O_{11} \cdot 2H_2O$

sladilo, dihidrat laktitola, bel kristaliničen prah brez vonja s sladkim okusom (8)

laktitol monohidrat

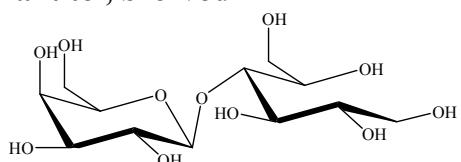

S: E966
lat.: Lactitolum monohydricum
ang.: Lactitol monohydrate
ang.S: 4-O-(β -D-galactopyranosyl)-D-glucitol monohydrate

$(2S,3R,4R)-4-((2S,3R,4S,5R,6R)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-2-iloksi)heksan-1,2,3,5,6-pentaol hidrat;$
 $C_{12}H_{24}O_{11} \cdot H_2O$

sladilo, monohidrat laktitola, bel ali skoraj bel, kristaliničen prah brez vonja s sladkim okusom (8,10)

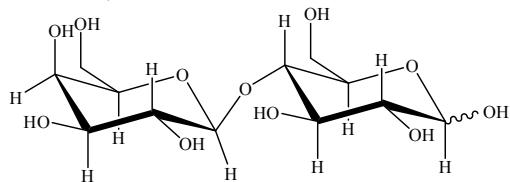
laktitol, brezvodni

S: E966
lat.: Lactitolum anhydricum
ang.: Lactitol, anyhdrous
ang.S: Lactil; Lactite; Lactobiosit; Lactosit; Lactositol

sladilo, nekariogeni nadomestek saharoze, polnilo v tabletah in kapsulah, zgrajen iz galaktoze in sorbitola, bel kristaliničen prah ali ortorombski kristali s sladkim okusom (8)

laktoza, brezvodna

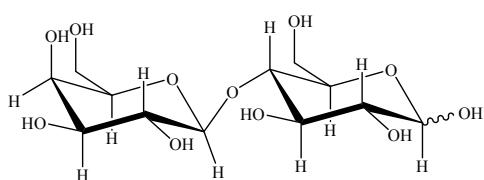

S: mlečni sladkor
 lat.: Lactosum anhydricum
 lat.S: Saccharum Lactis
 ang.: Lactose, anhydrous
 ang.S: 4-(β -D-Galactosido)-D-glucose;
 Milk sugar;
 O - β -D-galactopyranosyl-(1 $\rightarrow$ 4)- α -D-glucopyranose, anhydrous;
 Saccharum lactin

4-O- β -D-galaktopiranozil-D-glukopiranoza;
 (2R,3R,4S,5R,6R)-6-(hidroksimetil)-2-((2R,3S,4R,5R)-4,5,6-trihidroksi-2-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-3-iloksi)tetrahidro-2H-piran-2,3,4,5-tetraol;
 C₁₂H₂₂O₁₂

polnilo v tabletah, kapsulah in peletah, nosilec v praških za inhaliranje, za sladkorne obloge v kombinaciji s saharozo, spojina za izotoniziranje, amorfna laktoza za direktno tabletiranje, disaharid iz glukoze in galaktoze, ki sta povezani z 1,4- β glikozidno vezjo, bel ali skoraj bel kristaliničen prah brez vonja in rahlo sladkega okusa (8,10,24)

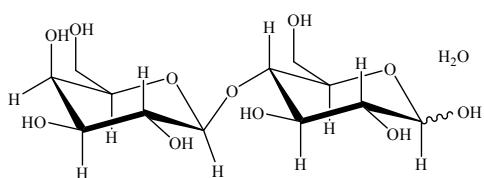
laktoza, mikrokristalna

lat.: Lactosum microcristallinum
 ang.: Lactose, microcrystalline

polnilo v tabletah, kapsulah in peletah, laktoza s povprečno velikostjo delcev manjšo od 100 μ m

laktoza, monohidrat

lat.: Lactosum monohydricum
 ang.: Lactose monohydrate
 ang.S: O- β -D-galactopyranosyl-(1 $\rightarrow$ 4)- α -D-glucopyranose monohydrate

polnilo v tabletah, kapsulah in peletah, za zrnca z vlažnim granuliranjem, laktoza z ekvimolarno množino vode, bel ali skoraj bel kristaliničen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi (10)

laneno olje, deviško

lat.: Lini oleum virginale
 ang.: Linseed oil, virgin
 ang.S: Flaxseed oil, virgin

vehikel, emoliens, zmes trigliceridov, v katerih prevladuje trikrat nenasičena α -linolenska kislina (51,9-55,2%), sledita oleinska kislina (18,5-22,6%) in linolna kislina (14,2-17%), pridobljen iz semen rastline *Linum usitatissimum* s hladnim stiskanjem, bistra, rumena ali rjavkasto-rumena tekočina, ki na zraku potemni in se zgosti (8,10,19)

lanolin

S: E913
lat.: Adeps lanae
lat.S: Cera lanae
ang.: Lanolin
ang.S: Anhydrous lanolin; Anhydrous lanum;
Purified lanolin; Refined wool fat; Wool fat;
Wool grease; Wool wax

sestavina mazilnih podlag, V/O emulgator, emoliens, drsilo, hidrofobni vehikel, za V/O kreme in mazila, povzroča lahko preobčutljivostne reakcije, zmes estrov lanolinskih alkoholov in višjih maščobnih kislin, prosojna, bledorumenkasta, mehka, lepljiva, voskasta trdna snov, brez ali z rahlim, značilnim vonjem, staljen lanolin je bistra ali skoraj bistra rumena tekočina (7,8,10,17,19,24)

lanolin z vodo

lat.: Adeps lanae cum aqua
ang.: Hydrous lanolin
ang.S: Wool fat, hydrous

emulgator, sestavina mazilnih podlag in krem, zmes lanolina (75%) in prečiščene vode (25%), rumenkastobela viskozna snov, mastna na otip in z rahlim, značilnim vonjem, po segrevanju na vodni kopeli se ločita bistra oljna in bistra vodna faza (7,8,10)

lanolin, acetilirani

lat.: Adeps lanae acetylatus
ang.: Acetylated lanolin

sestavina mazilnih podlag, emoliens, pridobljen z delnim acetiliranjem lanolina, bledorumenkasta mehka, poltrdna snov skoraj brez vonja (8)

lanolin, hidrogenirani

lat.: Adeps lanae hydrogenatus
ang.: Wool fat, hydrogenated

emoliens, emulgator V/O, zmes višjih alifatskih alkoholov in sterolov, pridobljena s hidrogeniranjem lanolina pri povišani temperaturi in povišanem tlaku, pri čemer se prisotni estri in kisline reducirajo do ustreznih alkoholov, bela do bledorumena mastna snov (10)

lanolinski alkoholi

lat.: Alcoholes adipis lanae
lat.S: Alcoholia lanae
ang.: Lanolin alcohols
ang.S: Alcolanum; Lanalcolum;
Wool alcohols; Wool wax alcohols

emulgator V/O, stabilizator, emoliens, drsilo, vezivo, zgoščevalo, podlaga za mazila, vehikel, v V/O kremah in mazilih, zmes sterolnih in triterpenskih alkoholov, holesterola in izoholesterola, lahko je dodan antioksidant, bledorumenata ali rjavorumena trdna voskasta

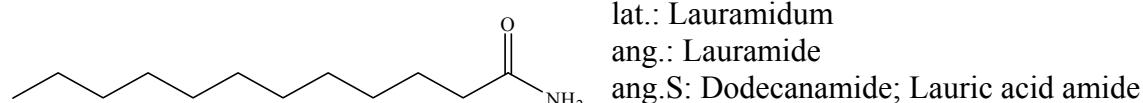
snov, ki po segrevanju postane plastična, hladna je krhka, z rahlim, značilnim vonjem (7,8,10,24)

lanolinski alkoholi, acetilirani

lat.: Alcoholes adipis lanae, acetylati
ang.: Acetylated lanolin alcohols

sestavina mazilnih podlag, emoliens, emulgator, stabilizator, drsilo, pridobljen z acetiliranjem lanolinskih alkoholov, bledorumena viskozna tekočina skoraj brez vonja (8)

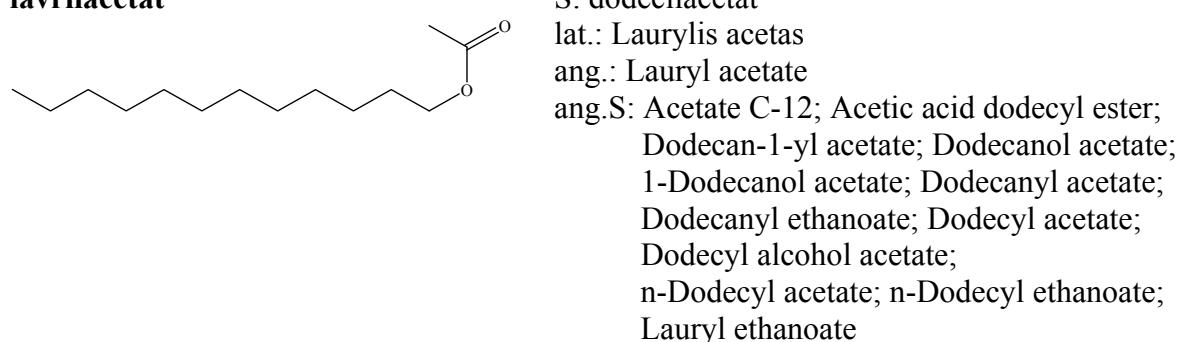
lavramid

dodekanamid;
 $C_{12}H_{25}NO$

emulgator, stabilizator pene, amid lavrinske kisline, bela, voskasta snov (17)

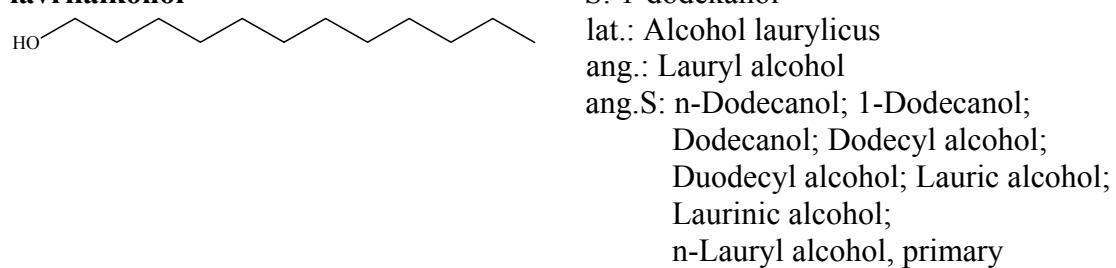
lavrilacetat

$C_{14}H_{28}O_2$

ester med dodecilnim alkoholom in ocetno kislino, brezbarvna bistra tekočina z vonjem po citrusih in vrtnicah (17,19,20)

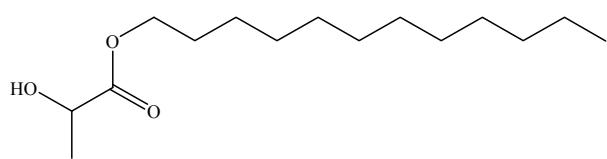
lavrilalkohol

$C_{12}H_{26}O$

korigens okusa, brezbarvna tekočina pri sobni temperaturi in kristali ali kosmiči pri T do 20°C z vonjem in okusom po maščobah (17,19,20)

lavrilgalat: gl. dodecilgalat

lavrillaktat

S: dodecillaktat

lat.: Laurylis lactas

ang.: Lauryl lactate

ang.S: Dodecyl lactate;

Dodecyl 2-hydroxypropanoate;

Lactic acid, dodecyl ester

dodecil 2-hidroksipropanoat;

 $C_{15}H_{30}O_3$

emoliens, ester mlečne kisline in lavrilalkohola, rumena tekočina (17)

lecitin

S: E322

lat.: Lecithinum

ang.: Lecithin

ang.S: Lecithol; Phosphatidylcholine; Vegetable lecithin

emulgator, emoliens, solubilizator, v intramuskularnih in intravenskih injekcijah, v izdelkih za parenteralno prehrano, v kremah in mazilih za dermalno uporabo, v podlagah za svečke za manjšo lomljivost, v liposomih, zmes fosfolipidov, v kateri prevladujejo fosfatidilholin, fosfatidiletanolamin in fosfatidilinozitol, prisotni so tudi trigliceridi, maščobne kisline, glicerol in ogljikovi hidrati, lahko je v obliki viskozne poltrdne snovi ali prahu glede na vsebnost prostih maščobnih kislin, voskasta snov (kisl.št.20), gosta tekočina (kisl.št.30), od rjave do svetlo rumene barve glede na čistoto in stopnjo beljenja brez vonja in z značilnim, rahlim okusom po lešnikih (8,17,20)

lecitin, jajčni

ang.: Egg yolk lecithine

ang.S: Egg lecithin

emulgator, v katerem prevladujeta fosfatidilholin (70%) in fosfatidiletanolamin (25%)

lecitin, sojin

S: E322

ang.: Soya (soybean) lecithine

ang.S: Mixed soybean phosphatides; Soybean lecithin;

Soybean phospholipids

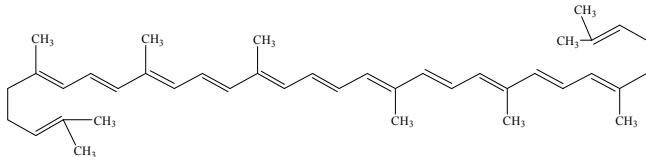
emulgator, zmes linoleinske, palmitinske (11,7%), oleinske (9,8%), palmitoleinske (8,6%), stearinske (4,0%), arahidonske in drugih maščobnih kislin ter 21% fosfatidilholina, 22% fosfatidiletanolamina, 19% fosfatidilinozitola, svetlo rumene barve (8)

lecitin, sojin, hidrogeniran

ang.: Soya (soybean) lecithine, hydrogenated

emulgator, v kozmetiki za liposome, v kremah, losjonih, pomaga koži pri zadrževanju vlage, obnavlja barierno funkcijo kože, omogoča dostavo aktivnih sestavin v kožo s podaljšanim sproščanjem, prevladuje diacilfosfatidilholin, pri čemer se tvori dvojni ester z maščobno kislino dolžine C_{16} - C_{18} , svetlo rumene barve

likopen

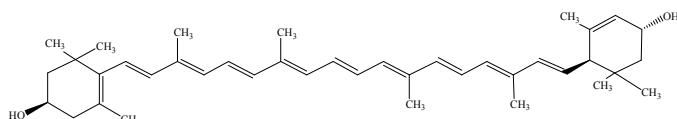

S: E160d
ang.: Lycopene
ang.S: Ψ,Ψ-Carotene

(6E,8E,10E,12E,14E,16E,18E,20E,22E,24E,26E)-2,6,10,14,19,23,27,31-oktametildotriakonta-2,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24,26,30-tridekaen;
 $C_{40}H_{56}$

barvilo, karotenski derivat, ki se nahaja v paradižnikih z izrazitim antioksidativnim delovanjem, v rastlinah je vključen v proces fotosinteze, temno rdeč prah (8,31)

lutein

S: E161b
ang.: Lutein

(1R,4R)-4-((1E,3E,5E,7E,9E,11E,13E,15E,17E)-18-((R)-4-hidroksi-2,6,6-trimetilcikloheks-1-enil)-3,7,12,16-tetrametiloktadeka-1,3,5,7,9,11,13,15,17-nonaenil)-3,5,5-trimetilcikloheks-2-enol;
 $C_{40}H_{56}O_2$

barvilo, ksantofilni pigment z antioksidativnim delovanjem, ki se nahaja tudi v rumeni pegi v očesu, oranžnordeč kristaliničen prah (32)

magnezijev karbonat

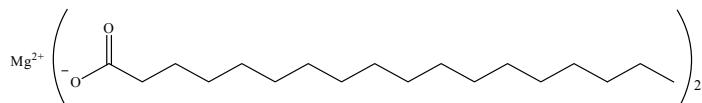
lat.: Magnesii carbonas
ang.: Magnesium carbonate
ang.S: Carbonic acid, magnesium salt

sredstvo za uravnavanje pH, sušilno sredstvo, polnilo pri direktnem stiskanju tablet, polnilo v tabletah in kapsulah, zmes brezvodne oblike in hidrata, zelo lahek, bel prah brez vonja in z rahlim okusom po zemljji, visoka sposobnost absorpcije (7,10)

magnezijev oktadekanoat: gl. magnezijev stearat

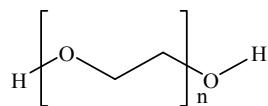
magnezijev stearat

S: magnezijev oktadekanoat
lat.: Magnesii stearas
ang.: Magnesium stearate
ang.S: Magnesium octadecanoate; Octadecanoic acid, magnesium salt; Stearic acid, magnesium salt

mazivo, antiadheziv, drsilo pri tabletah in kapsulah, zmes magnezijevih soli različnih organskih kislin, v kateri prevladujeta magnezijev stearat in magnezijev palmitat, droben, oborjen ali zmlet, bel ali svetlorumen prah, masten na otip in se hitro prilepi na kožo, z rahlim vonjem po stearinski kislini in z rahlim, značilnim okusom (7,8,10,17,24)

makrogol

S: polietilenglikol; polietilenoksid; polioksietilen; PEG

lat.: Macrogolum

ang.: Macrogol

ang.S: Polyethyleneglycol; PEG; Carbowax; Pluracol E;
Poly(ethylene oxide); Poly-G; Polyglycol E;
Polyoxyethyleneglycol; Polyoxyethylene

podlaga za kreme in mazila, supozitorjska podlaga, emulgator, solubilizator, vezivo, mazivo pri tabletiranju, drsilo v tabletah in kapsulah, plastifikator pri filmskih oblogah, za oblikovanje farmacevtskih oblik z nadzorovanim sproščanjem, v kremah in mlečnih losjonih, polietilenglikol, polimer etilenoksida, polioksietilen, tekoči in trdni polimeri s splošno formulo $H(OCH_2CH_2)_nOH$, pri čemer je $n > 3$, brezbarvna, viskozna tekočina ($Mr = 200-400$), bela poltrdna snov ($Mr = 400-1000$), trdna snov ($Mr = 1000 - 6000$) brez vonja (8,10,17)

makrogol 4 glicerol kaprilat kaprinat

S: makrogol 4 glicerol oktanoat dekanoat

lat.: Macrogol 4 glyceroli caprylocapras

ang.: Macrogol 4 glycerol caprylocaprate

ang.S: Macrogol 200 glycerol caprylocaprate;
PEG 200 caprylic / capric glycerides;
PEG-4 caprylic / capric glycerides;
Polyoxyethylene (4) caprylic / capric
glycerides;
Polyoxyethylene 200 caprylic / capric
glycerides

emulgator, npr. v mikroemulzijah, solubilizator, makrogolglicerol kaprilat kaprinat s povprečno molekulsko maso polioksietilenskega dela 200, bledorumena, viskozna tekočina

makrogol 4 glicerol oktanoat dekanoat: gl. **makrogol 4 glicerol kaprilat kaprinat**

makrogol 6 glicerol kaprilat kaprinat

S: makrogol 6 glicerol oktanoat dekanoat

lat.: Macrogol 6 glyceroli caprylocapras

ang.: Macrogol 6 glycerol caprylocaprate

ang.S: Macrogol 300 glycerol caprylocaprate;
PEG 300 caprylic / capric glycerides;
PEG-6 caprylic / capric glycerides;
Polyoxyethylene (6) caprylic / capric
glycerides;
Polyoxyethylene 300 caprylic / capric
glycerides

emulgator, npr. v mikroemulzijah, solubilizator, makrogolglicerol kaprilat kaprinat s povprečno molekulsko maso polioksietilenskega dela 300, zmes predvsem mono- in diestrov polioksietenglicerolnih estrov z oktanojsko in dekanojsko kislino, pri čemer povprečno 6 molov etilenoksida reagira z 1 molom substance, glede na prisotne maščobne kisline pa znaša delež kaprilne kisline 50,0-80,0%, delež kaprinske kisline pa 20,0-50,0%, bledorumena, viskozna tekočina (10)

makrogol 6 glicerol oktanoat dekanoat: gl. makrogol 6 glicerol kaprilat kaprinat

makrogol 8 glicerol kaprilat kaprinat

S: makrogol 8 glicerol oktanoat dekanoat
 lat.: Macrogol 8 glyceroli caprylocapras
 ang.: Macrogol 8 glycerol caprylocaprate
 ang.S: Macrogol 400 glycerol caprylocaprate;
 PEG 400 caprylic / capric glycerides;
 PEG-8 caprylic / capric glycerides;
 Polyoxyethylene (8) caprylic / capric
 glycerides;
 Polyoxyethylene 400 caprylic /
 capric glycerides

emulgator, npr. v mikroemulzijah, solubilizator, makrogolglicerol kaprilat kaprinat s povprečno molekulsko maso polioksietilenskega dela 400, bledorumena, viskozna tekočina

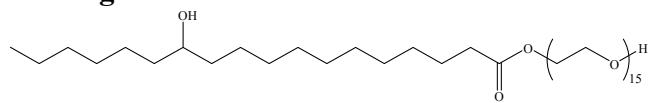
makrogol 8 glicerol monostearat

lat.: Macrogol 8 glyceroli monostearas
 ang.: Macrogol 8 glycerol monostearate

emulgator, makrogolglicerol stearat, ki vsebuje povprečno 8 oksietilenskih enot

makrogol 8 glicerol oktanoat dekanoat: gl. makrogol 8 glicerol kaprilat kaprinat

makrogol 15 hidroksistearat

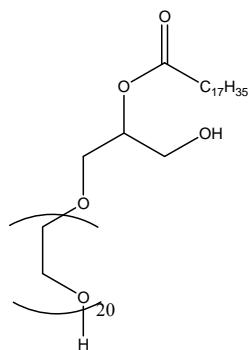

S: polietilenglikol 15 hidroksistearat
 lat.: Macrogoli 15 hydroxystearas
 ang.: Macrogol 15 hydroxystearate
 ang.S: Polyethyleneglycol 15
 hydroxystearate

polioksietilen (15) 12-hidroksioktadekanoat;
 $C_{48}H_{96}O_{18}$

emulgator in solubilizator, zmes mono- in diestrov makrogola s povprečno petnajstimi oksietilenskimi enotami in 12-hidroksistearinske kisline, rumenkasta, voskasta snov (10)

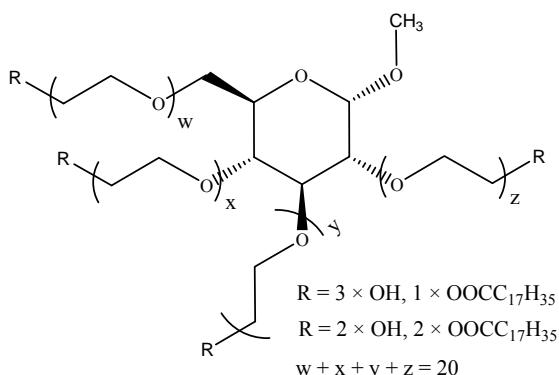
makrogol 20 glicerol monostearat

lat.: Macrogol 20 glyceroli monostearas
 ang.: Macrogol 20 glycerol monostearate
 ang.S: PEG-20 glyceryl stearate

emulgator, makrogolglicerol stearat, ki vsebuje povprečno 20 oksietilenskih enot

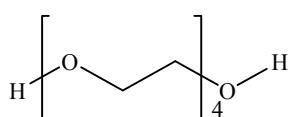
makrogol 20 metilglukoza seskvistearat

lat.: Macrogol 20 methylglucosum sesquistearas
 ang.: Macrogol 20 methyl glucose sesquistearate;
 ang.S: Polyethyleneglycol (20) methyl glucose sesquistearate; PEG(20) methyl glucose sesquistearate; POE(20) methylglucosemono/distearat

makrogol metilglukoza seskvistearat z vezanimi 20 oksietilenskimi skupinami

makrogol 200

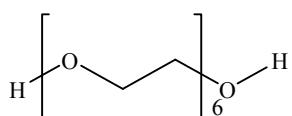

S: polietilenglikol 200
 lat.: Macrogolum 200
 ang.: Macrogol 200
 ang.S: Bis [2-(2-hydroxyethoxy)ethyl]ether; 2,2-(Oxybis(ethyleneoxy))diethanol; Polyethyleneglycol 200; PEG 200; PEG-4; POE (4); Poly(ethylene oxide) 200; Polyoxyethylene 200; TEG; Tetraethyleneglycol; Tetraglycol

2,2-(oksibis(etilenoksi))dietetanol;
 $\text{C}_8\text{H}_{18}\text{O}_5$

mazivo, vlažilo, topilo, plastifikator, vezivo, vehikel, makrogol s povprečno štirimi oksietilenskimi enotami in $\text{Mr} = 190-210$, bistra, viskozna, brezbarvna ali skoraj brezbarvna, higroskopna tekočina z rahlim, značilnim vonjem in grenkim, rahlo žgočim okusom (7,8,24)

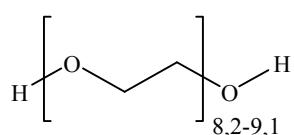
makrogol 300

S: polietilenglikol 300
 lat.: Macrogolum 300
 ang.: Macrogol 300
 ang.S: Hexaethyleneglycol; PEG-6; PEG 300; Polyethyleneglycol 300; 3,6,9,12,15-pentaoxaheptadecane-1,17-diol; POE (6); Poly(ethylene oxide) 300; Polyoxyethylene 300

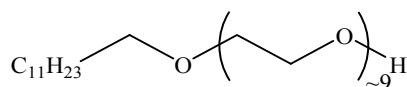
3,6,9,12,15-pentaoxaheptadekan-1,17-diol;
 $\text{C}_{12}\text{H}_{26}\text{O}_7$

mazivo, vlažilo, topilo, plastifikator, vezivo, vehikel, mazilna podlaga, makrogol s povprečno šestimi oksietilenskimi enotami in $\text{Mr} = 285-315$, bistra, viskozna, brezbarvna ali skoraj brezbarvna, higroskopna tekočina z rahlim, značilnim vonjem in grenkim, rahlo žgočim okusom (7,10,24)

makrogol 400

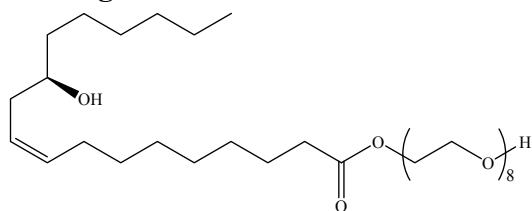
S: polietilenglikol 400
 lat.: Macrogol 400
 ang.: Macrogol 400
 ang.S: Polyethyleneglycol 400; PEG 400;
 3,6,9,12,15,18,21-Heptaoxatricosane-1,23-diol;
 PEG-8; POE (8); Poly(ethylene oxide) 400;
 Polyoxyethylene 400

mazivo, vlažilo, topilo, plastifikator, vezivo, vehikel, supozitorijska podlaga, makrogol s povprečno molekulsko maso $Mr = 380-420$, bistra, viskozna, brezbarvna ali skoraj brezbarvna, higroskopna tekočina z rahlim, značilnim vonjem in grenkim, rahlo žgočim okusom (7,8,10,24)

makrogol 400 dodecileter: gl. makrogol 400 lavrileter**makrogol 400 lavrileter**

S: makrogol 400 dodecileter
 lat.: Macrogoli aether laurilicum
 ang.: Macrogol 400 lauryl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol 400 lauryl ether;
 Laureth-9; Lauromacrogol 400;
 POE(9)laurylether;
 Polyethylene glycol (9) monododecyl ether

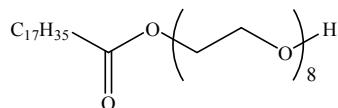
emulgator, makrogol lavrileter s približno devetimi oksietilenskimi enotami, bela, voskasta snov

makrogol 400 monoricinoleat

S: polietilenglikol 400 monoricinoleat
 lat.: Macrogoli 400 monoricinoleas
 ang.: Macrogol 400 monoricinoleate
 ang.S: PEG 400 monoricinoleate;
 Polyethyleneglycol 400 monoricinoleate

polioksieten (8) 12-hidroksioktadecen-9-oat;
 $C_{34}H_{66}O_{11}$

emulgator in solubilizator, ester makrogola s povprečno osmimi oksietilenskimi enotami in ricinoleinske kisline

makrogol 400 oktadekanoat: gl. makrogol 400 stearat**makrogol 400 stearat**

S: makrogol 400 oktadekanoat;
 polietilenglikol 400 stearat;
 polietilenglikol 400 oktadekanoat
 lat.: Macrogoli 400 stearas
 ang.: Macrogol 400 stearate
 ang.S: Macrogol stearate 400;
 Ethoxylated stearic acid;

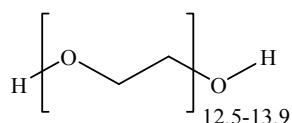
Glycol polyethylene mono-stearate;
 PEG 400 monostearate; PEG-8 monostearate;
 Polyethyleneglycol 400 monostearate;
 POE (8) stearate;
 Polyoxyethylene monostearate; Polyoxyl 8 stearate

polioksieten (8) stearat;

$C_{33}H_{67}O_{10}$

emulgator tipa O/V, solubilizator, ester makrogola s povprečno osmimi oksietilenskimi enotami in stearinske kisline, bela ali rahlo rumenkasta voskasta snov brez vonja ali z rahlim vonjem po maščobah (8,24)

makrogol 600

S: polietilenglikol 600

lat.: Macrogol 600

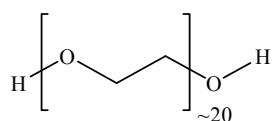
ang.: Macrogol 600

ang.S: Polyethyleneglycol 600; PEG 600;
 3,6,9,12,15,18,21,24,27,3,33-

Undecaoxapentatriacontane-1,35-diol;
 PEG-12; POE (12); Poly(ethylene oxide) 600;
 Polyoxyethylene 600

mazivo, vlažilo, topilo, plastifikator, vezivo, vehikel, supozitorijska podlaga, makrogol s povprečno molekulsko maso $Mr = 570-630$, bistra, viskozna, brezbarvna ali skoraj brezbarvna, higroskopna tekočina z rahlim, značilnim vonjem in grenkim, rahlo žgočim okusom (7,8,10,24)

makrogol 1000

S: polietilenglikol 1000

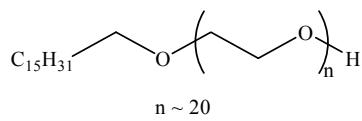
lat.: Macrogol 1000

ang.: Macrogol 1000

ang.S: Polyethyleneglycol 1000; PEG 1000;
 PEG-20; POE (20); Polyglycol 1000;
 Polyoxyethylene 1000;
 Poly(ethylene oxide) 1000

mazivo, vlažilo, topilo, plastifikator, vezivo, vehikel, supozitorijska in mazilna podlaga, makrogol s povprečno dvajsetimi oksietilenskimi enotami in $Mr = 950-1050$, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom ter rahlim, sladkobnim vonjem in $T_{tal} 37-40^{\circ}C$ (7,10,24)

makrogol 1000 cetileter

S: makrogol 1000 heksadecileter

lat.: Macrogoli 1000 aether cetylicum

ang.: Macrogol 1000 monocetyl ether

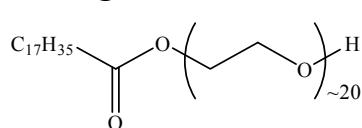
ang.S: Ceteth-20; Cetomacrogol 1000;
 PEG cetylether;
 Polyethyleneglycol 1000 monocetyl ether;
 Polyoxyethyleneglycol 1000 monocetyl ether

makrogol cetileter s približno dvajsetimi oksietilenskimi enotami, bela, voskasta, trdna snov

makrogol 1000 heksadecileter: gl. **makrogol 1000 cetileter**

makrogol 1000 oktadekanoat: gl. **makrogol 1000 stearat**

makrogol 1000 stearat

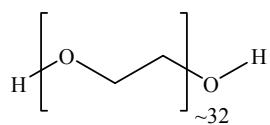
S: makrogol 1000 oktadekanoat;
polietilenglikol 1000 stearat;
polietilenglikol 1000 oktadekanoat
lat.: Macrogoli 1000 stearas
ang.: Macrogol 1000 stearate
ang.S: Macrogol stearate 1000;
Polyethyleneglycol 1000 monostearate;
PEG 1000 monostearate; PEG-20 stearate;
POE (20) stearate; Polyoxyl 20 stearate

polioksieten (20) stearat;

emulgator tipa O/V, solubilizator, ester makrogola s povprečno dvajsetimi oksietenskimi enotami in stearinske kisline, bela ali rahlo rumenkasta voskasta snov brez vonja ali z rahlim vonjem po maščobah

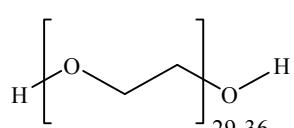
makrogol 1450

S: polietilenglikol 1450
lat.: Macrogolum 1450
ang.: Macrogol 1450
ang.S: Polyethyleneglycol 1450; PEG 1450; PEG-32;
POE (32); Poly(ethylene oxide) 1450;
Polyoxyethylene 1450

makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 1300-1600, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom

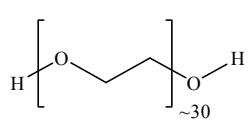
makrogol 1500

S: polietilenglikol 1500
lat.: Macrogolum 1500
ang.: Macrogol 1500
ang.S: Polyethyleneglycol 1500; PEG 1500; PEG-32;
POE (32); Poly(ethylene oxide) 1500;
Polyoxyethylene 1500

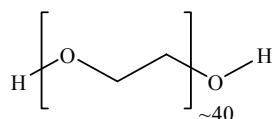
makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 1300-1600, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom in T_{tal} 44-48°C (8,10,24)

makrogol 1550

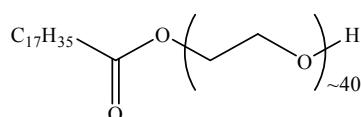
S: polietilenglikol 1550
lat.: Macrogolum 1550
ang.: Macrogol 1550
ang.S: Polyethyleneglycol 1550; PEG 1550;
Poly(ethylene oxide) 1550; Polyoxyethylene 1550

makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 1600, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom

makrogol 2000

S: polietilenglikol 2000
lat.: Macrogol 2000
ang.: Macrogol 2000
ang.S: Polyethyleneglycol 2000; PEG 2000; PEG-40; POE (40);
Poly(ethylene oxide) 2000; Polyoxyethylene 2000

v dražirnih prevlekah kot mehčalo, za glajenje in skrajševanje časa dražiranja, makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 1800-2200, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom in T_{tal} 45-50°C (24)

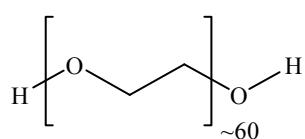
makrogol 2000 oktadekanoat: gl. makrogol 2000 stearat**makrogol 2000 stearat**

S: makrogol 2000 oktadekanoat;
polietilenglikol 2000 oktadekanoat;
polietilenglikol 2000 stearat
lat.: Macrogoli 2000 stearas
ang.: Macrogol 2000 stearate
ang.S: Macrogol stearate 2000;
Polyethyleneglycol 2000 monostearate;
PEG 2000 monostearate;
PEG-40 monostearate;
POE (40) stearate; Polyoxyl 40 stearate

polioksieten (40) stearat;

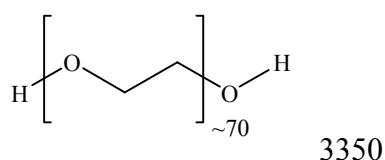
~ C₉₇H₁₉₅O₄₂; C₁₇H₃₅COO(CH₂CH₂O)₄₀H

emulgator, sredstvo proti sprijemanju, sredstvo za močenje, solubilizator, drsilo, ester makrogola s povprečno štiridesetimi etilenoksidnimi enotami in stearinske kisline, bela ali rahlo rumenkasta voskasta snov brez vonja ali z rahlim vonjem po maščobah (8)

makrogol 3000

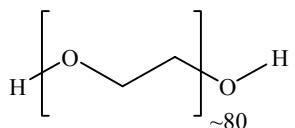
S: polietilenglikol 3000
lat.: Macrogol 3000
ang.: Macrogol 3000
ang.S: Polyethyleneglycol 3000; PEG 3000; PEG-50;
POE (50); Poly(ethylene oxide) 3000;
Polyoxyethylene 3000

makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 2700-3300, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom in T_{tal} 48-54°C (10,24)

makrogol 3350

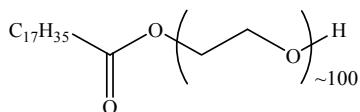
S: polietilenglikol 3350
lat.: Macrogol 3350
ang.: Macrogol 3350
ang.S: Polyethyleneglycol 3350; PEG 3350;
Poly(ethylene oxide) 3350; Polyoxyethylene

makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 3500, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom (10)

makrogol 4000

S: polietilenglikol 4000
 lat.: Macrogol 4000
 ang.: Macrogol 4000
 ang.S: PEG 4000; PEG-80; POE (80);
 Polyethylene glycol 4000;
 Poly(ethylene oxide) 4000;
 Polyoxyethylene 4000

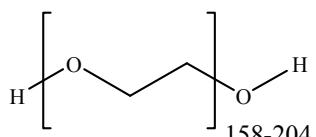
v dražirnih prevlekah kot mehčalo, za glajenje in skrajševanje časa dražiranja, makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 3500-4500, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom, T_{tal} 50-58°C (8,10,24)

makrogol 5000 stearat

S: makrogol 5000 oktadekanoat;
 polietilenglikol 5000 oktadekanoat
 polietilenglikol 5000 stearat
 lat.: Macrogoli 5000 stearas
 ang.: Macrogol 5000 stearate
 ang.S: Macrogol stearate 5000;
 Polyethyleneglycol 5000 monostearate;
 PEG 5000 monostearate; PEG-100
 monostearate;
 POE (100) stearate; Polyoxyl 100 stearate

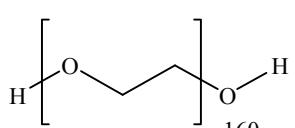
polioksietilen (100) stearat;
 ~ C₂₁H₄₃₅O₁₀₂; C₁₇H₃₅COO(CH₂CH₂O)₁₀₀H

emulgator tipa O/V, solubilizator, ester makrogola s povprečno stotimi oksietilenskimi enotami in stearinske kisline, bela ali rahlo rumenkasta voskasta snov brez vonja ali z rahlim vonjem po maščobah

makrogol 6000

S: polietilenglikol 6000
 lat.: Macrogol 6000
 ang.: Macrogol 6000
 ang.S: Polyethyleneglycol 6000; PEG 6000;
 PEG-150; POE (150);
 Poly(ethylene oxide) 6000;
 Polyoxyethylene 6000

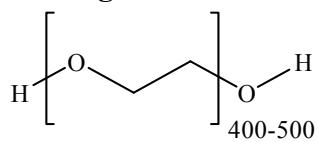
v dražirnih prevlekah kot mehčalo, za gladenje in skrajševanje časa dražiranja, makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 7000-9000, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom (8,10,24)

makrogol 8000

S: polietilenglikol 8000
 lat.: Macrogol 8000
 ang.: Macrogol 8000
 ang.S: Polyethyleneglycol 8000; PEG 8000;
 PEG-160; PEG-180; POE (160); POE (180);
 Poly(ethylene oxide) 8000; Polyglycol 8000;
 Polyoxyethylene 8000

makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 7200-8800, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom in T_{tal} 60-63°C (10)

makrogol 20000

S: polietilenglikol 20000

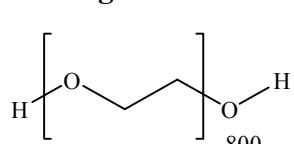
lat.: Macrogol 20000

ang.: Macrogol 20000

ang.S: Polyethyleneglycol 20000; PEG 20000;
PEG-350; POE (350)

topilo, vlažilo, zgoščevalo, stabilizator, solubilizator, antistatik, vezivo, makrogol s povprečno molekulsko maso Mr = 16000-25000, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom in T_{tal} 60-63°C (10)

makrogol 35000

S: polietilenglikol 35000

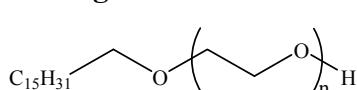
lat.: Macrogol 35000

ang.: Macrogol 35000

ang.S: Polyethyleneglycol 35000; PEG 35000;
PEG-800; POE (800)

makrogol s povprečno molekulsko maso M = 35000, bela ali skoraj bela trdna snov z voskastim ali parafinskim videzom (10)

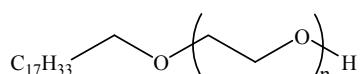
makrogol cetil oleileter

lat.: Macrogoli aether cetooleicum

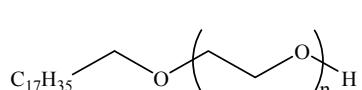
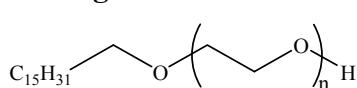
ang.: Macrogol cetooleyl ether

ang.S: Polyethyleneglycol cetooleyl ether;
Polyoxyethylene cetyl/oleyl ether

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s cetil in oleilalkoholom

makrogol cetil stearileter

S: makrogol heksadecil oktadecileter

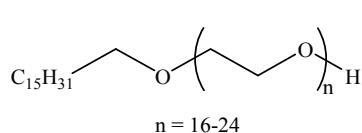
lat.: Macrogoli aether cetostearyllicus

ang.: Macrogol cetostearyl ether

ang.S: Polyethyleneglycol cetostearyl ether;
Ceteareth-n;
POE(n)cetylstearylether;
Polyoxyethylene cetyl/stearyl ether

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s cetil in stearilalkoholom, prisotni so tudi prosti makrogoli in alkoholi, voskasta, oljnata masa smetanaste barve, ki se pri segrevanju stali do bistre rjavkastorumene tekočine (10)

makrogol cetileter

S: makrogol heksadecileter

lat.: Macrogoli aether cetyllicus

ang.: Macrogol cetyl ether

ang.S: Polyethyleneglycol monocetyl ether;

Ceteth n; Cetyl alcohol, ethoxylated;
 Ethylene glycol monocetyl ether;
 POE(n)cetylether;
 Polyoxyethyleneglycol monocetyl ether;
 Polyoxyethylated cetyl alcohol

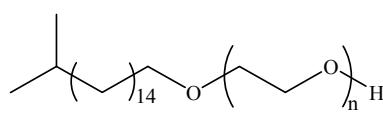
emulgator, sredstvo za močenje, antistatik, solubilizator, sredstvo proti sprijemanju, drsilo, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s cetilalkoholom, bela, voskasta trdna snov (7)

makrogol dodecileter: gl. **makrogol lavrileter**

makrogol heksadecileter: gl. **makrogol cetileter**

makrogol heksadecil oktadecileter: gl. **makrogol cetil stearileter**

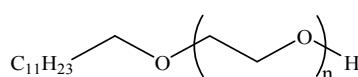
makrogol izostearileter

lat.: Macrogoli aether isostearyllicus
 ang.: Macrogol isostearyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol isostearyl ether;
 Isosteareth

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s stearilalkoholom, bela, voskasta, trdna snov

makrogol lavrileter

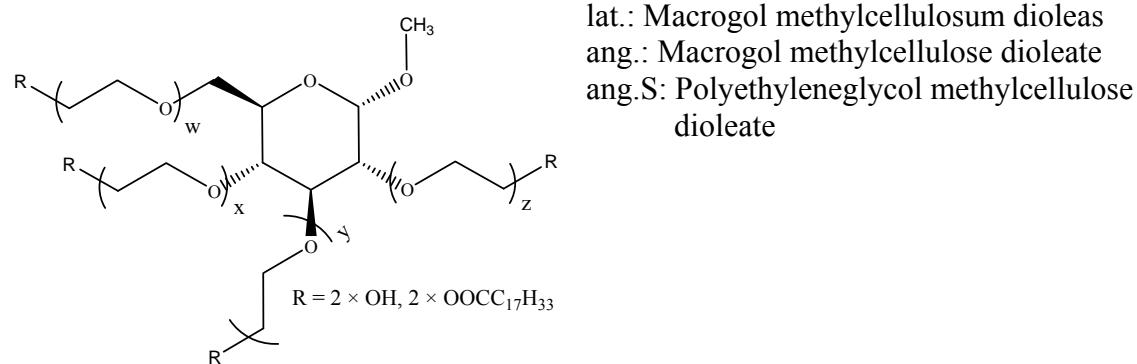

S: makrogol dodecileter
 lat.: Macrogoli aether laurillicus
 ang.: Macrogol lauryl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol lauryl ether;
 Brij 30*; Brij 35*;
 Dodecanol, polyethoxylated;
 Dodecyl alcohol polyoxyethylene ether;
 Dodecyl poly(oxyethylene)ether;
 Dodecylhydroxypolyoxyethylene;
 Ethoxylated lauryl alcohol;
 Hydroxypolyethoxydodecane;
 Hydroxypolyethoxydodecane;
 Laureth compounds; Lauromacrogol;
 Lauromacrogols;
 Lauryl poly(oxyethylene) ether;
 Lauryl polyethyleneglycol ether;
 Oxyethylenated dodecyl alcohol;
 PEG n-Dodecyl ether;
 POE(n)laurylether;
 Poly(ethylene oxide) dodecyl ether;
 Poly(oxyethylene) monolauryl ether;
 Polyethoxylated dodecanol;
 Polyethyleneglycol dodecyl ether;
 Polyoxyethylene lauric alcohol;

Polyoxyethylene lauryl alcohol;
 Polyoxyethylene lauryl ether;
 Polyoxyl lauryl ether;
 Laureth-n
 (n: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 23)

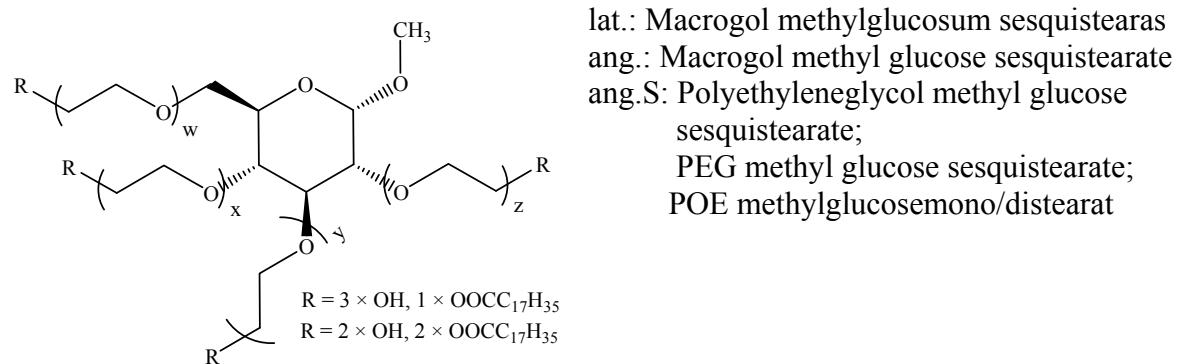
topilo, emulgator, zmes etrov makrogolov z linearnimi maščobnimi alkoholi, predvsem z lavrilalkoholom, brezbarvna tekočina (n=3-5) ali bela voskasta snov (n=9-23) (7,10)

makrogol metilglukoza dioleat

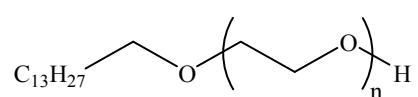
emulgator, mehčalo, pretežno zmes diestrov metilglukoze z vezanimi oksietilenskimi skupinami in oleinske kisline

makrogol metilglukoza seskvistearat

emulgator, zmes mono- in diestrov metilglukoze z vezanimi oksietilenskimi skupinami in stearinske kisline

makrogol miristileter

S: makrogol tetradecileter
 lat.: Macrogoli aether myristicum
 ang.: Macrogol myristyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol tetradecyl ether;
 Ethoxylated myristyl alcohol;
 Hydroxypolyethoxytetradecane;
 Hydroxypolyethoxytetradecane;
 Myreth;
 Myristyl poly(oxyethylene) ether;
 Myristyl polyethylene glycol ether;

Oxyethylenated tetradecyl alcohol;
 PEG-n tetradecyl ether;
 POE(n)myristylether;
 Poly(ethylene oxide) tetradecyl ether;
 Poly(oxyethylene) monomyristyl ether;
 Polyethoxylated tetradecanol;
 Polyethyleneglycol tetradecyl ether;
 Polyethyleneglycol myristyl ether;
 Polyoxyethylene myristic alcohol;
 Polyoxyethylene myristyl alcohol;
 Polyoxyethylene myristyl ether;
 Polyoxyethyl myristyl ether;
 Tetradecanol, polyethoxylated;
 Tetradecyl alcohol polyoxyethylene ether;
 Tetradecyl poly(oxyethylene)ether;
 Tetradecylhydroxypolyoxyethylene

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearnimi maščobnimi alkoholi, predvsem z miristikalkoholom, bela, voskasta snov

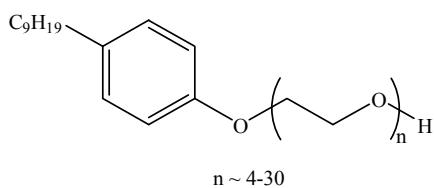
makrogol monometileter

lat.: Macrogoli aether methylicum
 ang.: Macrogol monomethyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol monomethyl ether
 Methylhydroxypolyoxyethylene

topilo, plastifikator, bistra ali rahlo motna viskozna tekočina ali bela voskasta snov

makrogol nonilfenileter

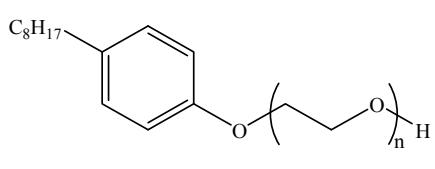

S: nonoksinol
 ang.: Macrogol nonylphenyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol nonylphenyl ether;
 Nonoxytol;
 4-Nonylphenylhydroxypolyoxyethylene

solubilizator, emulgator, zmes etrov nonilfenola z makrogoli, bistra, brezbarvna do svetlo rumena viskozna tekočina

makrogol oktadecileter: gl. makrogol stearileter

makrogol oktilfenileter

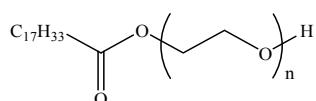
ang.: Macrogol octylphenyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol octylphenyl ether;
 Ethoxylated octyl phenol;
 Glycols, polyethylene, mono((1,1,3,3-tetramethylbutyl)phenyl) ether;
 Octoxinole;
 Octyl phenol condensed with n moles ethylene oxide;

Octylphenol EO;
 Octylphenoxy polyethoxyethanol;
 4-octylphenoxy polyethoxyethanol;
 Poly(ethylene oxide)octylphenyl ether;
 Poly(oxyethylene)octylphenol ether;
 Polyethyleneglycol mono(octylphenyl) ether;
 Polyoxyethylene monooctylphenyl ether
 Triton

n=9: oktoksinol 9; n=10: oktoksinol 10

solubilizator, emulgator, zmes etrov oktilfenola z makrogoli, bistra, brezbarvna do svetlo rumena, viskozna tekočina

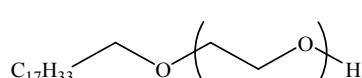
makrogol oleat

S: polietilenglikol oleat
 lat.: Macrogoli oleas
 ang.: Macrogol oleate
 ang.S: Polyethyleneglycol monooleate;
 Polyethyleneglycol oleate;
 Oleic acid poly(oxyethylene) ester;
 Polyethylene oxide monooleate;
 Poly(ethylene oxide) oleate;
 Polyglycol monooleate;
 Polyglycol oleate;
 (Z)-Poly(oxyethylene) monooleate;
 Poly(oxyethylene) oleate;
 Poly(oxyethylene) oleic acid ester

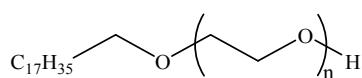
emulgator, zmes mono- in diestrov makrogola (n=5,6,10) in predvsem oleinske kisline, ki predstavlja 65,0-88,0% delež prisotnih maščobnih kislin, linolna kislina zavzema največ 18,0%, palmitinska kislina pa največ 16,0%; rumenkasta viskozna tekočina (10)

makrogol oleileter

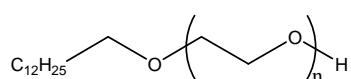
lat.: Macrogoli aether oleicum
 ang.: Macrogol oleyl ether
 ang.S: Polyethyleneglycol oleyl ether;
 Brij 92*; Brij 93*; Brij 96*; Brij 97*; Brij 98*; Brij 99*;
 Glycols, polyethylene, mono-9-octadecenyl ether;
 Oleth-n;
 Oleyl alcohol condensed with n moles ethylene oxide;
 Oleyl Alcohol EO; Oleylpolyoxethylene-glycolether;
 Polyethoxy oleyl ether; Polyoxyethylene (n) oleyl ether;
 Polyethyleneglycol (n) oleyl ether;
 n=3,5,7,15,16,23,25,44,50,100,200,400,450,500,600,1000; Polyoxy n oleyl ether

emulgator, zmes etrov makrogolov (n=2-20) z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem z oleilalkoholom, rumena tekočina ali rumenkastobela voskasta snov (7,10)

makrogol stearileter

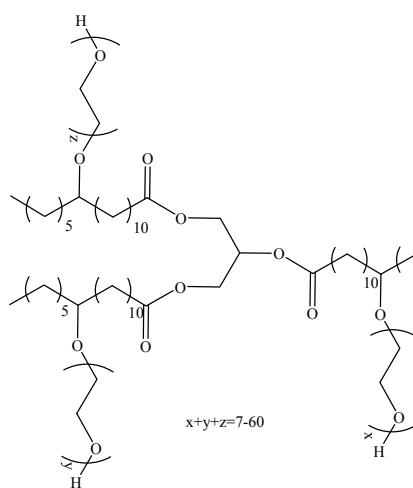
S: makrogol oktadecileter
lat.: Macrogoli aether stearyllicus
ang.: Macrogol stearyl ether
ang.S: Polyethyleneglycol stearyl ether; Steareth-n;
n=2, 10, 20, 100

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s stearilalkoholom, rumena tekočina (n=2-5) ali rumenkastobela voskasta snov (n=10-20) (7,10)

makrogol tetradecileter: gl. makrogol miristileter**makrogol tridecileter**

lat.: Macrogol aether tridecylicus
ang.: Macrogol tridecyl ether
ang.S: Polyethyleneglycol tridecyl ether; Trideceth

emulgator, zmes etrov makrogolov z linearimi maščobnimi alkoholi, predvsem s tridecilalkoholom

makrogolglicerol dodekanoat: gl. makrogolglicerol lavrat**makrogolglicerol hidroksistearat**

lat.: Macrogolglyceroli hydroxystearas
ang.: Macrogolglycerol hydroxystearate
ang.S: Ethoxylated hydrogenated castor oil;
PEG-glyceroltrihydroxystearat;
PEG-hydrogenated castor oil;
Polyoxyl hydrogenated castor oil

(splošna struktura)

emulgator tipa O/V, solubilizator lipofilnih spojin v vodi, topilo v injekcijah, pri izdelavi glicerolnih svečk, v aerosolih poveča solubilizacijo potisnega plina, gliceriltrihidroksistearat, etoksiliran s 7-60 oksietilenskimi enotami, prisotni so tudi nepegilirani estri in prosti glikoli, <10 oksietilenskih enot: rumenkasta, motna, viskozna tekočina; >20: bela ali rumenkasta poltrdna ali pasti podobna masa (24)

makrogolglicerol kaprilat kaprinat

S: makrogolglicerol oktanoat dekanoat
lat.: Macrogolglyceridorum caprylocaprates
ang.: Caprylocaproyl macrogolglycerides
ang.S: Macrogol x glycerol caprylocaprate;
PEG-x caprylic / capric glycerides;
Polyoxyethylene (x) caprylic / capric

glycerides

emulgator, npr. v mikroemulzijah, solubilizator, zmes mono-, di- in triestrov glicerola in mono- in diestrov makrogolov s povprečno molekulsko maso med 200 in 400 s kaprilno in kaprinsko kislino, pridobljeni z delno alkoholizo triglyceridov z makrogoli ali z esterifikacijo zmesi glicerola in makrogolov s kislinskimi derivati, bledorumena, viskozna tekočina (10)

makrogolglicerol kokoat

lat.: Macrogolglyceroli cocoates
ang.: Macrogolglycerol cocoate
ang.S: PEG-X glyceryl cocoate

emulgator, emoliens, zmes mono-, di- in triestrov etoksiliranega glicerola z maščobnimi kislinami rastlinskega izvora v sestavi, kakor so prisotne v olju, izoliranem iz rasline *Cocos nucifera*, rumenkasta, bistra, viskozna tekočina (10)

makrogolglicerol lavrat

S: makrogolglicerol dodekanoat
lat.: Macrogolglyceridorum laurates
ang.: Lauroyl macrogolglycerides
ang.S: PEG-X glyceryl laurate

emulgator, solubilizator v peroralnih in dermalnih farmacevtskih oblikah, zmes mono-, di- in triestrov glicerola in mono- in diestrov makrogolov s povprečno molekulsko maso med 300 in 1500 z lavrinsko kislino (30,0-50,0% delež med prisotnimi maščobnimi kislinami), pridobljen z delno alkoholizo triglyceridov z lavrinsko kislino z makrogoli ali z esterifikacijo glicerola in makrogolov z derivati lavrinske kisline, bledorumena voskasta snov (10)

makrogolglicerol linoleat

lat.: Macrogolglyceridorum linoleates
ang.: Linoleoyl macrogolglycerides

emulgator, solubilizator, v peroralnih in dermalnih farmacevtskih oblikah, zmes mono-, di- in triestrov glicerola in mono- in diestrov makrogolov s povprečno molekulsko maso med 300 in 400 z linolno kislino, pridobljen z delno alkoholizo triglyceridov z linolnno kislino z makrogoli ali z esterifikacijo glicerola in makrogolov z derivati linolne kisline, viskozna tekočina jantarjeve barve (10)

makrogolglicerol oktadekanoat: gl. **makrogolglicerol stearat**

makrogolglicerol oktanoat dekanoat: gl. **makrogolglicerol kaprilat kaprinat**

makrogolglicerol oleat

lat.: Macrogolglyceridorum oleates
ang.: Oleoyl macrogolglycerides

emulgator, solubilizator, v peroralnih in dermalnih farmacevtskih oblikah, zmes mono-, di- in triestrov glicerola in mono- in diestrov makrogolov s povprečno molekulsko maso med

300 in 400 z oleinsko kislino, pridobljena z delno alkoholizo trigliceridov z oleinsko kislino z makrogoli ali z esterifikacijo glicerola in makrogolov z derivati oleinske kisline, viskozna tekočina jantarjeve barve (10)

makrogolglicerol ricinolat

lat.: Macrogolglyceroli ricinoleas
ang.: Macrogolglycerol ricinoleate
ang.S: PEG-n castor oil; Polyoxyl castor oil

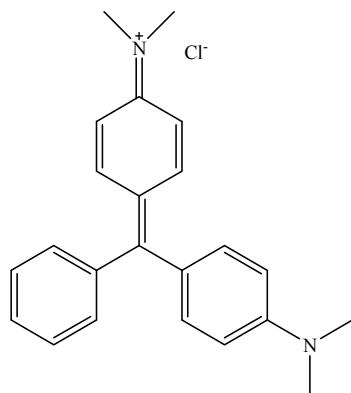
emulgator, solubilizator, emoliens, za peroralne, dermalne in parenteralne farmacevtske oblike, prevladuje gliceroltriricinolat z vezanimi 30 do 50 oksietilenskimi enotami, bistra, rumena, viskozna tekočina ali poltrdna snov (10)

makrogolglicerol stearat

S: makrogolglicerol oktadekanoat
lat.: Macrogolglyceridorum stearates
ang.: Stearoyl macrogolglycerides
ang.S: PEG-n glyceryl stearate

emulgator, snov, ki poveča biološko uporabnost slabo topnih učinkovin, v tabletah, kapsulah in zrncih, uporablja se pri granuliranju za hitro sproščanje učinkovine, zmes mono-, di- in triestrov glicerola in mono- in diestrov makrogolov s povprečno molekulsko maso med 300 in 4000 s stearinsko kislino, pridobljen z delno alkoholizo trigliceridov s stearinsko kislino z makrogoli ali z esterifikacijo glicerola in makrogolov z derivati stearinske kisline, bledorumena voskasta snov (10)

malahitno zeleno

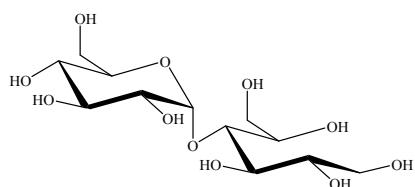
S: C.I. 42000
ang.: Malachite Green
ang.S: Acryl Brilliant Green B;
ADC Malachite Green Crystals;
Aizen Malachite Green; Astra Malachite Green B;
Astra Malachite Green BXX; Astra Malachite Green;
Atlantic Malachite Green; Basacryl Green X-CF;
Basic Green 4; Basonyl Green 830;
Basonyl Green NB 832; Benzal Green;
Bronze Green Toner A-8002; Burma Green B;
Calcozine Green V; China Green; CI Basic Green 4;
Diabasic Malachite Green; Diamond Green B;
Diamond Green BX; Diamond Green P;
Fast Green O; Fast Green;
Green MX; Grenoble Green;
Hidaco Malachite Green Base;
Hidaco Malachite Green LC;
Hidaco Malachite Green SC; LC 6220;
Light Green N; Lincoln Green Toner B 15-2900;
Malachite Green 4;
Malachite Green A; Malachite Green AN;
Malachite Green B; Malachite Green Chloride;
Malachite Green CP; Malachite Green J3E;
Malachite Green WS; Malachite Green XLS;

Malachite Lake Green A; Mitsui Malachite Green;
 New Victoria Green Extra I;
 New Victoria Green Extra II;
 New Victoria Green Extra O;
 OJI Malachite Green; Solid Green Crystals O,
 Solid Green O; Super Ick Cure; Tertrophene Green M;
 Tetramethyl diapara-amido-triphenyl carbinol;
 Tokyo Aniline Malachite Green; Verona Basic Green
 M;
 Victoria Green B; Victoria Green S;
 Victoria Green WB;
 Victoria Green WPB; Victoria Green

N-(4-((4-(dimetilamino)fenil)(fenil)metilen)cikloheksa-2,5-dieniliden)-N-metilmetanaminijev klorid;
 $C_{23}H_{25}ClN_2$

zelen kristaliničen prah s kovinskim sijajem in mutagenim delovanjem (8,17)

maltitol

lat.: Maltitol
 ang.: Maltitol
 ang.S: *D*-Maltitol;
 Hydrogenated maltose

(2*R*,3*R*,4*R*)-4-((2*R*,3*R*,4*S*,5*S*,6*R*)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2*H*-piran-2-iloksi)heksan-1,2,3,5,6-pentaol;
 $C_{12}H_{24}O_{11}$

nekariogeno sladilo, polnilo v različnih peroralnih farmacevtskih oblikah, za oblaganje in granuliranje, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, disaharid, pridobljen iz maltoze s hidrogeniranjem, zgrajen iz glukoze in sorbitola, ki sta povezana z 1,4- α glukozidno vezjo, bel, kristaliničen prah brez vonja in sladkega okusa, podobno sladek kot saharoza (10,20)

maltitol, tekoči

S: E965
 lat.: Maltitolum liquidem
 lat.S: Maltitolum liquidum
 ang.: Liquid maltitol
 ang.S: Hydrogenated glucose syrup;
 Hydrogenated high maltose-glucose syrup;
 Maltitol solution; Maltitol syrup

sladilo v peroralnih farmacevtskih oblikah, suspendirajoče sredstvo v peroralnih suspenzijah, za pripravo pastil, vodna raztopina hidrogeniranega, delno hidroliziranega škroba, ki vsebuje zmes *D*-maltitola (vsaj 50% mase zmesi), *D*-sorbitola (do 8% mase zmesi), hidrogeniranih oligo-in polisaharidov; bistra, brezbarvna, viskozna tekočina brez vonja in sladkega okusa (75% sladkosti saharoze) (7,10)

maltodekstrin

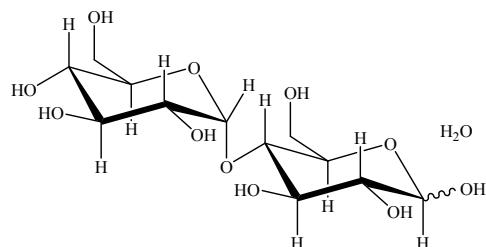
lat.: Maltodextrinum

ang.: Maltodextrin

korigens okusa, polnilo v tabletah in kapsulah, vezivo pri tabletah, zgoščevalo v raztopinah, za preprečevanje kristalizacije v sirupih, zmes glukoze, oligosaharidov in polisaharidov iz *D*-glukoznih enot, povezanih z 1,4- α in 1,6- α glikozidnimi vezmi, ki nastane po hidrolizi škroba, bel ali kremno bel, higroskopen prah ali zrnca s sladkim okusom brez vonja, topen v vodi (7,10,25)

maltoza monohidrat

lat.: Maltosum monohydricum

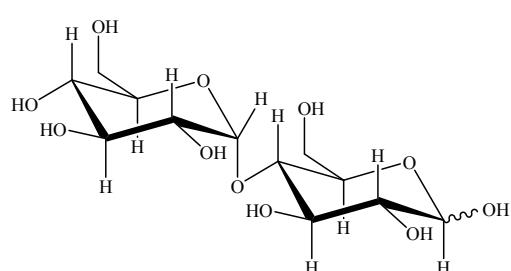
ang.: Maltose monohydrate

ang.S: 4-*O*- α -*D*-Glucopyranosyl- β -*D*-glucopyranose monohydrate

4-*O*- α -*D*-galaktopiranozil-*D*-glukopiranosa, monohidrat;
(3*R*,4*R*,5*S*)-6-(hidroksimetil)-5-((2*R*,3*R*,4*S*,5*S*,6*R*)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2*H*-piran-2-iloksi)tetrahidro-2*H*-piran-2,3,4-triol monohidrat;
 $C_{12}H_{22}O_{11}\cdot H_2O$

korigens okusa, polnilo, maltoza z ekvimolarno množino vode, bel kristaliničen prah s sladkim okusom in brez vonja (8)

maltoza, brezvodna

lat.: Maltosum

ang.: Maltose, anhydrous

ang.S: 4-*O*- α -*D*-Glucopyranosyl- β -*D*-glucopyranose anhydrous;
Malt sugar;
Maltobiose

4-*O*- α -*D*-galaktopiranozil-*D*-glukopiranosa;
(3*R*,4*R*,5*S*)-6-(hidroksimetil)-5-((2*R*,3*R*,4*S*,5*S*,6*R*)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2*H*-piran-2-iloksi)tetrahidro-2*H*-piran-2,3,4-triol;
 $C_{12}H_{22}O_{11}$

korigens okusa, polnilo, disaharid iz dveh glukoznih molekul, povezanih z 1,4- α vezjo, bel kristaliničen prah s sladkim okusom in brez vonja (17,19)

mandljevo olje

lat.: Amygdalae oleum

ang.: Almond oil

ang.S: Bitter almond oil; Expressed almond oil, Sweet almond oil

vehikel za injekcije, emoliens, zmes gliceridov, v katerih prevladuje oleinska kislina, prisotni sta tudi linolna in palmitinska kislina, pridobljen iz semen *Prunus dulcis* var. *dulcis* ali *Prunus dulcis* var. *amara*, bistra, brezbarvna ali bledo rumena viskozna tekočina z okusom po orehih (7)

mandljevo olje, deviško

lat.: Amygdalae oleum virginale

ang.: Almond oil, virgin

vehikel, emoliens, mandljevo olje, pridobljeno s hladnim stiskanjem, bistra, rumena tekočina (10)

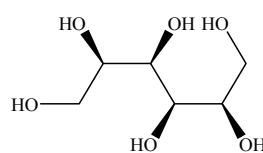
mandljevo olje, rafinirano

lat.: Amygdalae oleum raffinatum

ang.: Almond oil, refined

vehikel, emoliens, prečiščeno mandljevo olje, bistra, bledorumena, prosojna tekočina (10)

manitol

S: E421

lat.: Mannitolum

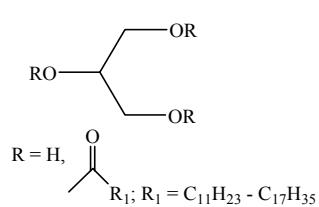
ang.: Mannitol

ang.S: Cordycepic acid; Manicol; Manna sugar;
Mannitol; Mannite; Osmitrol

(*2R,3R,4R,5R*)-hexane-1,2,3,4,5,6-hexaol;
C₆H₁₄O₆

sladilo, zlasti v žvečljivih tabletah, polnilo za tablete in kapsule, spojina za izotoniziranje, vehikel, sredstvo proti sprijemanju, za direktno tabletiranje in granuliranje, prevladuje *D*-manitol, prisoten je tudi majhen delež sorbitola, bel ali skoraj bel kristaliničen prah ali zrnca s sladkim okusom (7,8,10,17,20,24)

mast, trda

lat.: Adeps solidus

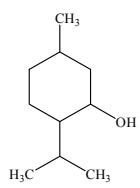
lat.S: Adeps neutralis

ang.: Hard fat

ang.S: Glycerides semi-syntetiques solides;
Hydrogenated vegetable glycerides;
Semisynthetic glycerides; Witepsol*

supozitorijska podlaga za izdelavo svečk z vlivanjem, ima emulgatorske lastnosti, vehikel za rektalne in vaginalne farmacevtske oblike, zmes mono-, di- in trigliceridov maščobnih kislin, dolžine C₁₂-C₁₈, bela ali skoraj bela voskasta, lesketajoča se masa skoraj brez vonja, ki se pri 50°C stali v brezbarvno do rahlo rumenkasto tekočino (7,10,24)

mentol, racemni

lat.: Mentholum racemicum

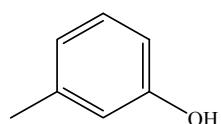
ang.: Menthol, racemic

ang.S: Hexahydromenthol; 2-Isopropyl-5-methylcyclohexanol;
4-Isopropyl-1-methylcyclohexan-3-ol; 3-p-Menthanol;
p-Menthan-3-ol; dl-Menthol; RS-Menthol;
Peppermint camphor

2-izopropil-5-metilcikloheksanol;
 $C_{10}H_{20}O$

korigens vonja in okusa, terpenski derivat, prisoten v številnih eteričnih oljih, kristaliničen prah, agregati ali kristali z okusom in vonjem po poprovi meti (8,10,17,20,24)

metakrezol

lat.: Metacresolum

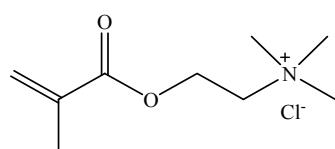
ang.: Metacresol

ang.S: m-Cresol; Cresylic acid; Cresylol;
Hydroxytoluene; 3-Methylphenol; Tricresol

zmes krezofov, med katerimi prevladuje 3-metilfenol;
 C_7H_8O

konzervans v farmacevtskih oblikah za intramuskularno, intradermalno, subkutano in dermalno aplikacijo, zmes krezofov, med katerimi prevladuje 3-metilfenol, brezbarvna, rumenkasta do bledo rjavkastorumena ali rožnato obarvana tekočina z značilnim vonjem po fenolu (10)

metakrilatoetiltrimetilamonijev klorid

S: trimetilamonijev etilmetakrilat klorid

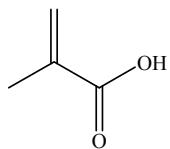
ang.: Methacrylatoethyl trimethyl ammonium chloride;

ang.S: [2-(Methacryloyloxy)ethyl] trimethylammonium chloride;
2-Methacryloxyethyltrimethylammonium chloride;
Ethanaminium,*N,N,N*-trimethyl-2-[*(2-methyl-1-oxo-2-propenyl)oxy*]-chloride; METAC;
Methacroylcholine chloride;
Methacryloxyethyltrimethyl ammonium chloride;
Methacryloylcholine chloride;
Methacryloxyethyltrimethylammonium chloride;
N,N,N-Trimethyl-2-[*(2-methyl-1-oxo-2-propenyl)oxy*]-ethanaminiuchloride

2-(metakriloiloksi)- *N,N,N* -trimetiletanamonijev klorid;
 $C_9H_{18}ClNO_2$

za izdelavo oblog tablet, 2-(trimetilamonijev)etyl 2-metilpropenoat

metakrilna kislina

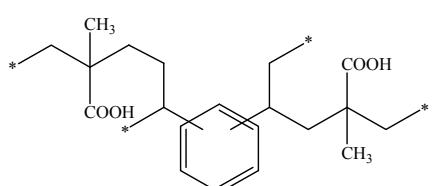

lat.: Acidum methacrylicum
ang.: Methacrylic acid
ang.S: Acrylic acid, 2-methyl; α -Methylacrylic acid;
2-Methylenepropionic acid; 2-Methyl-2-propenoic acid;
MAA; Propionic acid, 2-methylene

2-metil-2-propenojska kislina;
 $C_4H_6O_2$

α,β -nenasičena karboksilna kislina, uporabna zlasti v obliki estrov, ki lahko polimerizirajo do polimetakrilatov (Eudragit®), dolgi prizmatični kristali z ostrim, neprijetnim vonjem, ki lahko dajejo bistro, korozivno tekočino (8,19)

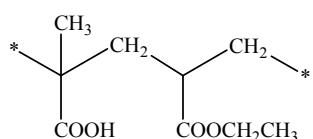
metakrilna kislina in divinilbenzen, kopolimer

lat.: Acidum methacrylicum et divinylbenzenum
polymerisatum
ang.: Methacrylic acid – divinylbenzene, copolymer

kopolimer metakrilne kisline in divinilbenzema, ki se navadno uporablja v obliki kalijeve soli

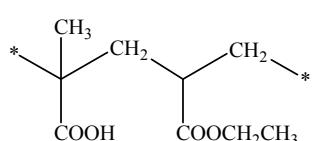
metakrilna kislina in etilakrilat, kopolimer (1:1)

lat.: Acidum methacrylicum et ethylis acrylas polymerisatum
1:1
ang.: Methacrylic acid – ethyl acrylate copolymer (1:1)
ang.S: Poly(methacrylic acid, ethyl acrylate) 1:1;
Eudragit 30 D-55*; Eudragit L100-55*;
Kollicoat MAE 30 D*; Kollicoat MAE 30 DP*

polimer za pripravo mikrokapsul z gastrorezistentnimi oblogami ali ogrodjem, kopolimer metakrilne kislina in etilakrilata s približno $M_r = 250000$, razmerje zaestrenih proti nezaestrenim karboksilnim skupinam je 1:1, dodana je lahko površinsko aktivna snov, kot je natrijev lavrilsulfat ali polisorbat 80, bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, vodotopen pri $pH > 5,5$ (7,10)

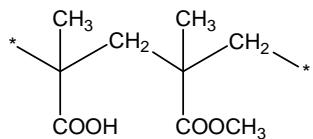
metakrilna kislina in etilakrilat, kopolimer (1:1), 30% disperzija

lat.: Acidum methacrylicum et ethylis acrylas polymerisatum 1:1
dispersio 30 per centum
ang.: Methacrylic acid – ethyl acrylate copolymer (1:1),
dispersion 30 per cent

za gastrorezistentne obloge, metakrilna kislina in etilakrilat, kopolimer (1:1) v obliki 30% vodne disperzije, motna, bela, rahlo viskozna tekočina (7,10)

metakrilna kislina in metilmetakrilat, kopolimer (1:1)

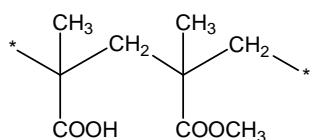
lat.: Acidum methacrylicum et methylis methacrylas
polymerisatum 1:1

ang.: Methacrylic acid – methyl methacrylate copolymer (1:1)

ang.S: Copolymer of methacrylic acid and methyl methacrylate,
ratio between free carboxylic groups and esters is 1:1;
Eudragit L 100*; Eudragit L 12,5*; Eudragit L 12,5 P*;
Methacrylic acid copolymer type A;
2-Propenoic acid, 2-methyl-,
polymer with methyl 2-methyl-2-propenoate

polimer za pripravo mikrokapsul z gastrorezistentnimi oblogami ali ogrodjem, kopolimer metakrilne kisline in metilmetakrilata z Mr približno 135000, razmerje med prostimi karboksilnimi skupinami in zaestrenimi je 1:1, bel prah z rahlim, značilnim vonjem in z dobrimi pretočnimi lastnostmi, topen v črevesnem soku (7,10)

metakrilna kislina in metilmetakrilat, kopolimer (1:2)

lat.: Acidum methacrylicum et methylis methacrylas
polymerisatum 1:2

ang.: Methacrylic acid – methyl methacrylate
copolymer (1:2);

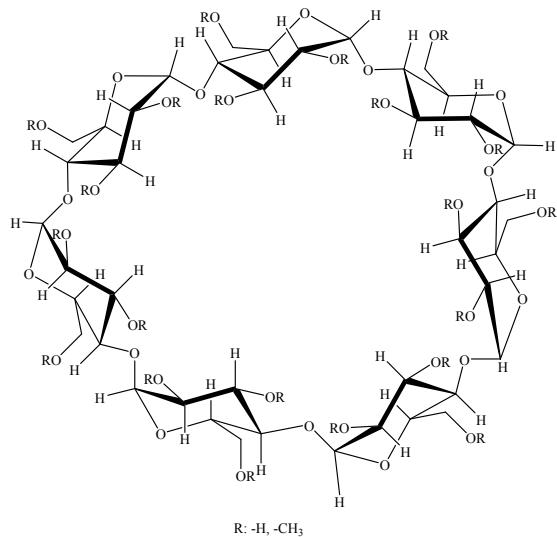
ang.S: Copolymer of methacrylic acid and
methyl methacrylate;
Eudragit S 100*; Eudragit S 12,5*;
Methacrylic acid copolymer type B

polimer za gastrorezistentne obloge, za pripravo mikrokapsul in mikrosfer s podaljšanim sproščanjem, kopolimer metakrilne kisline in metilmetakrilata, razmerje med prostimi karboksilnimi skupinami in zaestrenimi je 1:2, bel prah ali mlečnato bela tekočina nizke viskoznosti z rahlim, značilnim vonjem, topen pri pH>7 (7,10)

metilbetaciklodekstrin: gl. metil-β-ciklodekstrin

metilbetadeks: gl. metil-β-ciklodekstrin

metil-β-ciklodekstrin

S: metilbetaciklodekstrin; metilbetadeks

lat.: Methylbetadexum

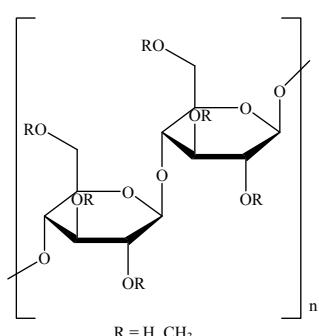
ang.: Methyl-β-cyclodextrin

ang.S: Methylbetadex;

M-β-CD

β -ciklodekstrin z delno *O*-metiliranimi hidroksilnimi skupinami in posledično manj hidrofilno strukturo, primeren tudi za vključevanje bolj lipofilnih molekul, npr. holesterola v notranjost

metilceluloza

S: E461

lat.: Methylcellulosum

ang.: Methylcellulose

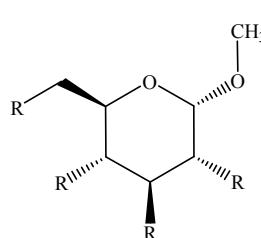
ang.S: Cellulose methyl; Cellulose methylate;

Cellumeth; Cethylose;

Methocel; Methulose; Metolose

suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo za tekoče peroralne farmacevtske oblike in dostavne sisteme za dermalno aplikacijo, vezivo in razgrajevalo v tabletah, tvorilec filma v oblogah, vehikel v kapljicah za oko, tvorilec ogrodij FO s prirejenim sproščanjem, celuloza z delno (27-32%) *O*-metiliranimi hidroksilnimi skupinami z različno stopnjo polimerizacije in Mr = 20000-150000, bel, rumenkastobel ali sivkastobel, rahlo higroskopen, zrnat ali vlaknat prah ali zrnca brez vonja in okusa (7,8,10,17)

metilglukoza seskvistearat

lat.: Methylglucosi sesquistearas

ang.: Methyl glucose sesquistearate

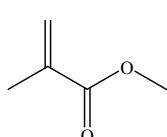
ang.S: D-Glucopyranoside, methyl, octadecanoate (2:3)

R = 3 × OH, 1 × OOCC₁₇H₃₅
R = 2 × OH, 2 × OOCC₁₇H₃₅

neionogena površinsko aktivna snov, zmes pretežno mono- in diestrov metilglukoze in stearinske kisline

metilheksadekanoat: gl. metilpalmitat

metilmetakrilat

lat.: Methylis methacrylas

ang.: Methyl methacrylate

ang.S: Acrylic acid, 2-methyl-, methyl ester; Methacrylic acid, methyl ester;

"Monocite" methacrylate monomer;

2-Methyl-2-propenoic acid methyl ester;

Methyl 2-methyl-2-propenoate; Methyl methacrylate monomer;

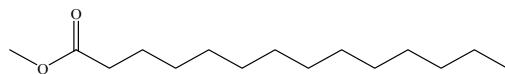
Methyl α -methylacrylate; MME; 2-Propenoic acid, 2-methyl-, methyl ester

metil 2-metil-2-propenoat;

C₅H₈O₂

za obloge, ester 2-metil-2-propenojske kisline, brezbarvna tekočina (17)

metilmiristat

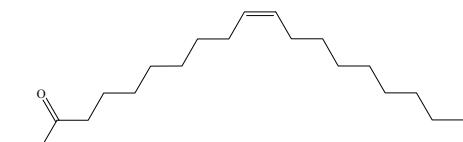
S: metiltetradekanoat
lat.: Methylis myristas
ang.: Methyl myristate
ang.S: Methyl tetradecanoate;
Methyl n-tetradecanoate;
Myristic acid, methyl ester;
Tetradecanoic acid, methyl ester

metil tetradekanoat;
 $C_{15}H_{30}O_2$

emoliens, ester miristinske kisline in metanola, bistra, brezbarvna tekočina z vonjem in okusom po medu ali brezbarvna, viskozna tekočina (17,20)

metiloktadekanoat: gl. metilstearat

metiloleat

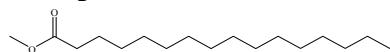

lat.: Methylis oleas
ang.: Methyl oleate
ang.S: (Z)-9-Octadecenoic acid, methyl ester;
Methyl 9-octadecenoate;
Oleic acid, methyl ester

$C_{19}H_{36}O_2$

emoliens, ester oleinske kisline in metanola, brezbarvna do bledo rumena tekočina z okusom po olivnem olju

metilpalmitat

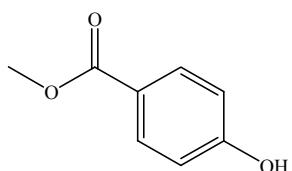

S: metilheksadekanoat
lat.: Methylis palmitas
ang.: Methyl palmitate
ang.S: Methyl hexadecanoate;
Hexadecanoic acid, methyl ester;
n-Hexadecanoic acid methyl ester;
Methyl n-hexadecanoate;
Palmitic acid, methyl ester

$C_{17}H_{34}O_2$

emoliens, ester palmitinske kisline in metanola, brezbarvna poltrdna snov

metilparaben: gl.: metilparahidroksibenzoat

metilparahidroksibenzoat

S: metilparaben; E218

lat.: Methylis parahydroxybenzoas

ang.: Methyl parahydroxybenzoate

ang.S: Methylparaben; Metagin;

Methyl ester of p-hydroxybenzoic acid;

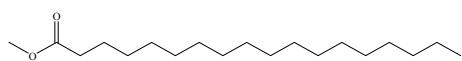
Methyl p-hydroxybenzoate;

Methyl p-oxybenzoate;

p-Hydroxybenzoic acid methyl ester

metil 4-hidroksibenzoat;
C₈H₈O₃

konzervans, metilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, brezbarvni igličasti kristali ali bel kristaliničen prah brez vonja in z rahlo žgočim okusom (7,10,17)

metilstearatC₁₉H₃₈O₂

S: metilotkadekanoat

lat.: Methylis stearas

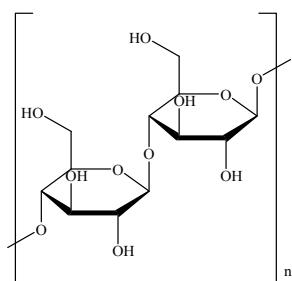
ang.: Methyl stearate

ang.S: Methyl octadecanoate;

Octadecanoic acid, methyl ester;

Stearic acid, methyl ester

emoliens, ester stearinske kisline in metanola, bela, poltrdna snov (17)

metiltetradekanoat: gl. metilmiristat**metoksipropilenglikol: gl. propilenglikol monometileter****mikrokristalna celuloza**

S: Avicel® PH*; E460

lat.: Cellulosum microcristallinum

ang.: Cellulose, microcrystalline

ang.S: Avicel*;

Cellulose gel

vezivo in polnilo v tabletah, kapsulah in peletah, drsilo, razgrajevalo v tabletah, polnilo v tabletah in kapsulah, sredstvo za krogličenje pelet, adsorbent, suspendirajoče sredstvo, tudi v kozmetiki, prečiščena, delno depolimerizirana celuloza, pripravljena iz celuloze s postopkom kisle hidrolize (npr. 2,5 M HCl, 105 °C, 15 min), droben ali zrnat bel ali skoraj bel prah brez vonja s povprečno velikostjo delcev od 20 do 150 µm, z visoko notranjo poroznostjo, veliko specifično površino in hidrofilnim značajem, kar omogoča vezavo vode, pri povečani izpostavljenosti deluje dražeče na oči, kožo in sluznice (7,8,10)

mikrokristalna celuloza in guar gumi

S: Avicel® CE*

lat.: Cellulosum microcristallinum et
Cyamopsis tetragonolobus

ang.: Microcrystalline cellulose and guar gum
ang.S: Co-processed MCC and guar gum;
MCC, cellulose gel and guar gum (gum cyamopsis, gum flour, hydroxypropyl guar blend)

za izboljšanje organoleptičnih lastnosti žvečljivih tablet, boljši občutek v ustih, manj zrnatosti, mehkejše tablete z manjšo krušljivostjo, zmes mikrokristalne celuloze in guar gumija, bel ali sivkastobel prah brez vonja

mikrokristalna celuloza in karagenan

lat.: Cellulosum microcristallinum et Chondrus crispus
ang.: Microcrystalline cellulose and carrageenan;
ang.S: FMC Biopolymer; LustreClear® LC-103*; MCC/carrageenan

za hiter nastanek filmske obloge (film tvori karagenan) tablet za prekrivanje neprijetnega okusa in lažje požiranje, zmes mikrokristalne celuloze in karagenana, bel ali sivkastobel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi in rahlim vonjem

mikrokristalna celuloza in koloidni silicijev dioksid

lat.: Cellulosum microcristallinum et sillicii dioxidum colloidale
ang.: Silicified microcrystalline cellulose

polnilo v tabletah in kapsulah, za direktno stiskanje tablet in vlažno granuliranje, zmes dveh komponent s sinergističnim učinkom, mikrokristalinične celuloze in koloidnega silicijevega dioksida (0,1-20% mase mikrokristalne celuloze), ki izboljša pretočne lastnosti in stisljivost zmesi

mikrokristalna celuloza in natrijev karmelozat

S: Avicel® RC/CL*

lat.: Cellulosum microcristallinum et Carmellosum naticum
ang.: Microcrystalline cellulose and carmellose sodium
ang.S: Avicel CL-611*; Avicel RC-581*; Avicel RC-591*; Colloidal cellulose; Dispersible cellulose; Microcrystalline cellulose and carboxymethylcellulose sodium

tvorilec tiksotropnega gela, suspendirajoče sredstvo, stabilizator emulzij in suspenzij, sredstvo za uravnavanje viskoznosti, sredstvo za preprečevanje sedimentacije v

suspensijah, bel ali sivkastobel, droben ali grob prah brez vonja ali skoraj brez vonja, ki po dispergiranju v vodi tvori belo motno disperzijo ali gel (10)

mikrokristalni vosek

S: E905c

lat.: Cera microcristallina

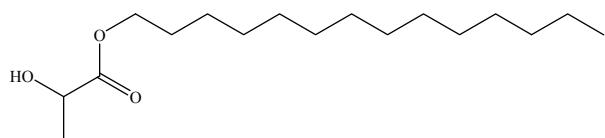
ang.: Microcrystalline wax

ang.S: Paraffin, mikrokristallin;

Petroleum ceresin; Petroleum wax

sredstvo za glaziranje, zgoščevalo, vezivo, polnilo, za obloge kapsul in tablet, stabilizator emulzij, zmes linearnih, razvejanih, monocikličnih in policikličnih ogljikovodikov z dolžino od C₄₁ do C₅₇, bela do rumena voskasta snov brez vonja in okusa (7)

miristillaktat

tetradecil 2-hidroksipropanoat;
C₁₇H₃₄O₃

S: tetradecillaktat

lat.: Myristilis lactas

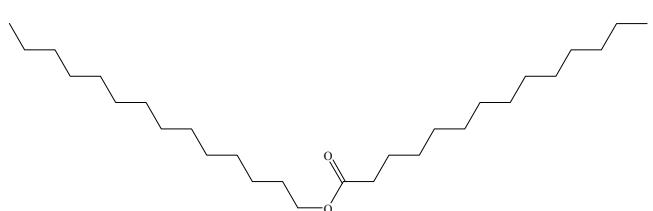
ang.: Myristyl lactate

ang.S: Tetradecyl 2-hydroxypropanoate;

Tetradecyl lactate

emoliens, ester mlečne kisline in miristilalkohola, poltrdna rumenkasta masa

miristilmiristat

tetradecil tetradekanoat;
C₂₈H₅₆O₂

S: tetradeciltetradekanoat

lat.: Myristilis myristas

ang.: Myristyl myristate

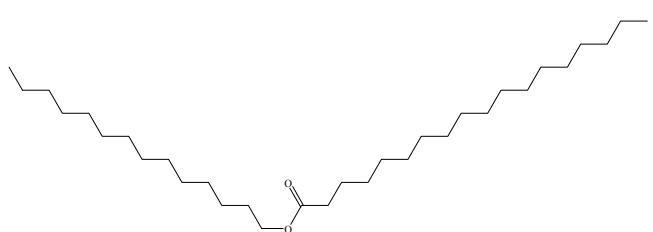
ang.S: Tetradecanoic acid, tetradecyl

ester;

Tetradecyl tetradecanoate

sestavina mazilne podlage, ester miristinske kisline in miristilalkohola, belo-rumen vosek (17)

miristilstearat

tetradecil stearat;
C₃₂H₆₄O₂

S: tetradeciloktadekanoat

lat.: Myristilis stearas

ang.: Myristyl stearate

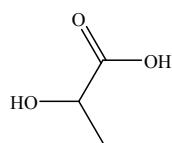
ang.S: Octadecanoic acid, tetradecyl

ester;

Tetradecyl octadecanoate;

Tetradecyl stearate

emoliens, ester stearinske kisline in miristilalkohola, voskasta snov s T_{tal} pri 43-47°C (17)

mlečna kislina

S: E270

lat.: Acidum lacticum

ang.: Lactic acid

ang.S: 2-Hydroxypropanoic acid

2-hidroksipropanojska kislina;

 $C_3H_6O_3$

konzervans, kelator kovinskih ionov, za uravnavanje kislosti, za tvorbo biorazgradljivih polimerov, mikrosfer in nanodelcev, brezbarvni kristali brez vonja, ki se pri 18° C stalijo v brezbarvno ali svetlorumeno higroskopno, nehlapno, viskozno tekočino (7,10,20)

mlečni sladkor: gl. **laktoza, brezvodna****modificiran škrob**

lat.: Amylum modificatum

ang.: Modified starch

razgrajevalo, zgoščevalo, stabilizator, fizikalno, kemično ali biokemično obdelan škrob, predvsem z namenom povečanja stabilnosti, pri postopkih obdelave lahko pride do oksidacije, eterifikacije, esterifikacije, premreženja na različnih OH-skupinah, bel prah (18,25)

montanglikolni vosek

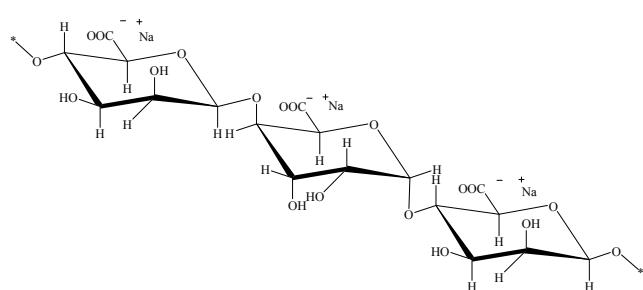
S: E912

lat.: Cera montanglycoli

ang.: Montanglycol wax

ang.S: Bitumen wax; Lignite wax; Montan wax; OP wax

vezivo, zgoščevalo, zmes, v kateri prevladujejo estri dolgoverižnih maščobnih kislin, prisotne so tudi proste dolgoverižne organske kisline, dolgoverižni alkoholi, ketoni, ogljikovodiki in smole, temnorjava do svetlorumena voskasta snov, prečiščen je bel, pridobljen z ekstrakcijo iz lignita (8)

natrijev alginat

lat.: Natrii alginas

ang.: Sodium alginate

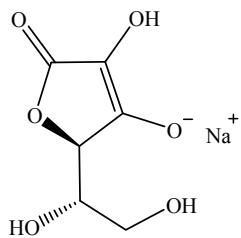
ang.S: Algin;

Sodium polymannuronate

zgoščevalo, stabilizator emulzij, tvorilec gela, suspendirajoče sredstvo, vezivo in razgrajevalo v tabletah, polnilo v kapsulah, v dražirnih prevlekah kot vezivo in za povečanje lepljivosti prahov prvih plasti, za farmacevtske oblike z nadzorovanim sproščanjem, za mikrokapsuliranje, za hidrogelne sisteme za dostavo peptidov, zmes, v

kateri prevladuje natrijeva sol alginske kisline, bel do rumenkast, vlaknat prah ali zrnca, skoraj brez vonja in okusa (7,10,17,20)

natrijev askorbat

S: E301

lat.: Natrii ascorbas

ang.: Sodium ascorbate

ang.S: Ascorbic acid sodium salt; Ascorbicin;

Monosodium ascorbate; Monosodium ascorbate;

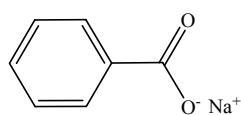
3-Oxo-L-gulufuranolactone sodium enolate;

Sodascorbate; Vitamin C sodium

natrijev (*R*)-2-((*S*)-1,2-dihidroksietil)-4-hidroksi-5-okso-2,5-dihidrofuran-3-olat;
C₆H₇NaO₆

antioksidant, natrijeva sol askorbinske kisline, beli ali rahlo rumenkasti kristali ali kristaliničen prah brez vonja (7,10,17)

natrijev benzoat

C₇H₆NaO

S: E211

lat.: Natrii benzoas

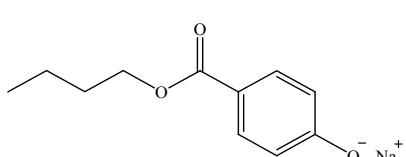
ang.: Sodium benzoate

ang.S: Benzoate of soda;

Sodium benzoic acid

konzervans za peroralne in parenteralne farmacevtske oblike in za kozmetične izdelke, drsilo pri tabletah in kapsulah, bel, rahlo higroskopen, zrnat ali kristaliničen prah ali kosmiči z rahlim vonjem po benzoinu in neprijetnim, adstringentnim, sladko-slanim okusom (7,8,10,17,19)

natrijev butilparahidroksibenzoat

S: E219

lat.: Butylis parahydroxybenzoas natricum

ang.: Sodium butyl parahydroxybenzoate

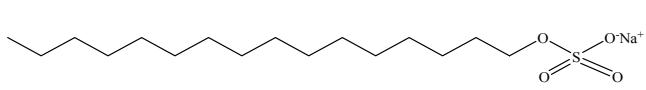
ang.S: Sodium butylparaben;

Butylparaben sodium

natrijev 4-(butoksikarbonil)fenolat;
C₁₁H₁₃NaO₃

konzervans, natrijeva sol butilparahidroksibenzoata, bel, higroskopen prah brez vonja ali skoraj brez vonja

natrijev cetil in stearilsulfat

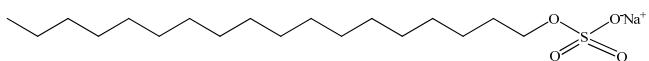
lat.: Natrii cetylo- et stearylosulphas

ang.: Sodium cetostearyl sulphate

ang.S: Sodium cetearyl sulfate;

Sodium cetyl/stearyl sulfate

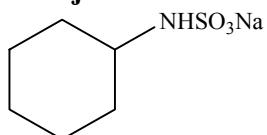
natrijev heksadecil sulfat;
C₁₆H₃₃NaO₄S

natrijev oktadecil sulfat;
C₁₈H₃₇NaO₄S

emulgator, anionska površinsko aktivna snov, zmes natrijevega cetilsulfata in natrijevega stearilsulfata, pri čemer je njuna vsebnost najmanj 90% glede na brezvodno spojino, dodan je lahko tudi ustrezni pufer, bel ali bledorumen amorfni ali kristaliničen prah (10)

natrijev ciklamat

S: E952

lat.: Natrii cyclamas

ang.: Sodium cyclamate

ang.S: Cyclamic acid sodium salt;

Cyclohexanesulphamic acid, monosodium salt;

Cyclohexylsulphamate sodium;

Cyclohexylsulphamic acid, monosodium salt;

Sodium cyclohexanesulfamate;

Sodium cyclohexyl amidosulphate;

Sodium cyclohexyl sulfamate;

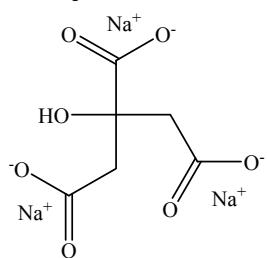
Sodium cyclohexylsulfamidate; Sodium sucaryl;

Sucaryl sodium

natrijev cikloheksansulfamat;
C₆H₁₂NNaO₃S

sladilo, beli, brezbarvni ali skoraj brezbarvni kristali ali kristaliničen prah s sladkim okusom, 30-krat slajši od saharoze (7,10,17)

natrijev citrat

S: E331

lat.: Natrii citras

ang.: Sodium citrate

ang.S: Citrosodine;

2-Hydroxy-2,3-propanetricarboxylic acid,

trisodium salt;

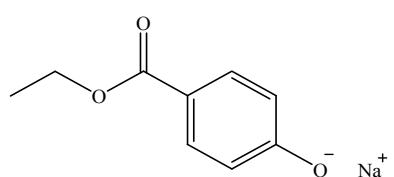
Trisodium citrate

natrijev 2-hidroksipropan-1,2,3-trikarboksilat;
C₆H₅NaO₇

sredstvo za uravnavanje kislosti, kelator, korigens okusa, natrijeva sol citronske kisline, dihidrat tvorijo beli kristali, zrnca ali prah brez vonja ali bel kristaliničen prah s hladilnim, slanim okusom, pentahidrat tvorijo relativno veliki, brezbarvni kristali ali bela zrnca (8,10)

natrijev dodecilsarkozinat: gl. natrijev lavrilsarkozinat

natrijev dodecilsulfat: gl. natrijev lavrilsulfat

natrijev etilparahidroksibenzoat

S: E215

lat.: Ethylis parahydroxybenzoas naticum

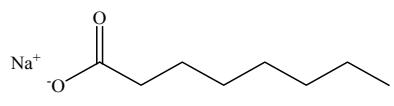
ang.: Sodium ethyl parahydroxybenzoate

ang.S: Sodium ethylparaben;

Ethylparaben sodium

natrijev 4-(etoksikarbonil)fenolat;
 $\text{C}_9\text{H}_9\text{NaO}_3$

konzervans, natrijeva sol etilparahidroksibenzoata, bel kristaliničen prah (10)

natrijev heksadekanoat: gl. natrijev palmitat**natrijev kaprilat**

S: natrijev oktanoat

lat.: Natrii caprylas

lat.S: Natrii octanoas

ang.: Sodium caprylate

ang.S: Sodium octanoate;

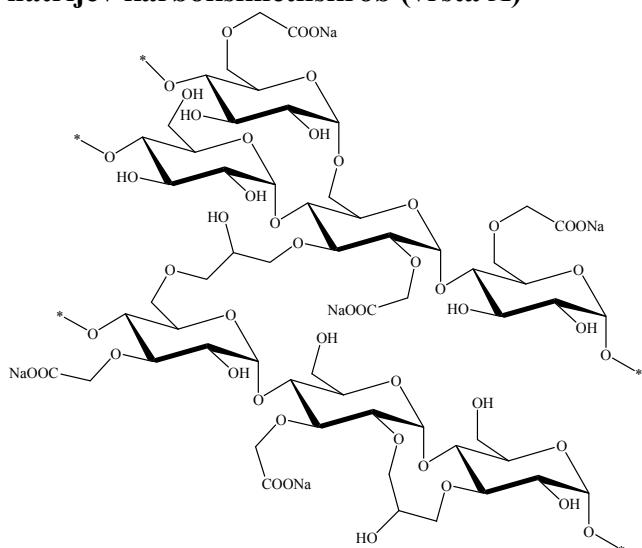
Sodium n-octanoate;

Octanoic acid, sodium salt;

Sodium octoate; Sodium salt of caprylic acid

$\text{C}_8\text{H}_{15}\text{NaO}_2$

emulgator, anionska površinsko aktivna snov, vezivo, sredstvo proti sprijemanju, bel kristaliničen prah (10,17,20)

natrijev karboksimetilškrob (vrsta A)

lat.: Carboxymethylamylum

naticum A

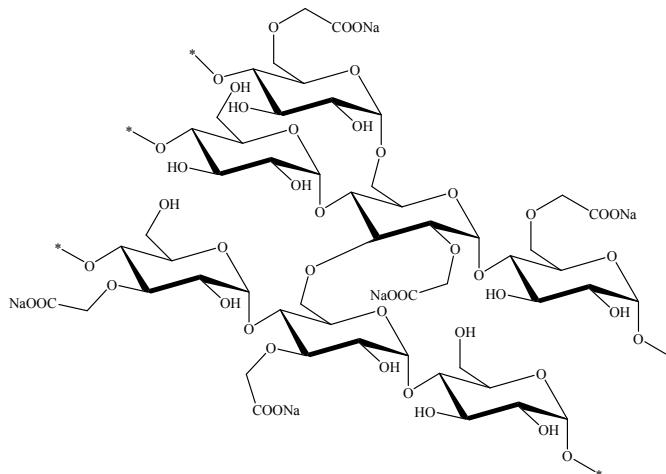
ang.: Sodium starch glycolate (type A)

ang.S: Sodium carboxymethyl starch
(type A)

razgrajevalo za tablete (za direktno stiskanje in vlažno granuliranje), pelete in kapsule, za hidrogele, sredstvo za razapljanje, suspendirajoče sredstvo, natrijeva sol z epiklorhidrinom premreženega, delno O-karboksimetiliranega krompirjevega škroba z vsebnostjo natrijevih ionov med 2,8% in 4,2% in $\text{Mr} = 0,5 - 11 \times 10^6$, bolj mehansko, kemijsko in temperaturno obstojen derivat škroba, manj nabreka in manj gelira, ima ustrezno biorazgradljivost, bel

ali skoraj bel, zelo droben in zelo hidroskopen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi brez vonja ali skoraj brez vonja in brez okusa, premer delcev je od 10 do 100 µm (10)

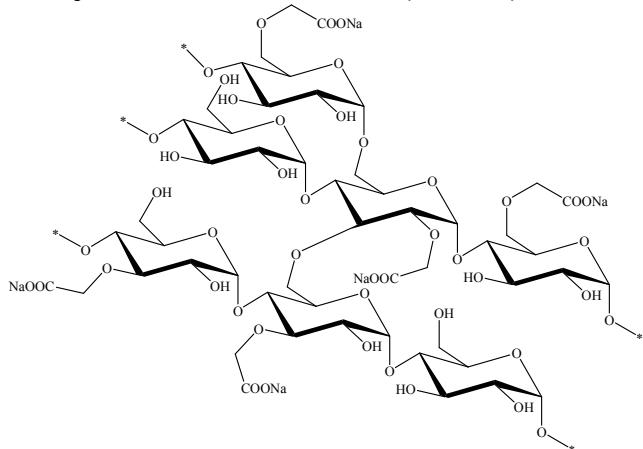
natrijev karboksimetilškrob (vrsta B)

lat.: Carboxymethylamylum
naticum B
ang.: Sodium starch glycolate
(type B)
ang.S: Sodium carboxymethyl starch
(type B)

razgrajevalo za tablete (za direktno stiskanje in vlažno granuliranje), pelete in kapsule, za hidrogele, sredstvo za raztplavljanje, suspendirajoče sredstvo, natrijeva sol premreženega, delno *O*-karboksimetiliranega krompirjevega škroba z vsebnostjo natrijevih ionov med 2,0% in 3,4%, bel ali skoraj bel, zelo droben in zelo hidroskopen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi brez vonja ali skoraj brez vonja in brez okusa, premer delcev je od 10 do 100 µm (10)

natrijev karboksimetilškrob (vrsta C)

lat.: Carboxymethylamylum
naticum C
ang.: Sodium starch glycolate (type C)
ang.S: Sodium carboxymethyl starch
(type C)

razgrajevalo za tablete (za direktno stiskanje in vlažno granuliranje), pelete in kapsule, za hidrogele, sredstvo za raztplavljanje, suspendirajoče sredstvo, natrijeva sol premreženega delno *O*-karboksimetiliranega škroba z vsebnostjo natrijevih ionov med 2,8% in 5,0%, bel ali skoraj bel, zelo droben in zelo hidroskopen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi brez vonja ali skoraj brez vonja in brez okusa, premer delcev je od 10 do 100 µm (10)

natrijev karbonat, brezvodni

lat.: Natrii carbonas, anhydricus

ang.: Sodium carbonate, anhydrous

ang.S: Carbonic acid, disodium salt;

Disodium carbonate; Soda; Soda ash;

Solvay soda

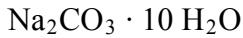
sredstvo za uravnavanje pH, razgrajevalo v kombinaciji s citronsko kislino, brezbarvni ali beli kristali, zrnat ali kristaliničen, higroskopen prah, lahko deluje dražeče zlasti na sluznico dihal in kožo (8,10,17)

natrijev karbonat, dekahidrat

lat.: Natrii carbonas, decahydricus

ang.: Sodium carbonate, decahydrate

ang.S: Soda

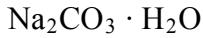

sredstvo za uravnavanje pH, brezbarvni ali beli kristali, zrnat ali kristaliničen, higroskopen prah (8,10)

natrijev karbonat, monohidrat

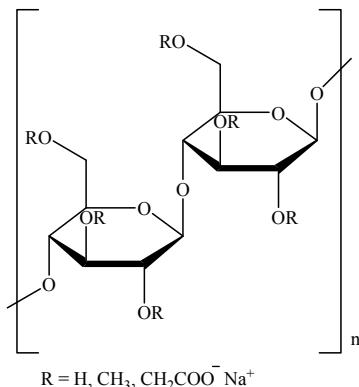
lat.: Natrii carbonas, monohydricus

ang.: Sodium carbonate, monohydrate

sredstvo za uravnavanje pH, majhni kristali ali kristaliničen prah, brez vonja, značilnega bazičnega okusa (8,10)

natrijev karmelozat

S: natrijeva karboksimetilceluloza; E466

lat.: Carmellosum naticum

lat.S: Natrii carboxymethylcellulosum

ang.: Carmellose sodium

ang.S: Carboxymethylcellulose sodium;
Carboxymethylcellulose, sodium salt;
Cellulose glycolic acid, sodium salt;
Cellulose sodium glycolate; CMC sodium salt;
CMCNa; NaCM-cellulose yalt;
Sodium carboxyl methyl cellulose;
Sodium carboxymethyl cellulose;
Sodium cellulose glycolate; Sodium CMC;
Sodium CM-cellulose;
Sodium glycolate cellulose;
Sodium salt of carboxymethylcellulose

suspendirajoče sredstvo za praške v obliki viskozne vodne raztopine za dermalno, peroralno ali parenteralno aplikacijo, razgrajevalo v tabletah in kapsulah, vezivo v tabletah, vezivo in sredstvo za povečanje lepljivosti prahov prvih plasti v dražirnih prevlekah, zgoščevalo, celuloza z delno O-karboksimetiliranimi hidroksilnimi skupinami, v obliki

natrijeve soli z Mr = 80000-600000, rahlo higroskopen, bel, rumenkastobel ali sivkastobel zrnat ali vlaknat prah ali zrnca brez vonja in okusa (10,17,20)

natrijev karmelozat, delno substituiran S: natrijeva karboksilmetilceluloza,

delno substituirana

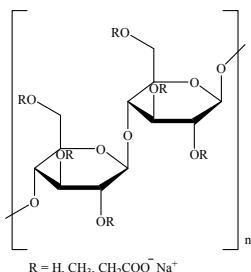
lat.: Carmellosum natricum substitutum humile

lat.S: Natrii carboxymethylcellulosum

substitutum humile

ang.: Carmellose sodium, low-substituted

ang.S: Carboxymethylcellulose sodium,
low-substituted

R = H, CH₃, CH₂COO⁻ Na⁺

natrijev karmelozat z nižjo stopnjo substitucije hidroksilnih skupin, bel ali skoraj bel prah ali kratka vlakna, vodi nabreka in tvori gel (10)

natrijev karmelozat, premreženi

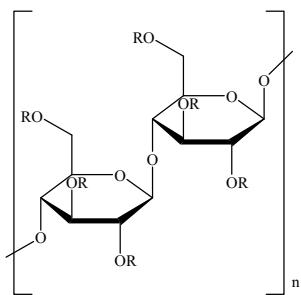
S: natrijeva karboksilmetilceluloza,
premrežena; E468

lat.: Carmellosum natricum conexum

lat.S: Natrii carbohymethylcellulosum conexum

ang.: Crosslinked sodium carboxymethylcellulose

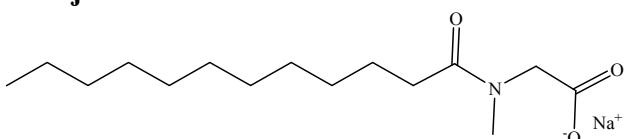
ang.S: Croscarmellose sodium;
Carboxymethylcellulose sodium,
cross-linked;
Cross-linked CMC;
Cross-linked cellulose gum;
Modified cellulose gum

R = H, CH₃, CH₂COO⁻ Na⁺

razgrajevalo v tabletah, kapsulah in zrncih, primerna za uporabo pri direktnem stiskanju in vlažnem granuliraju, natrijeva sol premrežene, delno O-karboksimetilirane celuloze, pri čemer premreženje zmanjša vodotopnost, omogoča pa nabrekanje materiala v stiku z vodo, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, vezivo, bel ali sivkastobel prah brez vonja (7,10)

natrijev lavrilsarkozinat

S: natrijev dodecilsarkozinat

lat.: Natrii laurilsarcosinas

ang.: Sodium lauroyl sarcosinate

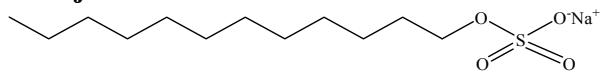
ang.S: Lauroylsarcosine sodium salt;
N-Dodecanoyl-N-methylglycine,
sodium salt;
N-Lauroylsarcosine,
sodium salt;
N-Lauroylsarcosine, sodium;
N-Methyl-N-(1-oxododecyl)
glycine sodium salt; Sarcosyl;
Sodium lauroylsarcosinate;
Sodium N-lauroylsarcosinate;
Sodium lauroylsarcosine;
Sodium N-lauroylsarcosine

natrijev 2-(N-metildodekanamido)acetat;

C₁₅H₂₈NNaO₃

emulgator, anionska površinsko aktivna snov, bel prah (17)

natrijev lavrilsulfat

S: natrijev dodecilsulfat
lat.: Natrii laurilsulfas
ang.: Sodium laurilsulfate
ang.S: Lauryl sulfate sodium salt; SDS;
Sodium dodecyl sulfate;
Sodium lauryl sulfate;
Sodium monododecyl sulfate;
Sodium monolauryl sulfate;
Sodium N-dodecyl sulfate;
Sulfuric acid monododecyl ester
sodium salt

O/V emulgator, anionska površinsko aktivna snov, sredstvo za močenje, drsilo pri tabletah in kapsulah, zmes natrijevih alkilsulfatov, med katerimi prevladuje natrijev lavrilsulfat, beli ali kremno beli kristali, kosmiči ali prah z rahlim vonjem po maščobah, milnatim, grenkim okusom in gladkim otipom (7,8,10,17)

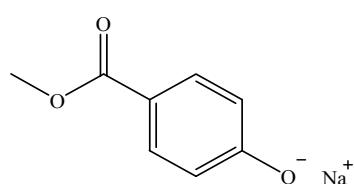
natrijev metabisulfit

S: E223
lat.: Natrii metabisulfis
lat.S: Natrii disulfis
ang.: Sodium metabisulphite
ang.S: Disodium pyrosulphite;
Pyrosulfurous acid, disodium salt;
Sodium disulphite; Sodium pyrosulfite

natrijev disulfat (IV);
 $\text{Na}_2\text{S}_2\text{O}_5$

antioksidant v peroralnih, parenteralnih in dermalnih farmacevtskih oblikah, natrijeva sol dižveplove(IV) kisline, brezbarvni kristali ali bel ali skoraj bel kristaliničen prah, rahlo kislega in slanega okusa z vonjem po SO_2 , lahko deluje dražeče na sluznice, oči in kožo (7,8,10,17)

natrijev metilparahidroksibenzoat

S: E219
lat.: Methylis parahydroxybenzoas natricum
ang.: Sodium methyl parahydroxybenzoate
ang.S: Sodium methylparaben;
Methylparaben sodium

natrijev 4-(metoksikarbonil)fenolat;
 $\text{C}_8\text{H}_7\text{NaO}_3$

konzervans, natrijeva sol metilparahidroksibenzoata, bel kristaliničen prah (10)

natrijev nitrit

S: E250

lat.: Natrii nitris

ang.: Sodium nitrite

ang.S: Anti-rust; Diazotizing salts; Erinitrit;
Nitrous acid, sodium salt

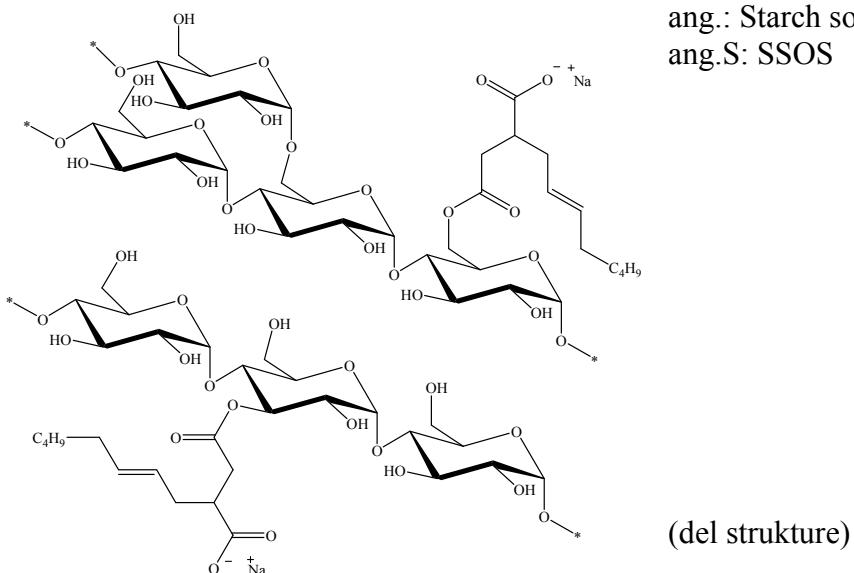
konzervans, ki povzroči oksidacijo hemoglobina do methemoglobin, bele ali rahlo rumenkaste higroskopne paličice, zrnca ali prah (8,10,17,20)

natrijev oktadecifumarat: gl. natrijev stearifumarat**natrijev oktadekanoat: gl. natrijev stearat****natrijev oktanoat: gl. natrijev kaprilat****natrijev oktenilsukcinat škroba**

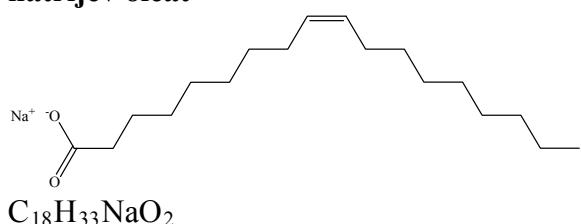
S: E1450

ang.: Starch sodium octenyl succinate

ang.S: SSOS

O/V emulgator, stabilizator, zgoščevalo, stabilizator emulzij, ester škroba z 1-oktenilsukcinatom, bel ali skoraj bel prah ali zrnca (18,20)

natrijev oleat

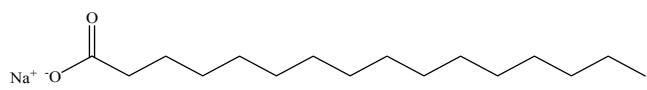
lat.: Natrii oleas

ang.: Sodium oleate

ang.S: Sodium cis-9-octadecenoic acid;
9-Octadecenoic acid sodium salt

anionska površinsko aktivna snov, emulgator O/V, sredstvo proti sprijemanju, natrijeva sol oleinske kisline, bel do rumenkast prah z vonjem po maščobah (20)

natrijev palmitat

S: natrijev heksadekanoat

lat.: Natrii palmitas

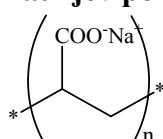
ang.: Sodium palmitate

ang.S: Sodium hexadecanoate;

Hexadecanoic acid, sodium salt;

Sodium pentadecanecarboxylate

natrijev poliakrilat

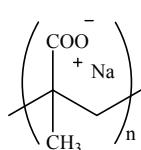
lat.: Natrii polyacrylas

ang.: Sodium polyacrylate

ang.S: Acrylic sodium salt polymer;
ASAP; PAAS

zgoščevalo, za oblaganje različnih farmacevtskih oblik za doseganje prirejenega sproščanja, polimer natrijevega akrilata, ki veže velike količine vode (približno 200-kratno maso) (20)

natrijev polimetakrilat

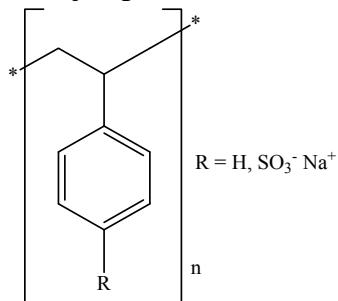
lat.: Natrii polymethacrylas

ang.: Polymethacrylate sodium

ang.S: Sodium polymethacrylate;
Methacrylic acid, sodium salt polymer;
2-Methyl-2-propenoic acid homopolymer sodium salt;
2-Propenoic acid, 2-methyl-, homopolymer, sodium salt;
Poly(methacrylic acid) sodium salt;
Sodium 2-methyl-2-propenoate, homopolymer;
Sodium polymethacrylic acid

zgoščevalo, suspendirajoče sredstvo, homopolimer natrijevega metakrilata za oblaganje farmacevtskih oblik za doseganje prirejenega sproščanja (17)

natrijev polistirensulfonat

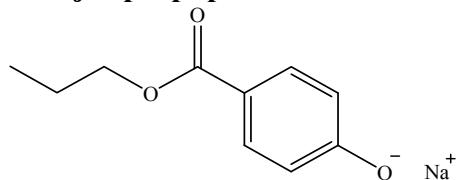

lat.: Natrii polystyrene sulfonas

ang.: Sodium polystyrene sulfonate

ang.S: Benzenesulfonic acid, ethenyl-, homopolymer, sodium salt;
Poly(styrenesulfonate) sodium salt;
Sodium carbonate stabilized sulfonated polystyrene
sodium salt

ionsko-izmenjevalna polimerna smola, polianion, pridobljen s polimerizacijo natrijevega stirensulfonata ali s sulfoniranjem polistirena, bel ali skoraj bel prah (10,17)

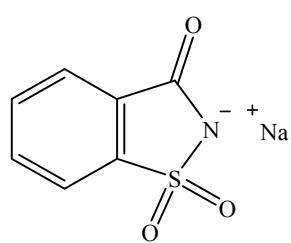
natrijev propilparahidroksibenzoat

S: E217

lat.: Propylis parahydroxybenzoas naticum
 ang.: Sodium propyl parahydroxybenzoate
 ang.S: Sodium propylparaben;
 Propylparaben sodium

natrijev 4-(propoksikarbonil)fenolat;
 $C_{10}H_{11}NaO_3$

konzervans, natrijeva sol propilparahidroksibenzoata, bel, higroskopen kristaliničen prah brez vonja (10)

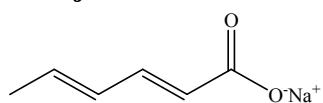
natrijev saharinat

S: E954

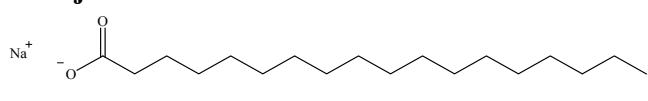
lat.: Saccharinum naticum
 ang.: Saccharin sodium
 ang.S: 1,2-Benzisothiazolin-3-one, 1,1-dioxide, sodium salt;
 o-Sulfonbenzoic acid imide sodium salt;
 Saccharin sod;
 Sodium 1,2 benzisothiazolin-3-one-1,1-dioxide;
 Sodium 2-benzosulfimide; Sodium benzosulfimide;
 Sodium o-benzosulfimide; Sodium saccharide;
 Sodium saccharin; Soluble gluside; Soluble saccharin

natrijev 1*H*-1,2-benzizotiazol-1,1,3(2*H*)-trionat;
 $C_6H_4NNaO_3S$

korigens okusa, sladilo, lahko povzroči preobčutljivostne reakcije, natrijeva sol saharina, bel kristaliničen prah ali brezbarvni monoklinski kristali, 300-500-krat slajši od saharoze (10,17)

natrijev sorbat
natrijev (2*E*,4*E*)-heksa-2,4-dienoat;
 $C_6H_7NaO_2$

konzervans s protibakterijskim in protigliivičnim delovanjem, natrijeva sol sorbinske kisline, bela ali skoraj bela zrnca, kristali ali prah

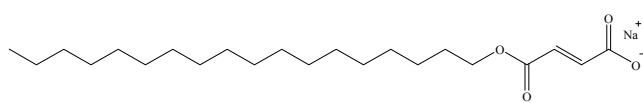
natrijev stearat
natrijev stearat;
 $C_{18}H_{35}NaO_2$

S: natrijev oktadekanoat

lat.: Natrii stearas
 ang.: Sodium stearate
 ang.S: Sodium octadecanoate

anionska površinsko aktivna snov, zgoščevalo, emulgator O/V, podlaga za glicerolne svečke, natrijeva sol stearinske kisline, bel prah, milnat na otip z rahlim vonjem po masčobah (8,10,17)

natrijev stearilfumarat

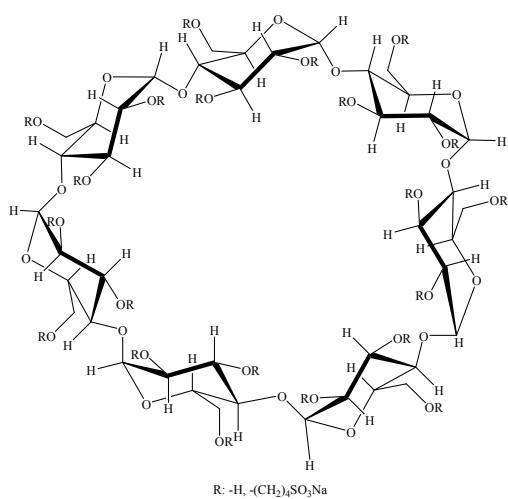
S: natrijev oktadecilfumarat
 lat.: Natrii stearylis fumaras
 ang.: Sodium stearyl fumarate
 ang.S: 2-Butenedioic acid (*E*)-,
 monoactadecyl ester,
 sodium salt;
 Sodium monooctadecyl
 fumarate;
 Sodium monooctadecyl 2-
 butenedioate;
 Sodium monostearyl fumarate;
 Sodium octadecyl fumarate;
 Sodium (*E*)-4-octadecoxy-4-
 oxo-but-2-enoate;
 Sodium octadecyl (*E*)-
 butenedioate

natrijev (*E*)-4-(oktadeciloksi)-4-oksobut-2-enoat;
 $C_{22}H_{39}NaO_4$

mazivo pri izdelavi kapsul in tablet, stabilizator, bel ali skoraj bel prah z agregati ali okrogle ploščice (7,10,20)

natrijev sulfobutilbetaciklodekstrin: gl. natrijev sulfobutil- β -ciklodekstrin

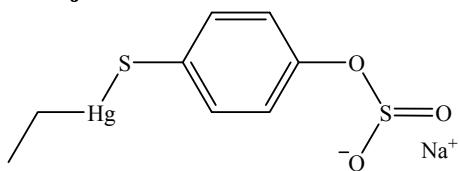
natrijev sulfobutil- β -ciklodekstrin

S: natrijev sulfobutilbetaciklodekstrin
 ang.: Sulfobutyl ether- β -cyclodextrin
 ang.S: SBE- β -CD

β -ciklodekstrin z delno *O*-sulfobutiliranimi hidroksilnimi skupinami v obliki natrijeve soli, kar dodatno poveča polarnost molekule

natrijev timerfonat

lat.: Natrii timerfonas
ang.: Thimerfonate sodium
ang.S: Ethyl ((p-sulfophenyl) thio) mercury, sodium salt;
Ethyl(hydrogen p- mercaptobenzenesulfonato)mercury sodium salt;
Mercury, ethyl((p-sulfophenyl)thio), sodium salt;
Mercury, ethyl(4-mercaptobenzenesulfonato-*S*(^{sup} 4)), sodium salt;
Mercury, ethyl(4-mercaptobenzenesulfonato-*S*4) sodium salt;
Sodium p-((ethylmercuri)thio) benzenesulfonate;
Sodium thimerfonate;
Sulfo-merthiolate

natrijev 4-((etilmerkuri)thio)benzensulfonat;

C₈H₉HgNaO₃S₂

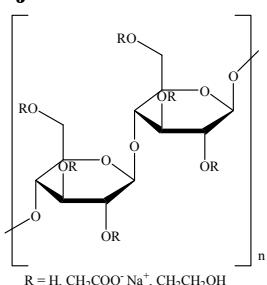
konzervans, organska živosrebrova(II) spojina, bel, v vodi topen prah (9)

natrijeva karboksimetilceluloza: gl. **natrijev karmelozat**

natrijeva karboksilmetylceluloza, delno substituirana: gl. **natrijev karmelozat, delno substituiran**

natrijeva karboksilmetylceluloza, premrežena: gl. **natrijev karmelozat, premreženi**

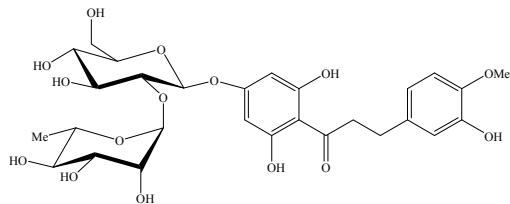
natrijeva karboksimetilhidroksietilceluloza

lat.: Natrii carboxymethylhydroxyethylcellulosum
ang.: Sodium carboxymethyl hydroxyethylcellulose
ang.S: Cellulose, carboxymethyl-2-hydroxyethyl ether, sodium salt

vezivo in sredstvo za povečanje viskoznosti, ogrodnji polimer trdnih peroralnih FO s prirejenim sproščanjem, celuloza z delno *O*-karboksimetiliranimi in *O*-hidroksietiliranimi hidroksilnimi skupinami, v obliki natrijeve soli

neohesperidin DC

S: neohesperidindihidrohalkon; E959
 lat.: Neohesperidinum DC
 ang.: Neohesperidin DC
 ang.S: Neohesperidin dihydrochalcone;
 NHDC;
 Hesperidin dihydrochalcone-4'- β -neohesperidoside

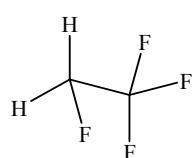
1-((2S,3R,4S,5S,6R)-4,5-dihidroksi-6-(hidroksimetil)-3-((2S,3R,4R,5R,6S)-3,4,5-trihidroksi-6-metiltetrahidro-2H-piran-2-iloxy)tetrahidro-2H-piran-2-iloxy)-2,6-dihidroksifenil)-3-(3-hidroksi-4-metoksifenil)propan-1-on;
 $C_{28}H_{36}O_{15}$

korigens okusa, sladilo, glikozid flavonoida dihidrohalkona (derivat cimetne kisline), bel ali rumenkastobel prah, 1500-1800-krat slajši od saharoze (8,10)

neohesperidindihidrohalkon: gl. **neohesperidin DC**

nonoksinol: gl. **makrogol nonilfenileter**

norfluran

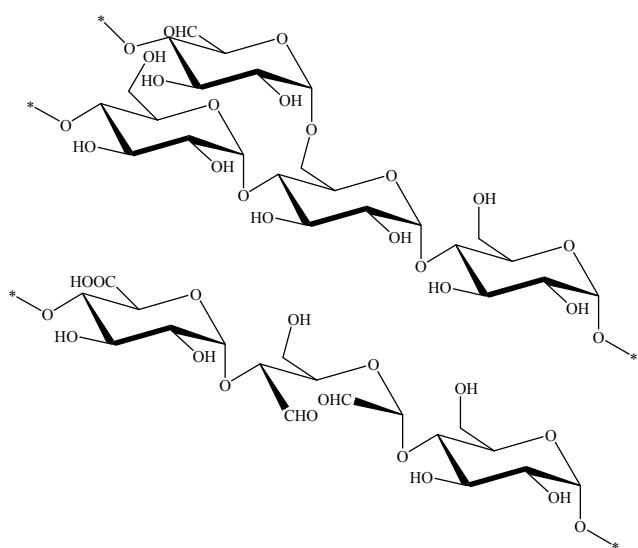

S: tetrafluoroetan
 lat.: Norfluranum
 ang.: Norflurane
 ang.S: Fluorocarbon 134a; GR-106642X;
 HFA-134a; HFC-134a;
 Propellant 134a; Refrigerant 134a

1,1,1,2-tetrafluoroetan;
 $C_2H_2F_4$

potisni plin pri aerosolu, halogenirani ogljikovodik, brezbarven plin

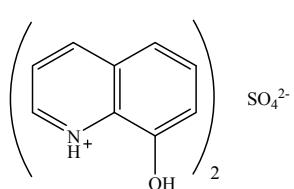
oksidirani škrob

S: E1404
 lat.: Amylum oxydatum
 ang.: Oxidised starch
 ang.S: Bleached starch

zgoščevalo, stabilizator, vezivo, škrob oksidiran z raztopino NaClO v alkalnem, pri čemer pride do delne depolimerizacije in nastanka karboksilnih in formilnih skupin, odstrani se morebitna barva in zagotovi ustrezna mikrobiološka kakovost, bel prah (18,25)

oksikinolinijev sulfat

lat.: Oxiquinolini sulfas
 ang.: Oxyquinoline sulfate
 ang.S: 8-Hydroxyquinoline sulfate;
 8-Quinolinol, hydrogen sulfate (2:1);
 8-Quinolinol sulfate

8-hidroksikinolinijev sulfat;
 $C_{18}H_{16}N_2O_6S$

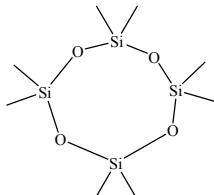
konzervans, dezinficiens, derivat kinolina, beli kristali ali kristaliničen prah (17)

oktadecilalkohol: gl. **stearilalkohol**

oktadecilheksadekanoat: gl. **stearilpalmitat**

oktadeciloktadekanoat: gl. **stearilstearat**

oktametilciklotetrasilosan

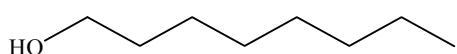

ang.: Octamethyl cyclotetrasiloxane
 ang.S: D₄;
 Cyclic dimethylsiloxane tetramer;
 Silicone SF 1173;
 Union carbide 7207

$C_8H_{24}O_4Si_4$

topilo za eterična olja, emoliens, vlažilo, zgoščevalo, popolnoma metiliran ciklični silosan s formulo $-(CH_3)_2SiO-$)₄), sestavina ciklometikona, bistra, brezbarvna, hlapna tekočina brez vonja in okusa

1-oktanol

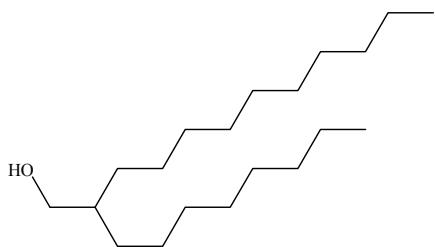

S: kaprilalkohol
 lat.: Alcohol caprylicus
 ang.: 1-Octanol
 ang.S: Capryl alcohol; Caprylic alcohol;
 Heptylcarbinol; 1-Hydroxyoctane;
 Octilin; Primary octyl alcohol

$C_8H_{18}O$

plastifikator, topilo, organska faza za določevanje porazdelitvenega koeficienta, brezbarvna, viskozna tekočina značilnega, svežega vonja in okusa po citrusih (8,17,20)

oktildodekanol

lat.: Octyldodecanolum

ang.: Octyldodecanol

ang.S: 2-Octyldodecan-1-ol; 2-Octyldodecyl alcohol

2-oktildodekan-1-ol;
 $C_{20}H_{42}O$

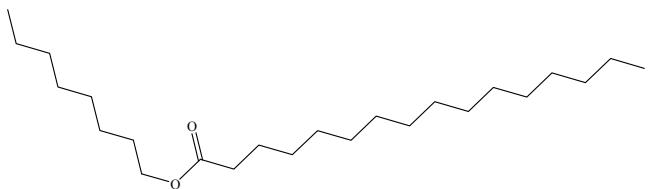
emoliens, zgoščevalo, vlažilo, zmes alkoholov, v kateri prevladuje 2-oktildodekan-1-ol (vsaj 90%), preostanek predstavlja oktanol in dodekanol, bistra, brezbarvna ali rahlo rumenkasta, viskozna tekočina (10)

oktilgalat: gl. **kaprilgalat**

oktilheksadekanoat: gl. **oktilpalmitat**

oktiloktadekanoat: gl. **oktilstearat**

oktilpalmitat

$C_{24}H_{48}O_2$

S: oktilheksadekanoat

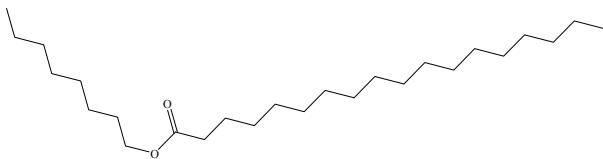
lat.: Octylis palmitas

ang.: Octyl palmitate

ang.S: 2-Ethylhexyl palmitate;
Hexadecanoic acid,
2-ethylhexyl ester;
Palmitic acid, 2-ethylhexyl ester

emoliens, ester palmitinske kisline in 2-ethylheksan-1-ola, brezbarvna voskasta snov (17)

oktilstearat

$C_{26}H_{52}O_2$

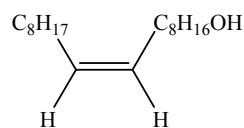
S: oktiloktadekanoat

lat.: Octylis stearas

ang.: Octyl stearate

ang.S: 2-Ethylhexyl octadecanoate;
2-Ethylhexyl stearate;
Octadecanoic acid,
2-ethylhexyl ester;
Stearic acid, 2-ethylhexyl ester

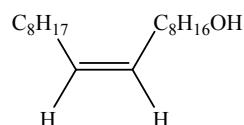
emoliens, ester stearinske kisline in oktanola, skoraj brezbarvna, viskozna tekočina z rahlim vonjem (17)

oleilalkohol

lat.: Alcohol oleicus
ang.: Oleyl alcohol
ang.S: 9-Octadecen-1-ol

(Z)-oktadec-9-en-1-ol;
 $\text{C}_{18}\text{H}_{36}\text{O}$

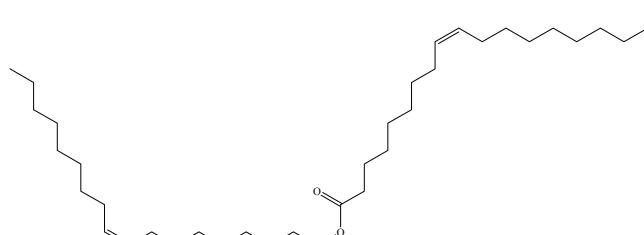
emoliens, stabilizator, zmes nenasičenih in nasičenih dolgoverižnih maščobnih alkoholov, v kateri prevladuje oleilalkohol, bistra, brezbarvna do svetlo rumena viskozna tekočina z rahlim, značilnim vonjem (10)

oleilcetylalkohol

ang.: Oleyl-cetyl alcohol
ang.S: Novol

oleilalkohol: $\text{C}_{18}\text{H}_{35}\text{OH}$
cetylalkohol: $\text{C}_{16}\text{H}_{33}\text{OH}$

emulgator, emoliens, zgoščevalo, zmes dolgoverižnih alkoholov, zlasti oleilalkohola in cetylalkohola, viskozna tekočina z rahlim vonjem

oleiloleat

lat.: Oleylis oleas
ang.: Oleyl oleate
ang.S: 9-Octadecenoic acid,
9-octadecenyl ester;
Oleyl 9-octadecenoate;
Oleic acid, oleyl ester; Cetiol*

emoliens, ester oleinske kisline in oleilalkohola, bistra, viskozna tekočina z značilnim vonjem (17,24)

olivno olje

lat.: Olivae oleum
ang.: Olive oil

emoliens, v kapljicah za oči, nos, ušesa, sestavina za pripravo linimentov, mazil in mil, vehikel za oljne suspenzije za injekcije, v peroralnih kapsulah in raztopinah, v kozmetiki kot topilo, zmes gliceridov maščobnih kislin, med katerimi prevladujejo triglyceridi z oleinsko in palmitinsko kislino, v sledovih so prisotni skvalen in steroli, bistra, svetlorumena ali zelenkasto-rumena prozorna tekočina z značilnim vonjem in rahlim okusom

olivno olje, deviško

lat.: Olvae oleum virginale
ang.: Olive oil, virgin

vehikel, emoliens, olivno olje, pridobljeno s hladnim stiskanjem, bistra, svetlorumena ali zelenkasto-rumena prozorna tekočina z značilnim vonjem in rahlim okusom (10)

olivno olje, rafinirano

lat.: Olvae oleum raffinatum
ang.: Olive oil, refined
ang.S: Pure olive oil

vehikel, emoliens, prečiščeno olivno olje, bistra, brezbarvna ali zelenkasto-rumena prozorna tekočina (10)

olje bombaževega semena

lat.: Gossypii oleum hydrogenatum
lat.S: Oleum gossypii seminis
ang.: Cottonseed oil, hydrogenated
ang.S: Cotton oil, hydrogenated

topilo, emoliens, zmes gliceridov, v katerih prevladujejo enkrat nenasičene maščobne kisline (50%, oleinska kislina), večkrat nenasičene maščobne kisline (21%, linolna kislina) in nasičene maščobne kisline (29%, palmitinska in stearinska kislina), prisotni so tudi tokoferoli in rumen polifenol gosipol, prečiščeno in hidrogenirano olje, pridobljeno iz semen *Gossypium hirsutum*, ali drugih vrst *Gossypium*, bela masa ali prah, ki se pri 57-70°C stali v bledorumeno oljnato tekočino z rahlim vonjem in okusom (7,10)

olje gojenih lososov

lat.: Salmonis domestici oleum
ang.: Salmon oil, farmed

zmes triglyceridov, v katerih je 60-70% dokozaheksaenojske kisline, 25-35% eikozapentaenojske kisline, 40-55% stearidonske kisline, vir omega-3 maščobnih kislin, pridobljeno iz svežih, gojenih *Salmo salar*, bledorožnata tekočina (10)

olje pšeničnih kalčkov, deviško

lat.: Tritici aestivi oleum virginale
ang.: Wheat-germ oil, virgin
ang.S: Triticum vulgare germ oil, virgin

emoliens, vir vitamina E, zmes triglyceridov, v katerih so prisotne linolna, palmitinska, oleinska in linolenska kislina, vsebuje tudi oktakozanol in veliko vitamina E, pridobljen iz pšeničnih kalčkov *Triticum aestivum* s hladnim stiskanjem ali drugo mehansko metodo, bistra, svetlo rumena ali zlatorumena tekočina (10)

olje pšeničnih kalčkov, rafinirano

lat.: Tritici aestivi oleum raffinatum

ang.: Wheat-germ oil, refined

ang.S: Triticum vulgare germ oil, refined

olje, pridobljeno iz pšeničnih kalčkov *Triticum aestivum* s hladnim stiskanjem ali drugo mehansko metodo ali ekstrakcijo ter nato prečiščeno, dodan je lahko ustrezni antioksidant, bistra, svetlo rumena tekočina (10)

olje repičnega semena, rafinirano

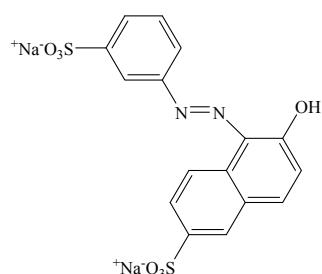
lat.: Rapae oleum raffinatum

ang.: Rapeseed oil, refined

ang.S: Rape oil, refined; Brassica Campestris Oil

nadomestek olivnega olja v linimentih, vsebuje omega-6 in omega-3 nenasicene maščobne kisline, zlasti α -linolensko kislino, prečiščeno olje iz semen *Brassica napus*, in *Brassica campestris*, pridobljeno z mehanskim stiskanjem ali ekstrakcijo, dodan je lahko ustrezni antioksidant, bistra, svetlo rumena tekočina (10)

oranžno GGN

S: E311; C.I. 15980

ang.: Orange GGN

ang.S: Alpha-naphthol Orange;

C.I. Food Orange 2;

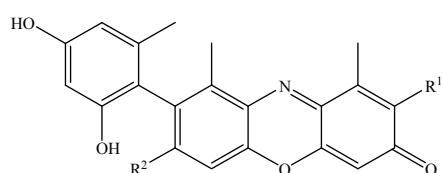
L-Orange 1;

Orange No.1

natrijev (*E*)-6-hidroksi-5-((3-sulfonatofenil)diazenil)naftalen-2-sulfonat;
 $C_{16}H_{10}N_2Na_2O_7S_2$

barvilo iz skupine diazo spojin, oranžen prah (17)

orcein

S: lakmus; E121

ang.: Orcein

ang.S: Archil; Citrus Red 2;

C.I. Natural Red 28;

Lacmus; Litmus; Orchil;

Schultz No.1386

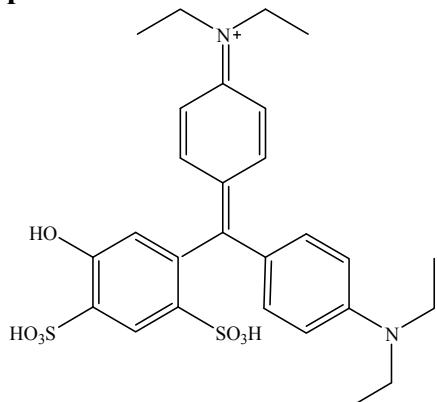
8 glavnih sestavin orceina:

spojina	R ¹	R ²
α -aminoorcein	H	NH ₂
α -hidroksiorcein	H	OH
β -aminoorcein	orcinol-6-il	NH ₂
γ -aminoorcein	orcinol-6-il	NH ₂
β -hidroksiorcein	orcinol-6-il	OH
γ -hidroksiorcein	orcinol-6-il	OH
β -aminoorcein	orcinol-6-il	NH ₂
γ -aminoorcein	orcinol-6-il	NH ₂

orcinol: 5-metilbenzen-1,3-diol

barvilo, rdečerjav prah, strukturno gre za skupino 3H-fenoksazinskih derivatov, izoliranih iz številnih lišajev, ki se uporablja za barvanje bioloških materialov in kot acidobazični indikatorji (8,19)

patentno modro V

S: E131; C.I. 42051

ang.: Patent Blue V

ang.S: Acid Blue 1; Acid Blue V; Acid Bright Azure Z;
Acid Brilliant Blue VF; Acid Brilliant Blue Z;
Acid Brilliant Sky Blue Z;
Acid Leather Blue V;
Aizen Brilliant Acid Pure Blue VH;
Alphazurine 2G; Amacid Blue V; Blue 1084;
1085 Blue; Blue URS; Blue VRS;
Brilliant Acid Blue A Export;
Brilliant Acid Blue V Extra;
Brilliant Acid Blue VS; Brilliant Blue GS;
Bucacid Patent Blue VF; Carmin Blue VS;
Carmine Blue VF; C.I. Acid Blue 1;
C.I. Acid Blue 3; C.I. Acid Blue 1, Sodium salt;
C.I. Food Blue 3;
Cosmetic Green Blue R25396;
Disuldrobene Blue VN; Disulphine VN;
Disulphine Blue VN 150;
Edicol Supra Blue VR;
Erio Brilliant Blue V; Erioglaucine;
Erioglaucine Supra; Fenazo Blue XF;
Fenazo Blue XV; Food Blue 3;
Hexaco Blue VRS; Hexacol Blue VRS;
Hidacid Blue V; Intracid Pure Blue V;
Kiton Pure Blue V; Kiton Pure Blue V.FQ;
L-Blau 3; Leather Blue G;
Lissamine Turquoise VN;
Merantine Blue VF; Patent Blue;
Patent Blue VF;
Patent Blue VF-CF; Patent Blue VF Special;
Patent Blue VS; Pontacyl Brilliant Blue;
Pontacyl Brilliant Blue V; Sodium Blue VRS;
Sodium Patent Blue V;
Sulfacid Brilliant Blue 6J;
Sulfan Blue; Sulphan Blue;
Sumitomo Patent Pure Blue VX;
Tetracid Carmine Blue V; Xylene Blue VS

natrijev 4-{{[4-(dietilamino)fenil][4-(dietiliminijo)-2,5-cikloheksadien-1-iliden]metil}-6-hidroksi-1,3-benzendisulfonat;
 $C_{27}H_{31}N_2O_7S_2Na$

barvilo, temno moder prah ali zrnca, ki lahko pri zaužitju povzroči alergijske reakcije (17,20)

PEG-derivat lanolina

ang.: Macrogol (n) lanolin ether
ang.S: Polyethyleneglycol (n) lanolin ether;
Ethoxylated lanolin alcohol; Ethoxylated wool wax alcohols;
Laneth; PEG-n lanolin ether; Polyoxyethylene (n) lanolin alcohol;
Polyoxyethylene (n) lanolin ether;
Polyoxyethylene (n) lanolin wool wax alcohol ethers

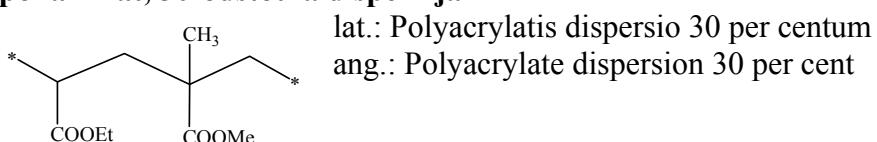
emulgator, zmes etrov lanolinskih alkoholov in makrogolov, bledo rumena trdna snov

pektin

S: E440
lat.: Pectinum
ang.: Pectin
ang.S: Citrus pectin; Genu; Methyl pectin; Methyl pectinate;
Pectinic acid

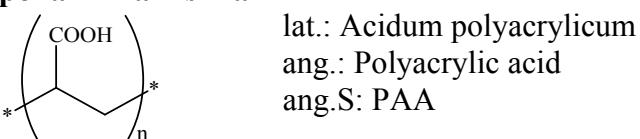
zgoščevalo, vezivo, stabilizator, za izdelavo mikrosfer in mikrokapsul, zmes delnih metilnih estrov poligalakturonske kisline in njihovih natrijevih, kalijevih, kalcijevih in amonijevih soli, pridobljen z vodno ekstrakcijo agrumov ali jabolk, bel, svetlo rumen, svetlo siv ali svetlo rjav prah skoraj brez vonja (8,20,24)

poliakrilat, 30-odstotna disperzija

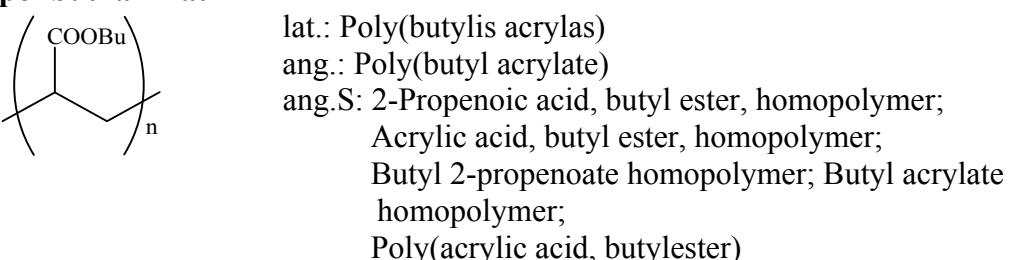
30% vodna disperzija kopolimera etilakrilata in metilmetakrilata s povprečno Mr = 800000, ki lahko vsebuje ustrezni emulgator, motna, bela, rahlo viskozna tekočina (10)

poliakrilna kislina

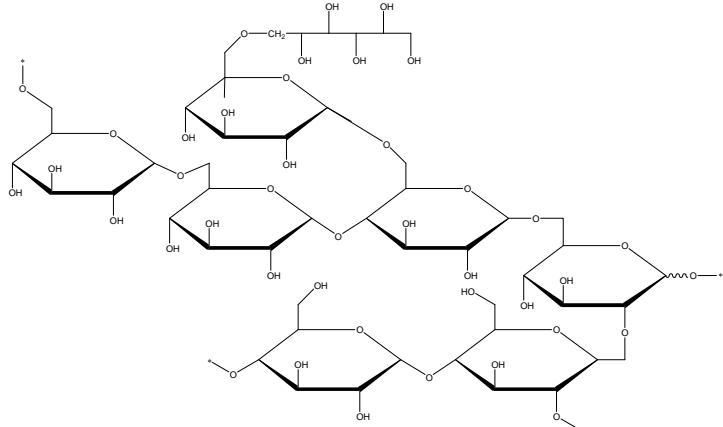
stabilizator emulzij, polimer za pripravo filmskih oblog predvsem za doseganje gastrorezistence, zgoščevalo, vezivo, polimer akrilne kisline, čvrsta steklasta masa (24)

polibutilakrilat

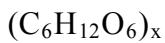

polimer za filmsko oblaganje farmacevtskih oblik, homopolimer butilakrilata, mehka, prosojna, gumi podobna snov

polidekstroza

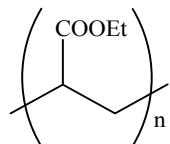

S: E1200
lat.: Polydextrosum
ang.: Polydextrose

stabilizator, zgoščevalo, vlažilo, vehikel, za obloge, granuliranje, vezivo v tabletah, polimer D-glukoze, kjer so monomerne enote naključno povezane med seboj, bel ali skoraj bel nekristaliničen, higroskopen prah, skoraj brez vonja z rahlo sladkim okusom (8,10,20)

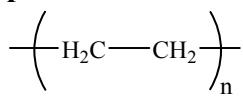
polietilakrilat

lat.: Poly(ethylis acrylas)
ang.: Poly(ethyl acrylate)
ang.S: 2-Propenoic acid, ethyl ester homopolymer;
Acrylic acid, ethyl ester, homopolymer;
Ethyl 2-propenoate homopolymer; Ethyl acrylate homopolymer;
Ethyl acrylate latex; Ethyl acrylate resin;
Poly(acrylic acid,ethylester)

polimer za filmsko oblaganje farmacevtskih oblik, homopolimer etilakrilata s $T_g = -21^\circ C$

polietilen

lat.: Polyethylenum
ang.: Polyethylene
ang.S: Polyethene

vezivo, polnilo, stabilizator emulzij, zgoščevalo, polimer etilena, bela masa z mastnim, voskastim otipom (8)

polietenglilikol: gl. makrogol

polietenglilikol 15 hidroksistearat: gl. makrogol 15 hidroksistearat

polietenglilikol 200: gl. makrogol 200

polietenglilikol 300: gl. makrogol 300

polietenglilikol 400: gl. makrogol 400

polietenglilikol 400 monoricinoleat: gl. makrogol 400 monoricinoleat

polietenglilikol 400 oktadekanoat: gl. makrogol 400 stearat

polietenglilikol 400 stearat: gl. makrogol 400 stearat

polietenglilikol 600: gl. makrogol 600

polietenglilikol 1000: gl. makrogol 1000

polietenglilikol 1000 oktadekanoat: gl. makrogol 1000 stearat

polietenglilikol 1000 stearat: gl. makrogol 1000 stearat

polietenglilikol 1450: gl.makrogol 1450

polietenglilikol 1500: gl.makrogol 1500

polietenglilikol 1550: gl.makrogol 1550

polietenglilikol 2000: gl.makrogol 2000

polietenglilikol 2000 oktadekanoat: gl. makrogol 2000 stearat

polietenglilikol 2000 stearat: gl. makrogol 2000 stearat

polietenglilikol 3000: gl. makrogol 3000

polietenglilikol 3350: gl. makrogol 3350

polietenglilikol 4000: gl. makrogol 4000

polietenglilikol 5000 oktadekanoat: gl. makrogol 5000 stearat

polietenglilikol 5000 stearat: gl. makrogol 5000 stearat

polietenglilikol 6000: gl makrogol 6000

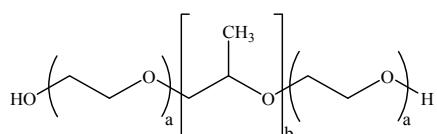
polietenglilikol 8000: gl makrogol 8000

polietenglilikol 20000: gl makrogol 20000

polietenglilikol 35000: gl makrogol 35000

polietenglilikol oleat: gl. makrogol oleat

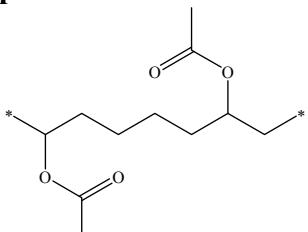
polietilen in polipropilen, blokkopolimer

S: poloksamer
 lat.: Poloxamerum
 ang.: Poloxamer
 ang.S: Pluronic*; Poloxalkol;
 Polyethylene-polypropylene glycol
 copolymer;
 Polyoxyethylene-polyoxypropylene
 copolymer

emulgator, koemulgator, solubilizator, supozitorijska podlaga, za izdelavo krem, mazil in gelov, vezivo, polimer za obloge tablet, drsilo pri tabletiranju, močljivec, stabilizator za emulzije, suspenzije, nanodelce, neionski blokkopolimeri, ki imajo hidrofobno polioksipropilensko jedro in dve hidrofilni polioksietilenski verigi, kar označimo s formulo POE(a)/POP(b)/POE(a), številka XYZ pri posameznem poloksameru približno pomeni:
 $XY \times 100 = Mr$ (polipropilenskega dela),
 $Z \times 10 =$ masni delež (%) polioksietilena
 (7,10)

polietilen in vinilacetat, kopolimer

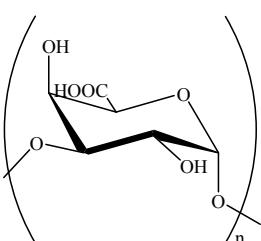

lat.: Polyethylenum et vinylis acetas polymerisatum
 ang.: Polyethylene vinyl acetate
 ang.S: PEVA; Polyethylene-vinyl acetate copolymer;
 Poly(ethylene-co-vinyl acetate)

za izdelavo zapork in gumijastih zamaškov, polimerna, gumi podobna snov, kemično malo reaktivna

polietilenoksid: gl. makrogol

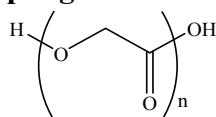
poligalakturonska kislina

ang.: Polygalacturonic acid
 ang.S: Pectic acid;
 Galacturonan

tvorilec hidrogela, polimer galakturonske kisline, povezanih z 1,4- α vezjo, vodotopna, prosojna želatinozna snov

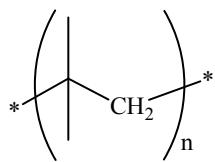
poliglikolna kislina

lat.: Acidum polyglycolicum
 ang.: Polyglycolic acid
 ang.S: Hydroxyacetic acid homopolymer; PGA; Polyglycolide;
 Poly(2-hydroxyacetic acid)

polimer za pripravo farmacevtskih oblik z nadzorovanim sproščanjem, predvsem nanodelcev, sintezen, biorazgradljiv, termoplastičen polimer, ki nastane s polikondenzacijo glikolne kisline, kemijsko je linearни alifatski poliester, bela ali rahlo rumenkasta trdna snov

poliizobutilen

ang.: Polyisobutylene

ang.S: Polyisobutylene resins; Polyisobutylene plastics;

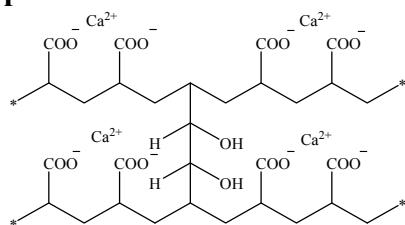
Polyisobutylene waxes; Polyisobutene;

1-propene-2-methyl-homopolymer; Isobutene homopolymer;

Isobutylene homopolymer; Butyl rubber; PIB

zgoščevalo, surovina za izdelavo zamaškov in zapork, homopolimer 2-metil-1-propena, brezbarven, kemično nereaktivni elastomer (17,20)

polikarbofil

lat.: Polycarbophyllum

ang.: Polycarbophil

zgoščevalo, suspendirajoče sredstvo, stabilizator, bioadheziv, premreženi polimer poliakrilne kisline navadno v obliki kalcijeve soli z divinilglikolom, bela do kremno bela zrnca z značilnim vonjem, ki vodi nabrekajo (17)

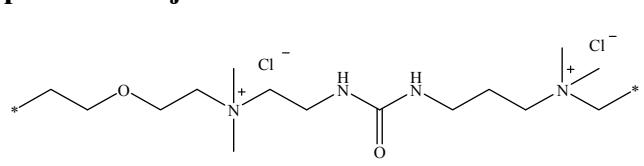
polkvaternij

lat.: Polyquaternium

ang.: Polyquaternium

antistatik, v kozmetičnih izdelkih, lahko deluje šibko protimikrobeno, polikationski polimer

polkvaternij-2

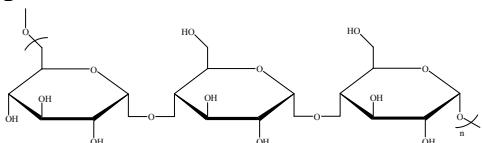

lat.: Polyquaternium-2

ang.: Polyquaternium-2

ang.S: Bis(2-chloroethyl) ether-1,3-bis[3-(dimethylamino)propyl]urea copolymer; Poly[bis(2-chloroethyl)ether 1,3- bis[3-(dimethylamino)propyl]urea] quaternized

polimaltotriosa

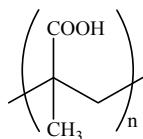

ang.: Polymaltotriose

ang.S: Pullulan

tvorilec filma, adheziv, vezivo, zgoščevalo, sredstvo za kapsuliranje, homopolimer, linearni polisaharid iz ponavljajočih se enot treh D-glukoz, med seboj povezanih z 1,4- α vezjo, ki je z naslednjo enoto povezana preko 1,6- α vezi, bel prah

polimetakrilna kislina

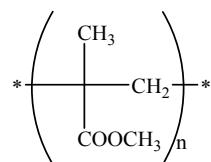
lat.: Acidum polymethacrylicum

ang.: Polymethacrylic acid

ang.S: 2-Methyl-2-propenoic acid homopolymer

za oblaganje farmacevtskih oblik in pripravo mikrogelov, homopolimer metakrilne kisline

polimetilmetakrilat

lat.: Polymethylmethacrylatum

ang.: Polymethylmethacrylate

ang.S: 2-Methyl-2-propenoic acid methyl ester homopolymer;

Methacrylic acid methyl ester polymers;

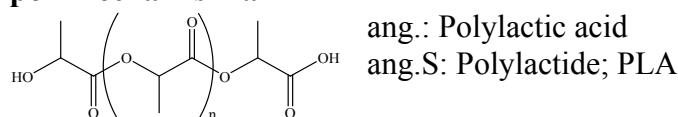
Methyl methacrylate homopolymer;

Methyl methacrylate polymer;

Methyl methacrylate resin; PMMA

za izdelavo mikrosfer za ciljano zdravljenje, za oblikovanje farmacevtskih oblik z nadzorovanim sproščanjem, polimer metilmetakrilata

polimlečna kislina

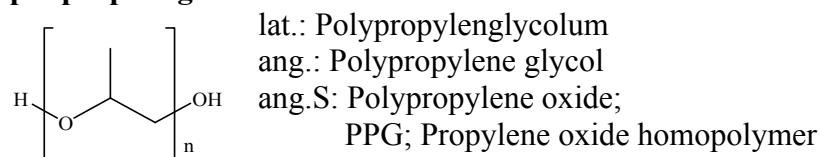
ang.: Polylactic acid

ang.S: Polylactide; PLA

tvori ogrodje za nadzorovano sproščanje, sredstvo za izdelavo mikrosfer in nanodelcev za ciljano zdravljenje, v farmacevtskih oblikah za parenteralno aplikacijo, biorazgradljiv homopolimer, alifatski, termoplastičen poliester mlečne kisline

polioksietilen: gl. makrogol

polipropilenglikol

lat.: Polypropylenglycolum

ang.: Polypropylene glycol

ang.S: Polypropylene oxide;

PPG; Propylene oxide homopolymer

zgoščevalo, polimer propilenglikola, pridobljen s polimerizacijo propilenoksida, bistra, viskozna, brezbarvna ali skoraj brezbarvna tekočina, katere viskoznost je odvisna od molekulske mase (20)

polisorbat

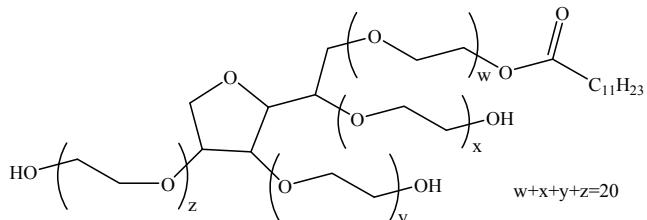
lat.: Polysorbatum

ang.: Polysorbate

ang.S: Polyoxyethylene sorbitan ester; POE sorbitan ester; Tween*

emulgator, solubilizator, hidrofilna neionogena površinsko aktivna snov, kemično delni ester maščobnih kislin in z navadno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, brezbarvna do rumenorjava viskozna tekočina ali poltrdna snov (7,8)

polisorbat 20

S: Tween 20*; E432

lat.: Polysorbatum 20

lat.S: Sorboxaethenum lauricum

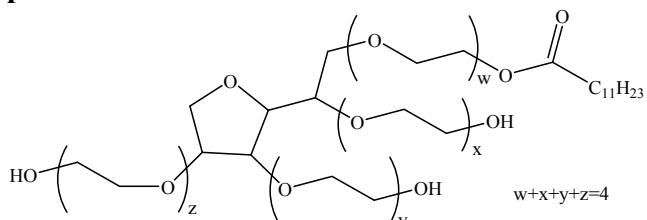
ang.: Polysorbate 20

ang.S: Tween 20*;
Polyoxyethylene (20) sorbitan monolaurate;
Sorbimacrogol laurate 300;
Sorbitan, monododecanote,
poly(oxy-1,2-ethanediyl)
derivatives

polioksielen (20) sorbitan monolavrat;
 $C_{58}H_{114}O_{26}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov lavrinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, brezbarvna do rumeno rjava, viskozna tekočina z rahlim, značilnim vonjem (7,10,17)

polisorbat 21

S: Tween 21*

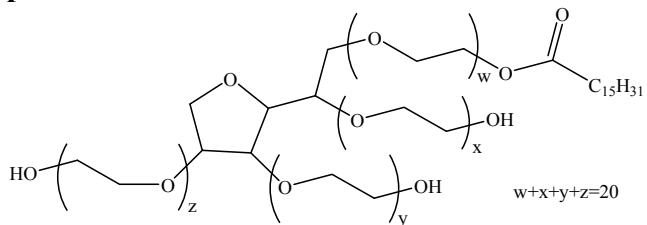
lat.: Polysorbatum 21

ang.: Polysorbate 21

ang.S: Tween 21*;
Polyoxyethylene (4) sorbitan monolaurate

polioksielen (4) sorbitan monolavrat;
 $C_{26}H_{50}O_{10}$

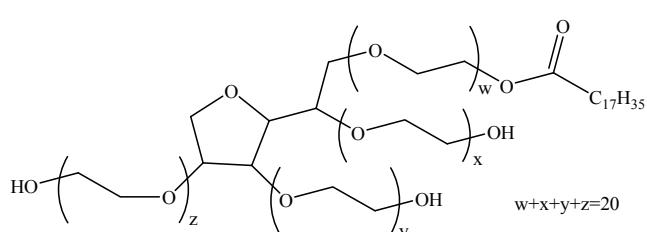
emulgator, solubilizator, polisorbat, rumena, viskozna tekočina (7,17)

polisorbat 40

S: Tween 40*; E434
 lat.: Polysorbatum 40
 lat.S: Sorboxaethenum palmitinicum
 ang.: Polysorbate 40
 ang.S: Tween 40*;
 Polyoxyethylene (20) sorbitan monopalmitate;
 Sorbimacrogol palmitate 300;
 Sorbitan, monohexadecanoate,
 poly(oxy-1,2-ethanediyl)
 derivatives

polioksietilen (20) sorbitan monopalmitat;
 $\text{C}_{62}\text{H}_{122}\text{O}_{26}$

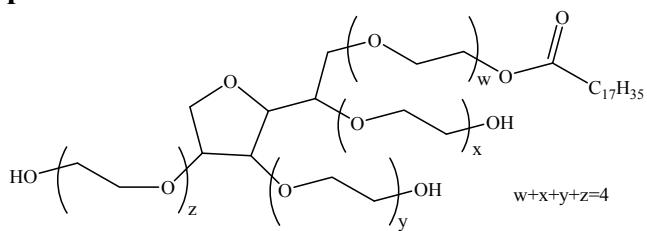
emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov palmitinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, rumena do oranžna, viskozna tekočina ali poltrdna snov z rahlim, značilnim vonjem (7,10,17)

polisorbat 60

S: Tween 60*; E435
 lat.: Polysorbatum 60
 lat.S: Sorboxaethenum stearinicum
 ang.: Polysorbate 60
 ang.S: Tween 60*;
 Polyoxyethylene (20) sorbitan monostearate;
 Sorbimacrogol stearate 300;
 Sorbitan, monooctadecanoate,
 poly(oxy-1,2-ethanediyl)
 derivatives

polioksietilen (20) sorbitan monostearat;
 $\text{C}_{64}\text{H}_{126}\text{O}_{26}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov stearinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, rumenkastorjava poltrdna snov ki pri 25°C postane bistra tekočina (7,10,17)

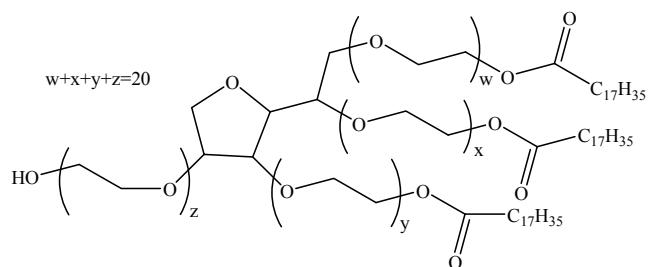
polisorbat 61

S: Tween 61*
 lat.: Polysorbatum 61
 ang.: Polysorbate 61
 ang.S: Tween 61*;
 Polyoxyethylene (4) sorbitan monostearate;
 Sorbitan, monooctadecanoate,
 poly(oxy-1,2-ethanediyl)

polioksietilen (4) sorbitan monostearat;
 $\text{C}_{32}\text{H}_{64}\text{O}_{10}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov stearinske kisline in s približno štirimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, trdna snov (7)

polisorbat 65

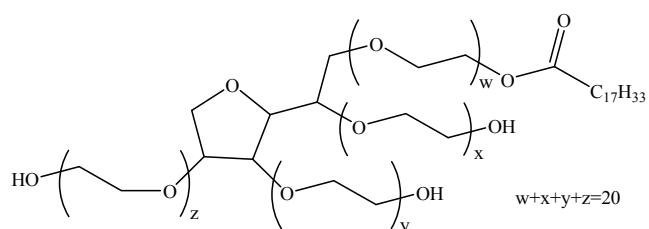

S: Tween 65*; E436
lat.: Polysorbatum 65
ang.: Polysorbate 65
ang.S: Tween 65*;
Polyoxyethylene (20) sorbitan
tristearate

polioksielenilen (20) sorbitan tristearat;
C₁₀₀H₁₉₄O₂₈

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes predvsem triestrov stearinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, temna, trdna voskasta snov z rahlim, značilnim vonjem (7,17,20)

polisorbat 80

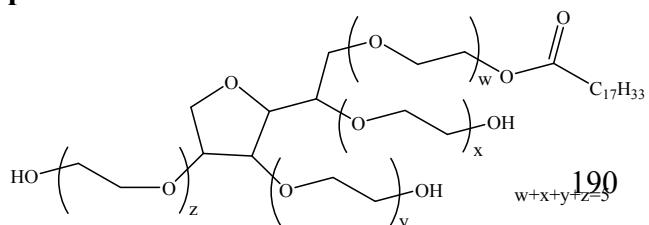

S: Tween 80*; E433
lat.: Polysorbatum 80
lat.S: Sorboxaethenum oleinicum
ang.: Polysorbate 80
ang.S: Tween 80*;
Polyoxyethylene (20) sorbitan
monooleate;
Ethoxylated sorbitan
monooleate;
Olehytan 20;
POE (20) sorbitan monooleate;
Polyoxyethylene sorbitan
oleate;
Polysorban 80;
Sorbimacrogol oleate 300;
Sorbimacrogol oleate;
Sorbitan mono-9-octadecenoate
poly(oxy-1,2-ethanediyl)
derivatives;
Sorethytan 20 monooleate

polioksielenilen (20) sorbitan monooleat;
C₆₄H₁₂₄O₂₆

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov oleinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenskimi skupinami substituiranega sorbitana, citronsko do jantarjevo rumena viskozna tekočina z rahlim, značilnim vonjem (7,8,10,17)

polisorbat 81

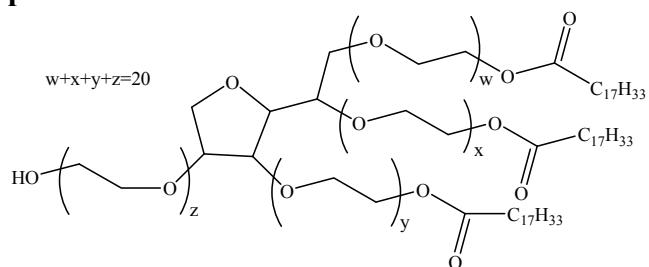
S: Tween 81*
lat.: Polysorbatum 81

ang.: Polysorbate 81
 ang.S: Tween 81*;
 Polyoxyethylene (5) sorbitan
 monooleate

polioksielen (5) sorbitan monooleat;
 $C_{34}H_{64}O_{11}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov oleinske kisline in s približno petimi oksietilenimi skupinami substituiranega sorbitana, bistra, jantarjeva, viskozna tekočina z rahlim vonjem po maščobah (7,17)

polisorbat 85

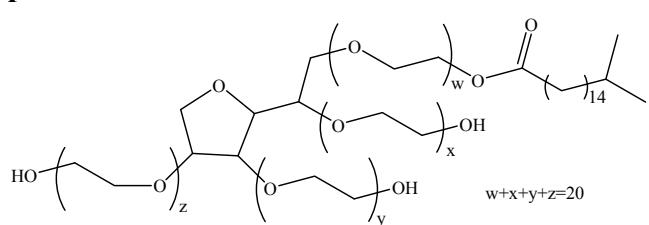

S: Tween 85*
 lat.: Polysorbatum 85
 ang.: Polysorbate 85
 ang.S: Tween 85*;
 Sorbimacrogol trioleate 300;
 Polyoxyethylene (20) sorbitan
 trioleate

polioksielen (20) sorbitan trioleat;
 $C_{100}H_{188}O_{28}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes predvsem triestrov oleinske kisline in s približno dvajsetimi oksietilenimi skupinami substituiranega sorbitana, jantarjeva, viskozna tekočina brez vonja (7,17)

polisorbat 120

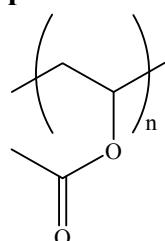

S: Tween 120*
 lat.: Polysorbatum 120
 ang.: Polysorbate 120
 ang. S: Polyoxyethylene 20 sorbitan
 monoisostearate; Tween 120*

polioksielen (20) sorbitan monoizostearat;
 $C_{64}H_{126}O_{26}$

emulgator, solubilizator, polisorbat, zmes delnih estrov izostearinske kisline in s približno dvajsetimi etilenoksidnimi skupinami substituiranega sorbitana, rumena tekočina (7)

polivinilacetat

lat.: Poly(vinylis acetas)

ang.: Poly(vinyl acetate)

ang.S: Acetic acid ethenyl ester homopolymer;

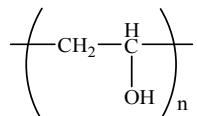
Acetic acid, vinyl ester, polymer; Kollicoat SR;

Poly(vinylacetate); Vinyl acetate homopolymer;

Vinyl acetate polymer; Vinyl acetate resin

za farmacevtske oblike z nadzorovanim sproščanjem, polimer iz vinilacetatnih enot ($n=100-17000$), bel ali skoraj bel prah ali brezbarvna zrnca (10,19)

polivinilalkohol

lat.: Poly(alcohol vinylicus)

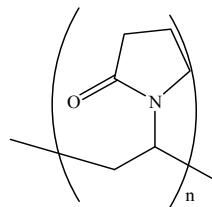
ang.: Polyvinyl alcohol

ang.S: PVA; Vinyl alcohol polymer; Ethenol homopolymer

stabilizator emulzij, suspenzij in nanodelcev, zgoščevalo v farmacevtskih oblikah za oko, drsilo, vezivo, tvorilec filma, v dražirnih prevlekah kot vezivo in za povečanje lepljivosti prahov prvih plasti, v transdermalnih obližih, homopolimer etenola, s stopnjo polimerizacije med 500 in 5000, bel do rumenkastobel prah ali zrnca brez vonja (7,8,10,19)

polivinilacetat ftalat: gl. **vinilacetat in polivinilftalat, kopolimer**

polivinilpirolidon

S: povidon; E1201

lat.: Povidonum

lat.S: Polyvidonum solubile

ang.: Polyvinylpyrrolidone

ang.S: Povidone; Polyvidone;

1-Ethenyl-2-pyrrolidinone polymers;

Hueper's polymer;

Kollidon*; N-Vinylbutyrolactam polymer;

N-Vinylpyrrolidinone polymer;

N-Vinylpyrrolidone polymer;

Poly(1-(2-oxo-1-pyrrolidinyl)ethylene);

Poly(1-vinyl-2-pyrrolidinone) homopolymer;

Poly(1-vinyl-2-pyrrolidinone);

Poly(1-vinylpyrrolidinone);

Poly(2-oxopyrrolidin-1-ethylene);

Poly(N-vinylbutyrolactam); Poly(N-

vinylpyrrolidinone);

Poly(vinylpyrrolidinone); PVP;

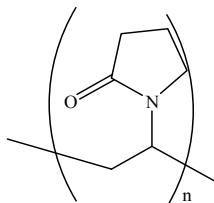
Vinylpyrrolidinone Polymer; Vinylpyrrolidone

polymer

stabilizator, vezivo pri tabletiranju in granuliranju, suspendirajoče sredstvo, polimer za zaščito tabletnih jeder, v dražirnih prevlekah kot vezivo in za povečanje lepljivosti prahov prvih plasti, za izdelavo farmacevtskih oblik z nadzorovanim sproščanjem, linearni polimer N-vinil-2-pirolidinona, glede na število povezanih monomernih enot ima različno K-vrednost, kar kaže na stopnjo polimerizacije in na viskoznost vodne raztopine, višja K-vrednost (številka ob imenu = $\log (\eta_{\text{raztopine}}/\eta_{\text{topila}}) / \text{koncentracija [g/mL]}$) kaže na večjo

viskoznost vodne raztopine posameznega polimera, bel ali bledorumenkast higroskopen prah ali kosmiči (7,8,10,17)

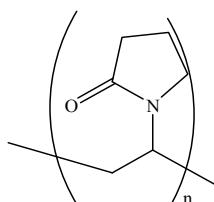
polivinilpirolidon K12

S: povidon K12
lat.: Povidonum 12
ang.: Polyvinylpyrrolidone K 12
ang.S: Povidone K 12;
Kollidon 12 PF*

solubilizator, suspendirajoče sredstvo, zaviralec kristalizacije pri farmacevtskih oblikah za injiciranje, stabilizator parenteralnih suspenzij, polivinilpirolidon s K-vrednostjo 10,2-13,8 in Mr = 2000-3000, skoraj bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi

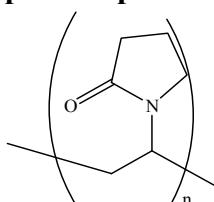
polivinilpirolidon K17

S: povidon K17
lat.: Povidonum K17
ang.: Polyvinylpyrrolidone K 17
ang.S: Povidone K 17; Kollidon 17 PF*

solubilizator, suspendirajoče sredstvo, zaviralec kristalizacije pri farmacevtskih oblikah za injiciranje, stabilizator parenteralnih suspenzij, omogoča vlaženje očesa pri farmacevtskih oblikah za oko, polivinilpirolidon s K-vrednostjo 15,3-18,0 in Mr = 7000-11000, skoraj bel prah z rahlim, značilnim vonjem in brez okusa

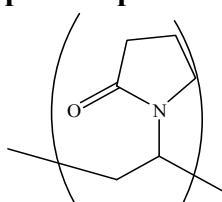
polivinilpirolidon K25

S: povidon K25
lat.: Povidonum K25
ang.: Polyvinylpyrrolidone K 25
ang.S: Povidone K 25;
Kollidon 25*

vezivo v tabletah, kapsulah in zrncih za direktno tabletiranje, solubilizator v farmacevtskih oblikah za peroralno in zunanjo uporabo, stabilizator peroralnih in dermalnih suspenzij, omogoča vlaženje očesa pri farmacevtskih oblikah za oko, pri sladkornem oblaganju zagotavlja homogenost obloge, polimer za filmsko oblaganje, polivinilpirolidon s K-vrednostjo 22,5-27,0 in Mr = 28000-34000, skoraj bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, z rahlim, značilnim vonjem in brez okusa

polivinilpirolidon K30

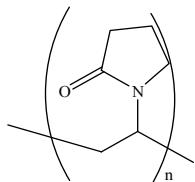

S: povidon K30
lat.: Povidonum K30
ang.: Polyvinylpyrrolidone K 30
ang.S: Povidone K 30;
Kollidon 30*

vezivo v tabletah, kapsulah in zrncih za direktno tabletiranje, solubilizator v farmacevtskih oblikah za peroralno in zunanjo uporabo,

stabilizator peroralnih in dermalnih suspenzij, omogoča vlaženje očesa pri farmacevtskih oblikah za oko, pri slatkornem oblaganju zagotavlja homogenost oblage, polimer za filmsko oblaganje, polivinilpirolidon s K-vrednostjo 27,0-32,4 in Mr = 44000-54000, skoraj bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi

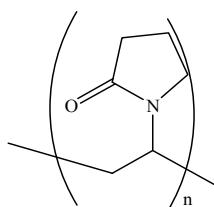
polivinilpirolidon K90

S: povidon K90
lat.: Povidonum K90
ang.: Polyvinylpyrrolidone K 90
ang.S: Povidone K 90;
Kollidon 90 F*

vezivo v tabletah, kapsulah in zrnčih za direktno tabletiranje, stabilizator peroralnih in dermalnih suspenzij, zgoščevalo v etanolno-vodnih peroralnih raztopinah, omogoča vlaženje očesa pri farmacevtskih oblikah za oko, polivinilpirolidon s K-vrednostjo 81,0-96,3 in Mr = 1000000-1500000, skoraj bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi, z rahlim, značilnim vonjem in brez okusa

polivinilpirolidon, premreženi

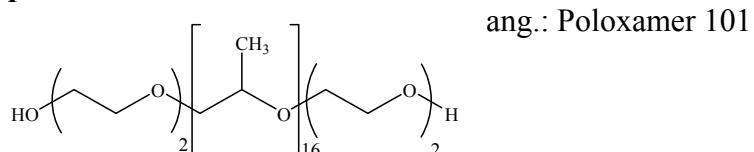
S: krospovidon; E1202
lat.: Crospovidonum
lat.S: Crospolyvidonum
ang.: Polyvinylpolypyrrolidone
ang.S: Crospovidone;
Cross linked homopolymer of 1-ethenyl-2-pyrrolidone;
Crosslinked polyvinylpyrrolidone;
Insoluble cross linked homopolymer of N-vinyl-1-pyrrolidone; Insoluble PVP;
Polyplasdone XL;
PVPP; PVP-P; Vinylbutyrolactam

razgrajevalo v tabletah pripravljenih z direktnim tabletiranjem, z vlažnim in suhim granuliranjem, solubilizator, stabilizator, omogoča hidratacijo brez nastanka gela, premrežen, nevodotopen, sintetičen homopolimer *N*-vinil-2-pirolidona; droben, bel do rumenkastobel higroskopen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi in dobro stisljivostjo brez vonja in okusa (8,10)

polivinilpolipirolidon: gl. **polivinilpirolidon, premreženi**

poloksamer: gl. **polietilen in polipropilen, blokkopolimer**

poloksamer 101

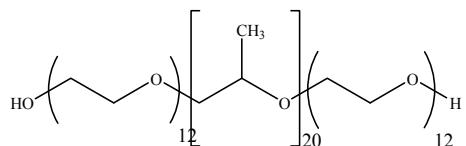

ang.: Poloxamer 101

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(2)/POP(16)/POE(2)

poloksamer 124

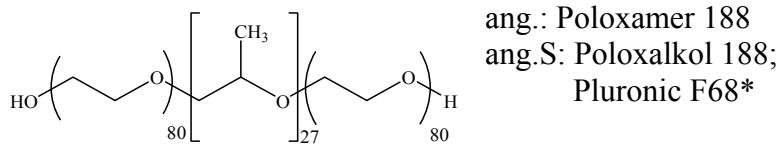
ang.: Poloxamer 124
ang.S: Pluronic L44*

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(12)/POP(20)/POE(12) oziroma z a: 10-15, b:18-23 in Mr 2090-2360; brezbarvna ali skoraj brezbarvna tekočina z rahlim vonjem (7,10)

poloksamer 188

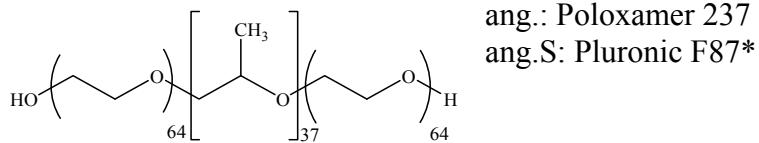
ang.: Poloxamer 188
ang.S: Poloxalkol 188;
Pluronic F68*

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(80)/POP(27)/POE(80) oziroma z a: 75-85, b:25-30 in Mr 7680-9510, bel ali skoraj bel voskast prah ali kosmiči (7,8,10)

poloksamer 237

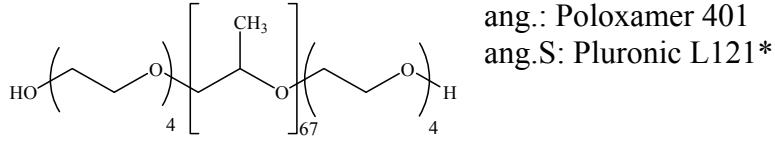
ang.: Poloxamer 237
ang.S: Pluronic F87*

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(64)/POP(37)/POE(64) oziroma z a: 60-68, b:35-40 in Mr 6840-8830, bel ali skoraj bel voskast prah ali kosmiči (7,10)

poloksamer 401

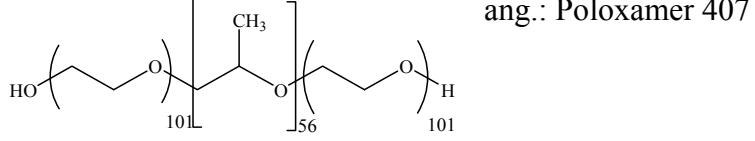
ang.: Poloxamer 401
ang.S: Pluronic L121*

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(4)/POP(67)/POE(4), bel ali skoraj bel voskast prah ali kosmiči (7)

poloksamer 407

ang.: Poloxamer 407

ang.S: Pluroic F 127*

emulgator, polietilen in polipropilen, blokkopolimer s približno strukturo POE(101)/POP(56)/POE(101) ozziroma z a: 95-105, b:54-60 in Mr 9840-14600; bel ali skoraj bel voskast prah ali kosmiči (7,10,20)

povidon: gl. **polivinilpirolidon**

povidon K12: gl. **polivinilpirolidon K12**

povidon K17: gl. **polivinilpirolidon K17**

povidon K25: gl. **polivinilpirolidon K25**

povidon K30: gl. **polivinilpirolidon K30**

povidon K90: gl. **polivinilpirolidon K90**

prečiščena voda

lat.: Aqua purificata

ang.: Water, purified

H₂O

topilo, voda, pridobljena z destilacijo, ionsko izmenjavo, reverzno osmozo ali s katerimkoli drugim ustreznim postopkom iz uradno neoporečne pitne vode, namenjena izdelavi zdravil, razen za tista, za katera sta zahtevani sterilnost in apirogenost, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10,33)

prečiščena voda v vsebnikih

ang.: Purified water in containers

H₂O

prečiščena voda za nadaljnjo uporabo, polnjena in shranjena v predpisanih pogojih, ki zagotavljajo zahtevano mikrobiološko kakovost in ne vsebuje nobenih dodanih snovi, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10,33)

prečiščena voda za nadaljnjo uporabo

ang.: Purified water in bulk

H₂O

prečiščena voda za nadaljnjo uporabo, pridobljena z destilacijo, ionsko izmenjavo, reverzno osmozo ali s katerimkoli drugim ustreznim postopkom iz uradno neoporečne pitne vode, shranjena v predpisanih pogojih, ki preprečujejo rast mikroorganizmov in kakršnokoli drugo kontaminacijo, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10,33)

predgelirani škrob

lat.: Amylum pregelificatum

ang.: Starch, pregelatinised, compressible

polnilo in razgrajevalo v tabletah in kapsulah, vezivo v tabletah, zelo primeren za direktno stiskanje tablet, pridobljen iz koruznega, krompirjevega ali riževega škroba z mehanskim postopkom v prisotnosti vode z/brez segrevanja, pri čemer se delno poruši struktura škroba, čemur sledi sušenje, vsebuje 5% proste amiloze, 15% prostega amilopektina, 80% nemodificiranega škroba, droben do grob, bel do rahlo rumen prah brez vonja z rahlim, značilnim okusom (7,10,18,25)

propan

S: E944

lat.: Propanum

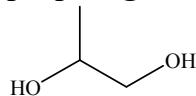
ang.: Propane

ang.S: Allylene; Dimethylmethane; Propine;
Propyl hydride

potisni plin, brezbarven, lahko vnetljiv in eksploziven plin (17,20)

propilenglikol

S: E1520

lat.: Propylenglycolum

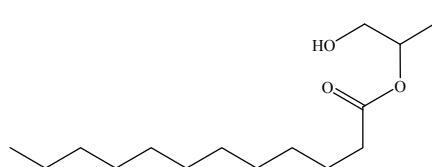
ang.: Propylene glycol

ang.S: α -Propyleneglycol; 1,2-Dihydroxypropane;
1,2-Propanediol; 1,2-Propylene glycol;
Methyl glycol; Methylethylene glycol;
Monopropylene glycol; Propane-1,2-diol

1,2-propandiol;
 $\text{C}_3\text{H}_8\text{O}_2$

topilo, vlažilo, vehikel, plastifikator za filmske obloge, stabilizator emulzij, sotopilo, protimikrobnno in protigliivično delovanje pri topikalni uporabi, bistra, brezbarvna, higroskopna, viskozna tekočina (7,8,10,17,19)

propilenglikol monolavrat

S: E477

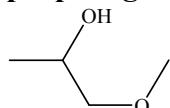
lat.: Propylenglycoli monolauras

ang.: Propylene glycol monolaurate

Primer: 1-hidroksipropan-2-il dodecanoat;
 $\text{C}_{15}\text{H}_{30}\text{O}_3$

emulgator, koemulgator v mikroemulzijah za dermalno uporabo, solubilizator, za peroralno in dermalno uporabo, zmes estrov propilenglikola z 1 ali 2 molekulama lavrinske kisline, v kateri prevladujejo monoestri, brezbarvna ali bledorumenkasta, bistra, viskozna tekočina

propilenglikol monometileter

S: metoksipropilenglikol

lat.: Propylenglycoli monomethylicum aetherum

ang.: Propylene glycol monomethyl ether

ang.S:

Methoxypropylene glycol;

1-Methoxy-2-propanol;

1-Methoxypropan-2-ol;

2-Methoxy-1-methyl ethanol;

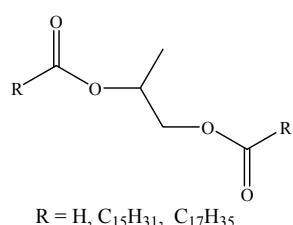
Methoxy propanol; PGME

Primer: 1-metoksiropan-2-ol;

C₄H₁₀O₂

topilo, metileter propilenglikola, brezbarvna tekočina s prijetnim vonjem (17)

propilenglikol monopalmitat stearat

R = H, C₁₅H₃₁, C₁₇H₃₅

S: E477

lat.: Propylenglycoli monopalmitostearas

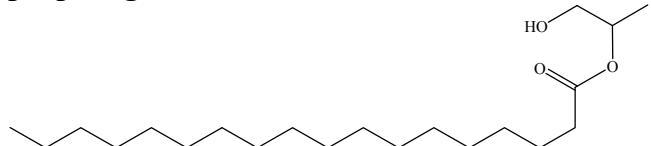
ang.: Propylene glycol monopalmitostearate

ang.S: Propylene glycol stearate;

Prostearin

emulgator, stabilizator, zmes estrov propilenglikola z 1 ali 2 molekulama palmitinske ali stearinske kisline, v kateri znaša delež monoestrov vsaj 50,0%, palmitinska in stearinska kislina pa skupaj zavzemata vsaj 90,0% vseh prisotnih maščobnih kislin; bela ali skoraj bela voskasta snov z rahlim vonjem po maščobah (10)

propilenglikol monostearat

lat.: Propylenglycoli monostearas

ang.: Propylene glycol monostearate

ang.S: 1,2-Propanediol, monostearate;

2-Hydroxypropylstearat;

Octadecanoic acid, monoester with 1,2-propanediol;

Stearic acid, monoester with

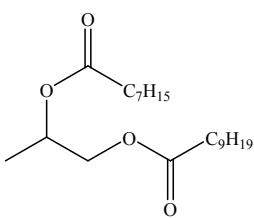
1,2- propanediol

Primer: 1-hidroksipropan-2-il stearat;

C₂₁H₄₂O₃

emulgator, stabilizator, zmes mono- in diestrov stearinske in palmitinske kisline s propilenglikolom, bela trdna snov v obliki kroglic ali kosmičev (17,20)

propilenglikoldikaprilat dikaprinat

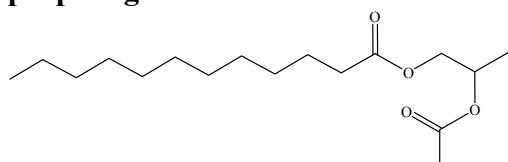

lat.: Propylenglycoli dicaprylocapras
ang.: Propylene glycol dicaprylocaprate
ang.S: Propylene glycol dicaprylate/dicaprate;
Propylenglycoloctanoatdecanoat

Primer: 2-(oktanoiloksi)propil dekanoat;
 $C_{21}H_{40}O_4$

vehikel v farmacevtskih oblikah za peroralno in dermalno aplikacijo, oljna faza mikroemulzij za dermalno uporabo, zmes diestrov propilenglikola in nasičenih maščobnih kislin, predvsem kaprilne in kaprinske kisline, skoraj brezbarvna do svetlo rumena, viskozna tekočina (10)

propilenglikoldilavrat

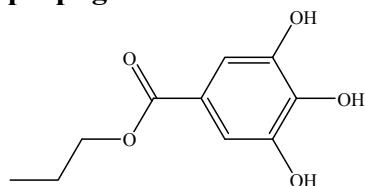
propan-1,2-diil didodekanoat;
 $C_{27}H_{52}O_4$

S: E477

lat.: Propylenglycoli dilauras
ang.: Propylene glycol dilaurate
ang.S: Propylene dilaurate

solubilizator, zmes mono- in diestrov propilenglikola z lavrinsko kislino, v kateri je prisotno vsaj 70,0% diestrov in največ 30,0% monoestrov, lavrinska kislina zavzema vsaj 95,0% vseh prisotnih maščobnih kislin, sledi miristinska kislina z največ 3,0%, kaprinska kislina z največ 2,0%, palmitinska kislina z največ 1,0% in druge maščobne kisline; brezbarvna ali bledorumenkasta, bistra oljna tekočina (10)

propilgalat

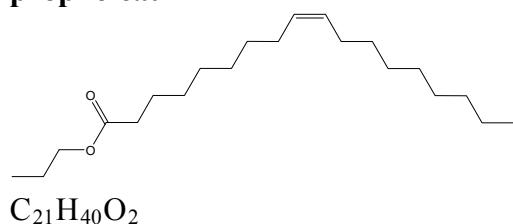
S: E310

lat.: Propylis gallas
ang.: Propyl gallate
ang.S: 3,4,5-Trihydroxybenzene-1-propylcarboxylate;
3,4,5-Trihydroxybenzoic acid
n-propyl ester;
Benzoic acid, 3,4,5-trihydroxy-,
propyl ester;
Gallic acid, propyl ester;
n-Propyl 3,4,5-trihydroxybenzoate;
n-Propyl ester of
3,4,5-trihydroxybenzoic acid;
n-Propyl gallate;
Propyl 3,4,5-trihydroxybenzoate

propil 3,4,5-trihidroksibenzoat;
 $C_{10}H_{12}O_5$

antioksidant, ester galne kisline in 1-propanola, bel ali skoraj bel kristaliničen prah z rahlim, značilnim vonjem in grenkim, adstringentnim okusom (7,8,10,17,19)

propiloleat

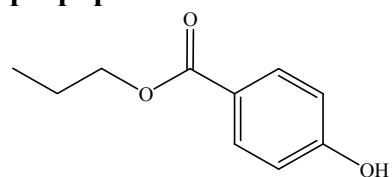

lat.: Propylis oleas
ang.: Propyl oleate
ang.S: Propyl 9-octadecenoate;
Oleic acid, propyl ester

topilo, ester oleinske kisline in propanola, brezbarvna do bledo rumena tekočina (17)

propilparaben: gl. propilparahidroksibenzoat

propilparahidroksibenzoat

S: propilparaben; E216

lat.: Propyl parahydroxybenzoas

ang.: Propyl p-hydroxybenzoate

ang.S: Propylparaben; Propagin; Propylis oxybenzoas;

p-Hydroxybenzoic acid propyl ester;

4-Hydroxybenzoic acid propyl ester;

p-Hydroxypropyl benzoate;

Propyl 4-hydroxybenzoate;

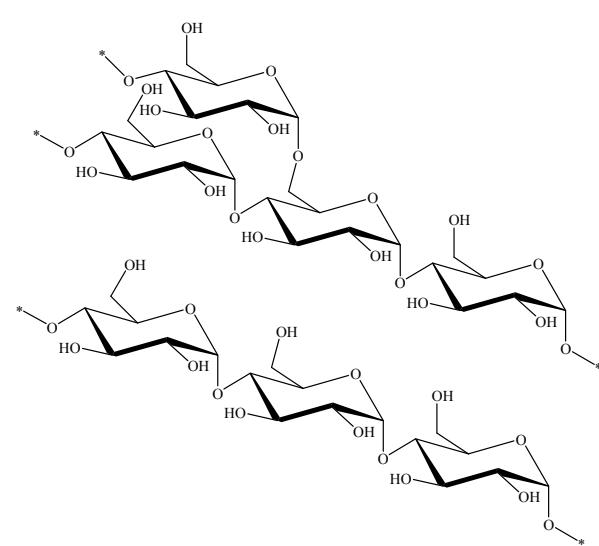
n-Propyl p-hydroxybenzoate

propil 4-hidroksibenzoat;

C₁₀H₁₂O₃

konzervans, propilni ester 4-hidroksibenzojske kisline, bel kristaliničen prah brez vonja in okusa (7)

pšenični škrob

lat.: Tritici amyllum

ang.: Wheat starch

razgrajevalo, polnilo v trdnih peroralnih FO, škrob, pridobljen iz kariopsisa rastline *Triticum aestivum*, zelo droben, bel ali skoraj bel prah (10)

pšenični škrob, predgeliran

lat.: Tritici amyllum pregelificatum

ang.: Wheat starch, pregelatinised
razgrajevalo, predgeliran škrob iz rastline *Triticum aestivum*, disperzibilen v hladni vodi

Pulvis conservans

lat.: Pulvis conservans

konzervans, zmes metilparabena in propilparabena v razmerju 1:2, bel kristaliničen prah

rastlinsko oglje

S: E153

lat.: Carbo medicinalis vegetabilis

ang.: Vegetable carbon

ang.S: Carbon black; Carbon vegetal;

Channel black; Vegetable black

barvilo, črn prah, pridobljen s suho destilacijo rastlinskega materiala z manjšo specifično površino, kot jo ima aktivirano oglje

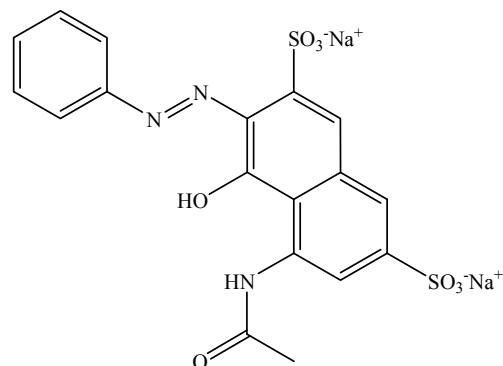
rastlinsko olje, hidrogenirano

lat.: Oleum vegetabilis

ang.: Vegetable oil, hydrogenated

drsilo pri tabletiraju in kapsuliraju, v mazilih in supozitorijskih podlagah, oljni vehikel, vezivo v tabletah, za uravnavanje viskoznosti v tekočih oljnih in poltrdnih farmacevtskih oblikah, zmes trigliceridov maščobnih kislin rastlinskega izvora, skoraj bel, droben prah, ki se pri segrevanju stali do bledorumene viskozne tekočine (7)

rdeče 2G

S: E128; C.I. 18050

ang.: Red 2G

ang.S: 1379 Red; Acetyl Red G;

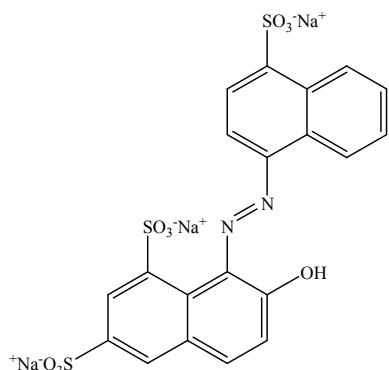
Acetyl Red J; Acetyl Rose 2GL;
Acid Bright Red; Acid Brilliant Red;
Acid Fast Red 3G; Acid Fast Red Egg;
Acid Leather Red KG; Acid Naftol Red G;
Acid Phloxine GA; Acid Red 1;
Acid Red 2G; Acid Red GA;
Acidal Brilliant Red 2G; Acidine Red G;
Acilan Naphthol Red G;
Ahcocid Carmine 2G; Amacid Phloxine;
Amido Naphthol Red 2G;
Amido Naphthol Red G;
Amido Naphthol Red GA; Amido Red 2G;
Amidonaphthol red G; Ariavit Red 2G;
Atul Acid Geranine G; Azo Geranine 2G;
Azo Geranine 2GA; Azo Phloxine GA;
Azo Phloxine GA-CF; Azo Rhodine 2G;
Azofloxin; Azogeranine;
Azonaphthol Red J; Azophloxine;
Belacid Phloxine G;

Brilliant Acid Red G;
 Brilliant Acid Rosamine 2G brilliant;
 Colacid Red G; Bucacid Fast Crimson;
 C.I. Acid Red 1, Disodium salt;
 C.I. Acid Red 1; C.I. Food Red 10;
 Calcocid Phloxine 2G;
 Cetil Light Red GG;
 CI Food Red 10;
 Edicol Supra Geranine 2G;
 Edicol Supra Geranine 2GS;
 Egacid Red G; Eniacid Light Red 3G;
 Erio Floxine 2G; Erio Floxine 2GN;
 Ext. D & C Red No. 11; Fast Crimson GR;
 Fast Drimson GR;
 Fenazo Red B; Food Red 10;
 Geranine 2GS; Hastings Carmine 2G;
 Hexacol Red 2G; Hexalan Red 2G;
 Hidacid Fast Crimson;
 Hispacid Fast Carmoisine G; Ink Red JSN;
 Java Naphtol Red G; Kiton Red 2G;
 Kiton Red G; Leather Red G;
 Lissamine Red 2G; Naphthazine Rose 2G;
 Naphtocard Red 2G; Phloxine 2G;
 Phloxine G; Pontacyl Carmine 2G;
 Red 2G; Solar Fast Red 3G;
 Unitertracid Red 2G;
 Vondacid Light Red NG

natrijev 5-acetamido-4-hidroksi-3-(fenildiazenil)naftalen-2,7-disulfonat;
 $C_{18}H_{13}N_3Na_2O_8S_2$

barvilo, ki se uporablja v farmaciji, prehrabbeni in kozmetični industriji, diazo spojina, temno rdeč prah, ki daje z vodo intenzivno rdečo raztopino z modrikastim pridihom, odporen na svetlobo, kisline in baze (17)

rdeče 4R

S: E124; C.I. 16255

ang.: Ponceau 4R

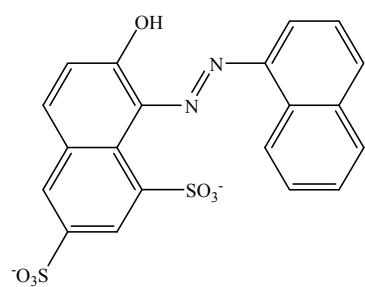
ang.S: 1578 Red; Acid Brilliant Scarlet 3R;
 Acid Ponceau 4R; Acid Red 18;
 Acid Scarlet 3R; Acid Scarlet 3RZ;
 Acid Scarlet 4R; Acidal Bright Ponceau 3R;
 Acilan Scarlet V3R; Aizen Brilliant Scarlet 3RH;
 Aluminum Lake Ponceau 4RE;
 Atul Acid Scarlet 3R;
 Atul Scarlet F; Brilliant Ponceau 3R;
 Brilliant Ponceau 3RF; Brilliant Ponceau 4R;
 Brilliant Ponceau 4RC; Brilliant Ponceau 4RC;
 Brilliant Ponceau 5R; Brilliant Scarlet 3R;
 Brilliant Scarlet 4R; Brilliant Scarlet;

Bucacid Brilliant Scarlet 3R Calcocid;
 Brilliant Scarlet 3RN;
 C.I. Acid Red 18, Trisodium salt; C.I. Acid Red 18;
 C.I. Food Red 7; Certicol Ponceau 4RS;
 CI Food Red 7; Cilefa Ponceau 4R; Coccin Red;
 Coccine Nouvelle; Cochineal Red 4R;
 Cochineal Red A; Colacid Ponceau 4R;
 Crimson SX; Curol Bright Red 4R;
 Daishiki Brilliant Scarlet 3R;
 Edicol Supra Ponceau 4R;
 Eurocert Cochineal Red A;
 Fenazo Scarlet 3R; Food Red 6; Food Red 7;
 Food Red No. 102; HD Ponceau 4R;
 Hexacol Ponceau 4R; Hidacid Fast Scarlet 3R;
 Hispacid Brilliant Scarlet 3RF; Java Scarlet 3R;
 Kayaku Acid Brilliant Scarlet 3R;
 Kayaku Food Colour Red No. 102;
 Kiton Scarlet 4R;
 Kochineal Red A for Food;
 Naphthalene Ink Scarlet 4R;
 Naphthalene Scarlet 4R;
 Naphthalene Scarlet 4RS; Neklacid Red 3R;
 Neklacid Red 4R; New Coccin; New Coccine;
 Ponceau 4R; Ponceau 4RE.FQ; Ponceau 4RF;
 Ponceau 4RT; Pontacyl Scarlet RR; Purple Red;
 Purple SX; Rakuto Brilliant Scarlet 3R;
 San-Ei Brilliant Scarlet 3R; Schultz Nr. 213;
 Strawberry Red A Geigy; SX Purple;
 Symulon Acid Brilliant Scarlet 3R;
 Takaoka Brilliant Scarlet 3R; Victoria Scarlet 3R;
 Victoria Scarlet Red

natrijev 7-hidroksi-8-((4-sulfonatonaftalen-1-il)diazenil)naftalen-1,3-disulfonat;
 $C_{20}H_{11}N_2Na_3O_{10}S_3$

barvilo, po strukturi diazo spojina, rdeč prah, ki daje z vodo škrlatno rdečo raztopino,
 dobro odporen na svetlobo (17)

rdeče 6R

S: E126; C.I. 16290

ang.: Ponceau 6R

ang.S: Acid Red 41; Acid Red 44; Acilan Ponceau 6R;
 Brilliant crystal scarlet 6R;
 C.I. Acid Red 41, Tetrasodium salt; C.I. Acid Red 41;
 C.I. Food Red 8; Crystal ponceau 6R; Crystal scarlet;
 Eurocert Ponceau 6R; Hispacid Brilliant Scarlet;
 l-Red 5; Neklacid Red 6R; Ponceau 6R;
 Ponceau 6RA; Ponceau 6RPA;
 Ponceau Red 6R; Scarlet 6R

natrijev 7-hidroksi-8-(naftalen-1-ildiazenil)naftalen-1,3-disulfonat;
 $C_{20}H_{12}N_2Na_2O_7S_2$

barvilo, po strukturi diazo spojina, rdeč prah, ki se uporablja za barvanje fibrinskih vlaken v histologiji (17)

redko tekoči parafin

lat.: Paraffīnum perliquidum
lat.S: Paraffīnum liquidum tenuē,
Paraffīnum liquidum leve
ang.: Light liquid paraffin
ang.S: Light liquid petrolatum; Light mineral oil;
Light white mineral oil; Spray paraffin

emoliens v mazilnih podlagah in raznih dermalnih farmacevtskih oblikah, mazivo, vehikel, topilo, drsilo pri tabletah in kapsulah, za pospeševanje penetracije pri transdermalnih farmacevtskih oblikah, v kozmetiki, v farmacevtskih oblikah za oko, zmes prečiščenih, tekočih, nasičenih ogljikovodikov, pridobljenih iz petroleja, brezbarvna, prozorna, viskozna (manj kot tekoči parafin) tekočina (7,10)

ribje olje

lat.: Iecoris aselli oleum
ang.: Cod-liver oil, farmed

olje iz svežih jeter gojenih polenovk *Gadus morhua*, ki vsebuje eikozapentaenojsko in dokozaheksanojsko kislino, vitamina A (600-2500 IU/g) in D₃ (60-250 IU/g), bistra, rumenkasta, viskozna tekočina z značilnim, rahlim vonjem po ribah, ki se uporablja v mazilih za opeklne in površinske rane

ribje olje (vrsta A)

lat.: Iecoris aselli oleum A
ang.: Cod-liver oil (type A)

prečiščeno maščobno olje, pridobljeno iz svežih jeter *Gaclus morhua L.* in drugih vrst *Gadidae*, ki vsebuje 600 IU (180µg) do 2500 IU (750µg) vitamina A/gram in 60 IU (1,5µg) do 250 IU (6,25µg) vitamina D₃/gram; bistra, rumenkasta, viskozna tekočina (10)

ribje olje (vrsta B)

lat.: Iecoris aselli oleum B
ang.: Cod-liver oil (type B)

prečiščeno maščobno olje, pridobljeno iz svežih jeter *Gaclus morhua L.* in drugih vrst *Gadidae*, ki vsebuje 600 IU (180µg) do 2500 IU (750µg) vitamina A/gram in 60 IU (1,5µg) do 250 IU (6,25µg) vitamina D₃/gram; bistra, rumenkasta, viskozna tekočina (10)

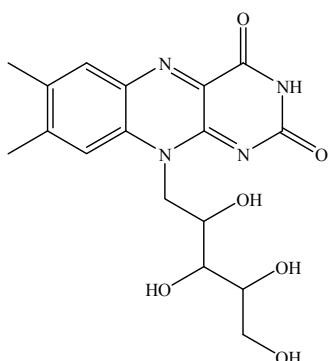
ribje olje, bogato z omega-3-kislinami

lat.: Piscis oleum omega-3 acidis abundans

ang.: Fish oil, rich in omega-3-acids

prečiščeno olje iz rib družine *Engraulidae*, *Carangidae*, *Clupeidae*, *Osmeridae*, *Scombridae*, *Ammodytidae*, ki vsebuje vsaj 13,0% eikozapentaenojske kisline, izražene v trigliceridih, vsaj 9,0% dokozaheksanojske kisline, izražene v trigliceridih in vsaj 28,0% omega-3-kislin, izraženih v trigliceridih; bledo rumena tekočina (10)

riboflavin

S: E101

ang.: Riboflavine

ang.S: Vitamin B₂; Vitamin G; Beflavine;
Flavaxin; Flaxain; Hyflavin;
Hyre; Lactoflavine; Ribipca;
Riboderm; Riboflavinquinone

7,8-dimetil-10-(2,3,4,5-tetrahidrokspentil)benzo[g]pteridin-2,4(3H,10H)-dion;
 $C_{17}H_{20}N_4O_6$

barvilo oranžne barve in vitamin iz skupine vitaminov B (B₂), gradnik kofaktorjev flavinadenindinukleotida (FAD) in flavinmononukleotida (FMN), ki imata pomembno vlogo pri redoks reakcijah v organizmu, rumen ali oranžnorumen kristaliničen prah (8,10,17)

ricinovo olje

lat.: Ricini oleum

ang.: Castor oil

ang.S: Crystal crown; Crystal O; Oil of palma christi;
Phorbyol; Tangantangan oil

emoliens, oljni vehikel, topilo v intramuskularnih injekcijah, v mazilih in kremah za dermalno uporabo, v peroralnih tabletah in kapsulah, zmes trigliceridov z ricinolno (87%), oleinsko (7%), linolno kislino (3%), palmitinsko (2%) in drugimi dolgoverižnimi karboksilnimi kislinami, pridobljeno iz rastline *Ricinus communis*, bledorumenkasta ali skoraj brezbarvna prozorna, bistra, viskozna tekočina z rahlim vonjem in okusom (7,19,20)

ricinovo olje, deviško

lat.: Ricini oleum virginale

ang.: Castor oil, virgin

vehikel, ricinovo olje, pridobljeno s hladnim stiskanjem, bistra, skoraj brezbarvna ali rahlo rumenkasta, viskozna, higroskopna tekočina (10)

ricinovo olje, hidrogenirano

lat.: Ricini oleum hydrogenatum

ang.: Castor oil, hydrogenated

vehikel, zgoščevalo v kremah in emulzijah za dermalno uporabo, drsilo pri tabletah in kapsulah, sredstvo za podaljšano sproščanje, v peroralnih tabletah in kapsulah za podaljšano sproščanje, tvori obloge ali trdni matriks, ricinovo olje, pridobljeno po različnih postopkih in nato hidrogenirano, zmes trigliceridov, zlasti z 12-hidroksistearinsko kislino, skoraj bel do bledorumenkast droben prah, masa ali kosmiči (7,10)

ricinovo olje, polioksietilirano

lat.: Macrogoliglyceroli ricinoleas

ang.: Polyethoxylated castor oil;

ang.S: PEG-X castor oil, (X: 7, 35, 36, 40);

Polyoxyl castor oil; Cremophor*

emulgator, solubilizator, topilo, ricinovo olje, v katerem prevladuje ricinoil glicerol, etoksiliran s 30-50 oksietilenskimi enotami, manjši delež predstavlja makrogol ricinoleat, bistra, rumena viskozna tekočina ali poltrdna snov (7)

ricinovo olje, polioksil 40 hidrogenirano

lat.: Macrogoliglyceroli 40 ricini oleum hydrogenatum

ang.: PEG-40 hydrogenated castor oil

ang.S: Polyoxyl 40 hydrogenated castor oil

emulgator, solubilizator, polioksietilirano ricinovo olje, v katerem prevladuje trihidroksistearatni ester etoksiliranega glicerola (40-45 oksietilenskih enot v posamezni molekuli), manjši del predstavlja makrogol trihidroksistearat in prosti glikoli, bela do rumenkasta poltrdna snov z rahlim, značilnim vonjem in skoraj brez okusa (7)

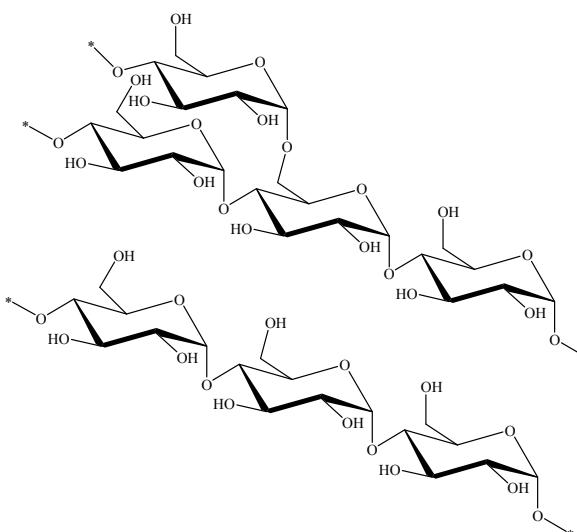
ricinovo olje, rafinirano

lat.: Ricini oleum raffinatum

ang.: Castor oil, refined

vehikel, ricinovo olje, pridobljeno po različnih postopkih in nato prečiščeno, bistra, skoraj brezbarvna ali rahlo rumenkasta, viskozna, higroskopna tekočina (10)

ižev škrob

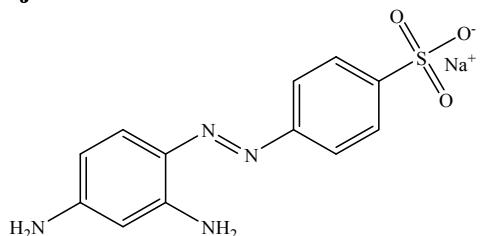
lat.: Oryzae amyllum

ang.: Rice starch

razgrajevalo, škrob pridobljen iz kariopsisa rastline *Oryza sativa*, zelo droben, bel prah, izjemoma so lahko

prisotna zrnca z razpokami ali nepravilnostmi na robu (10)

rjavo FK

S: E154

ang.: Brown FK

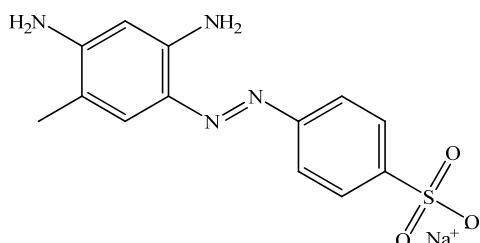
ang.S: Chocolate Brown FK;

CI Food Brown 1;

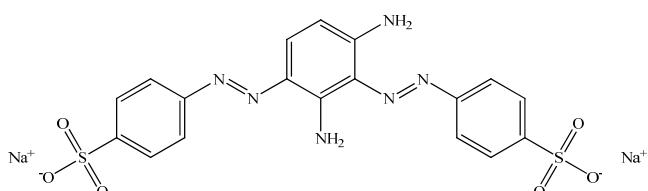
Kipper brown;

Marron FK

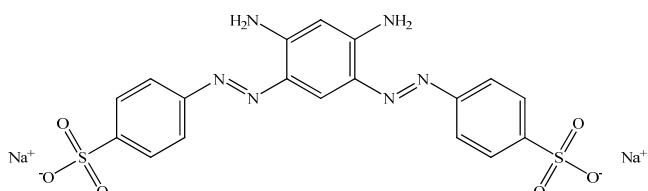
natrijev 4-(2,4-diaminofenilazo)benzenesulfonat;
 $C_{12}H_{11}N_4NaO_3S$

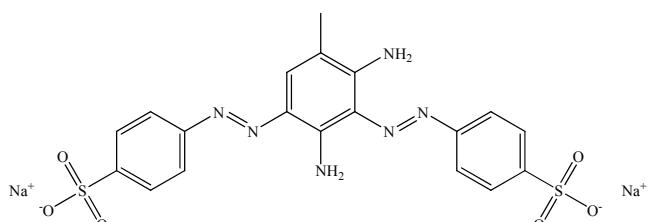
natrijev 4-((2,4-diamino-5-methylphenyl)diazenil)benzenesulfonat;
 $C_{13}H_{13}N_4NaO_3S$

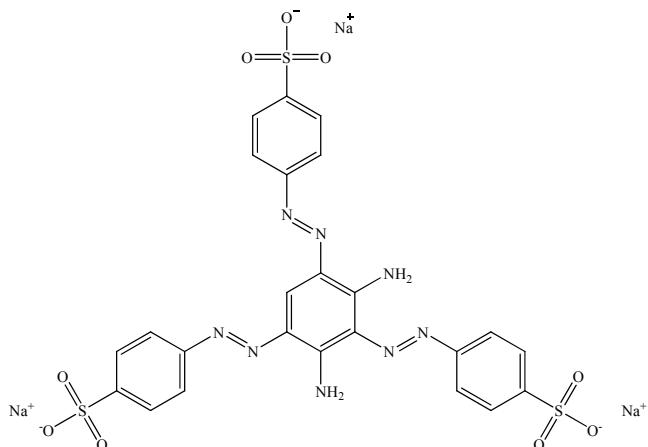
natrijev 4,4'-(2,4-diamino-1,3-fenilen)bis(diazen-2,1-diil)benzenesulfonat;
 $C_{18}H_{14}N_6Na_2O_6S_2$

natrijev 4,4'-(4,6-diamino-1,3-fenilen)bis(diazen-2,1-diil)benzenesulfonat;
 $C_{18}H_{14}N_6Na_2O_6S_2$

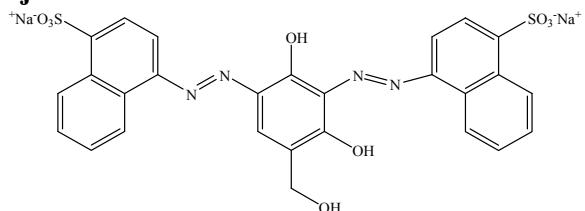
natrijev 4,4'-(2,4-diamino-5-methyl-1,3-fenilen)bis(diazen-2,1-diil)benzenesulfonat;
 $C_{19}H_{16}N_6Na_2O_6S_2$

natrijev 4,4',4''-(2,4-diaminobenzen-1,3,5-triil)tris(diazen-2,1-diil)tribenzensulfonat;
 $C_{24}H_{17}N_8Na_3O_9S_3$

barvilo, zmes šestih azobarvil, rdečerjav prah ali zrnca, ki lahko povzroči alergijske reakcije

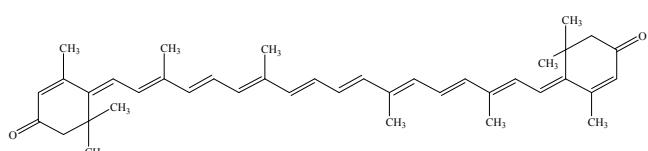
rjava HT

natrijev 4,4'-(2,4-dihidroksi-5-(hidroksimetil)-1,3-fenilen)bis(diazen-2,1-diil)dinaftalen-1-sulfonat;
 $C_{27}H_{18}N_4Na_2O_9S_2$

barvilo, diazo spojina, ki lahko povzroča alergijske reakcije, rdečkastorjav prah

rodoksantin

(4E,4'E)-4,4'-(2E,4E,6E,8E,10E,12E,14E,16E)-3,7,12,16-tetrametiloktadeka-2,4,6,8,10,12,14,16-oktaen-1,18-diiliden)bis(3,5,5-trimetilcikloheks-2-enon);
 $C_{40}H_{50}O_2$

barvilo, ksantofilni derivat, ki se nahaja v nekaterih rastlinah in perju nekaterih ptic, v trdnem stanju je v obliki vijoličastih kristalov

S: E155; C.I. 20285

ang.: Brown HT

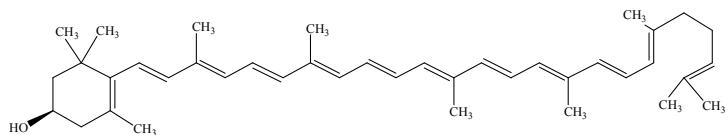
ang.S: Chocolate Brown HT;

CI Food Brown 3;

Marron HT

S: E161f

ang.: Rhodoxanthin

rubiksantin

S: E161d; C.I. 75135
ang.: Rubixanthin
ang.S: Natural yellow 27;
(3R)-beta,psi-caroten
-3-ol

(*R*)-4-((1*E*,3*E*,5*E*,7*E*,9*E*,11*E*,13*E*,15*E*,17*E*,19*E*)-3,7,12,16,20,24-heksametilpentakoza-1,3,5,7,9,11,13,15,17,19,23-undekaenil)-3,5,5-trimetilcikloheks-3-enol;
 $C_{40}H_{56}O$

barvilo, naravni ksantofilni pigment v obliki rdečoranžnih igličastih kristalov s kovinskim sijajem (8)

rumeni vazelin

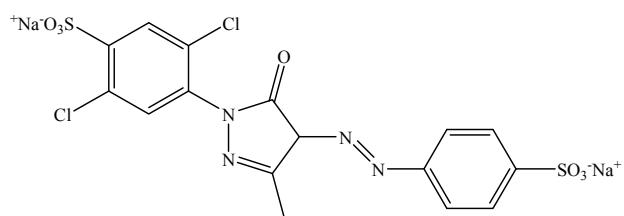
lat.: Vaselineum flavum
ang.: Paraffin, yellow soft
ang.S: Mineral jelly; Paraffinum molle flavum;
Petrolatum; Petroleum jelly; Yellow petrolatum;
Yellow petroleum jelly

mazilna podlaga, emoliens, v kremah in transdermalnih farmacevtskih oblikah, zmes nasičenih, nenasicičenih, cikličnih in aromatičnih ogljikovodikov, pridobljenih iz petroleja, rumena do svetlo jantarjeva mehka mastna masa ali poltrdna snov brez vonja in okusa (10)

rumeni vosek

S: E901
lat.: Cera flava
ang.: Yellow beeswax
ang.S: Yellow wax

stabilizator vsebine mehkih želatinskih kapsul, sredstvo za glaziranje pri tabletah s sladkornimi oblogami, za doseganje prirejenega sproščanja učinkovine iz tablet, vehikel za nadzorovano sproščanje, v oblogah za upočasnitev hitrosti sproščanja učinkovine z ionsko-izmenjevalnimi smol, zgoščevalo v mazilih in kremah, emulgator, stabilizator emulzij, zmes estrov (70-75%) (C_{40} - C_{48}) maščobnih kislín (palmitinska, 15-hidroksipalmitinska in oleinska kislina) in maščobnih alkoholov (C_{24} - C_{34}), v kateri prevladuje miristilpalmitat, prisotni so tudi diestri, triestri in višji estri s hidroksipalmitinsko kislino ali dioli, proste maščobne kislíne (14%), prosti primarni maščobni alkoholi in ogljikovodiki, pri čemer na sestavo vpliva podvrsta čebel, starost voska in klimatski pogoji proizvodnje, odkritih okoli 300 sestavin, rumenkasto do sivkastorjavi koščki ali ploščice, na prelomu zrnati, nekristalinični, imajo prijeten vonj po medu, po segrevanju postane mehek in upogljiv; pridobljen s taljenjem satovja medonosnih čebel po predhodni odstranitvi medu, že pri telesni temperaturi postane lepljiv, ker je slabo odporen na povisano temperaturo (7,10,20,24)

rumeno 2G

S: E107; C.I. 18965

ang.: Yellow 2G

ang.S: Acid Light Yellow 2G;

Acid Yellow 17;

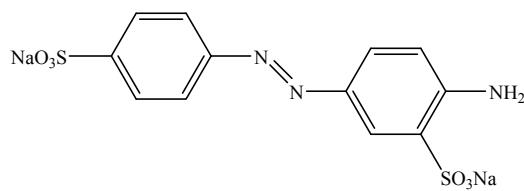
Amarillo 17;

Amarillo 2G;

CI Food yellow 5

natrijev 2,5-dikloro-4-(3-metil-5-okso-4-((4-sulfonatofenil)diazenil)-4,5-dihidro-1*H*-pirazol-1-il)benzensulfonat;

barvilo, po strukturi diazo spojina, ki lahko povzroči alergijske reakcije, rumen prah

rumeno AB

S: E105; C.I. 13015

ang.: Fast Yellow AB

ang.S: Acetyl yellow G; Acid yellow;

Acid yellow AT; Acid yellow G;

Acid yellow geigy; Acid yellow G;

Acilan yellow extra;

Amacid yellow RG;

4-Aminoazobenzene-3,4'-disulfonic acid disodium salt;

C.I. Acid yellow 9, disodium salt;

C.I. Food yellow 2; Cilefa yellow R;

Fast yellow AB;

Fast yellow extra specially pure;

Fast yellow S;

Fast yellow S extra specially pure;

Fast yellow Y; Food yellow 2;

Golden yellow ruaf;

Hexacol acid yellow G;

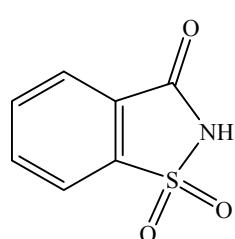
Kiton yellow extra; Lacquer yellow T;

Wool yellow G; Yellow acid

natrijev 2-amino-5-((4-sulfonatofenil)diazenil)benzensulfonat;

barvilo, po strukturi diazo spojina, zaradi toksičnosti prepovedano v EU in ZDA (17)

saharin

S: E954

lat.: Saccharinum

ang.: Saccharin

ang.S: 1,2-Benzisothiazol-3(2*H*)-one 1,1-dioxide;

1,2-Benzisothiazolin-3-one, 1,1-dioxide;

1,2-Dihydro-2-ketobenzisulfonazole;

2,3-Dihydro-3-oxobenzisulfonazole;

2-Sulphobenzoic imide;

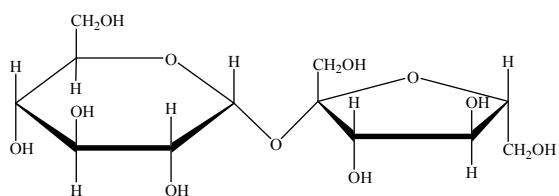
3-Benzisothiazolinone 1,1-dioxide;

3-Hydroxybenzisothiazole-S,S-dioxide;
 Anhydro-o-sulfaminebenzoic acid; Benzo-2-sulfimide;
 Benzoic acid sulphimide; Benzoic sulfimide;
 Benzoic sulfimide; Benzosulphimide; Gluside;
 Insoluble saccharin; o-Benzoic sulfimide;
 o-Benzosulfimide; o-Benzoyl sulfimide;
 o-Sulfonylbenzimidazole; o-Sulfonylbenzoic acid imide;
 Saccharimide; Saccharin acid; Saccharinose

*1H-1,2-benzisotiazol-1,1,3(2*H*)-trion;*
 $C_6H_5NO_3S$

korigens okusa, sladilo, imid *O*-sulfonylbenzojske kisline, bel kristaliničen prah ali brezbarvni kristali s sladkim okusom (300-500-krat slajši od saharoze), pogosto se lahko pojavi tudi kovinski okus (7,8,10,17,24)

saharoza

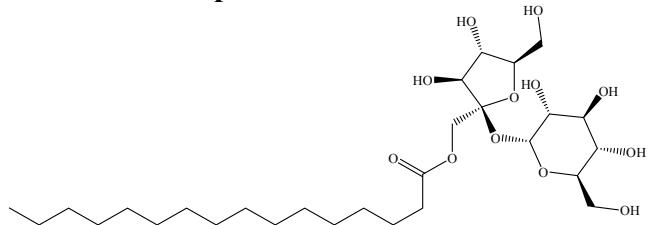
lat.: Saccharum
 lat.S: Sucrosum
 ang.: Sucrose
 ang.S: (α -D-Glucosido)-
 β -D-fructofuranoside;
 β -D-Fructofuranosyl- α -D-glucopyranoside; Beet sugar;
 Cane sugar; Confectioner's sugar;
 Granulated sugar; Refined sugar;
 Saccharose

β -D-fruktosil- α -D-glukopiranozid;
 $(2R,3R,4S,5S,6R)$ -2-((2S,3S,4S,5R)-3,4-dihidroksi-2,5-bis(hidroksimetil)tetrahidrofuran-2-iloksi)-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2*H*-piran-3,4,5-triol;
 $C_{12}H_{22}O_{11}$

korigens okusa, sladilo v žvečljivih tabletah in pastilah, polnilo za tablete in kapsule, jedro praznih pelet, suho vezivo ali pri vlažnem granuliraju kot saharozni sirup, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, konzervans (v vsaj 64% deležu), nadomestek glicerola, za sladkorne obloge tablet, kot vodna raztopina vehikel v peroralnih tekočih farmacevtskih oblikah, v kozmetiki, disaharid glukoze in fruktoze, ki sta povezani z 1,2- α,β glikozidno vezjo, pridobljena iz sladkornega trsta, sladkorne pese ali drugih virov, bel ali skoraj bel kristaliničen prah ali brezbarvni ali beli svetleči, monoklinski kristali s sladkim okusom in brez vonja (7,17,24)

saharoza heksadekanoat: gl. **saharoza monopalmitat**

saharoza monopalmitat

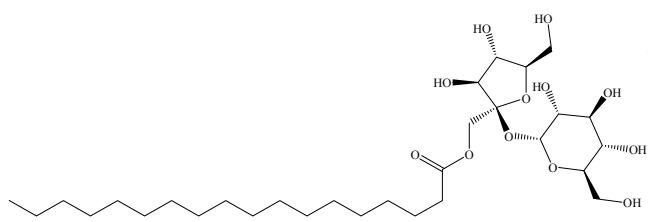

S: saharoza heksadekanoat;
saharoza palmitat
lat.: Sacchari monopalmitas
ang.: Sucrose monopalmitate
ang.S: Saccharose monopalmitate

((2S,3S,4S,5R)-3,4-dihidroksi-5-(hidroksimetil)-2-((2R,3R,4S,5S,6R)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-2-iloksi)tetrahidofuran-2-il)metil palmitat;
 $C_{28}H_{52}O_{12}$

neionogeni emulgator, suspendirajoče sredstvo, ester saharoze in 1 molekule palmitinske kisline, mesto vezave palmitinske kisline ni natančno določeno

saharoza monostearat

S: saharoza oktadekanoat;
saharoza stearat
lat.: Sacchari stearas
ang.: Sucrose stearate
ang.S: Saccharose monostearate;
Saccharose stearate;
Sucrose monostearic acid ester;
Sucrose stearic acid ester

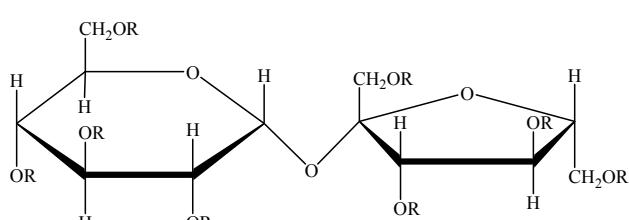
((2S,3S,4S,5R)-3,4-dihidroksi-5-(hidroksimetil)-2-((2R,3R,4S,5S,6R)-3,4,5-trihidroksi-6-(hidroksimetil)tetrahidro-2H-piran-2-iloksi)tetrahidofuran-2-il)metil stearat;
 $C_{30}H_{56}O_{12}$

neionogeni emulgator, suspendirajoče sredstvo, ester saharoze in 1 molekule stearinske kisline, mesto vezave palmitinske kisline ni natančno določeno (17)

saharoza oktadekanoat: gl. **saharoza monostearat**

saharoza stearat: gl. **saharoza monostearat**

saharozni estri maščobnih kislin

R = H, COC_nH_{2n+1}, n=15, 17

S: E473
ang.: Sucrose polyester
ang.S: SPE

neionogeni emulgatorji, nadomestek za maščobe v hrani, zmes mono-, di- in triestrov saharoze in maščobnih kislin, navadno palmitinske in stearinske kisline

sezamovo olje, rafinirano

lat.: Sesami oleum raffinatum

ang.: Sesame oil, refined

ang.S: Benne oil, refined; Gingelly oil, refined; Gingili oil, refined;
Jinjili oil, refined; Teel oil, refined

za pripravo linimentov, past, mazil in mil, kot topilo v intramuskularnih injekcijah s podaljšanim sproščanjem in za pripravo subkutanih injekcij, peroralnih kapsul, svečk in farmacevtskih oblik za oko, vehikel za pripravo emulzij in suspenzij, lahko povzroča preobčutljivostne reakcije, sezamovo olje, pridobljeno po različnih postopkih in nato prečiščeno, vsebuje triglyceride z oleinsko (45,4%), linolno (40,4%), palmitinsko (9,1%), stearinsko (4,3%), miristinsko kislino, prisotna sta tudi ciklični eter sezamin in glukozid sezamolin, bistra, svetlo rumena viskozna tekočina z rahlim, prijetnim vonjem in rahlim okusom (10,19)

silicijev dioksid   S: E551

lat.: Silica

lat.S: Silicii dioxidum

ang.: Silica

ang.S: Silicon dioxide; Silicic anhydride

polnilo, drsilo, suspendirajoče sredstvo, zgoščevalo, sušilno sredstvo, prosojni kristali brez okusa ali droben, bel, higroskopen, amorfen prah brez vonja (8)

silicijev dioksid, dentalni

lat.: Silica ad usum dentalem

ang.: Silica, dental type

abraziv v zobnih pastah, amorfni silikagel, pridobljen iz raztopine natrijevega silikata, bel ali skoraj bel, lahek, droben amorfen prah z velikostjo delcev od 0,5 do 40 μm (10)

silicijev dioksid, hidrofobni, koloidni

lat.: Silica hydrophobica colloidalis

ang.: Silica, hydrophobic colloidal

silicijev dioksid, pri katerem so nekatere silanolne skupine zaetrene s hidrofobnimi alkilsililnimi skupinami, reverznofazna stacionarna faza v kromatografiji (10)

silicijev dioksid, koloidni brezvodni

S: silicijev dioksid, visoko dispergirani

lat.: Silica colloidalis anhydrica

ang.: Silica, colloidal anhydrous

ang.S: Colloidal silicon dioxide;

Colloidal silica; Fumed silica;

Light anhydrous silicic acid;

Silicic anhydride;

Silicon dioxide fumed

suspendirajoče sredstvo in zgoščevalo v gelih in poltrdnih farmacevtskih oblikah, stabilizator emulzij, sušilno sredstvo, v aerosolih, drsilo, adsorbent, v svečkah za povečanje viskoznosti, preprečevanje sedimentacije med vlivanjem in upočasnjeno sproščanje, drsilo, bel, lahek, droben, amorfen prah z velikostjo delcev okoli 15 nm brez vonja in okusa (7,10)

silicijev dioksid, koloidni hidratirani

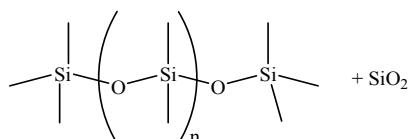
S: silicijev dioksid, obojen
 lat.: Silica colloidalis hydrata
 lat.S: Silicium dioxidum praepositum
 ang.: Silica, colloidal hydrated
 ang.S: Silica gel;
 Precipitated amorphous silica;
 Precipitated hydrated amorphous silica;
 Precipitated silica;
 Precipitated synthetic amorphous silica

silicijev dioksid, pridobljen z obarjalnim postopkom, nato sušen, bel ali skoraj bel, lahek, droben amorfen prah z veliko specifično površino (10)

silicijev dioksid, visoko dispergirani: gl. **silicijev dioksid, koloidni brezvodni**

silicijev dioksid, obojen: gl. **silicijev dioksid, koloidni hidratirani**

simetikon

lat.: Simeticonum
 ang.: Simethicone
 ang.S: Activated dimethicone;
 Activated dimethylpolysiloxane;
 Antifoam A; Antifoam AF;
 Polydimethylsiloxane-silicone dioxide mixture;
 Simeticone

protipenilo, sredstvo proti sprijemanju, zmes linearnega polidimetilsilosana s stopnjo polimerizacije $n = 200-350$ (90,5-99%) in silikagela (4-7%) ter $\text{Mr} = 14000-21000$, kemično inertna, sivkastobela, opalescentna, viskozna tekočina ali poltrdna snov (7,10,17)

smukec, očiščen

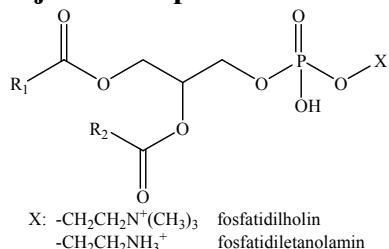

S: E553
 lat.: Talcum purificatum
 ang.: Talc
 ang.S: Talcum; Hydrous magnesium calcium silicate;
 Hydrous magnesium silicate;
 Magnesium hydrogen metasilicate; Powdered talc;
 Purified french chalk; Purified talc; Soapstone;
 Steatite

drsilo za tablete in kapsule, mazivo, antiadheziv, polnilo v tabletah in kapsulah, v dermalnih farmacevtskih oblikah in kozmetiki, prečiščen, uprašen, hidriran magnezijev silikat, mineral lojevec, kjer so lahko prisotne tudi majhne količine aluminijevega silikata

in železa, bel do sivkastobel, zelo droben, kristaliničen prah brez vonja, masten in mehak na otip, se hitro adherira na kožo (7,10,17)

sojini fosfolipidi

ang.: Soya phospholipids
ang.S: Soybean phospholipids

emulgator, za izdelavo parenteralnih emulzij, liposomov, mešanih micelov, suspenzij, vakcin, aerosolov, svečk, mehkih želatinskih kapsul, gelov in mazil, zgrajen iz fosfolipidov, med katerimi prevladujejo fosfatidilhololini

sojino olje

lat.: Soiae oleum
ang.: Soya-bean oil
ang.S: Soya oil; Soja bean oil; Soybean oil

emoliens, vehikel, topilo, zmes trigliceridov z linolno (54%), oleinsko (22%), palmitinsko (11%), linolensko (7,5%), stearinsko kislino (4,1%), pridobljeno iz semen *Glycine soja*, bistra, bledorumena, viskozna tekočina z značilnim vonjem in rahlim okusom (7)

sojino olje, hidrogenirano

lat.: Soiae oleum hydrogenatum
ang.: Soya-bean oil, hydrogenated

vehikel, topilo, sojino olje, pridobljeno po različnih postopkih in nato hidrogenirano, bel prah, ki se pri segrevanju stali do bistre, bledorumene tekočine (10)

sojino olje, rafinirano

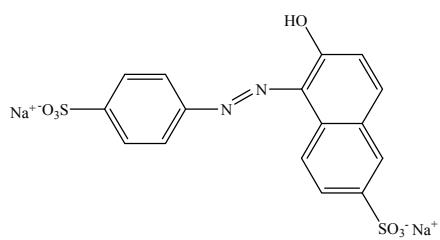
lat.: Soiae oleum raffinatum
ang.: Soya-bean oil, refined

vehikel, topilo, sojino olje, pridobljeno po različnih postopkih in nato prečiščeno, dodan je lahko ustrezni antioksidant, bistra, bledorumena tekočina

sončnično olje, rafinirano

lat.: Helianthi annui oleum raffinatum
ang.: Sunflower oil, refined
ang.S: Sunflowerseed oil, refined

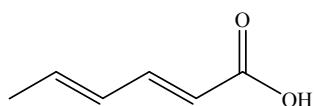
vehikel, topilo, emoliens, vezivo v tabletah, pridobljeno iz semen rastline *Helianthus annuus* z mehanskim stiskanjem ali ekstrakcijo in nato prečiščeno, v katerem prevladujejo triglyceridi z linolno (66%) in oleinsko (21,3%) kislino, dodan je lahko ustrezni antioksidant, bistra, svetlo rumena viskozna tekočina z rahlim okusom in prijetnim vonjem (7,10)

sončno rumeno FCF

S: oranžno rumeno FCF; E110; C.I. 15985
ang.: Sunset Yellow FCF;
ang.S: 1351 Yellow; 1899 Yellow; A.F. Yellow No. 5;
Acid Yellow TRA; Aizen Food Yellow No. 5;
Alabaster No. 3; Atul Sunset Yellow FCF;
C.I. Food Yellow 3;
Canacert Sunset Yellow FCF;
Certicol Sunset Yellow CFS;
Certolake Sunset Yellow; CI Food Yellow 3;
Cilefa Orange S; Dispersed Orange 11348;
Dispersed Yellow 12116;
Dolkwal Sunset Yellow;
Dye FD & C Yellow Lake 6Dye;
Dye Sunset Yellow; Edicol Supra Yellow FC;
Eniacid Sunset Yellow; Eurocert Orange FCF;
FD&C Yellow No.6; Food Yellow 3;
Food Yellow 6; Foodcol Sunset Yellow FCF;
HD Sunset Yellow FCF;
Hexacol Sunset Yellow F;
Hexacol Sunset Yellow FCF;
Hexacol Sunset Yellow FCP; Jaune Orange S;
Jaune Soleil;
KCA Foodcol Sunset Yellow FCF;
L. Orange Z2010; L-Orange 2;
Maple Sunset Yellow FCF; NCI-C53907;
Orange II R; Orange Pal; Orange RGL;
Orange Yellow S.AF; Orange Yellow S.FQ;
Orange Yellow S; Para Orange;
Standacol Sunset Yellow FCF;
Sun Yellow A-CE; Sun Yellow A-FDC;
Sun Yellow FCF; Sun Yellow;
Sunset Yellow BSS;
Sunset Yellow FCF Supra;
Sunset Yellow FU Supra; Sunset Yellow FU;
Sunset Yellow Lake; Sunset Yellow;
Usacert FD & C Yellow No. 6;
Usacert Yellow No. 6;
Usalake FD & C Yellow No. 6 Lake;
Yellow No. 6; Yellow Orange S;
Yellow SF for Food; Yellow Sun

natrijev 6-hidroksi-5-((4-sulfonatofenil)diazenil)naftalen-2-sulfonat;
 $C_{16}H_{10}N_2Na_2O_7S_2$

barvilo v farmaciji, kozmetiki in prehrambeni industriji, po strukturi diazo spojina, oranžen do rdeč prah ali zrnca, odporen na kisline in baze, tvori oranžnorumeno vodno raztopino, ki se na zraku zaradi oksidativne dimerizacije postopno razbarva (17,20,34)

sorbinska kislina

S: E200

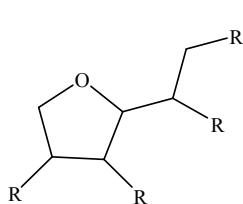
lat.: Acidum sorbicum

ang.: Sorbic acid

ang.S: (2-butenylidene) acetic acid; Crotylidene acetic acid;
Hexadienic acid; Hexadienoic acid;
1,3-Pentadiene-1-carboxylic acid;
2,4-Hexadienoic acid; 2-Propenylacrylic acid

(2E,4E)-hekса-2,4-dienojska kislina

konzervans s protibakterijskim in protigliivičnim delovanjem v nedisocirani obliki, ki moti metabolizem ogljikovih hidratov, transport skozi membrane in interagira s katalazami in peroksidazami, lahko povzroča preobčutljivostne reakcije, bel ali skoraj bel kristaliničen prah ali igličasti kristali z značilnim vonjem in brez okusa (7,10,17,20,24,26)

sorbitan dioleat

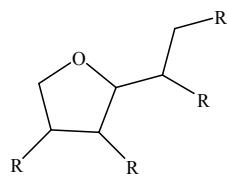
lat.: Sorbitani dioleas

ang.: Sorbitan dioleate

ang.S: Anhydrosorbitol dioleate;
Sorbitan, di-9-octadecenoate

 $R = 2 \times OH, 2 \times OOCC_{17}H_{33}$ $C_{42}H_{76}O_7$

neionogeni emulgator, zmes pretežno diestrov sorbitana z oleinsko kislino (7)

sorbitan dodekanoat: gl. **sorbitan lavrat****sorbitan heksadekanoat:** gl. **sorbitan palmitat****sorbitan izostearat**

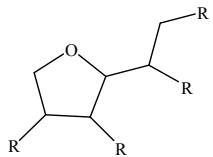
lat.: Sorbitani isostearas

ang.: Sorbitan isostearate

ang.S: Sorbitan monoisostearate;
Sorbitan monoisoctadecanoate;
1,4-Anhydro-D-glucitol,
anhydrosorbitol monoisostearate;
6-Isooctadecanoate

 $C_{24}H_{46}O_6$

neionogeni emulgator, zmes pretežno monoestrov sorbitana z izostearinsko kislino, rumena viskozna tekočina (7)

sorbitan lavrat

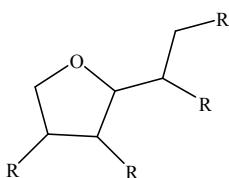
S: sorbitan dodecanoat

lat.: Sorbitani lauras

ang.: Sorbitan laurate

ang.S: Sorbitan monolaurate; Sorbitan monododecanoate;
Span 20* $R = 3 \times OH, 1 \times OOCC_{11}H_{23}$ $C_{18}H_{34}O_6$

neionogeni emulgator, zmes pretežno monoestrov sorbitana z lavrinsko kislino, rumena do jantarjeva viskozna tekočina (7,8,10,24)

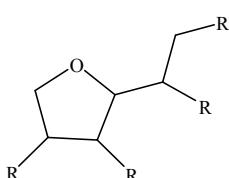
sorbitan oleat

lat.: Sorbitani oleas

ang.: Sorbitan oleate

ang.S: Sorbitan monooleate; Sorbitan mono-9-octadecenoate;
Span 80* $R = 3 \times OH, 1 \times OOCC_{17}H_{33}$ $C_{24}H_{44}O_6$

neionogeni emulgator, zmes pretežno monoestrov sorbitana z oleinsko kislino, rjavkastorumena viskozna tekočina (7,8,10,17,24)

sorbitan palmitat

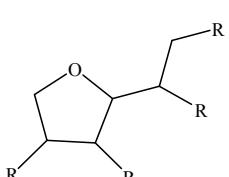
S: sorbitan heksadekanoat

lat.: Sorbitani palmitas

ang.: Sorbitan palmitate

ang.S: Sorbitan monohexadecanoate;
1,4-Anhydro-D-glucitol, 6-hexadecanoate; Span 40* $R = 3 \times OH, 1 \times OOCC_{15}H_{31}$ $C_{22}H_{42}O_6$

neionogeni emulgator, zmes pretežno monoestrov sorbitana z izostearinsko kislino, rumena viskozna tekočina (7,10,24)

sorbitan seskvioleat

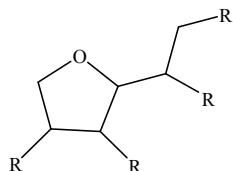
lat.: Sorbitani sesquioleas

ang.: Sorbitan sesquioleate

ang.S: Sorbitanmono-/dioleat;
Span 83* $R = 2,5 \times OH, 1,5 \times OOCC_{17}H_{33}$ $C_{33}H_{60}O_{6,5}$

neionogeni emulgator, približno ekvimolarna zmes monoestrov in diestrov sorbitana z oleinsko kislino, rjavorumena do jantarjeva viskozna tekočina (7,10)

sorbitan stearat

R = 3 × OH, 1 × OOCC₁₇H₃₅

S: sorbitan oktadekanoat

lat.: Sorbitani stearas

ang.: Sorbitan stearate

ang.S: Sorbitan monostearate; Sorbitan monoctadecanoate;

1,4-Anhydro-*D*-glucitol, 6-octadecanoate;

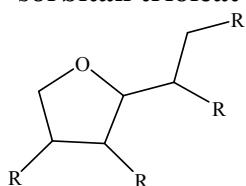
Anhydrosorbitol monostearate;

Span 60*

neionogeni emulgator, zmes pretežno monoestrov sorbitana s stearinsko kislino, bledo rumena voskasta trdna snov (7,8,10,17,24)

sorbitan trioleat

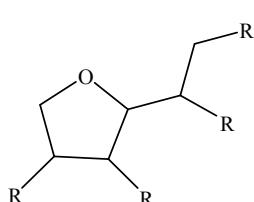

R = 1 × OH, 3 × OOCC₁₇H₃₃

neionogeni emulgator, zmes pretežno triestrov sorbitana z oleinsko kislino, rjavorumena do jantarjeva viskozna tekočina (7,10,17,24)

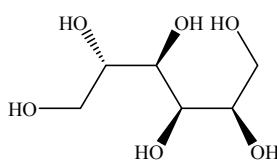
sorbitan tristearat

R = 1 × OH, 3 × OOCC₁₇H₃₅

neionogeni emulgator, suspendirajoče sredstvo, stabilizator; zmes pretežno triestrov sorbitana s stearinsko kislino, svetlo rumeni kosmiči ali voskasta trdna snov (7,17,24)

sorbitol

S: E420

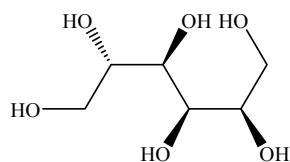
lat.: Sorbitolum

ang.: Sorbitol

ang.S: Glucitol; Gulitol; 1,2,3,4,5,6-Hexanehexol; Sorbit

($2R,3R,4R,5S$)-heksan-1,2,3,4,5,6-heksaol;
 $C_6H_{14}O_6$

sladilo, vlažilo, polnilo za tablete in kapsule, plastifikator, vehikel in stabilizator, večji peroralno zaužiti odmerki lahko povzročijo napenjanje, diarejo in napihnjenost v trebušni votlini, metabolit fruktoza lahko pri občutljivih posameznikih izzove fruktozno intoleranco, bel ali skoraj bel hidroskopen kristaliničen prah, kosmiči ali zrnca brez vonja, s sladkim okusom (7,8,10,22,24)

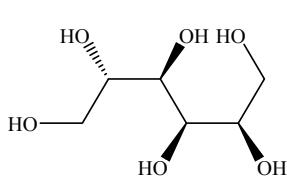
sorbitol, tekoči, delno dehidratirani

lat.: Sorbitolum liquidum partim deshydricum

ang.: Sorbitol, liquid, partially dehydrated

($2R,3R,4R,5S$)-heksan-1,2,3,4,5,6-heksaol;
 $C_6H_{14}O_6$

zmes *D*-sorbitola (prevladuje) in 1,4-sorbitana, prisotni so še manitol, hidrogenirani disaharidi in sorbitani, ki nastane s kislinsko katalizirano delno dehidracijo tekočega sorbitola, bistra, brezbarvna, viskozna tekočina (10)

sorbitol, tekoči, kristalizirajoči

lat.: Sorbitolum liquidum cristallisabile

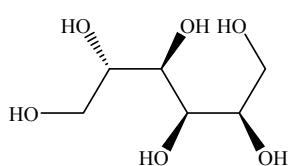
ang.: Sorbitol, liquid (crystallising)

ang.S: Sorbitol solution

($2R,3R,4R,5S$)-heksan-1,2,3,4,5,6-heksaol;
 $C_6H_{14}O_6$

vodna raztopina hidrogeniranega, delno hidroliziranega škroba z 68-72% suhe snovi, v kateri prevladuje *D*-sorbitol (92-101%), bistra, brezbarvna, viskozna tekočina (10)

sorbitol, tekoči, nekristalizirajoči

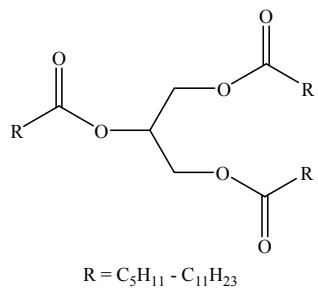

lat.: Sorbitolum liquidum non cristallisabile
ang.: Sorbitol, liquid (non crystallising)

(*2R,3R,4R,5S*)-heksan-1,2,3,4,5,6-heksaol;
 $C_6H_{14}O_6$

vodna raztopina hidrogeniranega, delno hidroliziranega škroba z 68-72% suhe snovi, v kateri prevladuje *D*-sorbitol (72-92%); bistra, brezbarvna, viskozna tekočina (10)

srednjeverižni trigliceridi, nasičeni

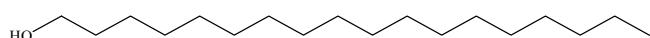

$R = C_5H_{11} - C_{11}H_{23}$

lat.: Triglycerida saturata media
ang.: Triglycerides, medium-chain, saturated
ang.S: Caprylic/capric triglyceride;
Glyceryl tricaprylate/caprate; MCT;
Oleum neutrale; Oleum vegetable tenue;
Thin vegetable oil

notranja faza za peroralne emulzije, mikroemulzije, samoemulgirajoče sisteme, raztopine ali suspenzije, polnilo v mehkih kapsulah, drsilo in antiadheziv v tabletah, zmes trigliceridov za popolno parenteralno prehrano v parenteralnih farmacevtskih oblikah, sestavina mazil, krem in lipofilnih emulzij za dermalno aplikacijo in v kozmetiki, zmes trigliceridov z nasičenimi srednjedolgorižnimi maščobnimi kislinami, med katerimi prevladujeta kaprilna in kaprinska kislina, brezbarvna ali rahlo rumenkasta viskozna tekočina brez vonja in okusa (7,10,24)

stearilalkohol

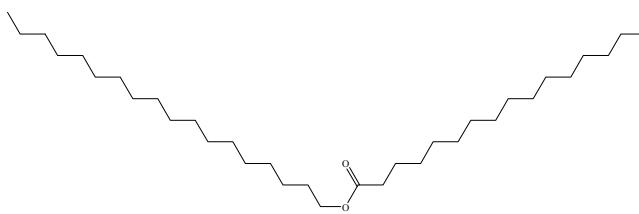

S: oktadecilalkohol
lat.: Alcohol stearyllicus
ang.: Stearyl alcohol
ang.S: Octadecyl alcohol;
n-Octadecanol;
Stenol

heksadekan-1-ol;
 $C_{18}H_{38}O$

zgoščevalo v mazilih in kremah, emoliens, v tabletah z nadzorovanim sproščanjem, v svečkah in mikrosferah, zmes trdnih alkoholov, v kateri prevladuje stearilalkohol (95%), beli kosmiči ali zrnca, mastni na otip z rahlim, značilnim vonjem in okusom (7,8,10)

stearilpalmitat

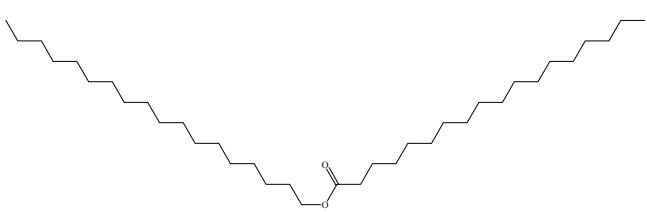

S: oktadecilheksadekanoat
lat.: Stearyl palmitas
lat.S: Octadecylis palmitas
ang.: Stearyl palmitate
ang.S: Octadecyl palmitate;
Hexadecanoic acid,
octadecyl ester

oktadecil palmitat;
 $C_{34}H_{68}O_2$

emoliens, ester palmitinske kisline in stearilalkohola, bele luske, kroglice, koščki ali ploščice, mastne na otip, brez vonja in okusa

stearilstearat

S: oktadeciloktadekanoat
lat.: Stearyl stearas
ang.: Stearyl stearate
ang.S: Octadecyl stearate;
Octadecanoic acid,
octadecyl ester;
Stearic acid, stearyl ester;
Stearyl stearate

oktadecil stearat;
 $C_{36}H_{72}O_2$

emoliens, ester stearinske kisline in stearilalkohola, bela ali skoraj bela voskasta snov

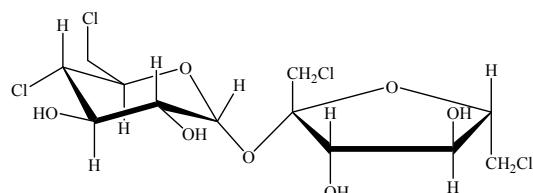
sterilizirana voda za injekcije

lat.: Aqua sterilisata pro injectone
ang.: Sterilised water for injections

H_2O

voda za injekcije za nadaljnjo uporabo, ki je razdeljena v ustrezne vsebnike, zaprta in sterilizirana s topлотo v pogojih, ki zagotavljajo, da izdelek še ustreza preskusu na bakterijske endotoksine, ne vsebuje nobenih dodanih snovi, topilo, uporablja se za raztopljanje ali razredčevanje substanc za parenteralno uporabo; bistra tekočina brez barve, vonja in okusa (33)

sukraloza

S: E955
lat.: Sucralosum
ang.: Sucratose
ang.S: TGS;
Trichlorogalactosucrose

1,6-dikloro-1,6-dideoksi- β -D-fruktofuranozil-4-kloro-4-deoksi- α -D-galaktopiranozid
(2R,3R,4R,5S,6R)-2-((2R,3S,4S,5S)-2,5-bis(klorometil)-3,4-dihidroksitetrahidrofuran-2-
iloksi)-5-kloro-6-(klorometil)tetrahidro-2H-piran-3,4-diol;
 $C_{12}H_{18}Cl_4O_7$

korigens okusa, saharoza, v kateri so štiri hidroksilne skupine zamenjane s klorom, obstaja v brezvodni obliki in kot pentahidrat, bel ali sivkastobel kristaliničen prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi in zelo sladkim okusom, 600-krat slajša od saharoze, brez prehranske vrednosti in nekariogena (7)

šelak

S: E904

lat.: Lacca

lat.S: Gummi Lacca; Lacciferi lacca secretio; Resina Lacca

ang.: Shellac

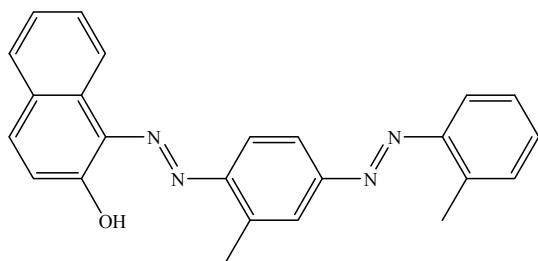
ang.S: Bleached shellac; Dewaxed orange shellac; Lac;

Orange shellac; Refined bleached shellac;

Regular bleached shellac

za zaščito tabletnih jeder, kot sredstvo za glaziranje, za filmske obloge, predvsem gastrorezistentne, smolnat izloček insekta *Laccifer* (ali *Tachardia*) lacca -Kerr (pop. coccidae), ki vsebuje zmes poliestrov različnih alkoholov s hidroksikarboksilnimi kislinami, voskov, prostih maščobnih kislin, seskviterpenskih derivatov, značilno barvo pa dajejo antrakinonski derivati, sivobela, amorfna, zrnata smola, čiščen in beljen lak (7,8,10,19,24)

škrlatno rdeče

S: C.I. 26105

ang.: Scarlet Red

ang.S: Biebrich Scarlet BPC;

Biebrich Scarlet Red;

C.I. Solvent Red 24;

Calco Oil Red D; Candle Scarlet 2B;

Candle Scarlet B; Candle Scarlet G;

Ceres Red BB; Cerotine Ponceau 3B;

Dispersol Red PP; Enial Red IV;

Fast Oil Red B; Fast Red BB;

Fat Ponceau R; Fat Red 2B; Fat Red B;

Fat Red BB; Fat Red BS; Fat Red TS;

Grasal Brilliant Red B; Hidaco Oil

Red; Lacquer Red V; Lacquer Red VS;

Lipid Crimson; Oil Red 282;

Oil Red 2B;

Oil Red 3; Oil Red 3B; Oil Red 4B;

Oil Red 7; Oil Red A; Oil Red APT;

Oil Red B; Oil Red BB; Oil Red BS;

Oil Red D; Oil Red ED; Oil Red F;

Oil Red GO; Oil Red IV; Oil Red PEL;

Oil Red RC; Oil Red RR; Oil Red S;

Oil Red TAX; Oil Red ZD;

Oil Scarlet 48;

Oil Scarlet; Oleal Red BB;

Organol Red B; Orient Oil Red RR;

Phenoplaste Organol Red B;

Plastoresin Red F; Resinol Red 2B;

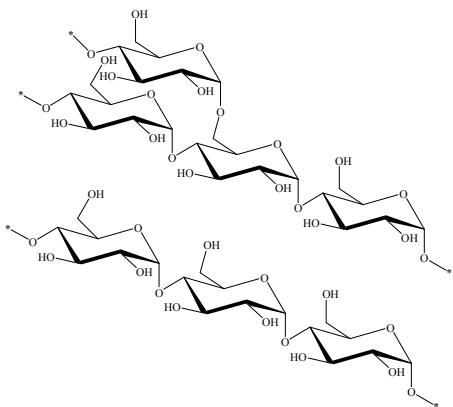
Resoform Red G; Rubrum Scarlatinum;

Schultz No. 541; Silotras Red T3B,
Somalia Red IV; Stearix Red 4B;
Stearix Red 4S; Sudan IV; Sudan P;
Sudan Red 4BA; Sudan Red BB;
Sudan Red BBA; Sudan Red IV;
Tertrogras Red N; Toyo Oil Red BB;
Waxakol Red BL; Waxoline Red O;
Waxoline Red OM; Waxoline Red OS

1-((2-metil-4-(-o-tolildiazenil)fenil)diazenil)naftalen-2-ol;
 $C_{24}H_{20}N_4O$

barvilo, dokazano kancerogena diazo spojina v obliki rdečerjavih kristalov (8,17)

škrob

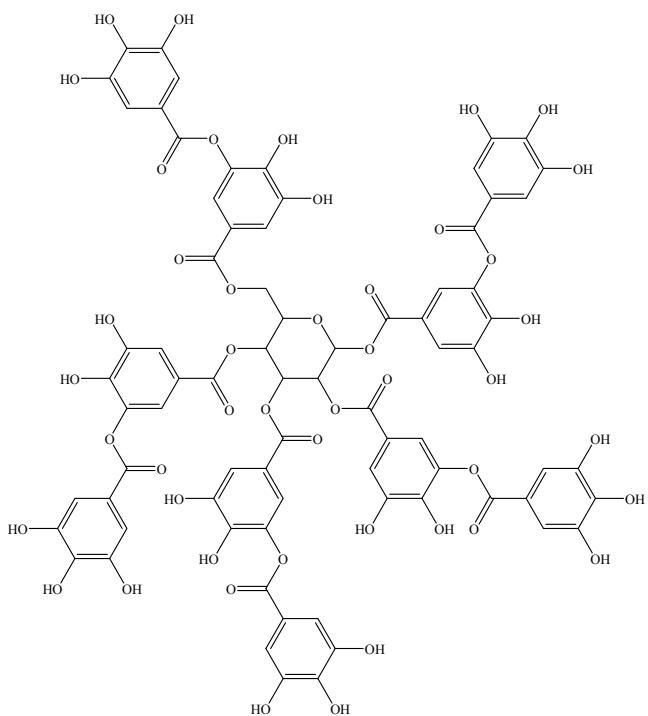

lat.: Amylum
ang: Starch
ang.S: Amidon

Del strukture:
- amilopektina (zgoraj)
- amiloze (spodaj)

razgrajevalo, zgoščevalo, drsilo, polnilo v tabletah in kapsulah, vezivo v tabletah, za oblikovanje farmacevtskih oblik z nadzorovanim sproščanjem, za dermalne farmacevtske oblike in mazila, homopolimer glukoze, ki ga sestavlja razvejan amilopektin (70-90%), z 1,4- α in 1,6- α povezanimi glukožnimi enotami, in linearna amiloza (10-30%), z 1,4- α povezanimi glukožnimi enotami, droben, bel prah brez vonja in okusa (7)

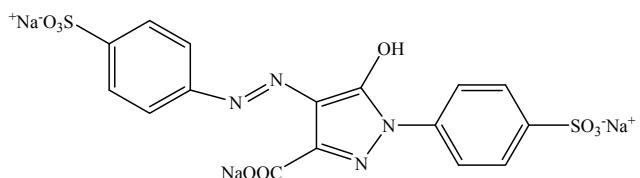
tanin

Primer strukture: polifenolne spojine

barvilo, kemijsko skupina polifenolnih spojin, zmes estrov galne in 3-galoilgalne kisline; rumen do svetlo rjav amorfen prah z izrazitim adstringentnim delovanjem (10,17,20)

tartrazin

S: E181

lat.: Tanninum

ang.: Tannin

ang.S: Acacia mollissima tannin;

Castanea sativa mill tannin;

Caswell No. 819; Catechins;

Chestnut-tannin;

EPA Pesticide chemical code
078502;

Gallotannic acid;

Gallotannic acids;

Gallotannin; Gallotannins;

Glycerite; Hifix SL;

Liquidambar Styraciflua;

Mimosa-tannin;

Quebracho wood extract;

Quebracho-tannin;

Schinopsis Lorentzii tannin

Sunlife TN; Sweet-gum;

Tanaphen P 500; Tannic acid;

Tannic acids

S: E102; C.I. 19140

ang.: Tartrazine

ang.S: A.F. Yellow No. 4;

Acid Leather Yellow T;

Acid Yellow 23;

Acid Yellow T;

Acilan Yellow GG;

Airedale Yellow T;

Aizen Tartrazine;

Amacid Yellow T;

Atul Tartrazine;

Bucacid Tartrazine;

C.I. Acid Yellow 23;

C.I. Food Yellow 4;

Calcocid Yellow MCG;

Calcocid Yellow XX;

Canacert Tartrazine;

Certicol Tartrazol Yellow S;

Cilefa Yellow T;

Curon Fast Yellow 5G;

D & C Yellow No. 5;

Dolkwal Tartrazine;

Dye FD & C Yellow No. 5;

Edicol Supra Tartrazine N;
Egg Yellow A;
Erio Tartrazine;
Eurocert Tartrazine;
FD & C Yellow 5;
FD & C Yellow No. 5;
Fenazo Yellow T;
Food Yellow 4; Food Yellow 5;
HD Tartrazine;
Hexacert Yellow No. 5;
Hexacol Tartrazine;
Hidazid Tartrazine;
Hispacid Fast Yellow T;
Hydrazine Yellow;
Hydroxine Yellow L;
Kako Tartrazine;
Kayaku Food Colour Yellow
No. 4;
Kayaku Tartrazine;
KCA Foodcol Tartrazine PF;
KCA Tartrazine PF;
Kiton Yellow T; Lake Yellow;
Lemon Yellow A;
Maple Tartrazol Yellow;
Mitsui Tartrazine;
Naphtocard Yellow;
ONeklacid Yellow T;
Oxanal Yellow T;
San-Ei Tartrazine;
Schultz No. 737;
Sugai Tartrazine;
Tartar Yellow FS;
Tartar Yellow N;
Tartar Yellow PF;
Tartar Yellow S;
Tartran Yellow;
Tartraphenine;
Tartrazine A Expo T;
Tartrazine B.P.C.;
Tartrazine B; Tartrazine FQ;
Tartrazine G;
Tartrazine Lake Yellow N;
Tartrazine Lake; Tartrazine M;
Tartrazine MCGL;
Tartrazine N; Tartrazine NS;
Tartrazine O;
Tartrazine T; Tartrazine XX ;
Tartrazine XXX;
Tartrazine Yellow;

Tartrazol BPC;
Tartrazol Yellow;
Tartrine Yellow O; Yellow #5

natrijev -5-hidroksi-1-(4-sulfonatofenil)-4-((4-sulfonatofenil)diazenil)-1*H*-pirazol-3-karboksilat;
 $C_{16}H_9N_4Na_3O_9S_2$

barvilo v farmaciji, kozmetiki in prehrabni industriji, ki lahko povzroči preobčutljivostne reakcije, po strukturi diazo spojina, oranžno-rumen prah, ki je odporen na svetlobo, prisotnost kislin in šibkih baz, dobro topen v vodi (17,22)

tekoči parafin

lat.: Paraffinum liquidum
ang.: Liquid paraffin
ang.S: Heavy liquid petrolatum; Heavy mineral oil;
Liquid petrolatum; Mineral oil;
Paraffin oil; White mineral oil

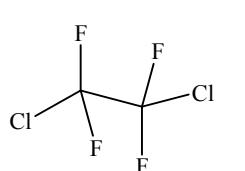
sestavina mazil, emoliens v dermalnih farmacevtskih oblikah, mazivo, tvori oleogel, vehikel, topilo, drsilo, za pripravo mikrosfer, v FO za oko, zmes prečiščenih, tekočih nasičenih alifatskih ogljikovodikov $C_{14}H_{30}$ do $C_{18}H_{38}$ in cikličnih ogljikovodikov, brezbarvna, bela, svetlo rumena ali rumenordeča, prozorna viskozna tekočina brez vonja in okusa, po segrevanju ima rahel vonj po petroleju (7,10,17)

tetradecillaktat: gl. **miristillaktat**

tetradeciloktadekanoat: gl. **miristilstearat**

tetradeciltetradekanoat: gl. **miristilmiristat**

tetrafluorodikloroetan

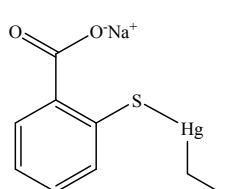

lat.: Tetrafluorodichloroethanum
ang.: Tetrafluorodichloroethane;
ang.S: CFC-114; Dichlorotetrafluoroethane;
Propellant 114; Refrigerant 114

1,2-dikloro-1,1,2,2-tetrafluoroetan;
 $C_2F_4Cl_2$

potisni plin, halogenirani ogljikovodik, brezbarven plin z rahlim vonjem po etru

tiomersal

lat.: Thiomersalum
ang.: Thiomersal
ang.S: (o-Carboxyphenyl)thio)ethylmercury sodium salt;
Ethyl(2-mercaptopbenzoato-S)mercury sodium salt;
o-(Ethylmercurithio)benzoic acid sodium salt;

Ethylmercurithiosalicylic acid sodium salt;
 Ethyl (sodium o-mercaptopbenzoato)mercury;
 Mercurothiolate;
 Mercury, ethyl(2-mercaptopbenzoate-S)-, sodium salt;
 Merfamin; Merthiolate; Merthiolate salt;
 Merthiolate sodium; Merzonin; Merzonin sodium;
 Merzonin, sodium salt; Sodium ethylmercuric thiosalicylate;
 Sodium o-(ethylmercurithio)benzoate;
 Sodium ethylmercurithiosalicylate;
 Sodium merthiolate; Thimerosal; Thimerosalate; Thimerosol;
 Thimersalate; Thiomersal; Thiomersal; Thiomersalate

natrijev 2-((etilmerkuri)ttio)benzoat;
 $C_9H_9HgNaO_2S$

konzervans, zlasti v vakcinah in testnih raztopinah za intrakutano aplikacijo, lahko povzroča kontaktne alergije, organska živosrebrova(II) spojina, bel ali rahlo rumenkast kristaliničen prah z rahlim, značilnim vonjem (7,10,17)

titanov(IV) oksid: gl. titanov dioksid

titanov dioksid

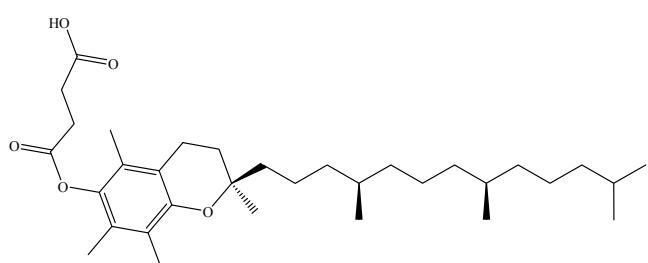
S: titanov(IV) oksid, titanovo belilo; E171; C.I. 77891
 lat.: Titanii dioxidum
 ang.: Titanium dioxide
 ang.S: Anatase titanium dioxide; Brookite titanium dioxide;
 C.I.Pigment White 6; Cosmetic white C47-9623;
 Rutile titanium dioxide; Titan white;
 Titania; Titanic anhydride

TiO_2

pigment dodan v obliki suspenzije za filmsko oblaganje, v tabletah s sladkorno oblogo in v želatinskih kapsulah, anorganski UV filter v varovalnih pripravkih za sončenje, bel, nehigroskopen, amorfen prah brez vonja in okusa (7,8,10,17)

titanovo belilo: gl. titanov dioksid

α -tokoferilsukcinat

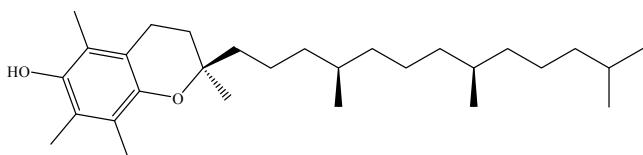

lat.: Alpha-tocopheroli succinas
 ang.: Alpha-tocopheryl acid succinate
 ang.S: Alpha-tocopheryl hydrogen succinate;
 Alpha-tocopherol hydrogen succinate

4-okso-4-((R)-2,5,7,8-tetrametil-2-((4R,8R)-4,8,12-trimetiltridecil)kroman-6-iloksi)butanojska kislina;
 $C_{33}H_{54}O_5$

antioksidant, ester α -tokoferola in jantarjeve kisline, bel ali skoraj bel kristaliničen prah brez vonja (10)

α -tokoferol

S: vitamin E; E307
lat.: Alpha-tocopherolum
ang.: Alpha-tocopherol
ang.S: Vitamin E;
3,4-Dihydro-2,5,7,8-tetramethyl-
2-(4,8,12-trimethyltridecyl)-
2H-1-benzopyran-6-ol;
5,7,8-Trimethyltocol;
Natural alpha-tocopherol;
Synthetic alpha-tocopherol

(R)-2,5,7,8-tetrametil-2-((4R,8R)-4,8,12-trimetiltridecil)kroman-6-ol;
 $C_{29}H_{50}O_2$

antioksidant, topilo, bistra, rumena, rumenkastorjava ali zelenkastorumena viskozna tekočina (7,10)

tragakant

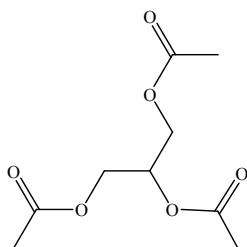
S: E413
lat.: Tragacantha
lat.S: Gummi Tragacanthum;Tragacanthae gummi
ang.: Tragacanth
ang.S: Goat's thorn; Gum benjamin; Gum dragon;
Gum tragacanth; Persian tragacanth; Trag;
Tragacanth-gum; Tragant

zgoščevalo, stabilizator za pripravo emulzij in suspenzij, v kremah, gelih, v kozmetičnih izdelkih, na zraku posušen eksudat iz debel ali vej različnih vrst rodu *Astragalus*, zlasti *Astragalus gummifer*, ki ga sestavljajo predvsem polisaharidi z visoko molekulsko maso (okoli 840000), vodotopna tragakantska kislina in arabinogalaktan ter netopni glukan, prisotni so tudi proteini in lipidi, nezmleti tragakant je v obliki sploščenih, lamelastih, pogosto zvitih drobcev ali ravnih ali spiralno zvitih linearnih koščkov debeline od 0,5 do 2,5 mm, bel do rumenkasto bel prah brez vonja (7,10)

trdi parafin

lat.: Paraffīnum solidum
lat.S: Paraffīnum durum
ang.: Hard paraffin
ang.S: Paraffīn wax; Synthetic paraffin

zgoščevalo in podlaga v mazilih, za obloge tablet in kapsul, v FO za oko, sestavina krem, zmes trdnih, nasičenih, predvsem nerazvezanih ogljikovodikov $C_{20}H_{42}$ do $C_{40}H_{82}$ in molekulsko maso med 400 in 1400, brezbarvna ali bela, včasih prosojna trdna snov brez vonja in okusa, mastna na otip, gori z bleščečim, sajastim plamenom (7,10)

triacetin

S: gliceriltriacetat; E1518

lat.: Glyceroli triacetas

lat.S: Triacetinum

ang.: Glycerol triacetate

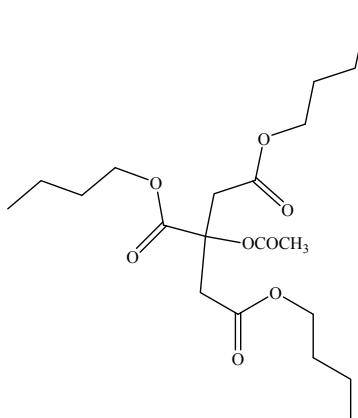
ang.S: Glycerin triacetate; Glyceryl triacetate; Triacetin; Triacetine;

Triacetyl glycerine; 1,2,3-Propanetriol triacetate;

1,2,3-Triacetoxypropane

propan-1,2,3-triil triacetat;
C₉H₁₄O₆

topilo za barvila, vlažilo, plastifikator v oblogah kapsul, tablet, zrnc, pelet, pogosto uporabljan v kozmetiki, triester glicerola in ocetne kisline, brezbarvna tekočina z rahlim vonjem po maščobah in grenkim okusom (7,8,10,17,20)

tributilacetilcitrat

lat.: Tributylis acetylcitras

ang.: Tributyl acetylcitrate

ang.S: 2-Acetoxy-1,2,3-propanetricarboxylic acid

tributyl ester;

2-Acetyltributylcitrate; Acetyl butyl citrate;

Acetyl tributyl citrate; Acetylcitric acid, tributyl ester;

ATBC; Tributyl 2-(acetoxy)-1,2,3-

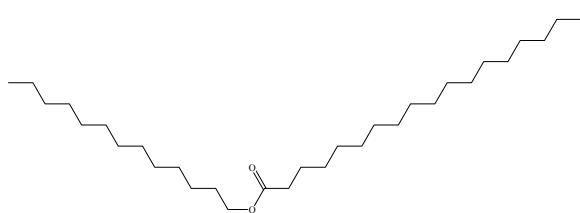
propanetricarboxylate;

Tributyl 2-acetoxy-1,2,3-propanetricarboxylate;

Tributyl citrate acetate; Tributyl O-acetyl citrate

tributil 2-acetoksiropan-1,2,3-trikarboksilat;
C₂₀H₃₄O₈

plastifikator pri polimernih oblogah kapsul, table, zrnc in pelet za prekrivanje okusa in prirejeno sproščanje, tudi za uravnavanje kislosti, tributilni ester acetilirane citronske kisline, bistra, brezbarvna, viskozna tekočina brez vonja (7,10,17)

trideciloktadekanoat: gl. tridecilstearat**tridecilstearat**tridecil stearat;
C₃₁H₆₂O₂

S: trideciloktadekanoat

lat.: Tridecylis stearas

ang.: Tridecyl stearate

ang.S: Octadecanoic acid, tridecyl ester;

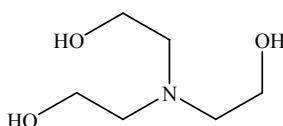
Stearic acid, tridecyl ester;

Tridecyl octadecanoate;

Tridecyl stearate

emoliens, ester stearinske kisline in tridecilalkohola (17)

trietanolamin

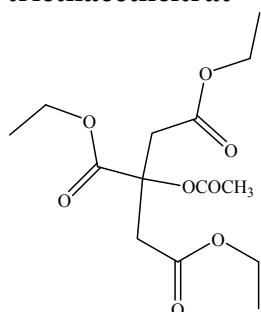
lat.: Triethanolaminum
 ang.: Triethanolamine
 ang.S: 2,2',2"-Nitrilotriethanol; 2,2',2"-Nitrilotriethanol;
 2,2',2"-Nitrilotriethanol; 2,2,2-Nitrilotriethanol;
 2,2',2"-Nitrilotris(ethanol);
 2,2',2"-Trihydroxy triethylamine;
 Triethylolamine; Trihydroxytriethylamine;
 2,2,2-Trihydroxytriethylamine; Nitrilo-2,2',2"-triethanol;
 Nitrilo-2,2',2"-triethanol; Nitrilotriethanol; TEA;
 Tri(hydroxyethyl)amine; Triethanolamin; Triethanolamin;
 Tris(2-hydroxyethyl)amine; Tris(beta-hydroxyethyl)amine;
 Tris(beta-hydroxyethyl)amine; Trolamine

2,2',2"-nitrilotriethanol;

C₆H₁₅NO₃

sredstvo za uravnavanje pH, topilo, vlažilo, plastifikator, v dermalnih farmacevtskih oblikah, v varovalnih izdelkih za sončenje, lahko povzroča ekceme, brezbarvna ali svetlo rumena viskozna tekočina z rahlim vonjem po amoniaku (7,8,10,22)

trietilacetilcitrat

lat.: Triethylis acetylctiras
 ang.: Acetyltriethyl citrate
 ang.S: ATEC; Tricarballylic acid, β-acetoxytributyl ester;
 Triethyl acetylcitrate;
 Triethyl O-acetylcitrate;
 Triethyl citrate acetate

trietil 2-acetoksipropan-1,2,3-trikarboksilat;

C₁₄H₂₂O₈

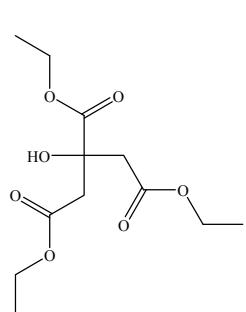
plastifikator pri polimernih oblogah kapsul, tablet, zrnc in pelet za prekrivanje okusa in prirejeno sproščanje, za uravnavanje kislosti, trietilni ester acetilirane citronske kisline, bistra, brezbarvna, viskozna tekočina brez vonja (17)

trietilcitrat

S: E1505

lat.: Triethylis citras

ang.: Triethyl citrate

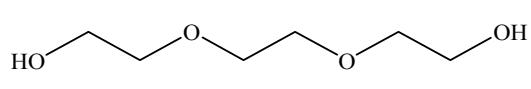

trietil 2-hidroksipropan-1,2,3-trikarboksilat;

C₁₂H₂₀O₇

stabilizator pene, mehčalo pri oblogah, plastifikator, v oblogah kapsul za prirejeno sproščanje, tablet, zrnc, pelet za prekrivanje okusa, bistra, brezbarvna, nizkoviskozna, higroskopna tekočina brez ali skoraj brez vonja (7,10,20)

trietilenglikol

lat.: Triethylenglycolum
ang.: Triethylene glycol
ang.S: Triglycol; TEG

2,2'-(etan-1,2-diilbis(oksi))dietanol;
 $C_6H_{14}O_4$

sušilno sredstvo za pline, higroskopna spojina, plastifikator, brezbarvna, higroskopna nizkoviskozna tekočina brez vonja (8)

trigliceridi omega-3 kislin

lat.: Omega-3-acidorum triglycerida
ang.: Omega-3-acid-triglycerides

zmes mono-, di- in triestrov glicerola z omega-3-nenasičenimi maščobnimi kislinami: linolensko, arahidonsko, eneikozapentaenojsko, klupandonsko in cervonsko kislino, vseh ω -3-kislin mora biti vsaj 60,0%, izraženih s trigliceridi, imajo izrazito antioksidativno delovanje, bledorumena tekočina (10)

triklorofluorometan

lat.: Trichlorofluoromethanum
ang.: Trichlorofluoromethane
ang.S: CFC-11; Fluorocarbon 11; Fluorotrichloromethane;
Freon 11; Halocarbon 11; Propellant 11;
Refrigerant 11;
Trichloromonofluoromethane

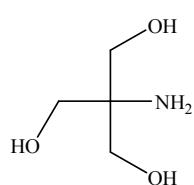
potisni plin pri aerosolu, halogenirani ogljikovodik, brezbarven plin z rahlim vonjem po etru (8)

trimetilamonijeve tilmetakrilat klorid: gl. **metakrilatoetiltrimetilamonijev klorid**

trometamin: gl. **trometamol**

trometan: gl. **trometamol**

trometamol

S: trometamin, trometan, THAM
lat.: Trometamolum
ang.: Trometamol
ang.S: Amino-2-(hydroxymethyl)propane-1,3-diol
2-Amino-2-(hydroxymethyl)-1,3-propanediol;
2-Amino-2-methylol-1,3-propanediol;
Aminotrimethylolmethane;

Aminotris(hydroxymethyl)methane;
Methylamine, 1,1,1-tris(hydroxymethyl)-; THAM;
Trimethylolaminomethane; Tris; Trisamine;
Tris-amino; Trisaminol; Tris buffer;
Tris-hydroxymethylaminomethane;
Tris(hydroxymethyl)methanamine
Tris(hydroxymethyl)methylamine; Trispuffer
Tris-steril; Trometamol; Trometamole;
Tromethamine; Tromethane; Tromethanmin

2-amino-2-(hidroksimetil)propan-1,3-diol;
 $C_4H_{11}NO_3$

sredstvo za uravnavanje pH, bel kristaliničen prah ali brezbarvni kristali, brez vonja (10,17)

Tween 20*: gl polisorbat 20

Tween 21*: gl polisorbat 21

Tween 40*: gl polisorbat 40

Tween 60*: gl polisorbat 60

Tween 61*: gl polisorbat 61

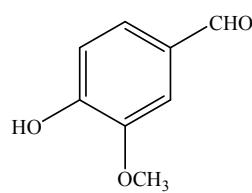
Tween 65*: gl polisorbat 65

Tween 80*: gl polisorbat 80

Tween 81*: gl polisorbat 81

Tween 120*: gl polisorbat 120

vanilin

lat.: Vanillinum
ang.: Vanillin
ang.S: Vanilllic aldehyde; 3-Methoxy-4-hydroxybenzaldehyde;
4-Hydroxy-3-methoxybenzaldehyde;
4-Hydroxy-m-anisaldehyde; Methylprotocatechic aldehyde;
p-Hydroxy-m-methoxybenzaldehyde

4-hidroksi-3-metoksibenzaldehid;
 $C_8H_8O_3$

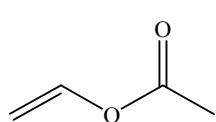
korigens vonja in okusa, beli ali rahlo rumenkasti drobni kristali z značilnim vonjem in okusom po vaniliji (8,10,17)

vazelin

lat.: Vaselineum
ang.: Soft paraffin

sestavina mazil in krem, zmes dolgoverižnih razvejanih nasičenih in alicikličnih ogljikovodikov, bela do svetlo rumena masa z maščobi podobno konsistenco, brez vonja in okusa

vinilacetat

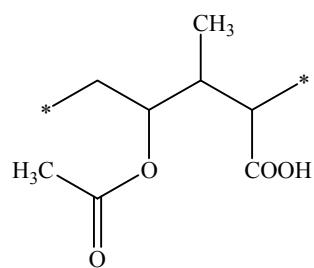

lat.: Vinylis acetas
ang.: Vinyl acetate

C₄H₆O₂

izhodna snov za pripravo polimerov, brezbarvna tekočina, značilnega neprijetnega vonja

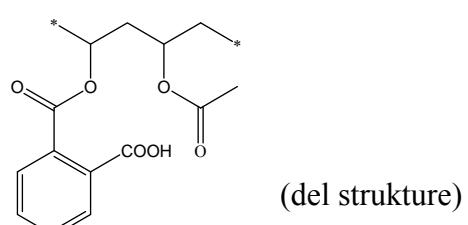
vinilacetat in krotonska kislina, kopolimer 9:1

lat.: Poly(vinylis acetas) et acidum crotonicum
polymerisatum 9:1
ang.: Vinyl acetate and crotonic acid, copolymer (9:1)
ang.S: Kollicoat VAC*; VAC:CRA=9:1

za farmacevtske oblike s prirejenim sproščanjem, kopolimer iz vinilacetata in krotonske kisline v razmerju 9:1

vinilacetat in vinilftalat, kopolimer

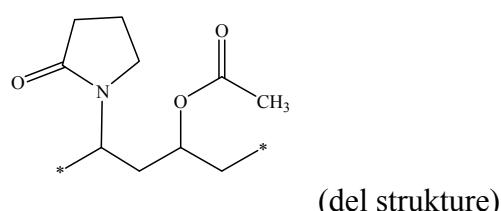

(del strukture)

S: polivinilacetat ftalat
lat.: Poly(vinylis acetas) et poly(vinylis phthalas) polymerisatum
ang.: Polyvinyl acetate phthalate
ang.S: PVAP; Phthavin

za uravnavanje viskoznosti, za gastrorezistentne obloge tablet, kapsul, pelet, kopolimer iz vinilacetatnih in vinilftalatnih enot, bel prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi in z rahlim vonjem po ocetni kislini (7)

vinilpirolidon in vinilacetat, kopolimer 3:2

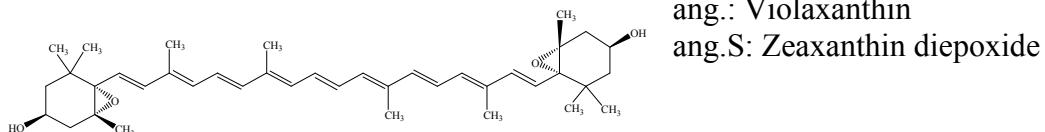

(del strukture)

S: kopovidon
lat.: Copovidonum
lat.S: Copolyvidonum
ang.: Copovidone
ang.S: Copolyvidone;
Kollidon VA65*

suhu vezivo pri direktnem tabletiraju, vezivo pri vlažnem granuliranju, pri filmskih oblogah, kopolimer pirolidinpirolidona in vinilacetata v masnem razmerju 3:2, bel ali rahlo rumenkast prah z dobrimi pretočnimi lastnostmi z rahlim značilnim vonjem, brez okusa (10)

violaksantin

($1R,1'R,3S,3'S,6S,6'S$)-6,6'-(($1E,3E,5E,7E,9E,11E,13E,15E,17E$)-3,7,12,16-tetrametiloktadeka-1,3,5,7,9,11,13,15,17-nonaen-1,18-diil)bis(1,5,5-trimetil-7-oksabiklo[4.1.0]heptan-3-ol);
 $C_{40}H_{56}O_4$

barvilo, naravni ksantofilni pigment z dvema epoksidnima obročema, ki rastline ščiti pred fotooksidativnimi poškodbami, v trdnem stanju je v obliki kristalov oranžne barve (8,19,35)

visoko prečiščena voda

lat.: Aqua valde purificata
ang.: Water, highly purified

H_2O

topilo, voda, pridobljena iz neoporečne pitne vode, npr. z dvostopenjsko reverzno osmozo v povezavi z drugimi ustreznimi tehnikami, kot sta ultrafiltracija in deionizacija, uporablja se povsod, kjer je zahtevana visoka biološka kakovost, razen, kjer se zahteva voda za injekcije, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10)

vitamin C: gl. askorbinska kislina

vitamin E: gl. α -tokoferol

voda za injekcije

lat.: Aqua ad injectabilia
ang.: Water for injections

H_2O

voda, namenjena izdelavi zdravil za parenteralno uporabo, kadar je vehikel voda (voda za injekcije za nadaljnjo uporabo), in za raztpljanje ali redčenje snovi ali farmacevtskih izdelkov (farmacevtskih oblik) za parenteralno uporabo (sterilizirana voda za injekcije), voda, pridobljena z destilacijo iz uradno neoporečne pitne ali prečiščene vode, deli destilacijskega aparata, ki so v stiku z vodo, so iz nevtralnega stekla, kremena ali ustrezne kovine, ima tudi napravo za preprečevanje nalaganja kapljic, med pridobivanjem in shranjevanjem je potrebno skrbeti za nadzor in spremljanje skupnega števila živih aerobnih mikroorganizmov, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10,33)

voda za injekcije za nadaljnjo uporabo

lat.: Water for injections in bulk

H₂O

voda za injekcije, ki se uporablja kot vehikel v parenteralnih farmacevtskih oblikah, bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa (10,33)

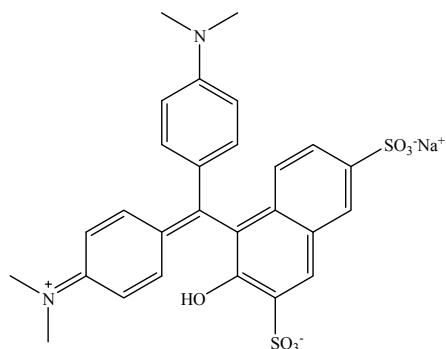
voda za razredčevanje koncentriranih raztopin za hemodializo

lat.: Aqua ad dilutionen solutionum concentratarum ad haemodialysim

ang.: Haemodialysis solutions, concentrated, water for diluting

H₂O

bistra, brezbarvna tekočina brez vonja in okusa

zeleno S

S: E142; C.I. 44090

ang.: Green S

ang.S: Acid Brilliant Green BS;
Acid Green S;
CI Food Green 4;
Lissamine Green;
Verde S;
Wool Green BS

natrijev 4-((4-(dimetilamino)fenil)(4-(dimetiliminijo)cikloheksa-2,5-dieniliden)metil)-3-hidroksinaftalen-2,7-disulfonat;
C₂₇H₂₅N₂NaO₇S₂

barvilo v farmaciji, kozmetiki in prehrabbeni industriji, trifenilmethanski derivat, temen modrikastozelen prah, občutljiv na svetlobo in se navadno uporablja v kombinacijah z drugimi zelenimi barvili

zrak, medicinski

lat.: Aer medicinalis

ang.: Air, medicinal

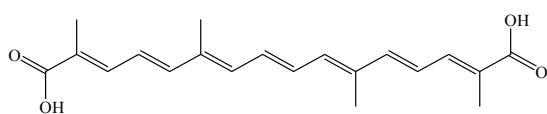
prečiščen zrak, ki se uporablja v medicini in farmaciji, plin brez barve in vonja, vsebuje 20,4-21,4 vol.% O₂ (10)

zrak, sintetični medicinski

lat.: Aer medicinalis artificiosus

ang.: Air, synthetic medicinal

umetno pripravljena zmes dušika in kisika (21,0%-22,5%), brezbarven plin brez vonja (10)

žafran

S: C.I. 75100

ang.: Saffron

ang.S: Asafran; CI Natural Yellow 6;
Croci stigma; Crocus;
Picrocrocin; Safran

žafranovi karotenoidi, med katerimi sta najpomembnejša krocetin in krocin, ki je dvojni ester krocetina z digentobiozo; krocetin:

(2E,4E,6E,8E,10E,12E,14E)-2,6,11,15-tetrametilheksadeka-2,4,6,8,10,12,14-

heptaenediojska kislina;

C₂₀H₂₄O₄

barvilo in začimba, posušene cvetne brazde pravega žafrana, ki vsebujejo kemično različne spojine, med katerimi so najpomembnejši žafranovi karotenoidi, npr. krocetin in njegov digentiobiozni ester krocin (8,19,20)

želatina

S: E441

lat.: Gelatina

ang.: Gelatin

ang.S: Absorbable gelatin sponge; Gelatine; Gelfoam

stabilizator, zgoščevalo v raztopinah in poltrdnih farmacevtskih oblikah, tvorilec gela, v trdih ali mehkih želatinskih kapsulah, vezivo pri tabletiraju, v dražirnih prevlekah kot vezivo in za povečanje lepljivosti prahov prvih plasti, za mikrokapsuliranje trdnih in tekočih učinkovin, biorazgradljivo ogrodje pri implantantih, za izdelavo nanodelcev, za pripravo past, pastil in svečk, zmes, pridobljena s kislo ali alkalno hidrolizo živalskega kolagena, v kateri prevladujeta glicin (26-27%) in prolin (14,8-17,6%), amfoterni polimer z Mr = 15000 in 250000, brezbarvni, rahlo rumenkasti ali svetlo jantarjevi, prosojni, svetlikajoči se, krhki kosmiči, rezine ali prah, brez vonja in okusa, topi se v vreli vodi (7,8,10,19,20,24)

železov(II) hidroksid

S: E172

ang.: Ferrous hydroxide

ang.S: Iron(II) hydroxide

Fe(OH)₂

pigment, bel, amorfen prah ali beli do bledo zeleni heksagonalni kristali (8,19)

železovi oksidi

S: E172

ang.: Iron oxides and hydroxides

kemijsko:

FeO; Fe₂O₃; α-Fe₂O₃; β-Fe₂O₃; γ-Fe₂O₃; ε-Fe₂O₃ ;

železov(II,III) oksid, Fe₃O₄; železov(II) hidroksid, (Fe(OH)₂); železov(III) hidroksid,

(Fe(OH)₃); železov(III) oksid hidroksid,

α-FeOOH; β-FeOOH; γ-FeOOH; δ-FeOOH;

5Fe₂O₃•9H₂O

barvila, različni oksidi in hidroksidi železa v oksidacijskih stanjih +2 in +3 s številnimi odtenki barv od rumene do črne

živosrebrov(II) klorid

lat.: Hydrargyri dichloridum

ang.: Mercuric chloride

ang.S: Corrosive mercury chloride; Corrosive sublimate;
Mercury bichloride; Mercury perchloride

konzervans, korozivna vodotopna živosrebrova sol, kristali, bela zrnca ali prah, ki pri segrevanju sublimira (8,10)

žveplov dioksid

S: E220

lat.: Sulfurii dioxidum

ang.: Sulphur dioxide

ang.S: Sulfur dioxide; Sulfurous anhydride; Sulfurous oxide

konzervans, brezbarven, nevnetljiv plin z močno zadušljivim vonjem (8)